

PASAULES LIELĀKĀ MĀCĪBU STUNDA LATVIJĀ: STUNDU PLĀNI

Stundu plānus apkopojusi UNESCO Latvijas Nacionālā komisija

SATURS

Ievadam.....	7
ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķi	8
Ūdens – dzīvības avots.....	10
Tiesības uz veselību	12
Tautas un nacionālie tērpi.....	14
Pārtikas drošība.....	17
Enerģijas ieguves veidi	19
Enerģijas ieguves veidi	22
Manas klases Ekoloģiskā pēda	24
Daugavas loki. Planētas aizsardzība.....	27
Dzīves gudrība: mūžu dzīvo, mūžu mācies	30
Rīgas vēstures lapaspuses: pilsētas dibināšana	33
Enerģija, kas regulē pasauli ap mums.....	35
Palīdzēsim saglabāt unikālu dabas objektu – “Daugavas loki”	37
Kāpēc laba izglītība ir vērtība?	39
Kvalitatīva izglītība ir viens no globālajiem mērķiem	41
Viduslaiku mantojums Latvijas teritorijā. Rīgas vēsturiskais centrs	45
Ūdens resursi. Saglabāsim ūdeni kopā	47
Ūdens resursu ierobežotība. Saudzīga izturēšanās pret ūdeni	52
Dabas aizsardzība.....	54
Veselīgs dzīvesveids	57
Resursu taupīšana.....	59
Veselība – globāla vērtība	67

Enerģētikas krājumi	69
Tavs ieguldījums tavā veselībā.....	72
Efektīvs un videi draudzīgs elektroenerģijas lietojums.....	75
Vides aizsardzība un globālā atbildība	77
Mutes veselība	79
Daudzveidīgā pasaule ap mums.....	80
Miķeļdiena	85
Es kopā ar citiem	87
Par vides aizsardzības un globālās atbildības nozīmi.....	89
Ozolu dēli, liepu meitas.....	91
Bēgli.....	97
Healthy eating - healthy living	100
Latviešu strēlnieku bataljonam 100.....	102
Bioloģiskā daudzveidība.....	104
„Es, pasaules daļa, atbildīgs par visu.” /Rainis/ (dabas aizsardzība, planētas aizsardzība)	106
Ko ietaupīsi šodien, noderēs rīt	109
Dzīvība ūdenī.....	111
Kas ir kvalitatīva izglītība?	113
Mūsdienu metožu un tehnoloģiju iespējas cilvēka organisma pētīšanā un veselības saglabāšanā	115
Sadzīves atkritumu šķirošana.....	117
Ūdens kvalitātes pētīšana	119
Ķērpji – gaisa kvalitātes bioindikatoru	121
Veselība un labklājība. Veselīgs uzturs	123
Vides aizsardzība un globālā atbildība. Mēs par ekoloģiju	125
Veselība un labklājība. Veselīgs dzīvesveids	127
Manas veselīgās brokastis.....	129

Drošība un taisnīgums. Kāpēc bērni neiet skolā?	131
Mana atbildība apkārtējās vides saglabāšanā	134
Gaisa un ūdens piesārņojums	136
Atbildīgs patēriņš	138
Kuldīga - UNESCO Latvijas dārgumu pilsēta.....	140
Efektīva resursu izmantošana, lēmumu pieņemšana	142
Veselība. Ceļojums uz Veselības valstību.....	144
Veselīgs dzīvesveids	146
Vides aizsardzība – pasaules līmeni	148
Pasaules lielākā mācību stunda. Moto – dzimtenes daba mūs vieno!	151
Kopīgā pasaule	153
Kurš mācību priekšmets man patīk vislabāk?	155
Izglītība kā vērtība	156
ANO 70. Ģenerālasambleja - globālās attīstības mērķi - “We the People for the global goals”	158
Vai jūrā vēl ir zivis jeb Kas notiek ar Baltijas jūru?	160
Bēgļu krīze	162
Ūdens dabā un cilvēka dzīvē	165
Latviešu tautas tikumi un vērtības	167
Bēgļi, viņu dzīves apstākļi un vides problēmas	169
Šokolādes ceļš	172
Ar dzimumu saistītie stereotipi, aktivitāte “Citplanētietis”	175
„Še, bērneņ, tev zalta kūkle, še tev dzīsmu komuleits”. UNESCO: Latvijas dārgumi: Mūsu nacionālais dārgums un lepnums – Dziesmu svētki.....	177
Savu veselību sargāju, pats sev palīdzu	182
Veselīgs dzīvesveids – ĒD, KUSTIES, SMAIDI!.....	184
Veselība - dārgākā manta pasaulē	188
Atkritumi – piesārņojuma avots. Tīra vide.....	190

Nemateriālās kultūras mantojums – dziesmu un deju svētku tradīcijas Latvijā	194
„Veselīgs un neveselīgs dzīvesveids”	196
17 ANO ilgtspējīgās attīstības mērķi	198
Globālā vārdnīca	201
Veselība un mēs. (Ko nevar nopirkt par naudu?)	203
ANO 17 ilgtspējīgas attīstības mērķi	206
Vislielākā mācību stunda.....	208
Par smēķēšanas kaitīgumu matemātikas valodā.....	211
Ievads ilgtspējīgas attīstības globālajos mērķos	215
Ilgtpējība. Iepazīšanās ar globālās izglītības mērķiem.....	217
Atkritumu šķirošana.....	219
Dārzeņu salātu gatavošana.....	221
Aizsargājamie dzīvnieki Latvijā.....	223
Nabadzība /Trūkums.....	225
Mežs.....	227
Nogrieznis un riņķa līnija praktiska satura uzdevumos	229
Izaicinājums veikt brīvprātīgo darbu dabas aizsardzībā	231
Enerģijas ieguves veidi	234
Dzīvnieku aizsardzība	236
Došanas prieks	239
Prioritāte - laba veselība	241
Nabadzība	243
Apkārtējās vides piesārņojums	245
Bēgļi Latvijā un pasaulē.....	247
Cilvēka saikne ar dzīvo radību.....	249
Vai šodien pasaulē pastāv nabadzība?	251

Ģimenes ārsts palīdz	253
Aprīlis - gājputnu sagaidīšanas mēnesis	255
21. septembris - STARPTAUTISKĀ MIERA DIENA	259
Latvijas dabas daudzveidība	261
Rūpes par sevi „esmu tīrs”	263
Mainos es, mainies tu, mainās visa pasaule	265
Ilgtspējīga iepirkšanās - es veikalā	267
Taupīsim ūdeni!	269
Atkritumu šķirošana	271
Pārtikas drošība	273
Kā klājas mūsu apkārtnē?	275
Būt vienam un būt kopā ar citiem	278
Sāksim dzīvot veselīgāk	280
Mana drošība un miers	282
Sevis izzināšana un pilnveidošana	284
Saules nozīme cilvēka dzīvē (mainoties man, mainās pasaule un cilvēki)	286
Diena bez iepirkšanās	289
It makes our city look ugly	292
Kāpēc cilvēki pamet savu valsti?	294
Godīgas spēles principa ievērošana sporta preču industrijā	296
Lapu komposts – bioloģiski tīras lauksaimniecības resurss	299
„Ūdens – dzīvības avots”	302
Tīra Latvija – daļa tīras Eiropas	305
Rīgas Vēsturiskais centrs – UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā	319
Raiņa saules gadi (par godu Raiņa 150 gadu jubilejai)	321
Saldus – medus piliens Kurzemē	336

Kāpēc mācīties?	338
Cilvēka darbības ietekme	340
Atbildīgs patēriņš	342
Suitu kultūrtelpas ilgtspēja Latvijas un pasaules kontekstā	344
Globālās problēmas	347
tuk-tuk(klauviens)...”Vai drīkst ienākt?”	350
Nabadzība	356
Skaties, ko tu pērc?	358
„Daugava – Latvijas likteņupe”	360
Kā pasargāt planētu Zeme?	362
Cilvēka uzvedība un vide	367
Kā iepirkties gudri	369
Vides aizsardzība	372

Ievadam

Pasaules lielākā mācību stunda ir starptautiska izglītības akcija, kas katru gadu vienlaikus norisinās gandrīz simts pasaules valstīs. Tās mērķis ir vienot bērnus un jauniešus visā pasaulē, lai, kopīgi izglītojoties un iepazīstot globālos izaicinājumus, sniegtu padomus un piedalītos ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā, kurus ANO valstis apstiprināja 2015. gada 25.–27. septembrī. Pasaules lielākā mācību stunda ir daļa no kampaņas Projekts – Ikviens (*Project Everyone*), ko atbalsta UNICEF, UNESCO u.c. ANO aģentūras.

Šajā dokumentā apkopoti akcijas “Pasaules lielākā mācību stunda” organizatoriem iesūtītie stundu plāni.

Stundu plānu pielikumi apkopoti mājaslapā <http://skolas.unesco.lv/lv/pasaules-lielaka-stunda/>

Fotoreportāžas no stundām atrodamas šeit: <https://www.facebook.com/Pasaules-liel%C4%81k%C4%81-m%C4%81c%C4%ABbu-stunda-Latvij%C4%81-488361641223238/>

Stundu plānu autori ir norādīti zem katra konkrētā plāna. Plānos nav veikti labojumi, un par to saturu atbildīgi autori.

Stundas nosaukums: ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķi			
Stundas mērķis: Skolēns māca skolēnam izzināt un saprast ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1. Mācīt 4.a klasi par katru no Ilgtspējīgas attīstības mērķiem un par UNESCO darbību. 2. Iepazīstināt 4.a klases skolēnus ar mērķiem, veidot viņos izpratni par pasaules „lielajiem” mērķiem un to, kā mēs varam veidot pasauli labāki. 3. Izveidot plakātu galeriju Bauskas sākumskolas vestibīlā. 4. Starpbrīžos stāstīt Bauskas sākumskolas skolēniem par savu paveikto darbu.	
Mērķauditorija: 9-12 gadīgi skolēni	Mācību priekšmets: Sociālās zinības Latviešu valoda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem Šī stunda bija par Ilgtspējīgas attīstības visiem mērķiem.	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu Skolēni meklēja materiālus, izzināja arī UNESCO kā organizāciju un UNESCO pasaules mantojumu.
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40’]	Ko dara skolēni? Skolēni ir sasēdušies 7 grupās. Stundu vada 5.b klases skolniece Patrīcija Mincenberga. Stundas sākumā skolēni sasveicinās un skolēni tiek iepazīstināti ar UNESCO darbību. Sākas grupu darbs, kad 5.b klases skolēni māca 4.a klases skolēniem par savu tēmu. Viņi izmanto plakātu, ko izveidojuši pirms tam. Viņu uzdevums ir saviem vārdiem pastāstīti par sarežģīto tēmu. Notiek grupu darbu prezentācijas, 5.b klases skolēni prezentē darbu un, tā kā tēmas ir sarežģītas, 4.a klases skolēni klausās un noslēgumā pasaka, ko viņi ir sapratuši par šo tēmu. Pēc grupu darba prezentācijām, skolēniem tiek uzdoti jautājumi par tēmām, lai uzzinātu, kā viņi ir izpratuši stundas laikā apgūtās tēmas. Stundas noslēgumā visi dodas uz skolas vestibīlu, lai atklātu izstādi par godu Ilgtspējīgas attīstības mērķiem. Stundas laikā skolēni varēja vērot prezentāciju par pasaules problēmām, ko veidoja 5.b klases skolēns Mikus Sīlis. Latviešu valodā skolēni apguva tēmu par publisko runu, tādējādi pilnvērtīgi varēja mācīt jaunāko klašu skolēnus par sarežģīto tēmu.		Nepieciešamie resursi: Skolēnu mācību materiāli plakātu veidošanā (pievienoti pielikumā). Projektors. Dators. A2 lapas. Kancelejas piederumi plakātu zīmēšanai, veidošanai.
Stunda notika			

Datums: 1.10.2015.	Skola: Bauskas sākumskola	Kurās klasēs novadīta? 4.a, 5.b un Bauskas sākumskolas skolēni, kuri apmeklēja izstādi	Kopējais dalībnieku skaits: 4.a un 5.b klasē kopā ir 44 skolēni, vestibilā izstādi apmeklēja 183 skolēni.
Autori: Solvita Lauzēja		Sadarbības institūcija: skolas bibliotēka, laikraksts „Bauskas Dzīve”	

Stundas nosaukums: Ūdens – dzīvības avots			
Stundas mērķis: Veidot izpratni par tīra ūdens nepieejamības iespējām cilvēku radītā piesārņojuma dēļ un iespējām to taupīt.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: - Iepazīstināt ar ūdens sadalījumu uz Zemes - Apzināt ūdens piesārņojuma veidus, tā cēloņus un sekas - Izprast katra līdzatbildību saldūdens resursu taupīšanā	
Mērķauditorija: 12 – 16 gadus veci jaunieši	Mācību priekšmets: Ģeogrāfija, dabaszinības, sociālās zinības	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem: 6. Tīrs ūdens un piemēroti sanitārie apstākļi 13. Planētas aizsardzība	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi
2'	Skolēni izsaka savas domas, atbildot uz skolotāja jautājumu – Vai var pienākt brīdis, ka pasaulē, tai skaitā Latvijā, tīrs dzeramais ūdens vairs nebūtu pieejams.		
3'	Skolotājs izskaidro Pasaules okeāna uzbūvi, ūdens sadalījumu uz Zemes . Skolēni apskata karti un infografiku, kuras parāda tīra ūdens pieejamību pasaules valstīs, tā sasniedzamību.		Powerpoint prezentācijas 2., 3. slaidi 4.,5. slaidi
5'	Skolēni noskatās Unicef filmu par dzeramā ūdens apgādes projekta ietekmi uz Etiopijas meitenes un viņas mātes dzīvi.		https://www.youtube.com/watch?v=ZU_Ma3sOpYc
1'	Skolēni apskata attēlus ar dzeramā ūdens ieguves situācijām, problēmām, apstākļiem, kādos dzeramo ūdeni iegūst viņu vienaudži un ģimenes citur pasaulē.		7.,8.,9.slaidi
10'	Skolēni grupā pa 4-5 apskata izsniegtos attēlus par piesārņojuma veidiem un sekām. 5 veidi: - Notekūdeņi - Cietie atkritumi - Ķīmiskais piesārņojums - Radioaktīvais piesārņojums - Naftas un naftas produktu piesārņojums		Izdales materiāls no 11.-20. slaidam (virsraksti nav redzami)
Aizpilda darba lapu, uzrakstot attēlos redzamos piesārņojuma veidus, tā cēloņus un sekas . Skolotājs			

10'	aicina domāt par vietām un iemesliem, kāpēc tas notiek. Grupas apkopo savus secinājumus.	Katra grupas stāstījuma laikā uz ekrāna ir attiecīgie attēli.	
4'	Katra grupa klasesbiedriem sniedz savu attēlu pārskatu, izsaka cēloņus un iespējamās sekas.		
5'	Skolotājs aicina padomāt par to, kā lietotjam ūdeni mēs, kam nav jāsastopas ar dzeramā ūdens trūkumu. Kādi ir ūdens lietošanas paradumi katrā ģimenē. Skolēni grupās saliek secībā ūdens izmantošanas veidus no darbības, kas patērē visvairāk ūdeni mājāsaimniecībā līdz vismazākajam. Salīdzina ar statistikas datiem. Īsa diskusija.		
	Skolēni individuāli uzraksta savas pārdomas, ieteikumus, apņemšanos, lai vairāk uzmanības veltītu ūdens taupīšanai, tā nepiesārņošanai. Skolotājs aicina mājās ar ģimeni pārrunāt stundā dzirdēto un kopīgi padomāt par ūdens taupīgas lietošanas iespējām.	22. slaidis	
		24. slaidis	
Stunda notika			
Datums: 1.10. 2015.	Skola: Brocēnu vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 7.a un 7.b klases	Kopējais dalībnieku skaits: 38 skolēni
Autori: Daiga Barančane		Sadarbības institūcija: Brocēnu vidusskolas bibliotēka	

Stundas nosaukums: Tiesības uz veselību			
Stundas mērķis: Veidot priekšstatu par apstākļiem, kas ietekmē bērnu mirstību un veselību pasaulē.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs: - Izvērtējuši un salīdzinājuši, kādēļ pasaulē un Latvijā mirst bērni. - Noskaidrojuši kādi apstākļi ietekmē bērnu mirstību. - Iepazīnušies ar Bērnu tiesību konvencijas 24. pantu un Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 25. pantu. - Izteikuši savus ierosinājumus kā uzlabot situāciju, lai pasaulē un Latvijā samazinātu bērnu mirstību un uzlabotu veselības stāvokli.	
Mērķauditorija: 13 -14 gadus veci jaunieši	Mācību priekšmets: Sociālās zinības, ģeogrāfija, klases stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 1. Novērsta nabadzību. 2. Novērsts bads. 3. Laba veselība 6. Tīrs ūdens un piemēroti sanitārie apstākļi	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu
Stundas gaita			
Ilgums 3	Ko dara skolēni? Prāta vētra. Skolēni nosauc kritērijus, kas raksturo labu veselību bērniem		Nepieciešamie resursi Tāfele, flomāsters
15	Skolēni grupās lasa tekstus par situāciju pasaulē – kādēļ mirst bērni, kas ietekmē bērnu veselību. Grupā pārrunā izlasīto. Katrs skolēns grupā saņem savu tekstu. Grupa pārrunā izlasīto. Katra grupa nosauc faktorus, skolotājs fiksē atbildes uz tāfeles.		Izdales materiāls nr.1, 2, 3, 4.
5	Skolas medmāsa iepazīstina ar situāciju Latvijā un Brocēnos.		
6	Skolēni nosauc faktorus, kas ietekmē bērnu mirstību un veselības stāvokli Latvijā un Brocēnos. Skolotājs fiksē skolēnu atbildes tabulā uz tāfeles.		Tāfele, flomāsters
7	Kopīgi salīdzina iegūtās atbildes un izdara secinājumus.		
10	Skolēni grupās iepazīstas ar Bērnu tiesības konvencijas 24. pantu un vispārējās cilvēktiesības deklarācijas 25. pantu. Pārrunā, kas būtu jādara, lai uzlabotu situāciju bērnu veselības aprūpē.		http://www.tiesibsargs.lv/tiesibu-akti/ano-dokumenti/ano-vispareja-cilvektiesibu-deklaracija/

15	Skolotāja parāda slaidus par palīdzības programmu Gvatemalas bērniem un iepazīstina ar Eiropas Komisijas ziņojumu par ES politiku, lai uzlabotu uzturu visā pasaulē un izglābtu miljoniem dzīvību.	http://likumi.lv/ta/id/270592-bernu-tiesibu-konvencija https://seiba.wordpress.com/2009/03/08/hello-world/europa.eu/rapid/press-release_IP-13-221_lv.doc •		
20	Skolēni grupās izstrādā savus ieteikumus, kā varētu uzlabot situāciju pasaulē un Latvijā, lai samazinātu bērnu mirstību un uzlabotu veselības stāvokli. Grupas prezentē savus izstrādātos variantus. Kopīgi visi vienojas par 3 svarīgākajiem ieteikumiem. Ieteikuma variantus piestiprina pie tāfeles.			
Stunda notika				
Datums: 1.10.2015.		Skola: Brocēnu vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 8.a	Kopējais dalībnieku skaits: 18
Autori: Laura Miķelsone		Sadarbības institūcija: skolas medmāsa		

Stundas nosaukums: Tautas un nacionālie tērpi			
Stundas mērķis: Pasaules lielākās mācību stundas ietvaros, no 28.09.-04.10.15. Skolēni mācību stundas ietvaros iepazīstas ar dažādām tautām un viņu nacionālajiem tērpiem. Veidot priekšstatu par dzimumu līdztiesību, ka vīriešiem un sievietēm ir vienādas tiesības, gan uz darbu, gan uz izglītību. Visi ir vienādi, neskatoties uz dažādajām tradīcijām, ādas krāsas vai vietas kur esi dzimis.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēnu uzdevums ir strādāt grupā, iepazīties ar dažādām tautām, aprakstīt tās un kā arī izveidot prezentāciju uz A3 formāta lapas, kuru prezentēs klases priekšā.	
Mērķauditorija: 4. klases	Mācību priekšmets: Sociālās zinības	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem Mazināt nevienlīdzību, Dzimumu līdztiesība	
Stundas gaita			
Ilgums: 24.09.15 Kopā 40 min	Sasveicināšanās Pārrunas, kā strādāt stundā un grupās! Sadalīt 5 grupās (skolotājs pats sadala, izloze: skolēni izvelk kādu numuru no 1 līdz 5) Tiek izdalīts materiāls (skatīt pielikumu Nr.1.Nr2 un Nr.3) darbam grupās un instrukcija radošajam darbam!		Nepieciešamie resursi: Katrai grupai A3 lapas un izdales materiāls:
1.posms: 10 min			

(ievads)	a) Darbs grupās b) Radošā darba instrukcija c) Radošā darba tēmas	Izdales materiālus skatīt pielikumā!
2.posms: 25 min(Darba fāze)	Skolotājs izstāsta skolēniem, ko skolēniem līdz stundas beigām ir jāizdara un skolēni sāk aktīvu darbu!	
3.posms: 5 min	Darbi tiek pabeigti un nodoti	
Ilgums: 01.10.15	Skolēniem tiek dots laiks pabeigt savus radošos darbus, sadalīt pienākumus, kas un ko stāstīs.	
Kopā 40 min	Grupas iepazīstina pārejos klasesbiedrus ar saviem radošajiem darbiem, klases priekšā prezentējot tos. Grupas atbild uz jautājumiem, ko uzdod, gan citas grupas, gan skolotājs! Skolotājs vērtē skolēnu darbu!	
1.posms (10min)	Tiek izdarīti apkopojošie secinājumi par grupu darbu un stundas tēmu.	
2.posms (5 grupas x 5min)	- Skolēniem tiek jautāts, kādi var būt secinājumi par izdarīto darbu - Skolotājs palīdz izdarīt secinājumus!	
3.posms: Secinājumi		Vajadzīga tabula skolēnu vērtēšanai! Skatīt

(5 min)				pielikumā
Stunda notika				
Datums: 24.09.15, 01.10.15	Skola: Daugavpils 3. vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 4. klases	Kopējais dalībnieku skaits: 56	
Autori: Nauris Kupcovs , Daugavpils 3. vidusskolas vēstures un sociālo zinību skolotājs		Sadarbības institūcija: nav sadarbības		

Stundas nosaukums: Pārtikas drošība			
Stundas mērķis: 1. Iepazīstināt ar jēdzienu „Veselīgs uzturs” 2. Dot priekšstatu par pārtiku pasaulē		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1. Ir priekšstats par veselīgu uzturu. Radīta pārliecība, ka brokastis ēst ir veselīgi 2. Ir iegūtas zināšanas par to, ka dažādās pasaules valstīs cilvēku uzturs ir atkarīgs no ģimenes labklājības līmeņa, daudz cilvēki Āfrikas un Āzijas valstīs dzīvo nabadzībā.	
Mērķauditorija: 6-7 gadus veci skolēni	Mācību priekšmets: Klases stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 1. Novērsta nabadzību 2. Novērsts bads 3. Laba veselība	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu Stundas mērķis - iepazīstot globālos izaicinājumus, sniegt padomus un piedalīties ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā.
Stundas gaita			
Ilgums 15'	Ko dara skolēni? Monitorings “Manas brokastis” Bērni izvēlas attēlu (ko viņi ēd brokastīs) un balso, pielīmējot pie attiecīgā attēla savu lapiņu. Rezultātu analīze. Ēdienu reitings. Saruna par veselīgu uzturu		Nepieciešamie resursi -Līmlapīņas -Attēli ar ēdienu nosaukumiem

25'	Darbs grupās “Pārtika pasaulē” Katra grupa izvēlas savu fotogrāfiju un atbild uz jautājumiem – Kura valsts tā ir? Cik daudz cilvēku ir ģimenē? Kādi pārtikas produkti ir redzami? Kā cilvēki gatavo ēdienu? Kāds ir jūsu ģimenes mīļākais ēdiens? Ko jūs palūgtu zelta zivtiņai, redzot, kā dzīvo bērni citās valstīs? Bērni sagatavo atbildes un prezentē tās (sk.materiālus pielikumā) Skolotāja rosina diskusiju par labas veselības uzturēšanu, par pareiziem ēšanas paradumiem, par nabadzību pasaulē.	-Darba lapas -Powerpoint prezentācija (sastādīta pēc projekta “ GI dimensija sociālo zinātņu mācību priekšmetos” (Nr. DCI-NSAED/2012/208-401) materiāliem	
Stunda notika			
Datums:	Skola:	Kurās klasēs novadīta?	Kopējais dalībnieku skaits:
2015. gada 30. septembrī	Daugavpils 10. vidusskola	1.B klase	23
Autori: Natalja Ozerska		Sadarbības institūcija: - IAC (Izglītības attīstības centrs)	

Stundas nosaukums: Enerģijas ieguves veidi			
Stundas mērķis: Veidot priekšstatu par dažādu enerģijas ieguves veidu priekšrocībām un trūkumiem, nostiprinot kritiskās domāšanas un sadarbības prasmes.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: - izvērtējuši dažādu enerģijas ieguves veidu priekšrocības un trūkumus; - formulējuši savu viedokli par vēlamo Latvijas energopolitiku.	
Mērķauditorija: 5. klašu skolēni (11-12 gadi) [vecuma grupa]	Mācību priekšmets: dabaszinības [var būt vairāki priekšmeti]	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 7. Nodrošināt visiem drošu, ilgtspējīgu un mūsdienīgu enerģiju par pieejamu cenu. [norādīt mērķa numuru un nosaukumu]	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu http://unesco.lv/latvijasdargumi Daugavas loki šobrīd atrodas UNESCO Pasaules mantojuma Latvijas nacionālajā sarakstā — sperts pirmais solis, lai to atzītu starptautiski. [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi
2'	Ievaddaļa . Skolēni atbild uz jautājumu: Vai viens cilvēks var izdarīt kaut ko labu visai Zemei? Skolotājs stāsta bērniem par pasaules lielāko mācību stundu Uz tāfeles slaidā tiek attēlotas dažādas elektroierīces, skolotājs apkopo		Nepieciešamie resursi http://www.skolas.unesco.lv/lv/jaunumi/pasaules-lielaka-macibu-stunda/

	skolēnu atbildes un secina par enerģijas nepieciešamību.	
5'	Skolēni dalās grupās. Katrai grupai ir attēlu komplekts. Skolotājs pajautā, kas attēlos redzams, un apkopo skolēnu atbildes. Pēc tam skolēni patstāvīgi sadala attēlus divās grupās: Latvijā izmantotie un Latvijā neizmantotie enerģijas avoti.	Izdales materiāls #1: sagriezts attēlu komplekts uz katra sola.
3'	Darbs grupās ar izdales materiālu "Atjaunojamie un neatjaunojamie enerģijas avoti/ Derīgo izrakteņu veidi." Skolēni nosauc enerģijas avotu un to veidu.	Izdales materiāls "Atjaunojamie un neatjaunojamie enerģijas avoti/ Derīgo izrakteņu veidi."
12'	Skolēni iepazīstas ar informāciju par enerģijas ieguves veidiem un apkopo tabulā tā priekšrocības un trūkumus.	Izdales materiāls #2: katrai grupai viens no tekstiem. Teksti ir mazākumtautību krievu valodā. Infografika apkopojumam: https://fizmix.lv/lat/infografikas/elektriskie_ladini/elektroenerģijas_razosana
3'	Skolotājs iepazīstina ar 7. globālo Ilgtspējīgas attīstības mērķi: Nodrošināt visiem drošu, ilgtspējīgu un mūsdienīgu enerģiju par pieejamu cenu.	Informācija par Ilgtspējīgas attīstības mērķiem https://sustainabledevelopment.un.org/sdgsproposal
10'	Skolēni grupās izvērtē dažādos veidos iegūtas enerģijas piemērotību Latvijas vajadzībām pēc šādiem kritērijiem: 1. Pieejamība. Kuri enerģijas avoti Latvijā nav jāieved? 2. Ietekme uz vidi. Kuri enerģijas avoti rada vismazāk piesārņojuma? 3. Pastāvība. Kuri enerģijas avoti ļauj iegūt enerģiju nepārtraukti? 4. Lētums. Kurus enerģijas avotus ir vieglāk iegūt? Grupu darba noslēgumā skolotājs apkopo klases viedokļus.	Kritēriji uzrakstīti uz tāfeles.

5'	Skolotājs paskaidro, ka, lai enerģijas nodrošinājums būtu drošs, nevar paļauties tikai uz vienu enerģijas ražošanas veidu, un aicina skolēnus pārdomāt, kuri enerģijas avoti vispiemērotākie enerģijas ražošanai Latvijā. Skolēni individuāli veido prioritāro enerģijas avotu sarakstu lapiņās. Skolotājs stāsta, ka šodien Daugavpilij nav HES, kuras celtniecība tika plānota iepriekšējā gadsimtā, bet blakus pilsētai ir "Daugavas loki": ko labāk? Jautājums skolēnu individuālai pārdomāšanai.	Pierakstu papīrs katram skolēnam. Fotomateriāls http://unesco.lv/latvijasdargumi	
Stunda notika			
Datums: 6.10.2015.	Skola: Daugavpils 10. vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 5.a, 5.b	Kopējais dalībnieku skaits: 47
Autori: Irīna Laptinska		Sadarbības institūcija: Daugavpils 10. vidusskolas bibliotēka	

Stundas nosaukums: Enerģijas ieguves veidi			
Stundas mērķis: Veidot priekšstatu par dažādu enerģijas ieguves veidu priekšrocībām un trūkumiem, nostiprinot kritiskās domāšanas un sadarbības prasmes.	Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs: - izvērtējuši dažādu enerģijas ieguves veidu priekšrocības un trūkumus; - formulējuši savu viedokli par vēlamu Latvijas energopolitiku.		
Vecuma grupa: 13-14 gadus veci jaunieši (8. klases skolēni)	Mācību priekšmets: fizika	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 7. Nodrošināt visiem drošu, ilgtspējīgu un mūsdienīgu enerģiju par pieejamu cenu.	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu Eduarda Krauca fotonegatīvu uz stikla pamatnes kolekcija — Ķeguma spēkstacijas celtniecības gaita
Stundas gaita			
Ilgums	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi
5 min	Uz katra sola ir attēlu komplekts. Skolotājs pajautā, kas attēlos redzams un apkopo skolēnu atbildes. Pēc tam skolēni patstāvīgi pāros saliek attēlus hronoloģiskā secībā un sadala attēlus divās grupās: Latvijā izmantotie un Latvijā neizmantotie enerģijas avoti. Skolotāja vadībā klase pārrunā, kā enerģijas ieguve attīstījusies laika gaitā.		Izdales materiāls #1: sagriezts attēlu komplekts uz katra sola.
15 min	Skolēni pāros vai nelielās grupās iepazīstas ar informāciju par vienu no enerģijas ieguves veidiem un apkopo tabulā tā priekšrocības un trūkumus.		Izdales materiāls #2: katrai grupai viens no tekstiem. Infografika apkopojumam: https://fizmix.lv/lat/infografikas/elektriskie_ladini/elektro_energijas_razosana

3 min	Skolotājs iepazīstina ar 7. globālo ilgtspējīgas attīstības mērķi: Nodrošināt visiem drošu, ilgtspējīgu un mūsdienīgu enerģiju par pieejamu cenu.	Informācija par ilgtspējīgas attīstības mērķiem https://sustainabledevelopment.un.org/sdgsproposal
12 min	Skolēni grupās izvērtē dažādos veidos iegūtas enerģijas piemērotību Latvijas vajadzībām pēc šādiem kritērijiem: 1. Pieejamība. Kuri ir enerģijas avoti Latvijā nav jāieved? 2. Ietekme uz vidi. Kuri enerģijas avoti rada vismazāk piesārņojuma? 3. Pastāvība. Kuri enerģijas avoti ļauj iegūt enerģiju nepārtraukti? 4. Lētums. Kurus enerģijas avotus ir vieglāk iegūt? Grupas savus secinājumus apkopo, veidojot pēc katra no kritērijiem TOP 5, kur 1 ir visvērtīgākais resurss, 5 – vismazvērtīgākais. Grupu darba noslēgumā skolotājs apkopo klases viedokļus, uzdodot jautājumus par katru no kritērijiem 1-2 grupu pārstāvjiem.	Kritēriji uzrakstīti uz prezentācijas slaida.
5 min	Skolotājs paskaidro, ka, lai enerģijas nodrošinājums būtu drošs, nevar paļauties tikai uz vienu enerģijas ražošanas veidu, un aicina skolēnus pārdomāt, kuri enerģijas avoti vispiemērotākie enerģijas ražošanai Latvijā. Skolēni individuāli veido prioritāro enerģijas avotu sarakstu. Skolēni iezīmē savos pierakstos apla diagrammu, kas proporcionāli atspoguļo, cik lielu daļu katras enerģijas veida nākotnē vajadzētu izmantot Latvijā.	Pierakstu papīrs katram skolēnam ar apla attēlu diagrammai.

Stunda notika

Datums: 01.10.2015.	Skola: Daugavpils 10. vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 8.a klase	Kopējais dalībnieku skaits: 24
Autori: Tatjana Guseva		Sadarbības institūcija:	

Stundas nosaukums: Manas klases Ekoloģiskā pēda			
Stundas mērķis: Veidot priekšstatu par kolektīvās un individuālās atbildības nozīmīgumu, nostiprinot kritiskās domāšanas un sadarbības prasmes.	Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs: - Uzzinājuši par jēdzienu “Ekoloģiskā pēda”, iemācījušies izmantot ekoloģiskās pēdas mērījumus praksē; - Izvērtējuši globālos un lokālos ekoloģiskos riskus, to mijiedarbību; - Izvērtējuši sava dzīves stila ietekmi uz Zemes nākotni.		
Vecuma grupa: 9.klašu skolēni	Mācību priekšmets: Fakultatīvā nodarbība “Latviešu valoda”	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 12. Atbildīgs patēriņš 13. Planētas aizsardzība 14. Dzīvība ūdenī 15. Dzīvība uz zemes	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu Daugavas loki – tuvākais Daugavpilijs UNESCO pasaules mantojuma Latvijas nacionālajā sarakstā iekļautais objekts
Stundas gaita			
Ilgums	Ko dara skolēni?	Nepieciešamie resursi	
5`	Prāta vētra – skolēni pāros apspriež un nosauc 5 lietas, bez kurām viņi savu dzīvi nevar iedomāties. Domu karte – uz tāfeles vārds EKOLOĢIJA, skolēni nosauc savas asociācijas	Rezultāts tiek pierakstīts uz tāfeles	

5`	Uz ekrāna tiek rādīti fotoattēli ar Daugavas loku dabasskatiem. Tiek uzdoti jautājumi, piem. - Kāda upe ir redzama attēlos? - Kas atpazīna šo dabas objektu? – Kur atrodas šis dabas objekts? Utt. Jautājums – Kāpēc tiek demonstrēti šie attēli? Kāda saistība ir starp šiem attēliem un vārdu ekoloģija? Kādā veidā viņu dzīves stils ir saistīts ar Daugavas lokiem?	Demonstrējamais fotomateriāls #1- Daugavas loki
10`	Skolotāja sniedz jēdziena EKOLOĢISKĀ PĒDA definīciju, skolēniem tiek izdalīts materiāls EKOLOĢISKĀS PĒDAS NOSPIEDUMS, kuru viņi individuāli lasa, noskaidro nesaprotamos vārdus.	Izdale #2 – IAC projekta „Globālā dimensija sociālo zinātņu mācību priekšmetos” materiāls
10’	Skolēni mēra savas ģimenes ekoloģisko pēdu, pēc tam rezultāti tiek uzrakstīti uz līmlapiņas un sagrupēti pie sienas uz sagatavotām lapām, kur ir sarakstīta iegūto punktu un ekoloģiskās pēdas nospieduma (ha) atbilstība. Vizuāli jau var redzēt, kādā grupā ir lielākā daļa skolēnu aprēķinātās ekoloģiskās pēdas.	Izdale #2 – IAC projekta „Globālā dimensija sociālo zinātņu mācību priekšmetos” materiāls Līmlapiņas katram skolēnam, A4 formāta lapas pie sienas.
5’	Divi skolēni paņem lapas no sienas un aprēķina klases vidējo ekoloģisko pēdu, tikmēr viens skolēns pie tāfeles, bet pārējie savās burtnīcās zīmē grafiku, kur uz koordinātu ass atzīmē ekoloģiskās pēdas nospieduma lielumu no 0 līdz 10 un pieraksta valstis, kuru ekoloģiskās pēdas nospiedums ir dots izdales materiālā, veidojas grafiks, tajā tiek atzīmēts arī klases vidējais ekoloģiskā pēdas lielums.	Izdale #2 – IAC projekta „Globālā dimensija sociālo zinātņu mācību priekšmetos” materiāls, tāfele, skolēnu burtnīcas
5`	Skolotāja piedāvā skolēniem izdarīt secinājumus: - Kādā līmenī ir katra viņa aprēķinātā ekoloģiskā pēda? - Kāpēc šis rādītājs ir tik augsts, salīdzinot ar citām pasaules valstīm? - Kāpēc Āfrikas valstīs ekoloģiskā pēda ir tik maza? - Kā viņu dzīves stils ietekmē pasaules ekoloģiju? - Kāpēc stundas sākumā tika demonstrēti Daugavas loku attēli?	

- Par kādām ekoloģiskām katastrofām viņi ir dzirdējuši? Cik lielā mērā tas viņus skar? Atbildot uz šiem jautājumiem, skolēni apkopo stundā dzirdēto informāciju, reflektē dotās tēmas ietvaros, sasaistot to ar savu reālo dzīvi.			
Stunda notika			
Datums: 29.09.2015. 30.09.2015. 02.10.2015.	Skola: Daugavpils 10. vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 9.a, 9.b, 9.c	Kopējais dalībnieku skaits: 82
Autori: Valija Salna		Sadarbības institūcija: IAC (Izglītības attīstības centrs)	

aizklāj ar papīra viļņiem – parka nopludošanai (5.foto). 1.grupa. “Ozona caurums” Darbs ar atomu kolekciju: skolēni veido no atomiem skābekļa un ozona molekulas. Skolēni demonstrē priekšmetus, kuri noārda ozonu slāni, izgatavotus no papīra kārbām: ledusskapjus, kondicionierus, aerosolus, lidmašīnas maketu (6.foto). Uz tāfeles skolēni pielīmē: • foto “Daugavas loki” tagad • zīmējumi, kā parks izskatīsies pēc 100 gadiem, ja nebūs ozona slāņa (7.foto). 2.grupa. “Skābais lietus” Skolēni uz tāfeles veido shēmu “Skābo lietu rašanās”. Eksperiments “Sērskābes ietekme uz koku lapām” (novada skolotājs). Pēc sērskābes iedarbības kļavu lapās parādās melni punktiņi (8.foto). Shēmas “Skābo lietu rašanās” turpinājums: vidū novietota dabas parka fotogrāfija. Virs koku attēla skolēni pielīmē papīra kļavu lapas ar uzzīmētiem melniem punktiem (9.foto). 3. grupa. “Sadzīves atkritumi” Pirms stundas skolēni izgatavo maketu “Daugavas loku plavas” (10.foto). Katrs skolnieks meta uz maketi dažādus atkritumus. Rezultāts: atkritumi iznīcināja visus aizsargājamus augus (11.foto). Uzdevums katrai grupai: izveidot eko-plakātu par savu ieguldījumu globālo problēmu risināšanā (12.foto).	Atomu kolekcija Vielas un piederumi: sērskābe (konc.), pipete, kļavu lapas Papīra gabaliņi, tukšās bundžiņas, čipsu
--	--

	Pašvērtējums: 1. Katrs skolēns atgādināja par saviem pienākumiem stundas norisē. 2. Komandas vērtē citu komandu darbību stundas laikā un nosaka visaktīvākos skolniekus. Apbalvošana ar saldumiem.	iepakojumi, u.t.t. Papīra loksnes, flomāsteri	
Stunda notika			
Datums: 29.09.2015.	Skola: Daugavpils 11.pamatskola	Kurās klasēs novadīta? 5.a klase	Kopējais dalībnieku skaits: 22
Autori: Ķīmijas, ģeogrāfijas skolotāja Marina Ruskova		Sadarbības institūcija:	
Bioloģijas skolotāja Natālija Šope			
Fizikas skolotāja Diāna Tamane			

Stundas nosaukums: Dzīves gudrība: mūžu dzīvo, mūžu mācies			
Stundas mērķis: Veidot skolēnos pārliecību par izglītības saņemšanas nepieciešamību visā dzīves garumā.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: - Pilnveidot skolēnu zināšanas par K. Baronu un latviešu tautas gudrības krātuvi "Dainu skapi". - Attīstīt skolēnu radošās spējas un komunikatīvās prasmes. - Paplašināt skolēnu redzesloku.	
Mērķauditorija: 6. klase (12 gadi)	Mācību priekšmets: Sociālās zinības, klases stunda.	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem: 4. Kvalitatīva izglītība.	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu: Dainu skapis.
Stundas gaita			
Ilgums 5'	Ko dara skolēni? Skolēni sadalīti 4 grupās. Katrai grupai skolotājs piedāvā sakārtot sagrieztos sakāmvārdus latviešu valodā un dzimtajā krievu valodā pareizā secībā. Katra grupa lasa savus sakāmvārdus un atbild uz skolotāja jautājumiem. Darba beigās tiek secināts, ka visi sakāmvārdi veltīti vienai tēmai – zināšanu un izglītības nepieciešamībai mūsu dzīvē. (1. –3. foto)		Nepieciešamie resursi Sagrieztas lapas ar sakāmvārdiem (2 – katrai grupai).
3'	Skolotājs stāsta par starptautisko izglītības akciju "Pasaules lielākā stunda", tās mērķi un uzdevumiem. Skolotājs pievērš īpašu uzmanību, ka šī izglītības akcija notiek vienlaicīgi vairāk nekā 100 valstīs un apvieno tūkstošiem bērnu visā pasaulē. Skolotājs skaidro stundas tēmas saistību ar ilgtspējīgas attīstības		Interaktīvā tāfele. Power Point prezentācija "Pasaules lielākā

	mērķiem, t.i., nodrošināt katram cilvēkam kvalitatīvas izglītības pieejamību visā dzīves garumā.	stunda”.
10’	3. Darbs grupās. “Prāta vētra”. Skolotājs piedāvā katrai grupai apspriest vienu jautājumu un rezultātus apkopot shēmas veidā uz papīra lapām. Jautājumi: 1. grupa: Kāpēc es mācos? 2. grupa: Kādēļ es mācos? 3. grupa: Kas man palīdz mācīties? 4. grupa: Kas man traucē mācīties? Katra grupa prezentē sava darba rezultātus. Lapas tiek pielipinātas pie tāfeles. (4. – 8.foto)	A3 formāta papīra lapas, rakstāmais, lipekļis.
5’	4. Prezentācija “Dainu skapis” – pasaules kultūras sastāvdaļa”. Skolotājs atzīmē, ka tas ierakstīts UNESCO Pasaules atmiņas sarakstā. Secinājums: dainas – tautas gudrības krātuve.	Interaktīvā tāfele.
10’	5. Kolāžas veidošana. Katra grupa veido kolāžu “Mūžu dzīvo, mūžu mācies!”, izmantojot iepriekš sagatavotos ilustratīvos materiālus. Skolēni atlasa un izmanto arī tautasdziesmas un sakāmvārdus, kuras saistītas ar šo tēmu. (9. – 12. foto)	Power Point prezentācija “Dainu skapis” – pasaules kultūras sastāvdaļa”.
5’	6. Kolāžu prezentēšana pie tāfeles. (13. – 15.foto)	A3 formāta papīra lapas, ilustratīvais materiāls, lapiņas ar tautasdziesmām un sakāmvārdiem, līme, šķēres, krāsainie zīmuļi, flomāsteri.

2'	7. Secinājumi. Pašvērtējums. Katrs skolēns izvērtē savu darbu stundas laikā, aizpildot pašvērtējuma lapu. (16. – 17.foto)		Lipeklis. Pašvērtējuma lapas.
Stunda notika			
Datums:	Skola:	Kurās klasēs novadīta?	Kopējais dalībnieku skaits:
2.10.2015.	Daugavpils 11.pamatskola	6.a klase	22
Autori: Sociālo zinību skolotāja Inga Putina Klases audzinātāja Alla Garkule		Sadarbības institūcija:	

Stundas nosaukums: Rīgas vēstures lapaspuses: pilsētas dibināšana			
Stundas mērķis: Veidot priekšstatu par to, ka lai saprastu mūsdienu procesus un izaicinājumus, nepieciešams zināt Rīgas dibināšanas vēsturi.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: - Mācīt skolēnus lietot atšķirīgus vēstures avotus vēsturiskās informācijas iegūšanai. - Skaidrot šī perioda pieminekļu saglabāšanas, kopšanas un aizsardzības nozīmi mūsdienās. - Pilnveidot skolēnu pētnieciskās un komunikatīvās prasmes, paplašināt viņu redzesloku.	
Mērķauditorija: 7.a klase (13 gadi) [vecuma grupa]	Mācību priekšmets: Latvijas vēsture [var būt vairāki priekšmeti]	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem: 11. (ilgtspējīgas pilsētas un kopienas) [norādīt mērķa numuru un nosaukumu]	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu Rīgas vēsturiskais centrs (Vecrīga) [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums 5' 10'	Ko dara skolēni? Skolēni sadalīti 5 grupās. Katrai grupai ir 2 sagriezti attēli ar saistītiem ar Rīgu objektiem. Vienā attēlā ir mūsdienu objekts, otrā – saistīts ar pilsētas vēsturi. Skolēni sakārto attēlus, nosauc viņiem zināmos objektus un skaidro, kādas pazīmes liecina par to rašanas laiku. (1.- 5.foto) Skolotājs apkopo skolēnu atbildes, pēc nepieciešamības papildina tās. Skolēni pa grupām pēta vēstures un zinātniskos avotus par Rīgas dibināšanu un aizpilda darba lapas. 5. grupa: Teika par Rīgas rašanos. 6. grupa: Teika par Kristapu. 7. grupa: Fragments no Indriķa hronikas par Rīgas dibināšanu.		Nepieciešamie resursi Sagriezti attēli (puzzle) – 5 komplekti Mācību grāmata Latvijas vēsture pamatskolai 2, Zvaigzne ABC 2012.

10’	8. grupa: Teika par Rīgas vārda rašanos un fragments no valodnieces V. Dambres pētījuma par Rīgas vārda izcelsmi.	Darba lapas.	
5’	9. grupa: Fragments no vēsturnieka J. Strauberga monogrāfijas par Rīgas izveidošanos.		
7’	(6.- 8.foto)		
3’	Skolēni prezentē iegūto informāciju par Rīgas dibināšanu, izmantojot prezentāciju. (9.- 11.foto)		
	Skolotājs stāsta par to, ka Vecrīga, ka Rīgas vēsturiskā centra sastāvdaļa, ir iekļauta UNESCO pasaules mantojuma sarakstā un par pilsētā esošo šī perioda arhitektūras pieminekļu saglabāšanas, kopšanas un aizsardzības nozīmi mūsdienās.	Interaktīvā tāfele.	
	Viktorīna “Rīgas arhitektūras pieminekļi”. Skolēni nosauc pieminekļus. Uzvar grupa, kura pareizi nosauc vairāk arhitektūras objektus.	Power Point prezentācija “Rīgas vēstures lapaspuses: Rīgas dibināšana”	
	Secinājumi.		
	Pašvērtējums. Katrs skolēns izvērtē savu darbu stundas laikā, aizpildot pašvērtējuma lapu.	Interaktīvā tāfele.	
	(12.- 13.foto)	Power Point prezentācija “Rīgas arhitektūras pieminekļi”	
		Pašvērtējuma lapas.	
Stunda notika			
Datums:	Skola:	Kurās klasēs novadīta?	Kopējais dalībnieku skaits:
1.10.2015	Daugavpils 11. pamatskola	7.a klase	23
Autori: Latvijas vēstures skolotāja Inga Putina		Sadarbības institūcija:	

Stundas nosaukums: Enerģija, kas regulē pasauli ap mums			
Stundas mērķis: Iepazīties ar dažādiem atjaunojamajiem enerģijas veidiem un veidot dzinēju modeļus un radīt futuristiskas idejas ekoloģisko problēmu risinājumam.	Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: - Izvērtēt dažādu enerģijas ieguves veidu ietekmi uz vidi - Radoši darboties savu ideju realizācijā par enerģijas ieguvu no atjaunojamajiem resursiem - Veidot sadarbības prasmes grupās		
Vecuma grupa: 14 gadus veci jaunieši	Mācību priekšmets: Fizika	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem: Vides aizsardzība un globālā atbildība	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu Daugavas loki
Stundas gaita			
Ilgums	Ko dara skolēni?	Nepieciešamie resursi	
5'	Skolotāja lūdz paskaidrot klasei, ko nozīmē vārds „globāls” (no latīņu valodas „globus” – lode) visu zemeslodi aptverošs; visaptverošs. Skolotāja lūdz uzrakstīt uz tāfeles, kādas ir cilvēces globālās problēmas (prāta vētra): demogrāfija, ekoloģija, nabadzība un atpalcība, kari un nemieri, kodolieroči, bīstamas slimības, bēgļi, naftas krājumu izsīkums, mežu izciršana, u.c. Skolotāja lūdz izvēlēties problēmu, kurai ir saikne ar iepriekšējās stundas tematu „Elektroenerģijas ieguve” un atcerēties par atjaunojamajiem un neatjaunojamajiem dabas resursiem. Paredzams, ka izglītojamie izvēlēsies – naftas krājumu izsīkums, mežu izciršana, ekoloģija.		
10'	Atkārtotā fāze Tiek izlozētas lapiņas ar faktiem. Skolēnu uzdevums - ieteikt kā risināt problēmu? Skolēni izsaka savu viedokli.	Izdales materiāls N1 (skat. Pielikumu)	

	Skolotāja uzsver, ka paaudzei, kura pašlaik mācās skolā nāksies risināt tāda veida problēmas, tāpēc turpmākajā pusstundā izspēlēsīm dažas situācijas ar mērķi: nodrošināt visiem mūsdienīgu, ekoloģiski tīru enerģiju.	
10'	Skolēni pēc izvēles sadalās trijās grupās – „nākamie inženieri”, „nākamie zinātnieki”, „nākamie žurnālisti”. Katra grupa saņem uzdevumu, drīkst brīvi pārvietoties pa klasi, paņemt nepieciešamos materiālus no kastes un darboties. Darba veikšanai tiek dotas 10 minūtes un 3 minūtes prezentācijai	Lapas ar situācijas aprakstu un uzdevumu, (Pielikums N2) Kastē atrodas papīra glāzītes, šķīvīši, aukla, piepūšamais balons, koktēļa salmiņi, skočs, līme, papīrs, zīmuļu krāsas, aplikāciju papīrs, adāmadata. Žurnāli „Uzzini”
12'	Visi atgriežas savās vietās. Skolēnu grupas prezentē savu darbu, prezentācijā iekļaujot jēdzienus – atjaunojamie dabas resursi, neatjaunojamie dabas resursi, vēja enerģija, saules enerģija, ūdens enerģija, ģeotermālā enerģija, skaņas enerģija, kinētiskā enerģija, siltuma enerģija, elektriskā enerģija.	
3'	Skolēni veic stundā iegūto zināšanu un prasmju analīzi un izvērtējumu, atbildot uz jautājumiem „Vai enerģijas nesaprātīga izmantošana ir globāla problēma? Vai es taupu neatjaunojamo dabas resursu enerģiju? Vai es stundā uzzināju kaut ko jaunu? Kā es vērtēju savu darbu stundā?”	Jautājumi uzrakstīti uz tāfeles un pretī katram jautājumam uzraksta cik izglītojamie ir atbildējuši ar vārdu „Jā” (paceļot roku). Uz pēdējo jautājumu ir trīs atbilžu varianti :- aktīvi darbojos, jo tēma ir aktuāla; - kaut ko darīju, jo skolotāja lika; - biju pasīvs, jo tas mani neinteresē.

Stunda notika

Datums:	Skola:	Kurā klasē novadīta?	Kopējais dalībnieku skaits:
2015. gada 1. oktobrī	Daugavpils 12. Vidusskola	9.b klasē	25 izglītojamie
Autore: Fizikas skolotāja Iveta Meškovska		Idejas stundai tika rastas un stundā tika izmantoti materiāli no žurnāliem „Uzzini”, Ilustrētā Zinātne”, grāmatām Terijs Dženings „Pastāsti man vai eksistē enerģija” un Bonita Sērļa-Bārnsa „Brīnumaino lietu pasaulē”	

Stundas nosaukums: Palīdzēsim saglabāt unikālu dabas objektu – “Daugavas loki”			
Stundas mērķis: 1. veidot priekšstatu par globālās attīstības mērķiem; 2. sniegt zināšanas par unikālo Latvijas dabas parku “Daugavas loki”.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni ir: 1. noskaidrojuši, ko nozīmē globālās attīstības mērķi; 2. uzzinājuši, kas ir UNESCO mantojums; 3. izstrādājuši noteikumus, kā saglabāt dabas parku “Daugavas loki”; 4. izveidojuši informatīvās zīmes tūristiem.	
Mērķauditorija: [vecuma grupa] 9-10 GADI	Mācību priekšmets: [var būt vairāki priekšmeti] MĀJTURĪBA UN TEHNOLOĢIJAS	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem [norādīt mērķa numuru un nosaukumu] 15. Dzīvība uz Zemes	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi] Daugavas loki
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40'] 5'	Šī vecuma skolēniem informācija par UNESCO, globāliem mērķiem, Pasaules mantojumu ir pavisam jauna. Skolotāja rāda prezentāciju un paralēli notiek saruna ar skolēniem. Skolēni iepazīstas ar 15. globālo ilgtspējīgas attīstības mērķi: dzīvības nodrošināšana uz Zemes.		Nepieciešamie resursi [darba lapas un izdales materiālus lūdzam pievienot pielikumā] Dators, projektors, ekrāns Prezentācija Power Point “UNESCO” 1. – 6. slaidi
10'	Skolotāja stāsts un dialogs ar skolēniem par dabas parku “Daugavas loki”: atrašanās vietu, nosaukuma rašanos, Pasaules mantojumu, izveidošanas mērķiem, aizsargāmiem un interesantiem objektiem, uzvedību parka teritorijā. Skolēni skatās un komentē videofragmentu “Daugavas loki”.		Tāfele, lipekļi, krāsains papīrs, fotoattēli Dators, projektors, ekrāns Skolotājs atver tāfeles malu daļas. Uz tāfeles iepriekš bija piestiprināts improvizēts vizuālais materiāls “Daugavas loki”
5'	Skolēni strādā pāros. Viņi saņem zaļas lapas, uz kurām ir jāuzraksta viens uzvedības likums dabā no savas dzīves pieredzes. Pēc tam šī lapa jāpiestiprina pie tāfeles pie improvizētas “Daugavas loki” teritorijas. Kad visi piestiprināja savu informāciju, notiek rezultātu apspriešana un saruna ar skolēniem, kuri pamato, kāpēc viņi uzrakstīja šo likumu.		Tāfele, lipekļi, zaļas lapiņas
15'	Skolotāja rāda un skaidro, kādas dabas aizsardzības zīmes eksistē un kopā ar skolēniem		Dators, projektors, ekrāns Prezentācija Power Point “UNESCO” 10. – 12. slaidi

5'	mēģina “izlasīt” informāciju zīmēs. Notiek saruna ar skolēniem, kas ievēro šīs zīmes un kāpēc nepieciešams to darīt, kādas var būt nepareizas uzvedības, rīcības sekas. Skolēni pāros izgatavo no dabas materiāliem paši izgatavot dabas aizsardzības zīmes dabas parkam “Daugavas loki”. Pirms darba uzsākšanas, skolotāja novada drošības instruktāžu. Kad darbs pāros ir pabeigts, skolēni piestiprina savu zīmi pie improvizētā dabas parka “Daugavas loki”. Stundas noslēguma daļa Skolotāja pārrunā ar skolēniem, ko viņi uzzināja par globālajiem mērķiem, ko katrs var izdarīt dabas labā, kā var izmainīties situācija visā pasaulē.	Tāfele, trīsstūrīša un apla trafareti Skolēni strādā ar individuāliem materiāliem, ko paņēma līdzī uz stundu: krāsains kartons, šķēres, PVA līme, otiņa, vaskadrāna, mitras salvetes, herbarizētas lapas un ziedi.	
Stunda notika			
Datums: 28.09.2015	Skola: Daugavpils Krievu vidusskola - licejs	Kurās klasēs novadīta? 3.a, 3.b	Kopējais dalībnieku skaits: 59 skolēni
Autori: Natalja Izuļena		Sadarbības institūcija: nebija	

Stundas nosaukums: Kāpēc laba izglītība ir vērtība?			
Stundas mērķis: Veidot priekšstatu par izglītības nozīmi globālā kontekstā.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Iepazīstināt skolēnus ar UNESCO globāliem mērķiem; Motivēt skolēnus mācīties ar uzdevumiem, kuri attīsta kritisku domāšanu; Rosināt skolēnus aizdomāties par cilvēku nevienlīdzību; Palīdzēt skolēniem attīstīt sadarbības prasmes; Pilnveidot prasmes secināt;	
Mērķauditorija: 11-12(5. klase)	Mācību priekšmets: Sociālās zinības	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 4 kvalitatīva izglītība 17 sadarbība mērķu īstenošanai	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu Tradicionālo prasmju un dzīvesveida dokumentēšana Pieminēto valdes 1924. – 1931. gada ekspedīciju fotonegatīvos
Stundas gaita			
Ilgums '3 min	Ko dara skolēni? Spēlē ar uzlīmēm. Skolēniem pie pieres pielīmētas uzlīmes, viņu uzdevums atrast savu pāri bez vārdiem. Pēc aktivitātes skolēni secina, kāpēc bija grūti atrast savu pāri un bez cita cilvēka palīdzības tas bija gandrīz neiespējams. Secinājums – tikai kopā var izpildīt šo uzdevumu.		Nepieciešamie resursi Dažādas uzlīmes.
'10 min	Skolēniem piedāvāta informācija par mērķiem, kurus izstrādāja UNESCO. Viņi skatās multfilmu par 17 mērķiem. Skolēni paši secina, kā stundas tēma ir saistīta ar UNESCO mērķiem.		17 UNESCO mērķi, multfilma par UNESCO mērķiem

'5 min	Skolēnu uzdevums ir turpināt teikumus, kuri palīdz atbildēt uz jautājumu: "Kāpēc es mācos?" . Frontāli apspriež dažādus viedokļus.	
'5 min	Patstāvīgi lasa tekstu „Karmenas stāsts”. Nosauc stāsta galveno domu un problēmu. Cenšas definēt jēdzienu „analfabēts”.	PP prezentācijā ielikti teikumu sākumi.
	Analizē datus par izglītību un izglītotiem cilvēkiem pasaulē. Secina, ka izglītība arī mūsdienās ir vērtība?	
	Lasa tekstu " Džoannas stāsts". Pāros uzraksta ko dara varonis un viņa vecāki, lai uzlabot mūsu dzīvi un kā paši skolēni var palīdzēt. Grupas izveido sarakstu, kā var palīdzēt stāsta varonim un piestiprina to pie tāfeles, kreisajā pusē ko pats varonis var izdarīt un labajā pusē, kā skolēni var palīdzēt.	Lapiņas ar tekstu, katram skolēnam.
'10 min	Iepazinās ar materiāliem" Tradicionālo prasmju un dzīvesveida dokumentēšana Pieminekļu valdes 1924. – 1931. gada ekspedīciju fotonegatīvos" un mūsdienu fotogrāfijām, secina kā manījās cilvēku dzīve.	17 UNESCO mērķi.
'4 min	Secina, ka izglītība var dot vairākas iespējas.	Lapiņas ar tekstu, baltas lapas uz pāri, flomāsteri.
	Pie tāfeles piestiprina atbildes uz jautājumiem "Kāpēc izglītība ir vērtība?", "Kāpēc stunda man bija vērtīga?"	PP prezentācijā ieliktas fotogrāfijas.
' 3 min		Krāsainas lapiņas katram skolēnam.
Stunda notika		
Datums:30.09.2015	Skola: Daugavpils Krievu vidusskola-licejs.	Kurās klasēs novadīta? 5.b klasē.
		Kopējais dalībnieku skaits: 29
Autori:		Sadarbības institūcija:
Margarita Jevstifejeva		

Stundas nosaukums: Kvalitatīva izglītība ir viens no globālajiem mērķiem			
Stundas mērķis: 3. veidot priekšstatu par globālās attīstības mērķiem; 4. noskaidrot UNESCO nozīmi Latvijas Nacionālās bibliotēkas jaunās ēkas būvniecībā; 5. pilnveidot sadarbības prasmes, prasmi izteikt un argumentēt savas domas; 6. izkopt skolēnu prasmi uzņemties atbildību.		Stundas uzdevumi / sasniedzamais rezultāts: Skolēni : 5. noskaidroja, ko nozīmē globālās attīstības mērķi, kāpēc tie ir definēti; 6. diskutēja par to, kāpēc ir nepieciešama laba izglītība, ko nozīmē izglītots cilvēks, ko paši var darīt, lai sasniegt kādu no mērķiem; 7. iepazinās ar Latvijas Nacionālo bibliotēkas kā izglītības, zinātnes un kultūras centra koncepciju; 8. uzzināja, kāpēc UNESCO atbalstīja Latvijas Nacionālās bibliotēkas celtniecības projektu; 9. izvērtēja bibliotēkas nozīmi Latvijas izglītības attīstībā un kultūras saglabāšanā; 10. pilnveidoja savas sadarbības prasmes.	
Mērķauditorija: [vecuma grupa] 11-12	Mācību priekšmets: Sociālās zinības	Saistība ar Ilgtspējīgas izglītības attīstības mērķiem: N4 - Kvalitatīva izglītība N17 - Sadarbība mērķu īstenošanai	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi/starptautiski-atziti/
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40'] 2'	Ievads: Skolēni tiek informēti par akciju „Pasaules lielākā mācību stunda”.		Nepieciešamie resursi: Dators, projektors, ekrāns Prezentācija Power Point „Kvalitatīva izglītība ir viens no globālajiem

	Skolēniem, atbilstoši vecumposma īpatnībām, tiek sniegta informācija par globāliem mērķiem, Skolotāja rāda prezentāciju un paralēli notiek saruna ar skolēniem. Sarunas gaitā tiek apspriesti šādi jautājumi: Ko nozīmē vārds „globāls”? Kādi globāli procesi notiek pasaulē? Globālu problēmu noteikšana Darbs pāros: Kādas problēmas, Jūsaprāt, satrauc cilvēkus visā pasaulē? (skolēni strādā pāros, raksta vai zīmē uz lapām, savu darbu demonstrē klasesbiedriem). Darbs ar fotogrāfijām (uz ekrāna), skolēni apskata un papildā viņuprāt aktuālo globālo problēmas sarakstu. Animācijas filmas noskatīšanās un apspriešana: Kas nosāka globālas attīstības mērķus? Darbs pāros: darba lapa „Globālie mērķi”. Skolēni noskaidro, kuri no mērķiem viņiem šķiet aktuāli, atzīmē tos. Iepriekšējās stundās ir tikuši apspriesti jautājumi, kas saistīti ar Latvijas izglītības sistēmu. Iepazīšanās ar faktu lapu. (ar faktiem) Izlasiet un nosauciet faktus, kuri Jūs pārsteidz?	mērķiem” Tāfele, līmlapiņas, krāsains papīrs, fotoattēli Filma ir http://www.tes.co.uk/worldslargestlesson Darba lapa „Globālie mērķi”, marķieri Faktu lapa Skolēni uzzina, ka ne visiem bērniem pasaulē patlaban ir iespējas mācīties, iegūt izglītību, ka izglītība ir pielīdzināma lielai bagātībai.
3’		
3’		
2’		
7’		
3’		
3’		

5'	Klusā diskusija par izglītības nozīmi un personisko atbildību. ➤ Kāpēc mūsdienās ir svarīga izglītība? ➤ Ko nozīme izglītots cilvēks? ➤ Ko es varu izdarīt pats? ➤ Kā var palīdzēt ģimene? ➤ Ko dara valsts? Uz lapām ir uzrakstīti jautājumi. Katrai solu rindai tiek piedāvāti savi jautājumi. Skolēni, kuri sēž šajā rindā, pēc kārtas atbild uz jautājumu, aizloka lapu tā, lai citi skolēni neredzētu viņu atbildi.	A-3 formāta lapas ar jautājumiem. Katrai solu rindai tiek piedāvāts savs jautājums
3'	Skolēnu atbilžu (domu) apkopošana. Viens skolēns no katras rindas nolasa visas atbildes un apkopo, dara zināmu visiem, ko domā klasesbiedri. Pēdējais jautājums „Ko dara valsts?” paredzēts tam, lai pievērstu uzmanību Gaismas pilij.	FOTOGRĀFIJAS UN TEKSTS NO : http://unesco.lv/latvijasdargumi/informacija-par-objektu/starptautiski-atziti-objekti/latvijas-nacionala-biblioteka/
6'	Saruna „UNESCO un Latvijas Nacionālā bibliotēka”. Skolotājs parāda LNB fotogrāfiju un jautā, ko skolēni zina par šo objektu. Ņemot vērā skolēnu zināšanas, tiek piedāvāts tekstu par bibliotēku, virtuālā ekskursija – fotogrāfijas no mājas lapas lbn.lv., skolotājas stāsts, video, kas izvietots LNB mājas lapā. Refleksija „Bibliotēkas nozīme”. Kāpēc UNESCO pievērsis uzmanību tieši šim objektam?	(skolēniem var pielāgot un izdrukāt) lnb.lv (video, fotogrāfijas) , piemēram: Grāmatu draugu ķēde 2014 Gaismas pils laikā un telpā https://www.youtube.com/watch?v=a-RfwR7s6v0
3'	Vai bibliotēkas celšana tika atbalstīta, lai sasniegt globālos attīstības mērķus?	

Stunda notika			
Datums:	Skola:	Kurās klasēs notika?	Kopējais dalībnieku skaits:
01.10.2015.	Daugavpils Krievu vidusskola - licejs	6.a, 6.b	52
Autori: Marina Drozda		Sadarbības institūcija: nebija	

Stundas nosaukums: Viduslaiku mantojums Latvijas teritorijā. Rīgas vēsturiskais centrs			
Stundas mērķis: Iepazīstināt skolēnus ar vācu bruņinieku mantojumu Latvijā Iepazīstināt skolēnus ar UNESCO ilgtspējīgas attīstības mērķiem		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1) attīstīt skolēnu komunikatīvas prasmes, piedaloties diskusijā 2) pievērst skolēnu uzmanību kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzības nepieciešamībai	
Mērķauditorija: 7. klase	Mācību priekšmets: Latvijas vēsture	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 11. Ilgtspējīgas pilsētas un kopienas	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu Rīgas vēsturiskais centrs
Stundas gaita			
Ilgums 3 min 7 min 3 min 10 min	Ko dara skolēni? Ierosināšanas fāze: ko skolēni zina par Rīgas pieminekļiem (ko ir apmeklējuši, ko var pastāstīt) Klausās skolotājas prezentāciju par vācu bruņinieku kultūras mantojumu Latvijas teritorijā (bruņinieku pils, viduslaiku pilsētas un tml.) Atbild uz skolotājas jautājumiem: Cik veca ir Rīga? Vai Roma ir vecāka par Rīgu? Ar ko Rīgas vēsturiskais centrs atšķiras no antīkas laikmeta pilsētu vēsturiskajiem centriem? (skolēni atbild, ka Rīgā var apskatīt tās ēkas, kas pilnībā ir saglabājušās no viduslaikiem, antīkā laikmeta pilsētās mēs varam redzēt pārsvarā drupas) Skolēni iepazīnās ar Rīgas vietu UNESCO pasaules mantojumu sarakstā un atbild uz jautājumu: „Kā jums liekas, cik daudz Rīgas ēku ir iekļautas vēsturiskajā centrā?” (Skolēnu lielākais cipars bija 150). Skolotāja rāda prezentācijas slaidu par Rīgas vēsturisko centru. Skolēni aplūko karti, meklē tās vietas, kuras viņi ir apmeklējuši vai nu ekskursijās, vai nu kopā ar vecākiem.		Nepieciešamie resursi Skolotājas prezentācija http://unesco.lv/latvijasdargumi/starptautiski-atziti/

5 min	Virtuālā ekskursija dažās Rīgas vēsturiskajā centra vietās.	Rīgas vēsturiskā centra karte	
3 min	Skolēni klausās skolotājas prezentāciju par Globālo stundu un diskutē, vai Rīgas vēsturiskajā centra saglabāšana ir globālais mērķis, kuram no piedāvātajiem UNESCO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem atbilst?	http://www.mantojums.lv/?cat=758&lang=lv#	
	Secina, ka atbilst 11. mērķim – Ilgtspējīgas pilsētas un kopienas	Skolotājas prezentācija	
4 min	Skolēni raksta savas domas (2 grupas): vai ir nepieciešams saglabāt Rīgas vēsturisko centru (priekš kam ir jāglābj?); kādi ir Rīgas vēsturiskā centra ilgtspējīguma draudi (no kā ir jāglābj?). Savas atbildes pielīmē pie tāfeles.		
5 min	Skolēnu atbilžu apkopojums un diskusija. Secinājumi.	Līmlapiņas	
Stunda notika			
Datums: 02.10.2015.	Skola: Daugavpils Krievu vidusskola-licejs	Kurās klasēs novadīta? 7.c	Kopējais dalībnieku skaits: 26
Autori: Larisa Želve		Sadarbības institūcija: nav	

Stundas nosaukums: Ūdens resursi. Saglabāsim ūdeni kopā			
Stundas mērķis: 1. Izskaidrot skolēniem ilgtspējīgas attīstības globālos mērķus. 2. Palīdzēt skolēniem saprast, ka ūdens resursu taupīšana un saglabāšana ir nepieciešama mūsu nākotnei. 3. Veidot izpratni par vienkāršiem pasākumiem ūdens patēriņa samazināšanai.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1. Skolēni spēj izskaidrot ilgtspējīgas attīstības globālos mērķus (Nr.6., 12., 14., 16.). 2. Eksperimentālā darbībā pierāda nelietderīgi izlietotā ūdens daudzumu. 3. Skolēni izprot ūdens resursu taupīšanas nepieciešamību. 4. Prot nosaukt ilgtspējīgas un neilgtspējīgas attīstības piemērus ūdens patēriņa samazināšanai.	
Mērķauditorija: 12 gadi	Mācību priekšmets: Dabaszinības, ķīmija, klases stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 6. Tīrs ūdens un piemēroti sanitārie apstākļi. 12. Atbildīgs patēriņš. 14. Dzīvība ūdenī. 15. Dzīvība uz zemes.	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu Nacionāli novērtēti Daugavas loki UNESCO Pasaules mantojuma nacionālajā sarakstā.
Stundas gaita			
Ilgums 5 min.	Skolotājas rosina skolēnus pārdomāt problēmas, kas sastopamas viņiem apkārtējā sabiedrībā (pilsētā, skolā), vēlāk pievērš uzmanību globālajām problēmām. Klases telpā 4 stūros izvietoti attēli ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem un attēli, kas tos raksturo. Skolotājas lūdz skolēniem apskatīt attēlus un rosina pārdomāt, kādu globālo problēmu katrs attēls atspoguļo un kura no problēmām viņuprāt ir visnopietnākā. Skolēni nostājas pie sava izvēlēta Ilgtspējīgas attīstības mērķa attēla un pamato savu viedokli. Pārējie skolēni var piekrist un pāriet citā grupā.		Nepieciešamie resursi Klasē četros stūros izvietoti attēli ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem (Nr.6., 12., 14., 15.) un attēli (12 gab.), kas raksturo katru mērķi.

	Skolotājas pieļauj arī citas alternatīvas atbildes esamību.	
3 min.	Skolēni klausās skolotāju stāstījumu par ūdens resursiem uz mūsu planētas.	Datorprezentācija
5 min.	<u>Ilustratīvs eksperiments par ūdens resursiem uz Zemes.</u> Vai viss ūdens var tikt izmantots kā dzeramais ūdens? Skolēnu uzdevums ir, salejot ūdeni glāzēs, ilustrēt dažādu ūdensapgādes avotu proporcijas. Skolēni salej ūdeni tukšajos traukos pēc skolotāju norādēm: 1) Upes ūdens- 1 karote; 2) Saldūdens ezeri- 1 karote; 3) Ūdens atmosfērā- 1 karote; 4) Pazemes ūdeņi- 6 karotes; 5) Ledāju ūdeņi-20 karotes; 6) Sālsūdens ezeri- 1 karote; Pārējais ir okeāna ūdens.	Liels trauks(5 l) ar ūdeni un seši tukši mazāki trauki(100 ml), ēdamkarote.
6 min.	<u>Tavs dienišķais ūdens.</u> Skolotājas lūdz skolēniem pārdomāt un pierakstīt, kādiem mērķiem viņi ikdienā lieto ūdeni? Skolēni strādā grupās un veido domu karti, kur pieraksta, kādiem nolūkiem lieto ūdeni. Katra grupa nosauc	Rakstāmpiederumi, interaktīvā tāfele, datorprezentācija. Darba lapā 1.uzdevums.

	izveidoto sarakstu un skolotājas apkopo rezultātus uz tāfeles. Skolēni tiek mudināti pārdomāt un iesaistīties īsā diskusijā: cik daudz ūdens mēs tērējam nosauktajiem mērķiem un vajadzībām? Pēc īsas diskusijas skolotāja nosauc dažus piemērus, cik daudz ūdens cilvēks lieto ikdienā.	
7 min.	<u>Eksperimentēšana</u> Skolēniem jānoskaidro: cik daudz ūdens viņi lieto zobu tīrīšanai? Veiksim šādu eksperimentu: viens skolēns tīra zobus, ļaujot ūdenim no krāna tecēt visu šo laiku. Divi skolēni kā palīgi pilda visu no krāna tekošo ūdeni tukšos spaiņos, kamēr būs pabeigta zobu tīrīšana. Kad eksperiments ir pabeigts, palīgi un skolotājas izmēra izlietotā ūdens tilpumu. Skolēni tiek aicināti aprēķināt, cik daudz ūdens tērē viņu ģimene zobu tīrīšanas laikā. Aprēķinus veic, izmantojot notikušā eksperimenta mērījumus. Apkopo visas klases skolēnu rezultātus.	Divi trauki ūdens uztveršanai, spainis ūdens saliešanai, mērtrauks, zobu pasta, zobu birste. Darba lapā 2.uzdevums.
7 min.	<u>Ilgtspējīga vai neilgtspējīga attīstība?</u> Skolotājas interaktīvā materiālā piedāvā atslēgas vārdus ilgtspējīgai un neilgtspējīgai attīstībai. Skolēni pa vienam nāk pie tāfeles, analizē, vai piedāvātā ideja ir ilgtspējīga vai neilgtspējīga, un izvieto atslēgas vārdu atbilstošajā vietā. <u>Ik katrs to var izdarīt...</u> Kas mums būtu jādara, lai taupītu ūdeni mājās? Skolēni pārdomā ekonomiskas un neekonomiskas idejas. Skolotājas apkopo, ko katrs cilvēks var darīt, lai saglabātu ūdens resursus uz Zemes.	Interaktīvs materiāls (atslēgas vārdi), datorprezentācija. Darba lapā 3.uzdevums.
5 min.	<u>Pašvērtējums</u> Skolēni viens otram padod no papīra izgrieztu ūdens lāsi. Saņemot papīra ūdens lāsi, skolēns pārdomā savu turpmāko rīcību ūdens resursu taupīšanā un izsaka apņemšanos(reāli sasniedzamus mērķus).	No papīra izgriezta ūdens lāse.

2 min.	<u>Mājas uzdevums:</u> Pamatideja ir ceļojums pa Daugavas labo krastu. Jūs sākat ceļojumu no Daugavpils līdz Krāslavai. Ceļojuma laikā Tu: • uzraksti īsu četrindi par pilsētas skulptūru, • makšķerē, • uzzini, kā apkurina mājas, • apmeklē vienu salu, • novēro un pieraksti redzamās saimnieciskās darbības, • uzraksti savu vārdu krievu valodā (vai kādā citā), • uzzini par dzīvi pļavā, • apmeklē kādu firmu, • atrisini vai saskati kādu problēmu, • uzzīmē baznīcas torni, • izbaudi vietējos ēdienus, • uzzīmē iespaidīgu ēku, • iepazīsti ligzdojošos putnus Daugavas krastā tuvumā, • ceļo cauri vecai sādžai, • satiec trīs dzīvniekus, • intervē pilsētas mēru, Iezīmē savu ceļojumu kartē. Pastāsti citiem par savu ceļojumu. Izveido savu ceļojuma aprakstu pēc	Mājas uzdevums (katrs skolēns saņem mājas uzdevuma aprakstu).
--------	--	--

	iespējas interesantāku un patīkamāku lasīšanai!			
Stunda notika				
Datums: 02.10.2015.		Skola: Daugavpils Saskaņas pamatskola	Kurās klasēs novadīta: 6.a klase	Kopējais dalībnieku skaits: 22
Autori: Dace Plociņa Ļubova Iliško			Sadarbības institūcija: skolas bibliotēka, Daugavpils Universitāte	

Stundas nosaukums: Ūdens resursu ierobežotība. Saudzīga izturēšanās pret ūdeni			
Stundas mērķis: Veidot skolēnos izpratni par ūdens resursu ierobežotību un nepieciešamību saudzīgi izturēties pret ūdeni.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni spēj izskaidrot ūdens resursu saudzēšanas globālus mērķus, kādēļ, tie ir būtiski, un kā tie ietekmē pašus skolēnus. Skolēni saprot saldūdens krājumu vērtību, to izmantošanas priekšrocības un trūkumus.	
Mērķauditorija: 8 gadi	Mācību priekšmets: Klases stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem; 3.laba veselība; 9. Inovācijas un infrastruktūra; 6. Tīrs ūdens un piemēroti sanitārie apstākļi; 12. Atbildīgs patēriņš; 13. Planētas aizsardzība; 15. Dzīvība uz zemes; 17. Sadarbība mērķu īstenošanai;	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu <u>Ūdens resursu pārvaldība</u> www.unesco.lv/lv/zinatne/udens-resursu-parvaldiba/
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40']	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi [darba lapas un izdales materiālus lūdzam pievienot pielikumā]
	Ievads (7 min.)	1) „Noskaidrosim, par kāda būs stundas tēma!” Grupu darbs (skolēni saliek tautasdziesmas par upēm, ezeriem, nolasa izveidotās tautasdziesmas) 1.pielikums 2) Noskaidrojam, ka tautasdziesmas ir par ūdeņiem, saldūdeni (par saldūdeni bērni sāka stāstīt pēc uzvedinošiem jautājumiem)	
	Jaunās vielas izklāsts (30 min.)	Ūdens krājumu nepietiekamība, cīņa par izdzīvošanu. 1) Pāru darbs Skolēni šķiro bildes divos stabiņos – kādā vidē gribētu dzīvot, kādā ne (attēli pielikumā) un pamato savu izvēli. (2.pielikums)	

		2) Prāta vētra Kas varētu ietekmēt tik nelabvēlīgus dzīves apstākļus? 3) Ūdens riņķojums dabā Skolēni izpēta tabulu, lai izprastu, ka ūdens riņķojums dabā ir svarīgs saldūdens krājumu veidošanā un papildināšanā. Noskaidrojam, kā mēs visi varētu to taupīt.(3.pielikums) 4) Dokumentālās filmas „Lielo ezeru dzīlēs” fragmentu skatīšanās ltv.lsm.lv/lv/	
	Nobeigums (3 min.)	Skolēni stāsta, kur mājās izmanto dzeramo ūdeni. Audzēkņi saņem mājas darbu, kurā jāizpēta ūdens patēriņš ģimenē vienu brīvdienu laikā un jāizvērtē, kā ģimene varētu taupīt saldūdeni (4.pielikums)	
Stunda notika			
Datums: 01.10.2015.	Skola: Daugavpils Vienības pamatskola	Kurās klasēs novadīta? 2. klasē	Kopējais dalībnieku skaits: 27
Autori: Inna Bicāne		Sadarbības institūcija	

Stundas nosaukums: Dabas aizsardzība			
Stundas mērķis: veidot skolēnos izpratni par dabas aizsargāšanas nepieciešamību, katra atbildību pret dabu.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni saprot, kāpēc nepieciešama dabas aizsardzība un kādā veidā cilvēks var pasargāt dabu.	
Mērķauditorija: 8 gadi	Mācību priekšmets: Dabaszinības	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 12. Atbildīgs patēriņš 13. Planētas aizsardzība	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu Daugavas loki http://unesco.lv/latvijasdargumi/informacija-par-objektu/nacionali-noverteti-objekti/daugavas-loki/

Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40']	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi [darba lapas un izdales materiālus lūdzam pievienot pielikumā]
	Ievads 5min	Pie tāfeles piestiprinātas 3 tautasdziesmas, kas saistītas ar dabu (pielik.1) Diskusija - par kādu tēmu ir šīs tautasdziesmas? <u>Prāta vētra „Dabas dāvanas cilvēkiem”</u> Skolēni raksta uz līmlapiņām, kādas veltes/dāvanas daba sniedz cilvēkam. Skolēni piestiprina lapiņas pie tāfeles. Diskutē un secina, ka daba sniedz cilvēkam daudz dažādu dāvanu, piem., ūdeni, malku, augus, sēnes utt. Kā cilvēki izmanto dabas doto?	

	Galvenā daļa 10min 2min	<u>Darbs grupās</u> Skolēni sadalās grupās pa 3-4 Izvelk dažādu krāsu žetonus. 1.grupa-sarkana,2.grupa-dzeltena,3.grupa-zaļa,4.grupa-zila,5.grupa-oranža,6.grupa-violeta. Katra grupa saņem aploksni ar sagrieztu attēlu(pielik.2)un darba lapu(pielik.3).Skolēni grupā saliek attēlu un aizpilda darba lapu. Katra grupa pastāsta par attēlā redzamo problēmu un prognozē, ko cilvēki nodara dabai(uz interaktīvās tāfeles parādās katras grupas attēli)(pielik.4).Skolotāja un citi skolēni papildina/precizē stāstījumus. Secina, ka nodarot pāri dabai, cilvēks nodara pāri sev, tāpēc daba jāsaudzē. <u>Fizminūte Zeme,ūdens,gaiss</u> Gaiss-lido Ūdens-peld Zeme-pietupstas Piem., zvirbulis-lido, lapsa-pietupstas, līdaka-peld. Vienojas, lai visiem gaisā, ūdenī un uz zemes būtu labi, tad daba ir jāsaudzē. Kā to darīt? Katrs skolēns saņem darba lapu,, Kā es varu palīdzēt dabai?” (pielik.5).Uz interaktīvās tāfeles rādu prezentāciju un komentēju (pielik.4. 8.-18 slaidis).Skolēni iekrāso darba lapā atbilstošos laukumus, tukšajos	
--	--	---	--

	10min	laukumos var papildināt, kā vēl var saudzēt dabu. <u>Reklāma/aicinājums dabas aizsardzībai.</u> Rosinu skolēnus uz lapām uzrakstīt un uzzīmēt reklāmu/aicinājumu dabas aizsardzībai. Skolēni raksta un zīmē, darbus piestiprina pie sienas. Pēc izvēles prezentē.	
	10min		
	Nobeigums	<u>Nepabeigtie teikumi</u> (pielik.6)	
	3min	Skolēni papildina teikumus. Daži pastāsta, ko uzzinājuši. Nodod lapiņas. Aicinu visus saudzīgi izturēties pret dabu, rūpēties, lai daba neciestu. Saudzējot dabu, palīdzēsīm sev.	
Stunda notika			
Datums: 02.10.2015		Skola: Daugavpils Vienības pamatskolā	Kurās klasēs novadīta? 2. klasē
		Kopējais dalībnieku skaits: 24	
Autori: Liāna Zvėrbule		Sadarbības institūcija:	

Stundas nosaukums: Veselīgs dzīvesveids			
Stundas mērķis: Iepazīstināt skolēnus ar ilgtspējīgas attīstības globālajiem mērķiem, to saistību ar veselīgu dzīvesveidu.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēniem ir priekšstats par ilgtspējīgas attīstības globālajiem mērķiem, kā tie ietekmē pašus skolēnus. Skolēni izpratīs veselīga dzīvesveida nepieciešamību turpmākajā dzīvē.	
Mērķauditorija: 8-9 g.	Mācību priekšmets: Klases stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem: 1. Novērsta nabadzība; 3. Laba veselība; 4. Kvalitatīva izglītība; 13. Planētas aizsardzība;	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu: Daugavas loki
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40']	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi Darba lapas, izdales materiāls, interaktīvā tāfele vai prezentācijas iekārta.
	Ievads (10 min)	- Skolēni apsēžas uz krēsliem (autobusa imitācija) Uz interaktīvās tāfeles jautājums „Kādas ir lielākās problēmas, ar ko šobrīd saskaras pasaules iedzīvotāji?” Prāta vētra. - Kurš globālais mērķis ir vissvarīgākais? Nostājas pie atbilstošā. Komentē.	
	Jaunās vielas	Prāta vētra „Veselīgs dzīvesveids” Izsaka savas domas, pamato tās, ilustrē	

	izklāsts (20 min)	ar piemēriem. - Dinamiskā pauze. Izkustēšanās. - Diskusija „Kas ir nepieciešams, lai cilvēks būtu vesels.” Kā to ietekmē attīstības globālie mērķi?		
	Nobeigums (10 min)	Skolēni izlemj, kurš globālais mērķis, viņuprāt, ir svarīgākais. Vai sakrīt ar stundas sākumā izvēlēto? Skolēni sacer piecrites par veselību. Kuri vēlas, var nolasīt.		
Stunda notika				
Datums: 01.10.2015.		Skola: Daugavpils Vienības pamatskolā	Kurās klasēs novadīta? 3. klasē	Kopējais dalībnieku skaits: 22
Autori: Iveta Lukaševiča			Sadarbības institūcija:	

Stundas nosaukums: Resursu taupīšana			
Stundas mērķis: ieinteresēt skolēnus taupīt dažādus resursus, šķirojot atkritumus vai izmantojot tos atkārtoti		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: - pārrunāt par resursu izmantošanu un taupīšanas nozīmi cilvēka ikdienā; - nostiprināt skolēnu zināšanas par atkritumu šķirošanu, taupīšanu; - sniegt informāciju par atkritumu otro dzīvi; attīstīt klausīšanās un sadarbības prasmes.	
Mērķauditorija: 3. – 6. klases	Mācību priekšmets: Sociālās zinības; dabaszinības; klases stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu Vērtības
Stundas gaita			
Ilgums (kopā 80 min) 1.stunda 40 min	1. Prezentācijas 1. slaidis (stundas tēma)		Nepieciešamie resursi Prezentācija par resursu taupīšanu
	2. Diskusija – Kas ir resursi?		
	skolotāja	skolēni	
	3. 2. slaidis – stundas uzdevumi;		
	-mudina skolēnus iesaistīties diskusijā	-skatās uz 1.slaida attēlu, izsaka savu viedokli, kas ir resursi	

skolotāja

-iepazīstina ar stundas uzdevumiem

skolēni

-klausās vai nolasa stundas uzdevumus

4. 3.,4.,5.slaidi - (informācija);**skolotāja**

-iepazīstina ar informāciju par dabas resursu izmantošanu un atkritu kaitīgumu apkārtējai videi

skolēni

-klausās un seko līdzi lasītajai informācijai

5. slaidi - (informācija);**skolotāja**

-iepazīstina skolēnus ar atkritumu konteineru saturu

skolēni

-klausās, skatās, cik daudz un kādi atkritumi nonāk atkritumu konteineros

6. Diskusija(turpinājums 6.slaidam)**skolotāja**

-aicina skolēnus padomāt un pastāstīt, kas ir katra veida atkritumi, ko mēs metam ārā (īpašu vērību pievēršot tam, ka papīra, plastmasas, stikla un metāla atkritumus veido iepakojums)

skolēni

-klausās, skatās cik daudz un kādi atkritumi nonāk atkritumu konteineros, stāsta par lietām un priekšmetiem, kas pieder pie katra atkritumu veida, ko mēs metam ārā. Nonāk pie secinājuma, ka lielu daļu atkritumu veido preču iepakojums.

7. slaidis – pāru darbs

<u>skolotāja</u>	<u>skolēni</u>
-iepazīstina skolēnus ar pāru darbu-	-klausās uzdevumu
Kāpēc precēm nepieciešams iepakojums?	
Uzrakstiet 3 iemeslus, kāpēc produktiem un precēm ir nepieciešams iepakojums!	
-izdala darba lapiņas (uz 2 skolēniem - viena lapiņa), aicina pildīt pāru darbu	-saņem darba lapiņas,
	-strādā pāros – raksta, kāpēc produktiem un precēm nepieciešams iepakojums
-aicina katram pārim minēt pa vienam iemeslam, kāpēc nepieciešams iepakojums	-pa pāriem nolasa kādu no pierakstītajiem variantiem, sekojot līdzī, lai neatkārtojas jau teiktais.

8. 8.slaidis – informācija par iepakojuma nepieciešamību (kopsavilkums par pāru darbu)

<u>skolotāja</u>	<u>skolēni</u>
-nolasa informāciju	-klausās

9. 9.slaidis – JAUTĀJUMS

<u>skolotāja</u>	<u>skolēni</u>
-nolasa jautājumu	-sniedz atbildi uz jautājumu

-aicina pievērst uzmanību fotogrāfijai
-komentē attēlā redzamo –tāda izskatīsies mūsu planēta, ja atkritumi netiks šķiroti un taupīti

-stāsta par attēloto fotogrāfijā

10. 10.slaidi – ATBILDE uz JAUTĀJUMU, informācija par konteineru krāsām

skolotāja

-aicina pievērst uzmanību tam, kādā krāsā ir konteineri, kuri domāti plastmasas, stikla un papīra šķirošanai

skolēni

-stāsta, kādiem atkritumiem domāts katrs no konteineriem

11. 11.,12.,13. slaidi – skolēni tiek informēti par papīra un stikla izgatavošanu un to taupīšanas iespējām;

skolotāja

-lasa informāciju, aicina pievērst uzmanību tam, ko drīkst mest konkrētā atkritumu šķirošanas konteinerā

skolēni

-klausās vai lasa informāciju

12. 14., 15.slaidi - skolēni tiek informēti par plastmasas izgatavošanu, tās kaitīgumu apkārtējai videi un taupīšanas iespējām;

skolotāja

-lasa informāciju, aicina pievērst uzmanību tam, ko drīkst mest plastmasas atkritumu

skolēni

-klausās vai lasa informāciju

Pielikums Nr.1

(jāizprintē darba lapa)

konteinerā

13. 16. slaidis – Grupu darbs – atkritumu šķirošana – Ko drīkst mest katrā no konteineriem?

skolotāja

-iepazīstina skolēnus ar veicamo uzdevumu –
Izkrāso konteinerus atbilstošās krāsās!

Ko drīkst mest katrā no konteineriem? Savieno!

-ar kartīšu palīdzību, sadala skolēnus grupās

-katrai grupai izdala 3 dažādas darba lapas

-aicina pievērst uzmanību tāfeli

-noņem A3 formāta lapu, atsedzot atkritumu
nosaukumus, kurus drīkst mest konkrētajos
konteineros

-aicina skolēnus saukt pa vienam atkritumu
veidam, ko drīkst mest papīra, tad stikla, tad
plastmasas konteineros, kā arī pārbaudīt, cik
pareizi veikuši grupu darbu

-aicina skolēnus nolasīt no darba lapām to
atkritumu nosaukumus, kurus nedrīkst mest

skolēni

-klausās

-sadalās grupās pa 4 -5

-katra grupa saņem 3 dažādās darba lapas

-veic grupu darbu

-skatās uz tāfeli uz izvietotajiem atkritumu
konteineriem

-pievērs uzmanību uz tāfeles izvietotajiem
atkritumu nosaukumiem, kurus drīkst mest vai
papīra, vai stikla, vai plastmasas konteineros

-sauc, nāk pie tāfeles piestiprina pie atbilstošā
konteinerā

-salīdzina, pārbauda grupu darba veikumu

Pielikumi Nr.2.,3.,4.

jāizdrukā darba lapas)

•Vēl nepieciešami krāsainie zīmuli(zils, zaļš,
dzeltens)

Pielikumi Nr.5.,6.,7.

(jāizdrukā atkritumu konteineru attēli uz
atbilstošās krāsas lapas - dzeltenas, zaļas, zilas,
jāsagriež)

Pielikums Nr.8.

(jāizdrukā, ieteicams uz kartona, jāsagriež)

atkritumu šķirošanas konteineros -aicina vēlreiz nosaukt atkritumus, kurus drīkst mest katrā no konteineriem	-lasa atkritumu nosaukumus, kurus nedrīkst mest atkritumu šķirošanas konteineros -vēlreiz nostiprina zināšanas par papīra, stikla un plastmasas atkritumu šķirošanu
---	--

14. 17.slaidis – video skatīšanās par atkritumu otro dzīvi

<u>skolotāja</u>	<u>skolēni</u>
-ieslēdz pirmo video (video sāk skatīties no 2min25s)	-skatās video par sašķīrotā papīra otro dzīvi
-ieslēdz otro video(skatās visu video)	- skatās video par sašķīrotās plastmasas otro dzīvi
-ieslēdz trešo video(video sāk skatīties no 58s)	- skatās video par sašķīrotā stikla otro dzīvi
-aicina vēlreiz pievērst skolēnu uzmanību, kāpēc tik svarīgi, lai mēs šķīrotu atkritumus	-stāsta par atkritumu šķirošanas nozīmi saistībā ar noskatītajiem video

15. 18.slaidis – grupu darbs – citi ieteikumi resursu taupīšanai

<u>skolotāja</u>	<u>skolēni</u>
-iepazīstina ar grupu darbu –	-strādā tajās pašās grupās
Kā vēl var taupīt resursus? Uzraksti ieteikumus!	
-katrai grupai izdala tukšu darba lapu	-katra grupa saņem tukšu A3 vai A4 formāta lapu, uz

Stundas nosaukums: Veselība – globāla vērtība			
Stundas mērķis: Vienot jauniešus visa pasaulē, lai, kopīgi izglītojoties un iepazīstot globālos izaicinājumus veselības jomā – problēmas un iespējas, rastu risinājumus un piedalītos ilgtspējīga attīstības mērķa „Laba veselība visā pasaulē” sasniegšanā.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni izprot, ka veselības jautājumi ir globāli un aktuāli visai pasaulei. Spēj noteikt iemeslus, kas traucē labas veselības iespējamību visā pasaulē. Izprot, ka laba veselība ir ilgtspējīgas attīstības globāls mērķis, prot veidot ieteikumus šī mērķa sasniegšanai.	
Mērķauditorija: 13 g.	Mācību priekšmets: Sociālās zinības	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem: Novērsta nabadzību; Laba veselība; Kvalitatīva izglītība; Inovācijas un infrastruktūra; Planētas aizsardzība; Miers un taisnīgums; Sadarbība mērķu īstenošanai;	Saistība ar Vispasaules Sirds veselības dienu: 29. septembrī „Mīli savu sirdi”
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40’]	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi [darba lapas un izdales materiālus lūdzam pievienot pielikumā]
	Ievads (5 min)	Prāta vētra „Kas grauj cilvēku veselību visā pasaulē?(uz tāfeles jautājums) (skolēni uz līmlapiņām uzraksta atbildes un izlasa tās klases priekšā, skolēni atbildes piestiprina apkārt jautājumam uz tāfeles)	
	Jaunās vielas izklāsts (30 min)	Veselība – globāla vērtība: (PowerPoint prezentācija:)	

		1) Pasaules iedzīvotāju veselības stāvoklis – statistika. 2) Globālās saslimšanas dažādās valstīs. 3) Faktori, kas ietekmē cilvēku veselību. 4) Secinājumi un ieteikumi. Grupu darbs: Skolēni strādā grupās – veido ieteikumus ikvienam pasaules iedzīvotājam, lai spētu saglabāt labu veselību, jo tā ir globāla vērtība. Radošs darbs – informatīvs un vizuāls, plakāts „Esi vesels”- prezentē to.		
	Nobeigums (5 min)	Skolēni izdara savu secinājumu un izveido ieteikumu: Secinājums: Veselība ir globāla problēma, jo..... Mans ieteikums: Lai ikviens pasaules iedzīvotājs būtu vesels, es iesaku.....		
Stunda notika				
Datums: 01.10.2015.		Skola: Daugavpils Vienības pamatskola	Kurās klasēs novadīta? 6. klase	Kopējais dalībnieku skaits: 22
Autori: Inga Sokolova			Sadarbības institūcija:	

Stundas nosaukums: Enerģētikas krājumi			
Stundas mērķis: Vienot jauniešus visā pasaulē, lai kopīgi izglītos un, iepazīstot globālos izaicinājumus, sniegtu padomus un piedalītos ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni spēj izskaidrot ilgtspējīgas attīstības globālos mērķus, kādēļ tie ir būtiski un kā tie ietekmē pašus skolēnus. Skolēni saprot enerģētikas krājumu vērtību, to izmantošanās priekšrocības un trūkumus.	
Mērķauditorija: 14-15 gadus veci skolēni	Mācību priekšmets: ģeogrāfija	Saistība ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem: 2. Novērsta nabadzība; 3. Laba veselība; 4. Kvalitatīva izglītība; 7. Atjaunojama enerģija; 9. Inovācijas un infrastruktūra; 13. Planētas aizsardzība; 16. Miers un taisnīgums; 17. Sadarbība mērķu īstenošanai;	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu: „Ķeguma HES – Latvijas enerģētikas lepnums” (http://www.atmina.unesco.lv/page/308)
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40’]	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi [darba lapas un izdales materiālus lūdzam pievienot pielikumā]
	Ievads (5 min)	1) „Kādas ir lielākās problēmas, ar ko šobrīd saskaras pasaules iedzīvotāji?” (uz tāfeles jautājums) Prāta vētra (skolēni uz līmlapiņām raksta atbildes un izlasa tās klases priekšā, skolēni atbildes piestiprina apkārt jautājuma lapai uz tāfeles) 2) Cik daudz problēmu skolēni minējuši? (uz interaktīvas tāfeles atveru 1.pielikumu ar globāliem mērķiem un meklējam minētās problēmas un nosaucam vēl neminētās problēmas)	

	Jaunās vielas izklāsts (30 min)	Enerģētikas krājumi 5) Kādas priekšrocības valstij sniedz enerģētikas krājumi? 6) Kādus enerģētikas krājumus Latvijā Tu vari nosaukt? 7) „Ķeguma HES – Latvijas enerģētikas lepnums” . Video – https://www.youtube.com/watch?v=84w2oS_V5u8 (0.00-1.42) 8) Darbs pāros. • Skolēni dodas uz sešām “mācību pieturām”, lai vairāk uzzinātu par globālajiem mērķiem (2. pielikums). Katrā punktā viņi var pavadīt tikai četras minūtes, tādēļ norādu laiku, kad skolēniem jādodas uz nākamo punktu. • Katrā punktā skolēniem jāuzraksta viens fakts, kas viņus pārsteidza. Katrā punktā viņi var izdomāt kādu jautājumu, par kuru viņi vēlētos uzzināt vairāk, iepazīstoties ar plašāku informāciju nākamajās nodarbībās vai mājās (3. pielikums) • Atgriežoties sākumpunktā, darba lapā jāpabeidz teikums: „Globālie mērķi ir svarīgi, jo...”	
	Nobeigums (5 min)	Skolēni izlemj, kurš globālais mērķis, viņuprāt, ir svarīgākais, viņiem jāatsaucas uz sešām “mācību pieturām” uzzināto informāciju, piestiprinot līmlapiņu pie attiecīgās “mācību pieturas” (4. pielikums). Skolēni nosaka trīs svarīgākās problēmas, saprot enerģētikas krājumu priekšrocības un trūkumus mūsdienās.	

Stunda notika

Datums: 28.09.2015.	Skola: Daugavpils Vienības pamatskolā	Kurās klasēs novadīta? 8.a klasē	Kopējais dalībnieku skaits: 27
Autori: Oksana Ostrovska		Sadarbības institūcija:	

Stundas nosaukums: Tavs ieguldījums tavā veselībā			
Stundas mērķis: Izzināt un apjaust savas iespējas labas veselības saglabāšanā ilgtermiņā.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Rosināt skolēnus orientēties materiālos par veselības jautājumiem – atrod sev noderīgu informāciju par veselības nostiprināšanu un saglabāšanu. Veicināt skolēnu prasmi sadarboties grupā, apkopojot iegūto informāciju un izdalot galveno. Mācīties prezentēt grupas darba rezultātus – aktīva grupas darba pieredze, sadalot darbības jomas, veicot iekšējo darba plānošanu, pienākumu sadalīšanu. Palīdzēt kopt skolēnu runātāja, klausītāja, noformētāja kultūru – noformēts materiāls – plakāts „Tavs ieguldījums Tavā veselībā”.	
Mērķauditorija: [14 – 18 gadi]	Mācību priekšmets: [bioloģija, vizuālā māksla, sociālās zinības]	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem [Nr.3. Laba veselība.]	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 60']	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi
5 minūtes	Skolēni vēro divus videosižetus, kas raksturo pozitīvu un negatīvu ietekmi uz veselību.		Projektors, dators. https://www.youtube.com/watch?v=2zTibl1a6Sg
5 minūtes	Skolotājs uzdod uzvedinošu jautājumu: „Kāds varētu būt stundas temats, izvērtējot noskatītos sižetus?” Skolotājs apkopo skolēnu atbildes uz tāfeles, veicot rezumējumu par stundas		Tāfele, flomāsteri.

8 minūtes	tematu „Tavs ieguldījums Tavā veselībā”.	Izdales materiāls sagriezts strēmelītēs.
2 minūtes	Skolotājs – Pasaules Veselības organizācija kādā no saviem materiāliem piedāvā 18 vienkāršus veselības stiprināšanas pasākumus un dod tiem skaidrojumus. Bērni saņem jēdzienus un skaidrojumus izdalītus, strādā pa pāriem un meklē pareizās sakarības. Skolēni veic pāra darbu, savā starpā komunicē un pārliecinās, ka abi kopā strādājošie vienādi saprot un piekrīt atrastajai sakarībai.	
3 minūtes	Skolotāji pārliecinās, ka visi pāri atraduši pareizās sakarības. Tālākais darbs tiks organizēts grupās, skolēni izvelk nomarkētas kartītes, kas sadalīs bērnus 4 grupās.	
15 minūtes	Skolēni sagrupējās izlozētajās komandās skolotāju norādītajās klases telpas vietās. Skolotājs pastāsta informāciju par atrastajām sakarībām, norādot, ka ne vienmēr ir nepieciešami lieli un darbietilpīgi ieguldījumi veselības nostiprināšanā un saglabāšanā, norādot uz dažiem sakarību pāriem, piemēram: lieto zobu diegu, smeļies skaļi utt. Dažkārt tomēr ir grūti uzsākt kādus uzlabojumus savas veselības saglabāšanā tad, ja darāmā ir daudz, tāpēc vieglāk sevi motivēt iesākumā ar dažiem izpildāmiem soļiem. Darba grupas saņem uzdevumu no 18 sakarību pāriem izvēlēties 5 vissvarīgākos, par kuriem vienotos visa darba grupa. Kā arī norāda grupu darba galveno panākamo rezultātu – prezentēt savas grupas izvēli, pamatojot un argumentējot. Noteikums, kas jāievēro – būs jārunā visiem grupas dalībniekiem.	
2 minūtes	Skolēni darbojas grupā, diskutējot par 5 svarīgākajiem ieguldījumiem savā veselībā, uz darba galda veido informāciju par savai grupai svarīgāko.	
		Lielāka izmēra izdales materiāls par veselību veicinošiem

7 minūtes	Skolotājs šajā laikā uz tāfeles sarindo visus 18 veselību veicinošos aspektus tā, lai tie ir pārredzami un tur varētu atzīmēt grupu darba rezultātu un redzēt līdzīgo un atšķirīgo. Skolēni prezentē savas piecas izvēles, bet skolotājs veic piezīmes uz tāfeles, noņem tos virsrakstus, kurus nav izvēlējusies neviena no grupām, akcentē kopīgās izvēles.	
1 minūte		
Skolotājs lūdz skolēnus paņemt sagatavotos materiālus, kuri būs nepieciešami plakāta „Tavs ieguldījums Tavā veselībā” izveidei, norādot, ka plakātam jābūt ar nosaukumu un grupu darbā prezentētajiem 5 veselību veicinošajiem soļiem. Skolēni gatavo plakātu „Tavs ieguldījums Tavā veselībā”. Īss kopsavilkums par paveikto.		faktoriem. Žurnāli, A3 papīra loksnes, krāsainie zīmuļi, flomāsteri, līme. Plakāti izvietoti visu apskatei.
Stunda notika		
Datums:	Skola:	Kurās klasēs novadīta?
30.09.2015.	Drabešu internātpamatskola	8.un 9. klase
Kopējais dalībnieku skaits:		14
Autori:		Sadarbības institūcija:
Dina Dombrovska		
Ieva Birkenberga		

Stundas nosaukums: Efektīvs un vīdei draudzīgs elektroenerģijas lietojums		75	
Stundas mērķis: Veidot priekšstatu par elektroenerģijas efektīvas izmantošanas vajadzību un iespējām, nostiprinot kritiskās domāšanas un sadarbības prasmes.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs: - izvērtējuši dažādu spuldžu izmantošanu; - izvērtējuši elektroiekārtu gaidīšanas režīmā patērēto elektroenerģiju; - formulējuši savu viedokli par elektroenerģijas taupības iespēju.	
Vecuma grupa: 13-14 gadus veci jaunieši		Mācību priekšmets: Fizika un matemātika	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 7. Nodrošināt visiem drošu, ilgtspējīgu un mūsdienīgu enerģiju par pieejamu cenu.
Stundas gaita			
Ilgums	Ko dara skolēni?	Nepieciešamie resursi	
5'	Stundas ievaddaļa: multfilma par elektroenerģijas zaudējumiem.	www.youtube.com/watch?v=C60cNIC7N08	
5'	Skolēni grupās apmainās ar informāciju par spuldžu veidiem un elektroiekārtām, kuras darbojas gaidīšanas režīmā. (Mājas darba pārbaudīšana)	Darba lapa „Mājas darbs” .	
5'	Skolotājs iepazīstina ar 7. globālo Ilgtspējīgas attīstības mērķi: Nodrošināt visiem drošu, ilgtspējīgu un mūsdienīgu enerģiju par pieejamu cenu.	Informācija par Ilgtspējīgas attīstības mērķiem https://sustainabledevelopment.un.org/sdgsproposal	
15'	Skolēni grupās izvērtē elektroenerģijas patēriņu, izpildot aprēķinu uzdevumus. Grupās savus secinājumus apkopo un prezentē. Grupu darba noslēgumā skolotājs apkopo klases viedokļus, uzdodot jautājumus, un demonstrē	Darba lapa Nr. 1., Nr.2. www.worldometers.info/ru/	

	multfilmu par ekonomiskajām spuldzēm.	www.youtube.com/watch?v=1H_HzocIVdE	
10’	Skolotājs paskaidro, ka ir dažādas iespējas taupīt elektroenerģiju. Skolēni grupās veido un prezentē domāšanas karti par elektroenerģijas taupības priekšlikumiem. Stundas beigās skolotājs piedāvā katram skolēnam atgādnē par elektroenerģijas atbildīgu patēriņu.	Papīrs A4 formāta un flomāsteri katrai grupai. Atgādne „8 padomi”	
Stunda notika			
Datums: 01.10.2015.		Skola: J. Raiņa Daugavpils 6. vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 8.a klase
		Kopējais dalībnieku skaits: 23	
Autori: Natalja Minejeva, Valentīna Kricka			

Stundas nosaukums: Vides aizsardzība un globālā atbildība			
Stundas mērķis: Sekmēt labvēlīgu attieksmi pret vidi un veicināt vides aizsargāšanu no piesārņojuma.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1) izzināt galvenos vides piesārņojuma veidus; 2) rosināt piedalīties sadzīves atkritumu vākšanā, šķirošanā; 3) taupīt dabas resursus un palīdzēt atjaunot tos; 4)prast priecāties par dabas skaistumu un novērtēt to.	
Mērķauditorija: [sākumskolas un pamatskolas skolēni]	Mācību priekšmets: [sociālās zinības]	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem [Nr. 13. Planētas aizsardzība]	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40’] 10 min	Stundas sākumā skolēni tika vispārīgi iepazīstināti ar Pasaules Lielākās mācību stundas akcijas mērķi, izklāsts par stundas norisi. Tika veikta prezentācija par mūsu skolas izvēlēto tēmu: Vides aizsardzība un globālā atbildība. Skolēni klausījās stāstījumā, piedalījās diskusijās, atbildēja uz jautājumiem, skatījās prezentāciju, izteica savas domas, ieteica risinājumus.		Nepieciešamie resursi [darba lapas un izdales materiālus lūdzam pievienot pielikumā]
20 min			

10 min	Pēc prezentācijas, grupu darbs - katrs skolnieks izlozēja , kurā grupā piedalīsies, pavisam kopā trīs grupas. Pa grupām bija jāizpilda darba lapas - par atkritumu šķīrošanu. Pēc izpildītā darba , katra grupa iepazīstināja ar savu paveikto darbu. Otrs uzdevums bija uzzīmēt kopēju zīmējumu, par tēmu :”Kopā mēs varam aizsargāt vidi!” Stundas noslēgumā - stundas apkopojums, secinājumi un zīmējumu prezentācija.		
Stunda notika			
Datums: 02.10.2015.	Skola: Jaunmuižas pamatskola	Kurās klasēs novadīta? No 1. klases līdz 7. klasei	Kopējais dalībnieku skaits: 17 skolēni
Autori: Baiba Meļķe		Sadarbības institūcija: [-]	

Stundas nosaukums: Mutes veselība			
Stundas mērķis: Iepazīt zobīņu kopšanu caur pārrunām; radīt pozitīvi emocionālo noskaņojumu rotaļas laikā.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Veikt pārrunas par zobu kopšanu. Iemācīt bērniem jaunu rotaļu.	
Mērķauditorija: pirmsskolas grupa 5 – 6 gadīgie bērni	Mācību priekšmets: Mūzika Integrētā nodarbība	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem Veselība un labklājība	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu Pieredzes apmaiņa Veselība ir svarīga ikvienam no mums.
Ilgums 40 minūtes	Ko dara skolēni? • Pastāsta kā viņi rūpējas par saviem zobiņiem. • Pārrunas par to, kas notiek ar zobiem, ja viņus nekopj. • Par ko priecājas zobiņi un par ko bēdājas. • Mācās "Rotaļu par zobiņiem"		Nepieciešamie resursi: • zobu birstes, • trauciņš, kur ielikt zobu birstes rotaļas laikā. • lieli zobu šabloni ar iezīmētām sejiņām un ievērtu dziju, lai var uzkarināt uz kakla.
Stunda notika			
Datums: 05.10.2015.	Skola: Jaunmuižas pamatskola	Kurās klasēs novadīta? 5 – 6gadīgo bērnu grupā	Kopējais dalībnieku skaits: 5 bērni
Autori: Arāja Ilze		Sadarbības institūcija:	

Stundas nosaukums: Daudzveidīgā pasaule ap mums			
Stundas mērķis: Iepazīt mūsu vēstures mantojumu un sēņu valsts daudzveidību, veidot saudzīgu attieksmi pret vēstures objektiem un dabas resursiem		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1. Iepazīt sēnes latviešu tautas folklorā. 2. Piedalīties superīgajā sēņošana Preiļu skulptūru dārzā 3. Izgatavot sēnes no māla un izveidot izstādi. 4. Apskatīt Preiļu lietišķās mākslas muzeja ekspozīcijas par senajiem darbarīkiem. 5. Iepazīt Preiļu muižas un parka vēsturi.	
Mērķauditorija: 7 gadi	Mācību priekšmets: Latviešu valoda, dabaszinības, vēsture.	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem Dzīvība uz Zemes (15.)]	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu Preiļu muižas parka apmeklējums, senie darbarīki. Kas ir lini un kā tos apstrādāja?
Stundas gaita			
Ilgums 1.diena - 30 minūtes	Sagatavošanās posms (5 minūtes) Uzmini nu! Kas tas ir? 1. Maza, maza kājiņa, cepure galvā. Tā ir sēne! Šodien mēs dosimies sēņot un iepazīt daudzveidīgo sēņu pasauli. Parasti sēņotāji dodas sēņot uz mežu, bet mēs - uz bibliotēku pie bibliotekāres Lienas Zepas. Kāpēc? To jūs tūlīt redzēsiet! Skolas bibliotēkas un lasītavas apmeklējums (20 minūtes)		Nepieciešamie resursi Mīklas par sēnēm,(1.pielikums) Tautas dziesmas, (2.pielikums) Laminēti dažādu sēņu attēli.

Iedomāsimies, ka esam nonākuši mežā. Gaiss smaržo pēc rudens. Sajūtam lapu smaržu. Vējš klusiņām čabina lapas. Taciņas malā jau pa gabalu redzamas dzeltenas, brūnas un sarkanas cepurītes.

Jūs jau nojaušat, ka tās ir sēnes.

Bet tagad padomāsim visi kopā.

Ievada diskusija

1. Kādas ir sēnes?
2. Kur sēnes visbiežāk var atrast?
3. Kurā gadalaikā sēnes visvairāk aug?
4. Kādas sēnes tu pazīsti?

Arī senie latvieši sēnes labi pazina. Par to liecina latviešu tautas folklorā: mīklas, sakāmvārdi, pasakas un tautasdziesmas.

Kas kait sēņu māmiņai,

Tai meitiņas drīz uzauga,

Piektdien dzima, sestdien auga,

Svētdien jāja precinieki.

Jūs arī mājās sameklējat un iemācījāties kādu tautasdziesmu par sēnēm. Paklausīsimies!

Skolēni izteiksmīgi norunā savas tautas dziesmas.

Kādas sēnes visbiežāk tika pieminētas jūsu tautasdziesmās. (bekas, baravikas, bērslapītes)

Bet tagad minēsim mīklas!

Mīklās bez bekām, baravikām un bērslapēm tika minēta arī mušmire. Kā mēs mušmires varam atpazīt mežā? Ar ko tās atšķiras no citām sēnēm?

Kāda ir tava sapņu sēne? Uzzīmē nu!

Nodarbības 1.daļas noslēgums: (5 minūtes)

Kāda sanāca tavu sapņu sēne? Kāpēc tieši tāda?

Raitas runas vingrinājums

Sēnotāji, sēnotāji,

Rītos ilgi neguliet!

Vāverīte agri ceļas,

Tā tās bekas nolasīs.

Rīt mēs dosimies superīgajā sēņošanā uz Preiļiem un cerēsim, ka salna visas sēnes nebūs nosaldējusi!

2.diena - Superīgā sēņošana Skulptūru dārzā (90 min.)	Sagatavošanās posms (5 minūtes) Ievadinstruktāža par drošību mācību ekskursijas laikā. Saruna par to, kas jāzina īstam sēņotājam, dodoties mežā. Sēņošana Skulptūru dārzā. (50 minūtes) Iepazīšanās ar Preiļu lietišķās un mākslas muzeja darbinieci Silviju Ivanausku. Jūs jau vakar skolā iepazināt dažādas sēnes, tāpēc šodien dosimies tās salasīt mūsu Skulptūru dārzā. Dārza teritorijā jums jāsalasa pēc iespējas vairāk sēņu un jāatnes uz tikšanās vietu. (5 min.) Visas salasītās sēnes tiek izkārtotas tā, lai visi tās var labi apskatīt. Diskusija (10 min.) Kādas sēnes mēs esam salasījuši? Kā sauc katru sēni? Vai tā ir ēdama sēne vai indīga? Sagrupējam indīgās un ēdamās sēnes atsevišķi. Kuru sēņu ir vairāk - ēdamo vai indīgo? Kā pazīt mušmiri? Kāpēc drīkst lasīt tikai labi pazīstamas sēnes? Kā pareizi jālasa sēnes? Kāpēc sēnes jānogriež ar nazīti nevis vienkārši jāizrauj no zemes?	
---	--	--

Radošā darbošanās (35 min.) Sākmā bērni iepazīstas ar plastilīnam līdzīgu materiālu - māla masu. Pamēģina to samīcīt un sajūst tā īpašības, mācās saskatīt, kāds ir kātiņš katrai sēnei, kāda ir cepurīte. Tad visi ķeras pie veidošanas. Katrs skolēns izgatavo savu sēni: gaileni, beciņu, baraviku vai bērزلapīti no māla. Meistarīgākie izveido arī gliemezīšus un lapiņas. Izgatavotos darbus vedām uz skolu, lai izveidotu izstādi. Ekskursija pa muižas parku. (30 min.) Preiļu lietišķās mākslas muzejā aplūkojām senos darbarīkus un noskaidrojām, kādus darbus ar tiem veica. Muzejā apskatījām un praktiski pamēģinājām apstrādāt linu stiebrus. Ar Preiļu muižas un parka vēsturi iepazīstināja Preiļu pilsētas vēstures speciālists Vadims Maksimovs. Apmeklējam Preiļu muižas kapelu un zem tās esošos vēsturiskos apbedījumus, muižas stallus un muižas ēku. Ar interesi klausījāmies leģendas un nostāstus par šo vietu. Noskaidrojām, kāpēc jāsaudzē senas lietas un ēkas. Kā to vislabāk izdarīt? Mācību ekskursijas izvērtējums: (5 minūtes) Skolēni uz līmlapiņām zīmēja un rakstīja, kas viņiem visvairāk palicis atmiņā. Ko jaunu viņi uzzināja nodarbības un mācību ekskursijas laikā?			
Stunda notika			
Datums: 5.10.2015 6.10.2015	Skola: Jaunsilavas pamatskola	Kurās klasēs novadīta? 1. klase	Kopējais dalībnieku skaits: 17
Autori: Maija Ancāne		Sadarbības institūcija: Jaunsilavas pamatskolas bibliotēka, Preiļu lietišķās mākslas muzejs	

Stundas nosaukums: Miķeļdiena			
Stundas mērķis: Iepazīt rudens saulgriežu svētkus.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1. Attīstīt skolēnu organizatoriskās prasmes un mācīt veidot pasākumu scenāriju, lai novadītu Miķeļdienas nodarbību 1.klases skolēniem. Saliedēt klašu kolektīvus. 2. Iepazīt dažādus dārzeņus. 3. Iepazīt latviešu folkloras daudzveidību par rudens saulgriežiem. 4. Piedalīties Miķeļdienas gadatirgu. Mācīt pārdot un reklamēt savu preci.	
Mērķauditorija: Mērķauditorija. Septiņpadsmit 1.klases skolēni (7-8 gadi) Septiņpadsmit 4.klases skolēni (10-11gadi)	Mācību priekšmets: Latviešu valoda, dabaszinības, matemātika	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 3. Izglītība un prasmes dzīvei un darbam	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu Cilvēces mutvārdu un nemateriālais mantojums.
Stundas gaita			
Ilgums 90 minūtes	Ko dara skolēni? Skolotāja iepazīstina ar stundas mērķiem un uzdevumiem.1.klases skolēni skandē tautas dziesmas par Miķeļiem. 1. Bērni dalās ticējumos par Miķeļdienas tēmu.		Nepieciešamie resursi: Dārzeņi mīklu minēšanai, pašu gatavotie mājsaimniecības izstrādājumi, dārza un meža veltes Miķeļdienas gadatirgum.

3 min.	2. 4. klases skolēni uzdod latviešu tautas mīklas par dārzeņiem. Pirmklasnieki min mīklas. Kad mīkla ir uzminēta, ceturtās klases skolēni palīdz pirmklasniekiem atrast atbilstošo dārzeni. 3. Sakāmvārdi. 4. klases skolēni atraktīvi norunā sakāmvārdus par rudeni. 4. Stafetes. Tiek izveidotas četras komandas, kuras sacenšas savā starpā. 5. Rotaļas. Bērni iet rotaļās. Ceturtās klases skolēni ir rotaļu vadītāji. 6. Tirgus. Bērni skolas zālē pārdod rudens veltes un pašu gatavotus kulinārijas izstrādājumus. Jaunie tirgotāji ir sagatavojuši cenu zīmes un parūpējušies par preču vizuālo noformējumu. Atgriezeniskā saite Nodarbības beigās notiek īsas pārrunas par to, kas bērniem paticis vislabāk, ko jaunu viņi šodien ir uzzinājuši un kādas prasmes ieguvuši.	[darba lapas un izdales materiālus lūdzam pievienot pielikumā]	
5 min.			
5 min.			
10 min.			
10 min.			
27 min.			
Stunda notika			
Datums: 29.09.2015	Skola: Jaunsilavas pamatskola	Kurās klasēs novadīta? 1. un 4. klases	Kopējais dalībnieku skaits: 34
Autori: Maija Ancāne		Sadarbības institūcija:	

Stundas nosaukums: Es kopā ar citiem			
Stundas mērķis: Rosināt tādas personības veidošanos, kas apzinās, ka katrs cilvēks ir vērtība, katrs no mums grib dzīvot miera un taisnīguma apstākļos		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: *izprot jēdzienu bēgļi un apzinās viņu problēmas; *attīsta vēlmi palīdzēt nelaimē nokļuvušiem cilvēkiem; *audzina iekšējību, līdzjūtību *attīstīt sadarbības prasmes	
Mērķauditorija: 10-12 gadi	Mācību priekšmets: sociālās zinības	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem: 16. Miers un taisnīgums	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums 3 min.	Ko dara skolēni? Skolēniem jāizskaidro, kā viņi saprot vārdus „miers” un „vienlīdzība”. Uz interaktīvās tāfeles tiek demonstrēti simboli (Nr.4.,5.), un skolotājs izskaidro to nozīmi un rašanās vēsturi.		Nepieciešamie resursi: PoverPointā veidots mācību materiāls – pielikumā.
7 min.	Tiek rādīti attēli (Nr.6.), un skolēniem jāatpazīst, ka tas ir karš. Kas notiek ar civiliedzīvotājiem un ko viņi spiesti darīt, lai neietu bojā – doties bēgļu gaitās. Kas ir bēgļi? (Nr.8.) No kādām valstīm ienāk bēgļi Latvijā, Eiropā? Tiek rādīti attēli – bērni (bēgļi) (Nr.9.-12.). Ko jūt šie bērni, par ko viņi sapņo? Skolēni strādā pierakstos. Skolotājs atbildes pieraksta uz tāfeles – Izjūtas – Sapņi.		Pasaules politiskā karte Pierakstu burtnīca

8 min.	Tiek parādīts attēls (Nr.15), skolēniem tas jākomentē. Skolēni tiek sadalīti grupās. Uz tāfeles attēls (Nr.16.). Grupas veido plakātus. Mums visiem vajag...	Lielas lapas, krāsainie zīmuļi/flomāsteri, līme, šķēres, izgriezumi no laikrakstiem		
15 min.	Grupās prezentē savus darbus.			
5 min.	Apkopojums (Nr.17.) – secinām, ka visi bērni (cilvēki) neatkarīgi no viņu ādas krāsas, ticības, reliģijas ir tiesības dzīvot miera apstākļos, visiem ir jābūt paēdušiem, siltumā, drošībā, jāmacās, jādzīvo kopā ar ģimeni, un tas ir taisnīgi.			
2 min.	Mājās – vēstule manam vienaudzim.			
Stunda notika				
Datums: 05.10.2015.		Skola: Jaunsilavas pamatskola	Kurās klasēs novadīta? 5.	Kopējais dalībnieku skaits: 12
Autori: Ineta Bivbāne		Sadarbības institūcija:		

Stundas nosaukums: Par vides aizsardzības un globālās atbildības nozīmi			
Stundas mērķis: Akcentēt vides aizsardzības un globālās atbildības nozīmi.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: ● Motivēt izglītojamos atbildīgi iekļauties ūdens aizsardzībā. ● Rast risinājumu piesārņojuma problēmas novēršanai. ● Kreatīvi izdzīvot ūdens piesārņošanas un tīrīšanas procesus.	
Mērķauditorija: 5.-7. klases skolēni	Mācību priekšmets: Vizuālā māksla	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem: Nr.14 Dzīvība ūdenī	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu Nacionālie dārgumi - Daugavas loki
Stundas gaita			
Ilgums 60 min	Ko dara skolnieki? ● Iepazīstas ar dzīvo radību ūdenī. ● Zīmē zivis un citus ūdens iemītniekus (2 A4 lapas, krītiņi). ● Iepazīstas ar piesārņojumu ūdenī (izmanto no mājām atnestus dažādus materiālus). Veido ūdeņu fonu, veido akvalangistu (audumi, folija). ● Veido kreatīvo izrādi (peld zivis, akvalangists pēta dzīvo radību, tad pamazām parādās piesārņojums, akvalangists tajā nogrimst). ● Pārrunas par vides piesārņojuma novēršanu (skolēni ar cimdus rokā dodas izvākt atkritumus).		Nepieciešamie resursi: Lapas A4 un A5, krītiņi, krāsainie zīmuļi, audumi, folija, atkritumi, šķēres, gumijas cimdi,

	●Izrāde noslēdzas ar akvalangista priecīgo peldēšanu tīrā vidē. ●Noslēgumā skolēni zīmē zivi piesārņotā un tīrā vidē(lapa A5, krāsainie zīmuļi). Stundas izvērtēšana.		
Stunda notika			
Datums: 30. septembrī	Skola: Jaunsilavas pamatskola	Kurās klasēs novadīta? 5. klasē	Kopējais dalībnieku skaits: 15
Autori: skolotāja Līga Slica		Sadarbības institūcija:	

Nodarbību cikls: Ozolu dēli, liepu meitas			
Stundas mērķi: 1. Veidot izpratni par indivīda lomu dzimtās zemes aizsardzībā. 2. Audzināt mīlestību un lepnumu par sava novada dabas bagātībām		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1. Izpētīt dzīvības formas Daugavas krastā un ūdenī. 2. Aktualizēt dabas resursu nozīmi un cilvēka atbildību par to saudzēšanu. 3. Iepazīstināt ar mūsu senču cieņpilno attieksmi pret mežiem un ūdeņiem, kas atklājas latviešu folklorā. 4. Organizēt diskusiju par Daugavas krasta aizsardzību.	
Mērķauditorija: 12 - 13 gadi	Mācību priekšmets: sociālās zinības, literatūra, mūzika, vides zinības	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem: 13. Planētas aizsardzība	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu 15. Dzīvība uz zemes
Stundas gaita			
Ilgums 90 min.	Ko dara skolēni? Ievadnodarbība - Mācību ekskursija uz Vilnišu krācītēm. (25.09.2015.)		Nepieciešamie resursi:
2 min.	Skolēni pie Daugavas iepazīstas ar Valsts mežu dienesta darbinieci, meža ekologu Gundegu Jurāni. Viņa ir mūsu gide ekskursijā gar upes krastu.		Darba lapas atgriezeniskās saites iegūšanai. Kaņepju un nātru šķiedras. Rakstāmpiederumi. Fotoaparāti.

38 min.	Ekskursijas laikā skolēni praktiski pielietoja zināšanas par to, kā nosaka upes labo un kreiso krastu, pētīja Daugavas krasta biotopu. Skolēnu uzmanība tika pievērsta retajām augu sugām, koku dažādībai un koku vecumam, kā arī skolēni mācījās noteikt koku augstumu. Gundega Jurāne bija sagatavojusi šķiedras no Daugavas krastā savāktajām nātrēm un kaņepēm un piedāvāja noteikt, kas tie par neparastiem materiāliem. Tā kā skolēni ir mācījušies H.K. Andersena pasaku „Meža gulbji”, tad viņi uzskatāmi redzēja, par kādām vatei līdzīgām pūkām māsiņas Elīzas rokas pārvērtas asās nātres, lai glābtu savus brāļus. Bērni saņēma izglītojošu informāciju par Daugavas izteku, cilvēku saimnieciskās darbības rezultātā radītajām Daugavas gultnes izmaiņām.	Trauki eksponātu savākšanai.
30 min.	Ekskursijas galamērķis bija Vilnišu krācītes, kas ir viens no skaistākajiem dabas veidojumiem Līvānu novadā. Pa ceļam uz krācītēm bērni satīrīja Daugavas krastu. Bērni izbaudīja krācīšu valdzinājumu: bradāja pa ūdeni, šļakstinājās un draiskojās. Tika izpētīta ūdensaugu dažādība un savākta gliemežvāku kolekcija. Skolēni apguva tūrisma prasmes: iekurināja ugunsgrāku, pusdienoja brīvā dabā, žāvēja samērcēto apģērbu. Skolēni atraktīvi demonstrēja savu mājasdarbu: laivā sasēdušies, skandēja tautasdziesmas par mežiem un ūdeņiem.	
10 min.	Ekskursijas noslēgumā, lai veidotu atgriezenisko saiti, gide organizēja ekspresaptauju par ekskursijas laikā iegūtajām zināšanām un diskusiju par Daugavas unikālo nozīmi mūsu dzīvē.	

10 min.		
Stunda notika		
Datums: 25.09.2015.	Skola: Jaunsilavas pamatskola	Kurās klasēs novadīta? 6.-7. klase
		Kopējais dalībnieku skaits: 29
Ilgums 90 min.	Ko dara skolēni? Galvenā nodarbība „Ozolu dēli, liepu meitas”. (02.10.2015.)	Nepieciešamie resursi:
2 min.	Skolotājs aktualizē cilvēka atbildību par savas dzimtās vietas tagadni un nākotni un uzsver, cik svarīgi katram būt nomodā par savu planētu.	Darba lapas.
	Stundas gaita:	Anketa
	Mājasdarba prezentācija.	Muzikālais pavadījums
	Skolēni prezentē grupās izveidotos plakātus par ozoliem un liepām. Zēni izvēlējās sev tuvas	

10 min.	tautasdziesmas par ozoliem, meitenes - par liepām, kā arī apkopoja ziņas par tradicionālo ozola un liepas koksnes pielietojumu. Skolēni ir iepazinušies un izrakstījuši uz izdales lapiņām Daugavas baseina upju nosaukumus, lai vizuāli attēlotu Latviju kā ūdeņu zemi. Skolēni nelielās grupās veic skolotāja piedāvāto uzdevumu par dažādiem mežu nosaukumiem.	
5 min.	Skolēni tiek aicināti piedalīties dziesmu karā: liepas pret ozoliem. Zēni dzied dziesmas par ozoliem, meitenes - par liepām (jānodzied vismaz viens pantiņš).	
13 min.	Skolēni iesaistās skolotāja rosinātā diskusijā par to, kāpēc Daugavu sauc par Latvijas likteņupi un kāpēc latviešu tautas folklorā īpaša uzmanība pievērsta ozoliem un liepām.	
15 min.	1. Kādas īpašības raksturo ozolu un liepu? 2. Kāpēc latviešu tauta šos kokus saistījusi ar puišiem un meitām? 3. Kādas šo koku īpašības būtu vēlams ieaudzināt savā raksturā? 4. Kuras no šīm īpašībām būtu svarīgas savas dzimtās zemes sargam un aizstāvim? 5. Kāpēc Daugavu sauc par Latvijas likteņupi? Latviešu tautas rotaļa „Strautiņš”	

5 min.	Situāciju spēle Lai pievērstu skolēnu uzmanību tam, ka pasaulē notiek daudz dīvainu un pat nelikumīgu pirkšanas un pārdošanas darījumu, kuru rezultātā atsevišķu cilvēku un grupu rokās nonāk visas tautas īpašums, jau iepriekš ir sagatavota fiktīvas firmas uzstāšanās par Daugavas labā krasta modernizāciju. Tās patiesais nolūks ir iegūt savā privātīpašumā visu Daugavas labo krastu. Ierodas SIA „Pasaulīgā Latgale” (neeksistējoša organizācija) pārstāvji un izklāsta plānus modernizēt Daugavas labo krastu no Līvāniem līdz Jēkabpīlij.	
35 min.	Viņi piedāvā ierīkot bruģētu ritenbraucēju celiņu no vienas pilsētas līdz otrai, uzbūvēt sporta laukumus, treniņzāli, kafējnīcas, soliņus, kinoteātri, apsver domu uzspridzināt Vilnišu krācītes vidusdaļu, lai Daugavu padarītu pieejamu tūristu kuģīšiem. Piedāvā darba vietas skolēnu vecākiem un bērniem. Noraidījuma gadījumā solās ar savu piedāvājumu vērsties pie kreisā krasta iedzīvotājiem. Skolēnu uzdotie jautājumi: 1. Kas notiks ar kokiem un retajiem augiem? 2. Cik izmaksās būvniecība? 3. Cik laika tā aizņems? 4. Kas par to maksās? 5. Vai objekti būs visiem pieejami? 6. Vai par pakalpojumiem būs jāmaksā? 7. Vai firma ir oficiāli reģistrēta? Skolēni diskutē un piedalās aizklātā balsošanā, paužot atbalstu vai noraidījumu „Pasaulīgās Latgales”	

5 min.	idejām.	
	Refleksija	
	Īss kopsavilkums par Daugavas un tās krastu nozīmi valstiskā mērogā, par katra indivīda atbildību, lai nepieļautu dažādu firmu vai atsevišķu cilvēku mēģinājumus piesavināties nacionālas vērtības un visas tautas īpašumus. Tiek nolemts spēlē iesaistīt vecākus, radniekus un kaimiņus, nosūtot tiem „Pasaulīgās Latgales” sagatavotās anketas, lai noskaidrotu vietējās kopienas cilvēku līdzdalības potenciālu globālu jautājumu risināšanā. Mājās tiek uzdots uzrakstīt eseju par Daugavu.	
Stunda notika		
Datums: 02.10.2015.	Skola: Jaunsilavas pamatskola	Kurās klasēs novadīta? 6.-7. klase
		Kopējais dalībnieku skaits: 29
Autori: Anastasija Kaktiniece		Sadarbības institūcija: Latvijas mežu dienests

Stundas nosaukums: Bēgļi			
Stundas mērķis: Pievērst skolēnu uzmanību problēmām, ar kurām saskaras bēgļi.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: • Radīt priekšstatu par to, ko nākas pārdzīvot bēgļiem. • Audzināt tolerantu attieksmi pret bēgļiem. • Nostiprināt kritiskās domāšanas un sadarbības prasmes.	
Mērķauditorija: 10-12 gadus veci jaunieši	Mācību priekšmets: Sociālās zinības, klases stunda.	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 16. Miers un taisnīgums.	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi
3 min.	Skolotāja ievadvārds. Skolotājs jautā: «Kas ir bēgļi?», pēc tam, apkopojot skolēnu atbildes, runā par tēmas aktualitāti mūsdienās. Skolotājs nosaka stundas mērķi un uzdevumus.		Stundas tēma, mērķis un uzdevumi uzrakstīti uz tāfeles.
4 min.	Videofilmas skatīšanās, kas vēsta par bēgļiem. Skolēni skatās kara dokumentālos kadrus, postījumus, Ailana Kurdi (noslikušā puisi) tēva stāstu par ģimenes traģēdiju.		https://www.youtube.com/watch?v=Zzk4E6ExRpU “Kāpēc bēgļi brauc uz Eiropu”
3 min.	Saruna – videofilmas apspriešana.		

2 min.	Skolēni dalās savos iespaidos par noskatīto videofilmu. Skolotājs jautā: «Kāpēc cilvēki kļūst par bēgļiem?». Skolēni atbild uz jautājumiem, apspriež problēmas, kuras var spiest cilvēkus pamest māju, dzimteni. Grupu veidošana lomu spēlei. Skolēni lozē dažādu krāsu žetonus, pulcējas pie noteiktas krāsas galda. Izveidojas 5 darba grupas.	
20 min.	Lomu spēle: „Bēgļi” Mums visiem ir savi priekšstati par bēgļiem, kas veidojušies televīzijā, avīzēs, vēstures grāmatās utt. sniegtās informācijas ietekmē. Pārsvārā šie priekšstati ir nekonkrēti, ļoti reti mēs spējam iedomāties, kā tas īsti ir – būt bēglim. Katra grupiņa no dotā saraksta izvēlas vienu lomu: • Veci ļaudis • Pusaudži • Invalīdi • Bērni • Vecāki Dalībnieku lapās ir teksts lasīšanai un jautājumi: 1. Ko jūs ņemsiet sev līdzi? 2. Kur jūs varētu doties un kas par jums parūpēsies?	Krāsu žetoni Lomu lapas NR.1,2,3,4,5; Mazas papīra lapas; pildspalvas; Flomāsters katrai grupai

5 min.	3. Ko jums būs visgrūtāk pamest? 4. Kā jūs domājat, kas notiks ar jūsu māju, kad to pametīsiet? 5. Uz ko jūs cerat un no kā baidāties, gatavojoties doties prom? Uzdevuma veikšanai ir 15 minūtes. Viens skolēns no katras grupas stāsta, kādus cilvēkus viņi pārstāvēja, kādas bija viņu cerības un no kā viņi baidījās. Vēl viens skolēns no katras grupas uz tāfeles raksta atbildes uz pēdējo(5.) jautājumu. Noslēguma saruna. Skolēni lasa atbildes, kas ir uzrakstītas uz tāfeles, apspriež tās, atbild uz jautājumu: „Ar kādām grūtībām saskārās bēgļi?”	
3 min.	Skolotājs noslēdz stundu, aicina skolēnus būt tolerantiem, ar sapratni un līdzjūtību attiekties pret cilvēkiem, kam ir daudz ciešanu un nelaimju, kam jāatstāj māja un jādzīvo svešā valstī, cerot uz palīdzību.	
Stunda notika		
Datums: 1.10.2015.	Skola: Jelgavas 6. vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 5.A
Autori: Oksana Mihailova		Kopējais dalībnieku skaits: 21
		Sadarbības institūcija: Jelgavas 6. vidusskolas bibliotēka

Stundas nosaukums: Healthy eating - healthy living			
Aim of the lesson: to pay attention on the role of healthy nutrition and physical activities in people's lives		Lesson objectives : To identify healthy food and lifestyle choices To practice using the vocabulary of physical activity, food and drink To inform about „global hunger”	
The group of age: 12-14 year old students		Subject: The English language	Relation to UNESCO world heritage
Stundas gaita			
Ilgums	Ko dara skolēni?	Nepieciešamie resursi	
3'	Students go to the board and write or draw everything they think is related to “Healthy Living”.		
8'	Students discuss: - what the healthy foods are; - why physical exercises are necessary; - why many people around the world don't have enough food		

	• what is „hidden” hungry					
10’	Students watch the film about the girl who In 1990, as a seven-year-old school girl in Cape Verde, Vera Tavares started receiving WFP school meals. Those meals kept her in school where she studied and finished her education. Now she works for the ministry of education. Against the old images of the seven-year-old Vera, students hear the Vera of today talking about how school meals changed her life and discuss it in pairs.	http://www.wfp.org/videos/vera-goes-school				
10’	Students show their own posters and Power Point presentations about “Healthy Living” made at home. Classmates ask the questions and discuss about them.					
7’	Student watch the presentation “10 tips for healthy living”	https://www.youtube.com/watch?v=sKkKLduuO1				
2	Finally, the students do funny physical exercise.	https://www.youtube.com/watch?v=ZanHgPprl-0				
Stunda notika						
<table><tr><td>Datums: October5th</td><td>Skola: Jelgavas 6. vidusskola</td><td>Kurās klasēs novadīta? Class7</td><td>Kopējais dalībnieku skaits: 14</td></tr></table>			Datums: October5th	Skola: Jelgavas 6. vidusskola	Kurās klasēs novadīta? Class7	Kopējais dalībnieku skaits: 14
Datums: October5th	Skola: Jelgavas 6. vidusskola	Kurās klasēs novadīta? Class7	Kopējais dalībnieku skaits: 14			
Autori: Aina Jēgere		Sadarbības institūcija: -				

Stundas nosaukums: Latviešu strēlnieku bataljonam 100			
Stundas mērķis: Veidot priekšstatu par latviešu strēlnieku kara darbību Pirmā pasaules kara laikā.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni izvērtē dažādus informācijas avotus par latviešu strēlnieku bataljoniem. Izsaka savu viedokli par tagadnes un pagātnes sasaisti esejas formā.	
Mērķauditorija: 15-16 g skolēni	Mācību priekšmets: Vēsture, sociālās zinības	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem Miers un taisnīgums16.	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 60]	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi
2 min	Skolēni atrodas Ziemassvētku kauju muzeja teritorijā. Skolotāja uzdod jautājumu skolēniem, kuri sastājušies aplī: "Kuras dzīves jomas karš ietekmē visvairāk?" „Kā karš ietekmēja civiliedzīvotāju dzīves apstākļus.” Skolotāja piedāvā apmeklēt 4 mācību pieturas, kuras palīdzēs izprast „Kā Pirmais pasaules karš izmainīja tūkstošu cilvēku dzīvi Latvijas teritorijā”.		
10 min	1. pietura. Brīvdabas izstādes „Latviešu strēlnieku bataljonam 100” un „Latviešu strēlnieku apbruņojums” apskate.		
5 min	Skolēni dalās 5 grupās. Uzdevums: ekspozīciju apskates laikā mēģināt rast atbildi uz jautājumu „Kā Pirmais pasaules karš izmainīja tūkstošu cilvēku dzīvi Latvijas teritorijā”.		Brīvdabas izstādes.

	Atbildes pa grupām „Ko izstāstīja ekspozīcijas”. Katra grupa 1 min komentē.			
10 min	2. pietura. Vēsturisko cīņu vietu izziņošas takas apmeklējums. Uzdevums: atrast un saskaitīt priekšmetus, kurus atstājuši karavīri cīņu laikā.			Ziemassvētku kauju muzeja iekšēlās ekspozīcija „Latviešu strēlnieku Ziemassvētku kaujas. 1916.- 1917.gads”.
5 min	Uzdevums: par ko var pastāstīt atrastās lietas par karavīriem, kuri karoja pirms 100 gadiem.			
10 min	3. pietura. Ekspozīcijas apskate muzeja iekšēlās. Gids stāsta par tā laika ieročiem un demonstrē prasmes un iemaņas, kuras bija jāapgūst tā laika strēlniekiem.			
15 min	4. pietura. Strēlnieku fiziskās sagatavotības poligona rekonstrukcija. Skolēni gida vadībā izpilda uzdevumus, kuri palīdz saprast, kā veidojās strēlnieka ierindas disciplīna, kā fiziski gatavojās strēlnieki. Skolēni saņem uzdevumus un mēģina tos izpildīt bez iebildumiem.			
3 min	Noslēdzot stundu, skolēni salīdzina jauniešu attieksmi pret stāšanos jauniešu strēlnieku bataljonos Pirmā pasaules kara laikā un attieksmi pret dienestu Latvijas armijā mūsdienās.			
Stunda notika				
Datums:		Skola:	Kurās klasēs novadīta?	Kopējais dalībnieku skaits:
01.10.2015.		Jelgavas 6. vidusskola	9. klases	40
Autori:			Sadarbības institūcija: Latvijas Kara muzejs	
Iveta Šīleiko				

Stundas nosaukums: Bioloģiskā daudzveidība			
Stundas mērķis: veidot priekšstatu par bioloģiskās daudzveidības samazināšanos, tās saglabāšanas iespējām.	Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs: - guvuši priekšstatu par bioloģisko daudzveidību ietekmējošajiem faktoriem; - izveidojuši plakātu par to, kā katrs cilvēks varētu iesaistīties bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā.		
Vecuma grupa: 12-13 gadus veci jaunieši	Mācību priekšmets: Bioloģija, ģeogrāfija	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem: 15. Aizsargāt, atjaunot un veicināt ilgtspējīgu izmantošanu sauszemes ekosistēmām, ilgtspējīgi apsaimniekot mežus, cīnītos pret pārtuksnešošanos, un apturēt un mainīt zemes degradāciju, apturēt bioloģiskās daudzveidības samazināšanos	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu: Daugavas loki
Stundas gaita			
Ilgums	Ko dara skolēni?	Nepieciešamie resursi	
5'	Skolotāja iepazīstina skolēnus ar "Pasaules lielākās mācību stundas" ideju un akcijas dalībvalstu skaitu. Pēc tam skolēniem tiek demonstrēti trīs attēli. Skolēnu uzdevums ir pateikt un pamatot, kurā valstī varētu būt uzņemti attēlos redzami kadri. Pēc tam skolotāja vada diskusiju par to, vai attēlos redzamās dabas ainavas varētu būt redzamas Latvijā. Skolotāja iepazīstina skolēnus ar attēlos redzamo ainavu – stāsta, ka tie ir Daugavas loki, kas atrodas Latvijā, informē skolēnus par šīs dabas vērtību un iekļaušanu Latvijas UNESCO sarakstā.	Prezentācija, slīdi Nr.1-5. Informācija par ilgtspējīgas attīstības mērķiem https://sustainabledevelopment.un.org/sdgsproposal Prezentācija, slīds Nr.6.	

10'	Skolotāja informē skolēnus par stundas sasniedzamo rezultātu un parāda uzdevumu, kas veicams pāros. Skolēniem pāros tiek iedots teksts analīzei, kurā jāatrod bioloģisko daudzveidību ietekmējošie faktori – tie tekstā jāpasvītro un jāpieraksta kladē tēžu veidā.	Izdales materiāls #1: katram pārim viens. Prezentācija, slīds Nr.7-8.
5'	Skolotāja kopīgi ar skolēniem veido bioloģisko daudzveidību apdraudošo faktoru sarakstu, pārrunā katra faktora nozīmīgumu.	Prezentācija, slīds Nr.9.
15'	Skolotāja lūdz skolēniem nosaukt piemērus, kā katrs personīgi varētu novērst bioloģisko daudzveidību apdraudošo faktoru ietekmi – nosauktie piemēri tiek fiksēti uz tāfeles. Kad ir radušās idejas par katra personīgajām iespējām piedalīties bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā, skolēniem tiek dots uzdevums grupās izveidot plakātu, parādot dažādās idejas.	Kritēriji plakāta veidošanai doti uz tāfeles: ir ilustrācija un izcelti 2-3 vārdi, kas ir ziņa plakāta aplūkotājam. Plakātam nepieciešamie materiāli: A3 balta lapa, krāsainie zīmuļi/flomāsteri/kritiņi. Prezentācija, slīds Nr.10.
5'	Skolēni tiek aicināti pa grupām prezentēt plakātus, izstāstot savu ideju bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā.	

Stunda notika

Datums: 30.09.2015.	Skola: Jelgavas Valsts ģimnāzija	Kurās klasēs novadīta? 7.B klasē	Kopējais dalībnieku skaits: 30
Autori: Liene Sabule		Sadarbības institūcija: MeKa (Meža un koksnes produktu pētniecības un attīstības institūts)	

Stundas nosaukums: „Es, pasaules daļa, atbildīgs par visu.” /Rainis/ (dabas aizsardzība, planētas aizsardzība)			
Stundas mērķis: Veidot priekšstatu par dažādām ekoloģiskajām problēmām pasaulē, cilvēku atbildību, apkārtējās vides saglabāšanas iespējām, nostiprinot kritiskās domāšanas, IKT lietošanas un savstarpējās sadarbības prasmes.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni: - ir apguvuši vārdu krājumu, spēj runāt par apkārtējās vides problēmām. - prot atrast un atlasīt nepieciešamo informāciju, lai īsi pastāstītu un aprakstītu digitālajā dienasgrāmatā par ekoloģiskajām problēmām pasaulē, apkārtējās vides saglabāšanas iespējām.	
Mērķauditorija: 13-14 gadus veci jaunieši	Mācību priekšmets: svešvalodas, valodas, sociālās zinības, klases audzināšana	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 13. Planētas aizsardzība	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi
5'	Uz interaktīvās tāfeles ir uzlikts pirmais attēls, kur redzami dažādu pasaules avīžu rakstu virsraksti. Skolēniem tiek jautāts, kas šiem virsrakstiem ir kopīgs. Sagaidāmā atbilde - PROBLĒMAS. Tā kā tekstos ir pieminētas vietas no visas pasaules sagaidāmais vārds - GLOBĀLS. Skolēni grupās uz lapas raksta visas globālās problēmas (dabas katastrofas, ekoloģiskās problēmas, sociālās, politiskās problēmas), par kurām runāts iepriekšējā stundā.		Interaktīvā tāfele, skolēniem lapa, kurā rakstīt problēmas.
15'	Skolēni tiek aicināti noskatīties videoklipu dziesmai “Zemes dziesma” (Earth Song) Maikls Džeksons. Skatoties skolēniem jāpieraksta vēl kādas ekoloģiskās problēmas viņi redz, tās tiek pierakstītas uz		Interaktīvā tāfele, videoklips (apgriezts) https://www.youtube.com/watch?v=XAi3VTSdTxU

	lapas. Pēc video noskatīšanās tiek pārrunāts filmā redzētais, problēmas. Tiek pārrunāta galvenā filmas doma. Sagaidāmais vārds - ATBILDĪBA, ZAĻA DOMĀŠANA. Skolēni tiek aicināti ar planšetēm aizpildīt aptauju: “Cik zaļi domājošs es esmu?” (ar QR kodu noskenē un atrod vietni Socrative.com) Pēc aptaujas pabeigšanas rezultāti tiek parādīti, pārrunāti daži punkti, kas skolēniem likās interesanti vai pārsteidzoši. Skolēniem tiek parādīta stundas tēma, kas ietver viņu atpazīto vārdu (atbildība) un stundā sasniedzamo mērķi un rezultātus. Skolēni kladēs pieraksta atslēgas vārdus, lai sekotu līdz uzdevumu izpildei.(apgūts vārdu krājums, runāšana par ekoloģiskām problēmām, atrast un atlasīt informāciju, īsi aprakstīt digitālajā dienasgrāmatā, sagatavot stāstījumu (prezentāciju)).	https://b.socrative.com Planšetes Darbs ar QR kodiem Pierakstu klades
3'	Lai atkārtotu apgūtos vārdus un vēlreiz iezīmētu galvenās ekoloģiskās problēmas, skolēni veic uzdevumu pie interaktīvās tāfeles, kur iepriekš sarakstītie vārdi tiek sadalīti kategorijās: Dabas katastrofas, Ekoloģiskās problēmas, Sociālās problēmas. (No katras grupas pie tāfeles viens skolēns, pārējie palīdz)	Interaktīvā tāfele.
25'	Skolēni tiek iepazīstināti ar darbu platformā “Padlet”, skolēni izvelk grupas darba tēmu. (Klimata pārmaiņas, Globālā sasilšana, Gaisa piesārņojums, Skābais lietus, Atkritumu pārstrāde) Skolotāja parāda slaidu ar QR kodiem gan informācijas meklēšanai, gan digitālās dienasgrāmatas vietnei. Skolēniem jāatbild uz jautājumiem: Kā tu raksturotu šo problēmu? Kāda ietekme uz cilvēkiem, dabu? Ko tu vari darīt, lai mazinātu šo problēmu.	Interaktīvā tāfele Planšetes Digitālā dienasgrāmata: http://padlet.com/agitaozolina/6pzrh1y8wrtw

	Skolēni sadala pienākumus grupā (informācijas meklēšana, rakstīšana, darba vadīšana) Skolēni strādā grupās, skolotājs sniedz atbalstu un palīdz ar tehniskām problēmām. Skolēni mācās strādāt grupā, respektēt un lasīt otra grupas biedra ielikto informāciju, īsi formulēt domu.		
7'	Skolēni prezentē darbu, izstāsta, cik tālu tikuši, kādu informāciju atraduši un cik daudz un atlicis darba.	Planšetes, interaktīvā tāfele	
5'	Skolotājs kopā ar skolēniem atzīmē stundā paveikto, vēl veicamo mājās, nākamajā stundā paveicamo. (Stundas izejas kartīte) Skolēni ar planšetēm noskenē doto kodu un veic uzdevumu, kurā tiek pārbaudīta stundā apgūto vārdu un jēdzienu apguve. (i/ni)	Tāfele, interaktīvā tāfele, planšete https://b.socrative.com http://www.autoenglish.org/vocab/v.environment.pdf	
Stunda notika			
Datums: 30.09.2015	Skola: Jelgavas Valsts ģimnāzija	Kurās klasēs novadīta? Četrās 8. klasēs	Kopējais dalībnieku skaits: 45
Autore: Agita Ozoliņa		Sadarbības institūcija:	

Stundas nosaukums: Ko ietaupīsi šodien, noderēs rīt			
Stundas mērķis: Pievērst skolēnu uzmanību dabas aizsardzības problēmai, mudināt aizdomāties, ka katrai mūsu rīcībai ir savas sekas		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Informatīva teksta lasīšana, mācību filmas skatīšana, grupu darba veikšana (zīmējums ar prezentāciju), ideju apmaiņa. / Skolēni sapratīs, ka pudeles var izmantot vairākas reizes, neizmetot tas miskastēs, bet nododot. Tādi jādi var ne tikai palīdzēt dabai un apkārtējai videi, bet arī saņemt naudu. Skolēni padomās, kā ietaupīt dabas resursus, izmantojot dažus materiālus vairākas reizes un par videi draudzīgu katra cilvēka rīcību.	
Mērķauditorija: [vecuma grupa] 8. klase	Mācību priekšmets: [var būt vairāki priekšmeti] Krievu valoda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem [norādīt mērķa numuru un nosaukumu]12 Atbildīgs patēriņš	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi] Taupīgi izmantojot dabas resursus, var saglabāt Zemi pēc iespējas piemērotu turpmāko paaudžu dzīvei.
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40'] 60 min	Ko dara skolēni? Skolēni klausās skolotājas ievadvārdu par stundas tēmu, mērķiem un atbild uz jautājumiem, sekojot interaktīvai tāferei (interaktīvas tāfeles programma ierakstīta datorā un tiek izmantota ar televizora palīdzību)		Nepieciešamie resursi (darba lapas un izdales materiālus lūdzam pievienot pielikumā) Interaktīva tāfele. Televizors. Plakātu papīrs un flomāsteri
5 min	Lasa speciāli sagatavota izdales materiāla teksta nosaukumu un dalās domām, par ko varētu iet runa tekstā.		Darba lapa ar tekstu un uzdevumiem. Filma youtube „Kā ietaupīt naudu Norvēģijā?”
3 min			
15 min	Lasa tekstu Ar skolotājas palīdzību atkārto jautājumus krievu valodā		

2 min	un pilda uzdevumus, kuri ir saistīti ar testu(jautājumu izveidošana un saikļu lietošana, teikuma daļas) . Skatās filmiņu par pudeļu automātu.	
15 min	Skolēni tiek sadalīti pa grupām (4) un apspoguļo savas idejas (,kā vēl var cīnīties ar atkritumiem ,ko var izmantot vairākas reizes un palīdzēt dabai), zīmējot plakātus.	
12 min	Katra grupa prezentē savu darbu.	
8 min	Pilda pēdējo darba lapas uzdevumu. Dara secinājumus.	
Stunda notika		
Datums:	Skola:	Kurās klasēs novadīta?
01.10.2015	Jelgavas Valsts ģimnāzija	8.b klasē
		Kopējais dalībnieku skaits:
		15
Autori: Tanāra Šavļuka		Sadarbības institūcija:
		Nebija nepieciešamības šoreiz izmantot muzeju vai bibliotēku, bet ļoti pateicos skolas metodiķei Evijai Slokenbergai par reālo palīdzību (stundas fotografēšanu un filmēšanu).

Stundas nosaukums: Dzīvība ūdenī			
Stundas mērķis: Pilnveidot skolēnu zināšanas par zināmām un nezināmām dzīvībām ūdens pasaulē.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs: -ieguvuši jaunu informāciju, paplašinot savas zināšanas par dzīvību ūdenī; -mācījušies veikt teksta atlasi, salīdzināt; -darbojušies grupās, sag. prezentāciju.	
Mērķauditorija: 9-10 gadus jauni sākumskolas skolēni	Mācību priekšmets: latviešu val., dabaszinības, matemātika	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem: 14.Dzīvība ūdenī.	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi
5'	Aktivitāte „Prāta vētra”. Skolēni izlasa uzrakstu uz tāfeles, no dotā papīra izplēš to, kas saistās ar uzrakstu. Piestiprina pie tāfeles, pasakot savu ideju.		Papīrs (14lapas)
15'	Darbs ar tekstu. Prognozēšana. Salīdzināšana. Jaunas informācijas atlase, atzīmējot lappušu sānos ar(+) es to jau zināju; ar (v) - es uzzināju, ka....		Teksts sagatavots izmantojot inf. no žurnāla „Vides Vēstis” un interneta vietnes Vikipedija.

15'	Darbs grupās. Jautājumu sagatavošana par izlasīto. Atbilžu sagatavošana. Prezentācija.		No papīra izg. ūdens lāses, līme, šķēres, rakstāmpiederumi, makšķere ar āķi un „ūdens”.
5'	Video „Zemūdens valstībā”. Izvērtējums. Pašvērtējums.		Sag. video. „Smaidiņi”.
Stunda notika			
Datums: 01.10.2015.		Skola: Kalsnavas pamatskola	Kurās klasēs novadīta? 4. klasē.
			Kopējais dalībnieku skaits: 14
Autori: Ilze Stikāne		Sadarbības institūcija: nav.	

Stundas nosaukums: Kas ir kvalitatīva izglītība?			
Stundas mērķis: Veidot priekšstatu, kas ir kvalitatīva izglītība, ko tā dod personībai un sabiedrībai un kā to iegūt. Pilnveidot sadarbības prasmes.	Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs: • ieguvuši priekšstatu, kas ir kvalitatīva izglītība un ko tā dod; • formulējuši savu viedokli, kā iegūt kvalitatīvu izglītību.		
Vecuma grupa: 14 gadus veci jaunieši	Mācību priekšmets: Sociālās zinības, ģeogrāfija, klases stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 4. Izprotot kvalitatīvas izglītības nozīmi, veidosies iekšējā motivācija izglītības procesam	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu
STUNDAS GAITA			
Ilgums 2' 15'	Ko dara skolēni? Uz ekrāna divi attēli: Sētnieks slauka ielu, un datorspeciālists veido programmu. Jautājumi klasei: 1. Ar ko atšķiras šīs profesijas – sētnieks un datorspeciālists. (varbūtējās atbildes – pelna maz un pelna daudz, par sētnieku var strādāt ikviens, par datorspeciālistu ilgi jāmācās, ir maz izglītots un labi izglītots Skolēni pāros vai nelielās grupās veido plakātu, kas ir izglītots cilvēks, izmantojot nepabeigtos teikumus, kuros izsaka savas domas. Viņš runā, Viņš prot.... Viņš rīkojas,		Nepieciešamie resursi Dators un projektor A3 formāta lapas un krāsainie zīmuli grupu darbam
5'	Uz izveidotā plakāta skolēni uzraksta savas domas atbildot uz diviem jautājumiem:		

	Kādas priekšrocības ikdienā ir izglītotam cilvēkam? Kas jādara, lai kļūtu par izglītotu cilvēku jeb par cilvēku ar labu izglītību?	
15'	Katra grupa prezentē savu plakātu, papildinot visu skolēnu priekšstatu par izglītotu cilvēku	
2'	Pēc prezentācijām skolotāja uzdod jautājumu	
	Kā atšķiras laba izglītība no kvalitatīvas izglītības. Rodas jautājums, kas ir kvalitāte.	
5'	Skolēni iepazīstas ar informāciju par kvalitāti un veido savu definīciju, kas ir kvalitāte. Savas definīcijas uzraksta uz lapas un pielīmē uz tāfeles.	Materiāls par kvalitātes jēdziena skaidrojumu. Piezīmju lapiņas
3'	Skolotāja, diskutējot ar skolēniem, nonāk pie slēdziena, ka termina „laba izglītība” vietā drīkst lietot jēdzienu „kvalitatīva izglītība”	
10'	Skolēni pāros vai nelielās grupās, izmantojot politiku izteicienus, par kvalitatīvu izglītību izveido vismaz 5 šī termina definējumus. Visas grupas veido kopīgu domu karti jēdziena skaidrojumam (katra grupa savas lapiņas pielīmē pie kopīgā plakāta „Kvalitatīva izglītība”)	Ministru izteicieni par to, kas ir kvalitatīva izglītība – materiāls no interneta
3'	Iepazīstas ar citu grupu definējumiem un katrs skolēns individuāli uzraksta Ko es daru un darīšu, lai iegūtu kvalitatīvu izglītību. Šo apsolījumu katrs patur pie sevis	Piezīmju lapiņas
STUNDA NOTIKA		
Datums: 1.10.2015.	Skola: Kalsnavas pamatskola	Kurās klasēs novadīta? 9.
		Kopējais dalībnieku skaits: 14
Autori: Regīna Makovska		Sadarbības institūcija:

Stundas nosaukums: Mūsdienu metožu un tehnoloģiju iespējas cilvēka organisma pētīšanā un veselības saglabāšanā			
Stundas mērķis: Veidot priekšstatu par cilvēka organisma pētīšanas metožu daudzveidību, to izmantošanas priekšrocībām un trūkumiem un to nozīmi veselības saglabāšanā visa mūža garumā.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs: - guvuši priekšstatu par cilvēka organisma pētīšanas metožu un izmantojamo tehnoloģiju daudzveidību; - izvērtējuši dažādo metožu priekšrocības un trūkumus; - izpratuši nepieciešamību regulāri pārbaudīt savu veselību.	
Mērķauditorija 14–15 gadus veci jaunieši	Mācību priekšmets: Fizika, bioloģija	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 3. Laba veselība – ilga un laimīga mūža priekšnosacījums	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi
5'	Skolotāja jautā, kas ir cilvēka lielākā bagātība. Skolēni sniedz dažādas atbildes, diskutē un apkopo atbildes, nonākot pie secinājuma, ka ilga un laimīga mūža ķīla ir laba veselība.		
5'	Uz interaktīvās tāfeles uzdevums par dažādiem ikdienā lietojamiem pārtikas produktiem. Skolēni pāros diskutē un šķiro produktus veselīgajos un neveselīgajos. Skolēni stāsta par saviem ikdienas paradumiem produktu izvēlē, analizē situācijas par veselības problēmām, stāsta par savu pieredzi veselības problēmu diagnosticēšanā un novēršanā.		http://bmmp.lv/mananauda/veseliga_partika.html

10’	Skolotāja jautā, vai skolēni zina, kā darbojas dažāda medicīnas aparatūra, ar kuras palīdzību tiek veikti izmeklējumi. Skolēni iesaistās diskusijā. Atbild uz skolotāja jautājumiem. Skolotāja īsumā iepazīstina ar elektromagnētisko viļņu veidiem, kuri tiek izmantoti medicīniskajos izmeklējumos.	Prezentācija no DZM materiāliem „Elektromagnētiskā starojuma izmantošana medicīnā”.		
15’	Skolēni pa pāriem saņem izdales lapas par modernām mūsdienu izmeklēšanas metodēm. Katrs pāris apkopo informāciju par vienu metodi, aizpilda tabulu un prezentē šīs metodes priekšrocības un trūkumus. Skolēni klausās un aizpilda darba lapas.	Izdales materiāls katram pārim apraksts par vienu metodi. Darba lapa „Pētīšanas metožu un tehnoloģiju salīdzināšana”.		
15’	Skolēniem tiek dota iespēja praktiski izmērīt asinsspiedienu, pulsu un iegūt elektrokardiogrammu. Iegūtos rādījumus viņi salīdzina ar mācību grāmatās dotajiem veselības rādītājiem. Skolotāja stundas nobeigumā uzsver, ka šīs skolas rīcībā esošās mērierīces sniedz priekšstatu, bet nav precīzas slimību diagnosticēšanā.	Asinsspiediena sensors, EKG sensors, Datu uzkrājējs Lab Pro, Vernier Software programma.		
5’	Skolēni dalās savos iespaidos, ko jaunu uzzināja un kam turpmāk pievērsīs uzmanību, lai sekotu savam veselības stāvoklim. Skolēni nonāk pie secinājuma, ka profilaktiskās veselības pārbaudes ir nozīmīgas un nepieciešamas.			
Stunda notika				
Datums: 01.10.2015.		Skola: Kalsnavas pamatskola	Kurās klasēs novadīta? 9. klase	Kopējais dalībnieku skaits: 16
Autori: Sandra Liepiņa Laila Štāle			Sadarbības institūcija: Kalsnavas pamatskolas bibliotēka	

Stundas nosaukums: Sadzīves atkritumu šķirošana			
Stundas mērķis: Izglītēt un informēt skolēnus par sadzīves atkritumu šķirošanu, parādīt, kā uzlabot vides stāvokli un dabas resursu iespējas un motivēt skolēnus apsaimniekošanas uzsākšanai valsts mērogā.		Stundas uzdevumi/sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs: ✓ izvērtējuši sadzīves atkritumu šķirošanas nozīmi un nepieciešamību; ✓ izpratuši dabas resursu taupīšanu.	
Mērķa auditorija(vecuma grupa): 9 – 10 gadi.	Mācību priekšmets (var būt vairāki priekšmeti): dabaszinības, sociālās zinības, klases stunda	Saistība ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem(norādīt mērķa numuru un nosaukumu): 13 - Planētas aizsardzība	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu (sk.http://UNESCO.lv/latvijasdargumi): Rāznas NP.
Stundas gaita			
Ilgums(kopā 40 min.) 6 min. 29 min.	Ko dara skolēni? 1.Organizatoriskais moments. Skolēni uzaicināti noskatīties multiplikācijas filmu “Dāvana”(www.zalajosta.lv) 2. Galvenā daļa Notiek situācijas analīze par galveno varoni Ezi. Skolotājs jautā skolēniem, kur viņi izmet konfektes papīru? Izdara secinājumu, ka ikviens no mums var rūpēties par apkārtējo vidi. Skolotājs iepazīstina skolēnus ar Eiropas savienības logo “Attīrīsim vidi” aicinājumu par sadzīves atkritumu šķirošanu. Noskaidro jēdzienus atkritumi, bīstamie atkritumi .Demonstrē atkritumu paraugus.		Nepieciešami resursi(darba lapas un izdales materiālus lūdzam pievienot pielikumā) Dators, projektors Atkritumu paraugi Attēli “Šķirošanas konteineri”(1. pielikums)

5 min.	Lūdz apskatīt attēlus no 1.pielikuma (šķirošanas konteineri). Aicina apspriesties grupā par redzēto attēlos, salīdzina grupu viedokļus. Skolotājs iepazīstina ar konteineru dažādību, krāsu, ārējo izskatu, ar sadzīves atkritumu šķirošanu citās valstīs. Skolotājs paskaidro, kāpēc jāšķiro atkritumi. Pāru darbs. Skolēniem tiek piedāvāta iespēja pārbaudīt savas zināšanas un izmēģināt savas iemaņas atkritumu šķirošanā. Tiek izdalīti sanestie sadzīves atkritumi un skolēniem jāizlemj, kurā konteiner viņi tos liks. Skolotājs vēro, vai pareizi šķiro atkritumus. Neskaidrības gadījumā tiek piedāvāts 2.pielikums (Ko un kā šķirosim?) 3.Nobeigums. Skolotājs rāda atbilstošu konteineru (attēlu) un skolēnam jāpaceļ sadzīves atkritums, kuru viņš izmetīs. Nepieciešamības gadījumā precizē un skolēns argumentē savu viedokli. Skolotājs aicina skolēnus turpmāk arī savās mājās kopā ar ģimeni piedalīties atkritumu šķirošanā (Kaunatas ciemā vienreiz mēnesī tas ir iespējams). Skolotājs izdala pašnovērtējuma lapas, un skolēni tās individuāli aizpilda.	“Ko un Kā šķirosim” (2.pielikums) Skolēnu pašnovērtējuma lapa (3.pielikums)	
Stunda notika			
Datums: 29.09.2015.	Skola: Kaunatas vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 3.,4.a klase	Kopējais dalībnieku skaits: 25
Autori: Velta Podvinska Guna Savicka		Sadarbības institūcija(muzejs vai bibliotēka): Rēzeknes Augstskola	

Stundas nosaukums: Ūdens kvalitātes pētīšana			
Stundas mērķis: noteikt un salīdzināt ūdens kvalitāti no dažādiem avotiem Kaunatas apkārtnē.		Stundas uzdevumi/sasniedzamie rezultāti: Hipotēzes izvirzīšana; noteikt un salīdzināt ūdens kvalitāti no dažādiem avotiem Kaunatas apkārtnē; iegūto datu apstrāde; secinājumi par ūdens kvalitāti Kaunatas apkārtnē.	
Mērķauditorija (vecuma grupa): 11 – 12 gadi.	Mācību priekšmets (var būt vairāki priekšmeti): dabaszinības, ķīmija.	Saistība ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem(norādīt mērķa numuru un nosaukumu): 15 – dzīvība uz Zemes.	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu (sk.http://UNESCO.lv/latvijasdargumi): Rāznas NP.
Stundas gaita			
Ilgums(kopā 40 min.) 3 min. 15 min. 10 min. 10 min.	Ko dara skolēni? 1.Organizātoriskais moments. Skolēni dalās grupās, izvirza hipotēzi par ūdens kvalitāti no dažādiem avotiem Kaunatas apkārtnē. 2. Eksperimentālā darbība. Katra grupa ieļej doto ūdens paraugu (no ūdenstilpnes-dīķis; Kaunatas vidusskolas ūdensvadu ūdens; lietus ūdens; ūdens, attīrīts ar filtru) vārglāzē un pēta ūdens smaku, krāsu un caurspīdīgumu, pH vides, ūdens cietību. 3.Rezultātu izvērtēšana un analīze. Skolēni aizpilda tabulu, analizē iegūtos rezultātus un izdara secinājumus. Skatās, vai izvirza hipotēzi par ūdens kvalitāti Kaunatas apkārtnē apstiprinājās. 4. Rezultātu prezentēšana.		Nepieciešami resursi(darba lapas un izdales materiālus lūdzam pievienot pielikumā) Ūdens paraugi: no ūdenstilpnes (dīķis); Kaunatas vidusskolas ūdensvadu ūdens; lietus ūdens; ūdens, attīrīts ar filtru. Vārglāzes, aplis no stieples, universālā indikatora papīrs, mērcilindri, mēģenes, ziepes, balta papīra lapas, darba lapas.

2 min.	Katra grupa iepazīstina ar savu darbu, saviem secinājumiem.		
	5.Nobeigums.		
	Skolotājs īsi apkopo un izdara secinājumus par skolēnu darbu pētījuma laikā.		
Stunda notika			
Datums: 28.09.2015.	Skola: Kaunatas vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 6.b klase	Kopējais dalībnieku skaits: 8
Autore: Žanna Kistere		Sadarbības institūcija(muzejs vai bibliotēka): Kaunatas vidusskolas bibliotēka	

Stundas nosaukums: Ķērpji – gaisa kvalitātes bioindikatori			
Stundas mērķis: noteikt gaisa kvalitāti Kaunatas vidusskolas apkārtnē, izmantojot ķērpjus kā bioindikatorus.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: hipotēzes izvirzīšana; ķērpju daudzveidības noteikšana Kaunatas vidusskolas apkārtnē; iegūto datu apstrādāšana; iegūto fotomateriālu apstrādāšana; secinājumu par gaisa kvalitāti Kaunatas vidusskolas apkārtnē, izmantojot ķērpjus kā bioindikatorus, izdarīšana.	
Mērķauditorija: [vecuma grupa] 13 – 14 gadi.	Mācību priekšmets: [var būt vairāki priekšmeti] dabaszinības, bioloģija, ģeogrāfija.	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem [norādīt mērķa numuru un nosaukumu] 15 – dzīvība uz Zemes.	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi] Rāznas NP.
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40'] 3 min.	Ko dara skolēni? 1. Organizatoriskais moments. Skolēni dalās grupās, izvirza hipotēzi par gaisa kvalitāti Kaunatas vidusskolas apkārtnē, un katra grupa iet uz pētījuma vietu.		Nepieciešamie resursi [darba lapas un izdales materiālus lūdzam pievienot pielikumā] rokas lupa, fotoaparāts, mērlente, darba lapa, pildspalvas, ķērpju indikatorsugu attēli.
15 min.	2. Eksperimentālā darbība. Skolēni uzmanīgi izpēta pētījuma vietu, meklē ķērpjus uz koku stumbriem un akmeņiem, aizpilda darba		

10 min.	lapu, fotogrāfē, ar mērlentes palīdzību mēra ķērpju attālumu līdz lielceļam. Pēc nepieciešamības izmanto ķērpju indikatoru attēlu.	
	3. Rezultātu izvērtēšana un analīze.	
10 min.	Skolēni atgriežas klasē, kur analizē iegūtos rezultātus un izdara secinājumus. Skatās, vai izvirzītā hipotēze par gaisa kvalitāti Kaunatas vidusskolas apkārtnē apstiprinājās.	
	4. Rezultātu prezentēšana.	
2 min.	Katra grupa iepazīstina ar savu darbu un saviem secinājumiem.	
	5. Nobeigums.	
	Skolotājs īsi apkopo informāciju un izdara secinājumus par skolēnu darbu pētījuma laikā.	
Stunda notika		
Datums:	Skola:	Kurās klasēs novadīta?
30.09.2015	Kaunatas vidusskola	8.a klase
		Kopējais dalībnieku skaits:
		19
Autori:		Sadarbības institūcija: [muzejs vai bibliotēka]
[lūdzu, norādiet vārdu, uzvārdu, e-pastu un telefonu]		
Irēna Selivončika		Kaunatas vidusskolas bibliotēka

Stundas nosaukums: Veselība un labklājība. Veselīgs uzturs		
Stundas mērķis: Palielināt skolēnu izpratni par tēmu „Veselība un veselīgs uzturs”. Popularizēt veselīgu dzīvesveidu. Motivēt veselīgu ēdienu izvēli. Mudināt skolēnus prezentēt savus darbus.	Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs izpratuši jēdzienu „veselīgs uzturs” un motivēti izvēlēties veselīgus ēdienus. Skolēni spēs prezentēt savus darbus angļu valodā.	
Vecuma grupa: 5. klase (11-12 gadi)	Mācību priekšmets: Angļu valoda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem: 3.2.4. Veselību ietekmējošie faktori (dzīvesveids un uzvedība) 3.2.4.1. Uztura paradumi
Stundas gaita		
Ilgums 40 minūtes	Ko dara skolēni? Ierosināšana Skolotāja ierosina sarunu par veselīgu uzturu, aicina skolēnus nosaukt veselīgus produktus. Skolēni tiek iedalīti 4 grupās. Apjēgšana Skolotājs rada video sižetu par brokastu svarīgumu (https://vimeo.com/122534561). Sižets tiek apspriests grupās. Katra grupa nosauk trīs svarīgus iemeslus, kāpēc jāēd brokastis. Katra grupa saņem darba lapas. Skolēniem jādalā produktus divas grupās -veselīgi un neveselīgi	Nepieciešamie resursi Darba lapas, krāsainas lapas, līme, šķēres, projektors, dators, internets

produkti. Uz krāsainās lapas jāpielīmē zobus (laimīgs un bēdīgs) un jāpielīmē arī produktus. Refleksija Skolēni prezentē savus darbus. Skolotājs labo kļūdas, ja tas nepieciešams.		
Stunda notika		
Datums: 2.10.2015	Skola: Krāslavas Varavīksnes vidusskola	Kurā klasē novadīta? 5. a klasē
Kopējais dalībnieku skaits: 18 skolēni		
Autore: Alīna Lukša		Sadarbības institūcija:

Stundas nosaukums: Vides aizsardzība un globālā atbildība. Mēs par ekoloģiju			
Stundas mērķis: Veidot priekšstatu par vides aizsardzību un globālo atbildību; veicināt skolēnu ekoloģisko izglītību un audzināšanu.	Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs: - izveidojuši savu personīgu kompetenci vides un ekoloģijas zināšanu jomā; - pārliecinājušies par to, ka cilvēks ir atbildīgs par vides stāvokli; - formulējuši savu viedokli par globālā vides piesārņojuma problēmas risināšanas variantiem.		
Vecuma grupa: 12 -14 gadus veci skolēni	Mācību priekšmets: Latviešu valoda un literatūra	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem Apakšvirziens -vides aizsardzība un globālā atbildība	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu Internetā pieejamie materiāli par vides objektiem http://unesco.lv/latvijasdargumi/
Stundas gaita			
Ilgums	Ko dara skolēni?	Nepieciešamie resursi	
	Sagatavošanas etaps Stunda notiek mazākumtautību skolā, tāpēc sagatavošanas posmā un stundā skolēni attīstīja ne tikai zināšanas par vidi un ekoloģiju, bet arī lasīšanas, klausīšanās, runāšanas un rakstīšanas prasmes, kā arī attīstīja savu leksikas krājumu. Iepriekšējā stundā skolēni izvēlējās kādu vides sastāvdaļu, elementu (gaiss, upes, augi, zemes platības, parki, dzīvnieki, ezeri, putni, jūra, kosmos, cilvēks, uzturs...), lai sagatavotu prezentāciju, kurās 1) konkrēts elements ir aprakstīts kā jēdziens;2) apkopot fakti par piesārņojumu;3) sniegti skolēnu piedāvātie problēmu risinājumi.	Projektors, TV vai monitors, dators. Interneta resursi, pieejamie statistikas dati.	

5 min.	Ierosināšana. Skolēni iepazīstas ar skolotāja sniegto informāciju (statistikas dati) par ekoloģisko situāciju pasaulē – globālo piesārņojumu (gaiss, ūdens, zeme utt.).	http://www.csb.gov.lv/pasaules-veselibas-organizacija-who
30 min.	Apjēgšana. Skolēni uzstājās ar sagatavotajām prezentācijām par vides elementiem, globālo piesārņojumu, tā sekām un piedāvā savus problēmas risinājuma variantus. Klasesbiedri klausās un pieraksta svarīgāko informāciju, uzdod jautājumus, izvērtē prezentācijas vizuālo un saturisko kvalitāti.	
5 min	Refleksija. Secinājumi (skolēnu pieraksti, mutvārdos). Diskusija klasē.	
	Pēc stundas tika sagatavots publicitātes materiāls, kas tika ievietots skolas mājaslapā un publicēts vietējā presē.	

Stunda notika

Datums: 2.10.15.	Skola: Krāslavas Varavīksnes vidusskola	Kurā klasē novadīta? 7.b klase	Kopējais dalībnieku skaits: 16
Autore: Galina Mikulāne		Sadarbības institūcija: Krāslavas novada p/a „Labiekārtošana K”	

Stundas nosaukums: Veselība un labklājība. Veselīgs dzīvesveids		
Stundas mērķis: Palielināt skolēnu izpratni par tēmu „Veselīgs dzīvesveids”. Izmantojot Lielbritānijas pieredzi izstrādāt noteikumus par veselīgu dzīvesveidu Latvijas pilsoņiem Motivēt skolēnus nodarboties ar sportu. Mudināt skolēnus prezentēt savus darbus.	Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs izpratuši jēdzienu „veselīgs dzīvesveids” un motivēti nodarboties ar sportu. Skolēni būs izstrādājuši plakātus ar veselīga dzīvesveida noteikumiem. Skolēni spēs prezentēt savus darbus angļu valodā.	
Mērķauditorija: 8. klase (14-15 gadi)	Mācību priekšmets: Angļu valoda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem: 3.2.4. Veselību ietekmējošie faktori (dzīvesveids un uzvedība)
Stundas gaita		
Ilgums 40 minūtes	Ko dara skolēni? Ierosināšana Skolotāja ierosina sarunu par veselīgu dzīvesveidu, aicina skolēnus nosaukt piemērus no mūsu dzīves par veselīgu dzīvesveidu.	Nepieciešamie resursi Līme, šķēres, projektors, dators, internets, mācību grāmata (Opportunities pre-intermediate)

Skolēni tiek iedalīti pāri. Apjēgšana Skolēni lasa tekstu un izraksta veselīga dzīvesveida noteikumus. Noteikumu tiek apspriesti pāri. Katrs pāris iedeva padomu, ka uzlabot situāciju Latvijā. Skolēniem jāpielīmē savi noteikumi uz plakāta. Refleksija Skolēni komentē savus noteikumus un dot praktiskos padomus, kā uzlabot savu dzīvesveidu.			
Stunda notika			
Datums: 1.10.2015	Skola: Krāslavas Varavīksnes vidusskola	Kurā klasē novadīta? 8. b klasē	Kopējais dalībnieku skaits: 16 skolēni
Autore: Alīna Lukša		Sadarbības institūcija:	

Stundas nosaukums: Manas veselīgās brokastis			
Stundas mērķis: veidot izpratni par veselīga uztura pamatiem, uztura piramīdu.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1.Apgūt prasmi strādāt grupā. 2. Iepazīties ar uztura piramīdu. 3.Analizēt savas brokastis kā veselīga/neveselīga uztura pamats. 4.Izveidot veselīgo brokastu "šķīvi", ņemot vērā uztura piramīdas principus.	
Mērķauditorija: 1. klase	Mācību priekšmets: dabaszinības	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 3.Laba veselība	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums [80 min]	Ko dara skolēni? Stundas sākumā skolēni tiek dalīti grupās pa 4. 1.klases skolēni grupu darbu veiks pirmo reizi. Apgūstam grupu darba likumus : Gribi sadarboties! Runā klusām! Uzklausi citus! Padalies ar idejām! Atceries nestrīdēties! Stundas ievaddaļā aicinu skolēnus izdales materiālā "šķīvītī" ierakstīt, ko šorīt ēduši brokastīs. Grupā savā starpā viens otram izstāsta. Tālākajā stundas gaitā iepazīstinu skolēnus ar uztura piramīdu, tās sadalījumu. Katra grupa saņem uztura piramīdas kontūru (tukšu) un ar krāsainajām punktiņu uzlīmēm atzīmē, kurā uztura piramīdas daļā iederas šorīt ēstais brokastīs. Katra grupa prezentē savu šī rīta brokastu uztura piramīdu. Kopā nonākam pie secinājuma ka gandrīz visās grupās ēstas veselīgas brokastis. Katra grupa saņem pārtikas produktu kartīšu komplektu un papīra šķīvi. Uzdevums – izvēlēties, kādus pārtikas produktus vajadzētu lietot brokastīs, lai būtu spēks un enerģija nākamajam dienas cēlienam. Stundas noslēguma daļā katra grupa prezentē savu veselīgo brokastu "šķīvi". Nonākam pie secinājuma, ka ne visi izvēlētie pārtikas produkti būtu lietojami brokastīs, ka vienas grupas brokastu "šķīvi" nav atrodami graudaugu produkti. Secinām, arī to, ka vēl daudz gudrību jāmācās par veselīgu uzturu.		Nepieciešamie resursi: 1. Prezentācija ar slaidu "uztura piramīda" 2. Izdales materiāls katram skolēnam – uztura piramīda 3. Izdales materiāls katram skolēnam - "mazais šķīvis" 4. Darba lapa – uztura piramīdas kontūra (tukša) 5. Uzlīmes – "punktiņi" 6. Katrai grupai pārtikas produktu kartīšu komplekts 7. Papīra šķīvji 8. Līm masa

Stunda notika			
Datums:	Skola:	Kurās klasēs novadīta?	Kopējais dalībnieku skaits:
01.10.2015.	Kuldīgas Centra vidusskola	1.a	17
Autori:		Sadarbības institūcija:	
Indra Tīruma			

Stundas nosaukums: Drošība un taisnīgums. Kāpēc bērni neiet skolā?			
Stundas mērķis: Veicināt skolēnu informētību un izpratni par drošību un taisnīgumu		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1. Pilnveidot skolēnu izpratni par cilvēku savstarpējo saistību ar citiem cilvēkiem. 2. Attīstīt skolēnu prasmi veidot taisnīgāku pasauli. 3. Mācīties novērtēt un izprast vienlīdzīgas iespējas.	
Mērķauditorija: 5. klase	Mācību priekšmets: Sociālās zinības	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem Nr. 16. Miers un taisnīgums	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40']	Ko dara skolēni? Stundas gaita: 1. Uz lapiņām skolēni -atbild uz jautājumu: Viena laba lieta, ko skola man sniedz". - prognozē, cik bērnu pasaulē neapmeklē skolu? 2. Informācija par Pakistānu: - atrašanās vieta / karte;/		Nepieciešamie resursi Līmlapiņas Pasaules karte Informācija par Pakistānu Teksts Situāciju apraksti http://www.worldometers.org/display.php?selected=135 http://www.youtube.com - "Hope for Pakistan`s Child

- dabas apstākļi;

- iedzīvotāju skaits, nodarbošanās.

Teksts "Cīemos pie Pakistānas meitenes Ulfatas" Pēc izlasīšanas noskaidrot, kāpēc meitene neapmeklē skolu.

Skolēni tiek sadalīti grupās.

Skolēni grupās saņem kartiņas ar situācijas aprakstu. Izvērtē iemeslus, kāpēc meitene neapmeklē skolu, grupējot:

- ļoti nozīmīgi

- diezgan nozīmīgi

- maz nozīmīgi.

Skolēni nosauc iemeslus, ko uzskata par ļoti nozīmīgiem. Skolotājs apkopo tos / uz tāfeles vai lielās lapas/

3. Informācija par bērnu darbu pasaulē

<http://www.worldometers.org/display.php?selected=135>

4. Video par bērnu darbu Pakistānā

<http://www.youtube.com> - "Hope for Pakistan`s Child Workers"

5. Skolēni grupās pārrunā redzēto. Izdara secinājumus.

Izvērtē iemeslus, kāpēc bērni neapmeklē skolu. Izvērtē, kuri iemesli attiecināmi uz Latviju, kuri uz

Workers"

[http:// www.youtube.com](http://www.youtube.com) -Video "57 milion children out of school"

pasauli. Izdale "Kāpēc bērni neapmeklē skolu?" 6. http:// www.youtube.com -Video "57 milion children out of school" Pēc noskatīšanās skolēni salīdzina savu prognozi, par skolēniem, kuri nepameklē skolu.. Skolēni izvērtē, ar kādām grūtībām attīstības valstīs saskaras bērni, kuri skolu neapmeklē un kas skolas apmeklēšanu viņiem dara sarežģītu. 7. Noslēgumā skolēnu grupas atbild - nosauc 1 iemeslu, kāpēc mācīties ir stilīgi; 1 lietu, kāpēc iet uz skolu atmaksājas; 1 iemeslu, kāpēc mācīties ir gudri; 1 nopietnu iemeslu, kāpēc iet uz skolu; 1 jautru iemeslu, kāpēc iet uz skolu; 1 iemeslu, kāpēc mūsu skola ir vislabākā vieta , kur mācīties.			
Stunda notika			
Datums:	Skola:	Kurās klasēs novadīta?	Kopējais dalībnieku skaits:
28.09.2015	Kuldīgas Centra vidusskola	5.a klasē	22
Autori:		Sadarbības institūcija:	
Larisa Flugrāte			

Stundas nosaukums: Mana atbildība apkārtējās vides saglabāšanā			
Stundas mērķis: Veidot priekšstatu par katra atbildību par apkārtējo vidi, resursu taupīšanu.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs: -Iepazīnušies ar piedāvāto materiālu par resursu lietderīgu izmantošanu un savu atbildību resursu taupīšanā. - Grupās izveidojuši sarakstus, kā samazināt kaitīgo piesārņojumu savās mājās.	
Mērķauditorija: 6. klase (12 -13 gadus veci)	Mācību priekšmets: Sociālās zinības	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem Vides aizsardzība un globālā atbildība.	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums 5'	Ko dara skolēni? Uz ekrāna attēls (fragments) no dok. filmas Leiputrija (par atkritumu izgāztuvi) Skolēni aicināti izteikt savu viedokli par attēlā redzamo, izsaka savas domas, kā attēlā redzamā situācija ietekmē apkārtējo vidi.		Nepieciešamie resursi [darba lapas un izdales materiālus lūdzam pievienot pielikumā]
10'	Skolēni iepazīstas ar biedrības “Zaļā brīvība” prezentāciju “Vietējais patēriņš – globālās ietekmes”. Skolotāja aicina skolēnus pievērst uzmanību ikdienišķiem sīkumiem, kuri ietekmē resursu saglabāšanu un taupīšanu. Skolēni skaidro produkta ceļu no dobies līdz patērētāju galdam un atkritumu tvertnei, atzīmējot, cik cilvēku darbs varētu būt iesaistīts produkta tapšanas procesā.		www.zalabriviba.lv

10'	Skolotāja aicina skolēnus izveidot grupās priekšlikumu sarakstu, kā taupīt resursus katram savās mājās un mazināt kaitīgo piesārņojumu. Skolēni diskutē grupās, vienojas par sarakstos iekļaujamiem priekšlikumiem.	Papīrs, flomāsteri grupām.	
10'	Katra grupa prezentē savu darbu, priekšlikumus pieraksta uz tāfeles, tādējādi stundas beigās klasē veidojas vienots ieteikumu saraksts, ko katrs varētu darīt, lai taupītu resursus, mazinātu kaitīgo piesārņojumu un saudzētu apkārtējo vidi. Stundas nobeigumā skolēni izsaka savas domas, kuru no priekšlikumiem varētu ievērot katrs, lai taupītu resursus un saudzētu apkārtējo vidi.	Priekšlikumu saraksts uz tāfeles.	
Stunda notika			
Datums:	Skola:	Kurās klasēs novadīta?	Kopējais dalībnieku skaits:
2.10.2015.	Kuldīgas Centra vidusskola	6.a klase	25 skolēni
Autori:		Sadarbības institūcija:	
Antra Spulģe			

Stundas nosaukums: Gaisa un ūdens piesārņojums			
Stundas mērķis: veidot izpratni par gaisa un ūdens piesārņojuma avotiem un to ietekmi uz vidi.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1. Prot noteikt galvenos gaisa un ūdens piesārņojuma avotus pasaulē. 2. Formulē personīgo atbildību ūdeņu un gaisa piesārņošanā. 3. Iesaka veidus, kā samazināt gaisa un ūdens piesārņojumu. 4. Prot diskutēt/ pamatot savu viedokli un strādāt grupā. 5. Nosaka savu ekoloģiskās pēdas nospiedumu.	
Mērķauditorija: 7.-10. klase	Mācību priekšmets: ģeogrāfija	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem Vides aizsardzība un globāla atbildība	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu
Stundas gaita			
Ilgums 5	Skolēni skatās skolotājas sagatavotus attēlus prezentācijā un formulē stundas tēmu.		Nepieciešamie resursi Prezentācija – attēli.
5	Skolēni sadalās grupās. Katra grupa uzraksta, kādi ir galvenie gaisa un ūdens piesārņojuma avoti.		Skolotāja fiksē skolēnu atbildes, lai izveidotu kopēju klases viedokli.
15	Skolēni diskutē par gaisa un ūdens piesārņojuma avotiem un sekām, kādas dabā un cilvēku dzīvē rodas šāda piesārņojuma rezultātā.		

Stundas nosaukums: Atbildīgs patēriņš			
Stundas mērķis: Veidot priekšstatu par dažāda veida ikdienas patēriņiem. Patēriņa atbildīga plānošana, priekšrocības, ieguvumi un trūkumi, nostiprinot kritiskās domāšanas un sadarbības prasmes.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs: - izvērtējuši dažādu ikdienas patēriņa veidu priekšrocības, ieguvumus un trūkumus; - formulējuši savu viedokli par atbildīgu patēriņu ikdienā.	
Mērķauditorija: 13-14 gadus veci jaunieši	Mācību priekšmets: Angļu valoda, sociālās zinības, klases stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 1.Samazināt nabadzību 3.Nodrošināt vienādas iespējas sievietēm un vīriešiem	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu http://unesco.lv/latvijasdargumi Kuldīgas vecpilsēta Ventas senleja
Stundas gaita			
Ilgums 5'	Skolēni patstāvīgi izveido darba grupas (4).Uz sola, katrai darba grupai, ir novietota lapa ar profesiju, kurā viņi darbojas. Attiecīgi pēc profesijas skolēni izplāno savu mēneša budžetu un patēriņa lielumu.		Nepieciešamie resursi A3 krāsaina papīra lapas, marķieri
15'	Budžeta plānošanā skolēni izmanto sev vēlamos interneta resursus. Iepazīstas ar ienākumiem un izdevumiem mēneša ietvaros. Uz darba lapas apkopo plānotos ieņēmumus, plānotos un neplānotos izdevumus. Katra grupa izvērtē atbildīga patēriņa ieguvumus, kā arī tā realizāciju Latvijas un savas pilsētas ietvaros. Skolotāja iepazīstina ar UNESCO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem : 1. Samazināt nabadzību un		Unesco online Bookshop, Unesco Library Interneta resursi (izvēlas paši skolēni)

5'	3. Nodrošināt vienādas iespējas sievietēm un vīriešiem.	Informācija par - Atbildīga patēriņa mērķiem, priekšrocībām. en.unesco.org/sdgs	
12'	Grupas prezentē savus secinājumus, veidojot pēc katra kritērijiem izveidotu domu zirnekli, norādot, kas ir vissvarīgākais, kas mazsvarīgākais, izvēloties atbildīgu patēriņu.	Kritēriji uzrakstīti uz tāfeles	
3'	Grupu prezentāciju noslēgumā skolotāja apkopo klases viedokļus, uzdodot jautājumus.		
	Skolotāja aicina skolēnus pārdomāt, vai mēs katrs un mūsu ģimenes īsteno atbildīgu patēriņu ikdienā un globālā skatījumā. Savus secinājumus skolēni ieraksta katrs savā klases stundu mapē.	Katra skolēna klases stundas mape.	
Stunda notika			
Datums: 28.09.2015.	Skola: Kuldīgas Centra vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 8a	Kopējais dalībnieku skaits: 12
Autore: Mārīte Zāgere		Sadarbības institūcija: Kuldīgas Dome, pilsētas un skolas bibliotēka	

Stundas nosaukums: Kuldīga - UNESCO Latvijas dārgumu pilsēta			
Stundas mērķis: Veicināt un vairoto mantojuma vērtības apziņu, stiprināt nacionālo pašapziņu, nostiprināt sadarbības prasmes.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni nostiprinās zināšanas par punktu atlikšanu plaknē; Pielietos zināšanas darbā ar IT; Novērtēs savas pilsētas skaistumu.	
Mērķauditorija: 6.-9.kl. skolēni	Mācību priekšmets: matemātika, ģeogrāfija, vēsture, klases stunda.	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem. 11. Sadarbība mērķu īstenošanai.	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu - Kuldīgas vecpilsēta Ventas senlejā.
Stundas gaita			
Ilgums	Skolotājas darbība	Skolēnu darbība	Nepieciešamie resursi
6 min	Skolotāja atgādina par punktu atlikšanu koordinātu plaknē, pastāsta par UNESCO darbību. UNESCO mantojums – no 1972. gada. Latvija pievienojās 1995. gadā. 2010. gadā pievienojās Kuldīgas vecpilsēta Ventas senlejā.	Skolēni atbild uz jautājumiem, iesaistās sarunā, stāsta par savu pieredzi.	
2 min	Piedāvā veidot sadarbības grupas.	Veido 4 skolēnu grupās. Skolēni ir parakstījuši drošības instrukcāžu.	Telefoni vai planšetes (katrai grupai viena) ar programmu LATVIA OFFLINE MAP, Google map vai līdzīgu programmu. (Skolēni par to brīdināti iepriekš)

	Skolēni ir iepazīstināti ar drošības noteikumiem.		
25min	Katrai grupai izdala lapiņas ar koordinātēm. Paskaidro, ka skolēniem jādodas pilsētā, jāatrod norādītais objekts un jānofotografējas pie tā.	Skolēni dodas ielās.	
5 min	Skolotāja skatās iegūtos attēlus.	Skolēni rāda safotografētos attēlus.	
2 min	Dod lapiņas objekta izlozei informācijas sagatavošanai mājās.	Skolēni izlozē kādu no objektiem, par to Kuldīgas muzejā, bibliotēkā vai internetā sameklē informāciju. To nākamajā stundā pastāstīs klasesbiedriem.	Sagatavoti objektu nosaukumi, lai izlozētu mājas darbu.
Stunda notika			
Datums:		Skola:	
29.09.2015.		Kuldīgas Centra vidusskola	
		Kurā klasē novadīta	
		8.c klase	
		Kopējais dalībnieku skaits:	
		8 skolēni	
Autore		Sadarbības institūcijas: Kuldīgas centrālā bibliotēka, Kuldīgas novada muzejs.	
Maruta Birzniece			
Kuldīgas Centra vidusskolas matemātikas skolotāja			

Stundas nosaukums: Efektīva resursu izmantošana, lēmumu pieņemšana			
Stundas mērķis: veidot izpratni par resursu izmantošanas lomu sabiedrības ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanā, lēmumu pieņemšanā.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1. Prot raksturot resursu nodrošinājumu/patēriņu pasaulē. 2. Izprot efektīvus resursu izmantošanas nosacījumus. 3. Prot diskutēt/ pamatot savu viedokli lēmumu pieņemšanā. 4. Pilnveido prasmi izmantot dažādus informācijas avotus, analizēt problēmu.	
Mērķauditorija: 11. klase	Mācību priekšmets: Ekonomika saistībā ar ģeogrāfiju	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem [norādīt mērķa numuru un nosaukumu]	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40']	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi
Ierosināšanas fāzē	Atbildot uz jautājumiem, atsauc atmiņā ilgtspējīgas attīstības koncepciju un tās saistību ar Zemes resursiem Diskutē, kā pasaules dažādās valstīs tiek atrisināta ekonomikas pretruna-cilvēka vajadzības/ierobežotie resursi		Ģeogrāfijas atlants
Apjēgšanas	Darbs pāros: izlasa tekstu un raksturo dažādu valstu nodrošinājumu ar dabas resursiem/pieprasījuma		

fāze	palielināšanās radītās problēmas		
	Darbs grupās: sagatavojas diskusijai, kāpēc efektivitāte šodien ir viens no vissvarīgākajiem sabiedrību diskusiju jautājumiem	izkopētais teksts	
	Noskatās/noklausās videoklipu Maikls Džeksons Earth song	ekonomikas mācību grāmata	
Refleksijas fāze	Nostiprina zināšanas par resursu efektīvu izmantošanu ilgtspējīgai attīstībai, izsakot savu viedokli	interneta resursi	
Stunda notika			
Datums: 29.09.2015.		Skola: Kuldīgas Centra vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 11.v, 11.m
			Kopējais dalībnieku skaits: 31
Autori: Indra Iveta Gaile		Sadarbības institūcija:	

Stundas nosaukums: Veselība. Ceļojums uz Veselības valstību			
Stundas mērķis: nostiprināt iepriekš apgūtas zināšanas veselības saglabāšanā un nostiprināšanā; veidot bērniem veselīga dzīvesveida paradumus;		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: veidot atbildīgu attieksmi pret savu veselību un pozitīvu un aktīvu attieksmi pret sportu.	
Mērķauditorija: 8 gadi	Mācību priekšmets: Sociālās zinības, dabaszinības	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem [norādīt mērķa numuru un nosaukumu]	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40']	Ko dara skolēni? 1. Skolotāja Jeļena Riepša (2.B kl. audz.) pastāsta par Pasaules lielāko mācību stundu. 2. Skolēni dodas ceļojuma uz trīs Veselības valstībām. 3. Ceļojuma laikā skolēnus vadīja Power Point prezentācija, ko ir sagatavojusi skolotāja Svetlana Dubova(2.c kl.audz.) 3. Katras atpūtas vietā skolēni izpildīja dažādus uzdevumus.(2.a kl. audz. Lilija Ļitvinova un 2. d kl. audz. Tatjana Narbuta) 1.Lasīja dzejoļus. 2.Minēja mīklas 3. 5 skolēni no katras klases veidoja sakāmvārdus un lasīja tos. 4. 5 skolēni no katras klases veidoja dienas režīmu 5..Atbildēja uz jautājumiem 5. Tiek apkopotas skolēnu atbildes un izdarīti secinājumi. Tiek apkopoti rezultāti, katrai klasei ir pasniegtas lapas ar kompleksas olimpiādes jautājumiem, lai noskaidrotu aktīvas dzīvesveida olimpiādes		Nepieciešamie resursi Prezentācija un jautājumi pievienoti elektroniski.

	uzvarētāju.		
Stunda notika			
Datums: 30.09.2015.	Skola: Liepājas 7. vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 2. klases	Kopējais dalībnieku skaits: 70
Autori: S.Dubova, J.Riepša, L.Litvinova		Sadarbības institūcija:	

Stundas nosaukums: Veselīgs dzīvesveids			
Stundas mērķis: Iepazīstināt skolēnus ar veselīgu dzīvesveidu.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1.Sniegt zināšanas par veselīgu dzīvesveidu, kas veido veselīgu dzīvesveidu. 2.Attīstīt grupu darbu-diskusijas. 3.Piedalīties konkursos, kombinētajā olimpiādē, plakātu konkursā/	
Mērķauditorija: 3. klases skolēni	Mācību priekšmets: Latviešu valoda, krievu valoda, matemātika, dabas zinības, sociālās zinības, vizuālā māksla	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem Zināšanu paplašināšana	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu Materiālu izmantošana
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40']	Ko dara skolēni?	Nepieciešamie resursi	
3 min.	Multifilmas demonstrācija.	Video resursi	
5 min.		Prezentācijas	
15 min.		Izdales materiāli.	
2 min.	Veselības minūte.	Video ieraksts	
5 min.	Krustvārdu mīklas atminēšana		
3 min.	„Jā ” un „Nē” rotaļa		
2 min.	Vingrošana video pavadībā		

40 min.	Kombinētā olimpiāde Mājas darbs - Plakātu sagatavošana.	Darba lapas	
Stunda notika			
Datums:28.09.2015	Skola: Liepājas 7. vidusskola	Kurās klasēs novadīta?3.A,3.B,3.C	Kopējais dalībnieku skaits: 82 skolēni
Autori: 3. klašu skolotāji: N. Zakatova, J. Arnautova, I. Sirenko,		Sadarbības institūcija: 7. vidusskolas bibliotēka Informātikas speciālisti	

Stundas nosaukums: Vides aizsardzība – pasaules līmeni			
Stundas mērķis: Audzināt ekoloģiski, sociāli aktīvu skolnieku, kurš saudzīgi izturas pret dabu.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1. Mācīt bērniem atbildēt par savu rīcību. 2. Papildināt zināšanas par apkārtējo vidi. 3. Attīstīt bērnu iztēli, intereses. 4. Audzināt mīlestību pret dabu, veicināt vēlmi rūpēties par sevi.	
Mērķauditorija: [4. Klases skolēni]	Mācību priekšmets: Dabaszinības, sociālās zinības, klases stundas	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem [1,2,3,4]	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40']	Ko dara skolēni? Pirms Pasaules Lielākās stundas, katrai klasei ir uzdevums: Sagatavot zīmējumus par tēmu – Vides aizsardzība. 1.4.A klase-Botāniķi sagatavo stāstījumu, kas var kaitēt pasaules augiem. 2. 4.B klase-Zoologi sagatavo stāstījumu, kas apdraud pasaules dzīvniekus. 3.4.C klase – Ģeogrāfi sagatavo stāstījumu, kas piesārņo gaisu un ūdeni.		Nepieciešamie resursi Skolotāja prezentācija par šo tēmu. [Interaktīvā spēle "Ekoloģiskie asorti"] Pēc stundas tiek organizēta olimpiāde -Dabas aizsardzība.

4. 4.D klase – Sagatavo dzejoļus par zemi un stāsta kāda loma ir Zemei.

Stundas sākumā skan Zemes balss.(4.d klases skolēni)

Skolotājs uzsāk **diskusiju** par to ,kas var apdraudēt mūsu Planētu-Zemi.

- Mežu izciršana,
- Dzīvnieku izmiršana,
- Ūdens, gaisa, augsnes piesārņojums,
- Atkritumu uzkrājums.

Skolotāja prezentācija par šo tēmu.

Fiziskā aktivitāte.

Uzstājas klašu komandas, **stāsta par savu mājas darbu un prezentē** izdarīto.(4.a,4.,b., 4.c)

Interaktīvā spēle "Ekoloģiskie asorti"

Stundas izvērtējums.

Refleksija-Tiek dots plakāts, kurš jāizrotā ar ziediem, ja stunda ir patikusī, izvēlas krāsainus ziedus, ja nē tumšus.

darba lapas un izdales materiālus lūdzam
pievienot pielikumā]

	Skolotāji gatavo skolēniem augu tēju.			
	Pēc stundas tiek organizēta olimpiāde -Dabas aizsardzība.			
	Skolotāja: N. Koršunova			
Stunda notika				
Datums: 28.10.2015.	Skola: Liepājas 7. vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 4. klases skolēni	Kopējais dalībnieku skaits: 84	
Autori: Natālija Koršunova		Sadarbības institūcija:		

Stundas nosaukums: Pasaules lielākā mācību stunda. Moto – dzimtenes daba mūs vieno!			
Stundas mērķis: vienot bērnus visā pasaulē, lai kopīgi izglītoties, un, iepazīstot globālos izaicinājumus, sniegt padomus un piedalīties ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā, kurus ANO valstis apstiprinās.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1.Veidot izpratni par dabas aizsardzības sistēmu, tās likumībām un funkcijām. 2.Pilnveidot un radoši izmantot iegūtās zināšanas par dabas aizsardzību un globālo atbildību. 3.Apzināties savu personisko atbildību tās kopšanā un saglabāšanā.	
Mērķauditorija: 5. klases -11-12 gadi	Mācību priekšmets: Latviešu valoda, dabas zinības	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem sniegt padomus un piedalīties ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums 40 min.	Ko dara skolēni? 1. Skolotāja Līvija (5.B kl. audz.) pastāsta par Pasaules lielāko mācību stundu. 2. Skolēni noskatās 10 min. Power Point prezentāciju, ko sagatavojusi 5.c klases audzinātāja A.Voitenko par tēmu – Vides aizsardzība un globālā atbildība, skolēniem tiek uzdoti jautājumi par redzēto. 3. Katras klases skolēni dalās 3 grupās, lai paralēli pildītu dotos uzdevumus. Katra grupa saņem darba lapas, un tās aizpilda. 1.grupa – šķiro virtuālos atkritumus, 2.grupa - atbild uz jautājumiem par dabas aizsardzību, 3.grupa - atbild uz pieciem jautājumiem par Latvijas dabu un faunu. 4. Jautājumu par dabas aizsardzību un globālo atbildību veidoja 5.c kl. audz.		Nepieciešamie resursi 1.Projektors. 2.Dators. 3.Darba lapas skolēniem. 4. Rakstāmpiederumi. 5. Prezentācija 6. Jautājumi

	N. Šustenkova, skolēni atbild grupās.			
	5. Tiek apkopotas skolēnu atbildes un izdarīti secinājumi.			
Stunda notika				
Datums:. 2015.gada28.septembris plkst. 8.50 Laiks – 40 min.	Skola: Liepājas 7. vidusskola (Celmu 6), aktu zāle	Kurās klasēs novadīta? 5. klases	Kopējais dalībnieku skaits: 78	
Autori: Līvija Kamuškina, N. Šustenkova, A. Voitenko,		Sadarbības institūcija:, skolas bibliotēka, interneta resursi		

Stundas nosaukums: Kopīgā pasaule			
Stundas mērķis: Apzināties sevi kā pasaules daļu		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Iepazīties ar UNESCO darbību; Uzzināt, ko nozīmē pasaules lielākā stunda; Dot ieskatu pasaules globalizācijā; Apspriest taisnīguma nozīmi pasaules kontekstā; Apzināties sirsnības nozīmi cilvēka dzīvē;	
Mērķauditorija: 6. klases skolēni	Mācību priekšmets latv. val., krievu val., soc. zinības	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem: 16 – miers un taisnīgums	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu UNESCO – pasaules mantojumu saraksts
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40']	Ko dara skolēni? Skolēni piedalās frontālo jautājumu atbildē par UNESCO, pasaules lielāko stundu, pasaules problēmām, par sevi un pasauli Skolēni skatās prezentāciju par pasaules lielāko stundu; Skolēni strādā grupās, atbildot uz jautājumu – kas ir taisnīgums pasaulē? Skolēni apkopo grupas darbu un prezentē. Skolēni lasa un dalās domās par sirsnību un tās ietekmi uz pasauli. Kādiem ir jābūt mums, lai pasaulē būtu labāka dzīve?		Nepieciešamie resursi Prezentācija stundas ierosinājuma daļā un stundas refleksijas daļā. Skolēniem lapas grupu darbam

Stunda notika			
Datums: 28.09.15.	Skola: Liepājas 7. vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 6.a,6.b,6.c	Kopējais dalībnieku skaits: 72
Autori: Koordinatore – Ruta Beile, Veronika Salarjova, Irina Nikolajeva		Sadarbības institūcija: UNESCO.lv	

Stundas nosaukums: Kurš mācību priekšmets man patīk vislabāk?			
Stundas mērķis: Apzināties savas intereses un prasmes.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Veidot veiksmnieka dienasgrāmatu. Izzināt sevi. Kāds mācību priekšmets patīk, karjeras plānošana.	
Mērķauditorija: 13-14 gadu	Mācību priekšmets: Klases stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem [norādīt mērķa numuru un nosaukumu]	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40']	Ko dara skolēni? 1. Veidojam veiksmnieka dienasgrāmatu. Tests. 10 jautājumi par katru mācību priekšmetu - valoda, matemātika, dabaszinības, māksla, sports, mājturība, sociālās zinības. 2. Testa apkopojums. 3. Kuri mācību priekšmeti patīk. 4. Karjeras plānošana. 5. Ceļa vārdi veiksmniekam.		Nepieciešamie resursi [darba lapas un izdales materiālus lūdzam pievienot pielikumā]
Stunda notika			
Datums: 12.10.2015.	Skola: Liepājas 7. vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 7.a, 7.b, 7.c	Kopējais dalībnieku skaits: 76
Autori: Guna Āboliņa		Sadarbības institūcija:	

Stundas nosaukums: Izglītība kā vērtība			
Stundas mērķis: Veidot izpratni par izglītību kā vienu no primārām dzīves vērtībām		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1. Apspriest un prezentēt trīs izvirzītos problēmjautājumus 2. Veidot saikni - profesijas + skolas mācību priekšmeti	
Mērķauditorija: 8. klases	Mācību priekšmets: Klases stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem Individuālās karjeras veidošana	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu -----
Stundas gaita			
Ilgums 40 min.	Ko dara skolēni? Klases stunda organizēta konkursa veidā. Ievadā skolotāja iepazīstina ar akcijas un stundas mērķi, paskaidro skolēniem termina izglītība skaidrojumu skolēniem dzimtā valodā, valsts valodā un angļu valodā. Iepazīstina ar žūriju (kopā apm.5 min.). Sākas konkurss. Katrā klašu grupā izveido trīs komandas: 1. Strādās ar izvirzītajiem problēmjautājumiem (5 -6 skolēni) 2. Veidos saikni no piedāvātajām profesijām un skolā apgūstamiem mācību priekšmetiem konkursā „Profesiju pasaule” (3 – 4 skolēni) 3. Atlikušie skolēni katrā klašu grupā palīdz 2. grupai – konkursā „Profesiju pasaule” pelna papildpunktus, katru norādīto profesiju papildinot ar nepieciešamajām cilvēciskām īpašībām šajā		Nepieciešamie resursi: Darba lapas ar trīs problēmjautājumiem, Iepriekš sagatavota interaktīvā spēle

	amatā Pirmās komandas izlozes kārtībā izvēlās katra vienu problēmjautājumu: 1. Izglītība kā iespējas 2. Kvalitatīva izglītība – kas tas ir? 3. Izglītība nākotnē Ieņem vietas pie iepriekš sagatavotiem darba galdiem un grupā veido kolāžu par izvēlēto tēmu Otrā grupa ieņem vietu pie interaktīvā konkursa „Profesiju pasaule”, kurā tiek piedāvātas pēc norādēm uzminēt dažādas profesijas un piemeklēt tos mācību priekšmetus, kuri palīdzēs šo profesiju apguvē. Trešā grupa palīdz otrajiem (apm. 25 min. –visi konkursi vienlaicīgi). Pēc šī konkursa pirmo grupu pārstāvji prezentē savas kolāžas. Nobeigumā, kamēr žūrija saskaita kopvērtējumu, skolēni mēģina atminēt dažādu sakāmvārdu par darba un mācīšanās tikumu nobeigumus. Finālā – apbalvošana	
Stunda notika		
Datums: : 28.09.2015.	Skola: Liepājas 7. vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 8.a, 8.b, 8.c
Autori: I. Intenberga		Kopējais dalībnieku skaits: 58 Sadarbības institūcija:

Stundas nosaukums: ANO 70. Ģenerālasambleja - globālās attīstības mērķi - “We the People for the global goals”			
Stundas mērķis: Iepazīstināt skolēnus ar ANO GIA mērķiem		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1. Aktualizēt ANO nozīmi globālajos procesos 1. Iepazīt ANO struktūru un lēmumu pieņemšanas mehānismus 2. Iepazīt GIA 17 mērķus un to saistību ar mūsu dzīvi Latvijā 4. Dot priekšstatu par slavenībām, kas piedalījās video filmēšanā un uzzināt viņu iesaisti globālo problēmu risināšanā	
Mērķauditorija: 14-15 gg.	Mācību priekšmets: Klases stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem visi	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu nav
Stundas gaita	Ko dara skolēni? 1. 8-10 min. Skolotāja ievadstāsts par ANO veidošanās vēsturi, dalībvalstīm, simboliku, HQ un darbības pamatuzdevumiem. Tiek apskatītās bildes, kartes, simbolika un ANO Ģenerālasamblejas zāle. 2. 10-15 min. Mazo grupu diskusija – „Millenium Development Goals” vs „Global Goals for Sustainable Development” – kas? kad? kāpēc? kas izdevās? kas plānots? kāpēc tieši šie mērķi? 3. 10 min. Grupu pārstāvji stāsta par diskusijas rezultātiem, atzīmējot globālo attīstības mērķu saistību ar Latvijā notiekošo. 4. 10 min. Skolēni skatās „We The People...” video, skolotājs aptur ierakstu, skolēni atpazīst slavenības, kas parādās klipā un diskutē par viņu iesaisti globālo jautājumu risināšanā.		Nepieciešamie resursi Online-resursos sameklēt sekojošās bildes: ANO ēku komplekss; ANO karogs; ANO Ģenerālasamblejas zāle un tribīne; Kā arī saites uz: “Millenium Development Goals” vizuālo simboliku un “Global Goals for Sustainable Development” logo. http://www.globalgoals.org/ , kur pieejams

			video “We The People For Global Goals”
Stunda notika			
Datums: 2015.g. 28.septembris	Skola: Liepājas A.Puškina 2. vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 9.A, 9.B	Kopējais dalībnieku skaits: 60
Autori: Diana Golovanova		Sadarbības institūcija: nav	

Stundas nosaukums: Vai jūrā vēl ir zivis jeb Kas notiek ar Baltijas jūru?			
Stundas mērķis: Veicināt izpratni par katra cilvēka un visas sabiedrības atbildību par globālām izmaiņām dabā.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1) Izpētīt internetā pieejamo un pašiem iegūstamo informāciju par zivju daudzumu Baltijas jūrā un pasaules okeānā; 2) Noskaidrot, kas veicina Baltijas jūras piesārņošanas un zivju populācijas samazināšanos; 3) Izveidot Baltijas jūras CV un klases zvērestu jūras glābšanai.	
Mērķauditorija (vecuma grupa): pamatskolas 7.klase	Mācību priekšmets / priekšmeti: vēsture, ģeogrāfija, sociālās zinības	Saistība ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem (mērķa nr. un nosaukums): 14. Dzīvība ūdenī.	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu: (Pastarpināti) Saistība ar Starptautisko ūdens dienu un Starptautisko bioloģiskās daudzveidības dienu.
Stundas gaita:			
Ilgums: 2 x 40 min. + ārpusstundu aktivitātes	Ko dara skolēni? Gatavošanās: Skolēni tiek iepazīstināti ar informāciju par Pasaulē lielāko mācību stundu, nolemj piedalīties, izvēlas 14.mērķi – Dzīvība ūdenī (jo dzīvojam pie jūras). Plānošana: (Esam dzirdējuši, ka Baltijas jūra mirst, ka tajā vairs nav zivju). Noskaidrosim / izpētīsim Baltijas jūras izcelšanos un attīstību, Baltijas jūras stāvokli mūsdienās, izdomāsim, ko un kā vajadzētu darīt turpmāk. Norise: Pirms 1.stundas klase sadalās divās grupās, viena avotos noskaidro Baltijas jūras izcelšanos un attīstību līdz mūsdienām, otra – Baltijas jūras stāvokli mūsdienās, sagatavojas informācijas prezentācijai; ekskursija uz jūras krastu, tikšanās ar piejūras zvejnieku O.Kadeģi uz zvejas kuģa “Kurzeme”, telefonintervija ar okeāna zvejas kuģa “Zander” mehāniķi A.Sleži. 1.stundā grupas prezentē avotos atrasto informāciju, pārrunā ekskursijās redzēto, veido Baltijas jūras CV. Pirms 2.stundas skolēni pa pāriem avotos meklē informāciju par cilvēku darbības vēsturi		Nepieciešamie resursi: dators, internets, projektor, foto kamera, telefons, autobuss, mācību līdzekļi darbam klasē

	Baltijas jūrā un šīs darbības sekām, par to, kas nogalina Baltijas jūru, ekskursija uz Attīrīšanas ierīcēm. 2.stundā skolēni prezentē atrasto informāciju, noskaidro, kas jau tiek darīts, vienojas, kam ko turpmāk jādara, lai jūru glābtu, veido klases zvērestu.		
Stunda notika:			
Datums: 28.09.-2.10.2015.	Skola: Liepājas internātpamatskola	Kurā klasē? 7. klasē	Kopējais dalībnieku skaits: 16 skolēni + skolotāja
Autors / autori: Gunta Lauberga		Sadarbības institūcijas / partneri: Oskars Kadeģis, piejūras zvejnieks, zvejas laivu “Līva” un “Kurzeme” īpašnieks; Agris Sležis, Marokā bāzēta zvejas kuģa “Zander” mehāniķis; SIA “Liepājas ūdens” Attīrīšanas iekārtas	

Stundas nosaukums: Bēgļu krīze			
Stundas mērķis: Apgūt plānoto mācību vielu četros priekšmetos, skatot to caur bēgļu krīzi, tādā veidā teoriju sasaistot ar aktuālo un ļaujot skolēniem noformulēt personīgo viedokli šajā jautājumā, kas balstīts uz tēmas izpēti un faktu izzināšanu.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1. Izpētīt nozīmīgākās cilvēku migrācijas un to cēloņus, kas veidojušas mūsdienu pasauli tādu, kādu mēs to zinām šodien (Latvijas un pasaules vēsture) 2. Balstoties uz iepriekš iegūtajām zināšanām par Austrumu un Rietumu kultūru, kā arī par vērtībām, noskaidrot, vai bēgļu krīze ir izraisījusi vērtību krīzi (Kulturoloģija) 3. Izpētīt dažādus speciālistu viedokļus un aprēķinus un noskaidrot bēgļu krīzes radītos riskus un iespējas Eiropas un Latvijas ekonomikā (Ekonomika) 4. Iepazīties ar pasaules kultūrreģionu raksturojumu un to būtiskākajām atšķirībām (Ģeogrāfija) 5. Apzināties cilvēka kā universālas vērtības nozīmīgumu globālajos procesos.	
Mērķauditorija: 17 - 18 gadi (12.klase)	Mācību priekšmeti: Vēsture, kulturoloģija, ģeogrāfija, ekonomika	Mērķis Nr.10 Mazināta nevienlīdzība Viena no nevienlīdzības izpausmēm ir nevienlīdzīga attieksme pret cilvēku, balstoties uz viņa etnisko vai reliģisko piederību un citiem faktoriem. Šādā situācijā nevienlīdzīgo attieksmi var mazināt informētība – vispusīgas zināšanas, kas ļauj izprast nepatikas cēloņus, mazināt bailes, sniegt vērtīgas zināšanas par to, kā rīkoties, saskaroties ar nezināmo.	Viens no stundas blakus uzdevumiem ir likt skolēniem apzināties Latvijas kultūras dārgumu bagātību un trauslumu globālajos procesos. Bažas par kultūras daudzveidības saglabāšanu parādījās tēmas kopsavilkuma debatēs.
Stundas gaita			

Ilgums 40 min (x7)	Sagatavošanās: skolēniem mājās jānoskatās profesora Leona Taivāna intervija raidījumā 1:1 un jāpieraksta nozīmīgākie fakti katrā no iesaistītajiem priekšmetiem <u>1. Latvijas un pasaules vēsture (40min):</u> Skolēni iepazīstas ar skolotājas sagatavotu informāciju par nozīmīgākajām migrācijām un to veidiem cilvēces vēsturē līdz pat mūsdienām, kā arī ar dažādajiem tās izraisījušajiem faktoriem un šo migrāciju sekām. Kā apakštēma ir izdalītas dažādu tautu bēgļu gaitas 20.gs. notikušo militāro konfliktu laikā, tajā skaitā latviešu bēgļi Pirmajā un Otrajā pasaules karā, demonstrējot, ka lielas nelaimes, kas veselai tautai liek pamest dzimteni, var skart jebkuru jebkurā pasaules malā. <u>2. Ekonomika (blokstunda):</u> 1.stunda (40 min) Skolēni iepazīstas ar ekonomikas teorijas pamattēmām bēgļu kontekstā. Skolēni pēta internetā atrodamos pētījumus, viedokļus un aprēķinus, cik izmaksā bēgļa ceļš un cik valstij izmaksās bēgļu uzņemšana. 2.stunda (40 min) Skolēni veido prezentācijas par apkopoto informāciju. Sagatavošanās: skolēni mājās veido kultūrreģionu raksturojumu pēc mācību grāmatas. Skolēni apkopo kultūrreģionu pazīmes, veic to salīdzinājumu, meklējot kopīgās un atšķirīgās iezīmes. <u>3. Ģeogrāfija (blokstunda):</u> 1.stunda (40 min) Izmantojot mājās sagatavoto informāciju, kā arī interneta resursus, skolēni stundas laikā meklē atbildi uz jautājumu, kāpēc cilvēki bēg? Pēta globālās sasilšanas izraisītās pārmaiņas krīzes reģionos, kā arī konfliktus, to cēloņus un sekas. 2.stunda (40min) Bēgļu ceļš – SWOT darbs ar karti: sākums – pieturpunkti - galamērķis	http://ltv.lsm.lv/lv/raksts/15.09.2015-11-gundars-reders--leons-taivans.id56149/ Melbārde Z., Rozīte M., Zelča L., Pasaules ģeogrāfija vidusskolai 1 – Zvaigzne ABC http://www.upworthy.com/trying-to-follow-what-is-going-on-in-syria-and-why-this-comic-will-get-you-there-in-5-minutes?g=5
---------------------------	---	---

		Sagatavošanās: skolēni mājās atkārtoti teoriju par vērtību sistēmu kā kultūru veidojošu elementu. <u>4. Kulturoloģija</u> (blokstunda): 1.stunda (40min) Skolēni veic patstāvīgu interneta resursu izpēti un meklē apstiprinošus un noliedzošus pierādījumus apgalvojumam, ka bēgļu krīze ir izraisījusi vērtību krīzi. 2.stunda (40 min) DEBATES Skolēni tiek sadalīti divās komandās – katra komanda izlozē apstiprinošu vai noraidošu pozīciju. Komanda apkopo argumentus un izvirza debatētājus. Debates, kuru laikā izvirzītie debatētāji iepazīstina ar saviem argumentiem. Stundas noslēgumā tiek apkopotī debašu laikā izvirzītie pierādījumi vienai vai otrai pozīcijai un skolēni raksta īsu argumentētu pārspriedumu (refleksijas/secinājumu vietā) par tēmu: “Bēgļu krīze – vērtību krīze”.	Ērgle A., Purēns V., Sviestiņa I., Kulturoloģija. – Raka, 2009, 62.lpp.
Stunda notika			
Datums: 28.sept.-5.okt.	Skola: Draudzīgā aicinājuma Liepājas pilsētas 5. vidusskola	Klase: 12.A	Dalībnieki: 22
Autori: Laura Lauberga – Nikolova, Juta Birzniece,			

Stundas nosaukums: Ūdens dabā un cilvēka dzīvē			
Stundas mērķis: Nostiprināt un paplašināt skolēnu priekšstatu par ūdeni, tā sastopamību un tā nozīmi dzīvo organismu dzīvē.		Stundas uzdevumi/sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs - izpratuši, ka ūdens ir sastopams visos dzīvajos organismos; - izpētījuši tuvākās ūdenstilpnes apkārtni un izdarījuši secinājumus, par ūdens un krastu tīrību, un dzīvajām būtnēm tajos; - veikuši eksperimentu “Ūdens attīrīšana”, izpratuši ūdens attīrīšanas būtību.	
Vecuma grupa: Sākumskolas skolēni	Mācību priekšmets: Dabaszinības	Saistība ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem: 6.Tīrs ūdens un piemēroti sanitārie apstākļi	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu: Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts.
Stundas gaita			
5 min Skolotāja kopā ar skolēniem pārrunā, kur tuvākajā apkārtnē sastopams ūdens. Skolēni stāsta savu redzējumu. 10 min Skolotāja pastāsta, ka ūdens atrodas mums visapkārt, gan uz zemes, gan zemē, gan arī gaisā. Ūdens ir nepieciešams visai dzīvībai radībai, ūdens atrodas arī augos. Skolotāja kopā ar bērniem veic eksperimentu ar kartupeli. Eksperimenta noslēgumā izdara secinājumu, ka ūdens atrodas		 	

visos dzīvajos organismos. 5 min Skolotāja iepazīstina ar 6.globālo ilgtspējīgas attīstības mērķi: Tīrs ūdens un piemēroti sanitārie apstākļi. Informācija par ilgtspējīgas attīstības mērķiem: https://sustainabledevelopment.un.org/sdgsproposal 10 min Iepriekšējā mācību stundā devāties apskatīt tuvākās ūdenstilpnes, to ūdens tīrību, krastu stāvokli, augu un dzīvnieku daudzveidību. 7 min Iepriekšējā mācību stundā apmeklējām arī tuvāko ūdens attīrīšanas kompleksu. Izpētījām, kā ūdens tiek attīrīts. Klasē veicam eksperimentu ūdens attīrīšana. Veicot šo eksperimentu, var novērot, kā smilšu slānis attīra piesārņotu ūdeni. 3 min Stundas noslēgumā skolēni veido domu karti, kurā nosauc visu to, kas viņiem saistās ar vārdu ūdens.		○ bļoda, ○ stikla glāze. Katram skolēna DL, kurā apraksta ūdenstilpnes krastos redzēto. Nepieciešamie materiāli: ○ krāna ūdens, ○ smiltis, ○ piltuve, ○ filtrpapīrs, ○ stikla glāze, ○ dažādi ūdens sadalītāji.	
Stunda notika			
Datums: 30.09.2015.		Skola: Liepnas vidusskola	
Autors: Jana KALĒJA		Kurās klasēs novadīts? 2. klasē	Kopējais dalībnieku skaits: 8 skolēni
		Sadarbības institūcijas: Liepnas pagasta pārvalde	

Stundas nosaukums: Latviešu tautas tikumi un vērtības			
Stundas mērķis: Sekmēt latviešu tautas tikumu un vērtību izpratni, attīstot saskarsmes un sadarbības prasmes.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs: - Izpētījuši linu sēklas un linu šķiedras; - Teorētiski un praktiski apguvuši linu apstrādes ciklu; - Iepazinuši linu apstrādes darba rīkus; - Izzinājuši senču tradīcijas.	
Mērķauditorija: 9 - 10 gadus veci bērni	Mācību priekšmets: Sociālās zinības	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 11. Ilgtspējīgas pilsētas un kopienas	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu Tradicionālo prasmju un dzīvesveida dokumentēšana pieminekļu valdes 1924. – 1931. gada ekspedīciju fotonegatīvos.
Stundas gaita			
Ilgums	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi
3'	Pārruna ar skolēniem. Kas ir lini? Kā izskatās lini? Kā vāca linus? Kādi bija linu apstrādes darba rīki? Ko iegūst no līnīm? Kāpēc vecāki cilvēki var pastāstīt vairāk par agrākajiem laikiem? Kāpēc jāmacās par agrākajiem senču tikumiem?		Alūksnes novada Kalncempju pagasta Viktora Ķirpa Ates muzejs. Muzeja pagalmā izvietoti linu apstrādes darba rīki un muzeja eksponāti: lini, linu suka, linu vērpjamā mašīna, linu kulstamā mašīna, linu laužamā mašīna, linu vērpjamais ratiņš.
5'	Skolotājs iepazīstina ar 11.globālo ilgtspējīgas attīstības mērķi: ilgtspējīgas pilsētas un kopienas.		

8’	Skolotājs lūdz noklausīties linu apstrādes secību un uzmanīgi vērot muzeja gides demonstrējumus.	Izdales materiāls: attēlu un latviešu tautas dziesmu komplekti.	
14’	Skolēni darbojas praktiski, izzinot linu apstrādes procesus: 1. Atspoguļošana. 2. Tillināšana, balināšana. 3. Lauzīšana. 4. Sukāšana. 5. Vērpšana.		
7’	Katrs skolēns saņem latviešu tautas dziesmu un attēlu komplekta kartīti. Skolēni nostiprina apgūtās zināšanas, saliekot secīgi linu apstrādes ceļu. Izlasa atbilstošo latviešu tautas dziesmu un piestiprina pie linu krekla.		
3’	Stundas nobeigumā skolēni izsaka savas domas un sajūtas. Kopīgi nonāk pie secinājuma, ka muzejs ir unikāls izziņas avots, kurā apgūt latviešu tautas tradicionālās dzīvesprasmes.		
Stunda notika			
Datums: 2015. gada 29. septembrī.	Skola: Alūksnes novada Liepnas vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 3. un 4.kl.	Kopējais dalībnieku skaits: 9
Autori: Iveta Boroduška		Sadarbības institūcija: Alūksnes novada Kalncempju pagasta Viktora Ķirpa Ates muzejs.	

Stundas nosaukums: Bēgļi, viņu dzīves apstākļi un vides problēmas			
Stundas mērķis: veidot priekšstatu par problēmām, ko rada bēgļu gaitas		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni sapratīs: • kādu ietekmi uz vidi un cilvēku dzīvi atstāj karš, radot bēgļu problēmu; • kādus pārdzīvojumus un grūtības cilvēku dzīvē rada bēgļu gaitas	
Mērķauditorija: 12-14 gadus veci skolēni	Mācību priekšmets: Soc.zin.; klases stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 16.-miers un taisnīgums	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu Sībirijā rakstītas vēstules uz bērza tāss/ nacionāli novērtēti
Stundas gaita Ilgums 2 mācību stundas 20 min	Gatavojoties Pasaules lielākajai mācību stundai skolēni iepriekšējā stundā ir apzinājuši problēmas, kas skar viņus personīgi un Latvijā. Šajā stundā skolēniem, strādājot grupās, jārod atbilde uz jautājumu: kādas ir lielākās problēmas, ar ko šobrīd saskaras pasaules iedzīvotāji. Skolēni prezentē savu veikumu. Ja viņi ir minējuši kādu no problēmām-karš, nemieri, nedrošība u.tml., kuras varētu būt saistītas ar bēgļiem, skolotāja piedāvā prezentāciju par bēgļu problēmu(raksti un fotogrāfijas		Nepieciešamie resursi A 3 lapa katrai grupai Prezentācijas

8 min	internetā un laikrakstā "Diena").Ja skolēni nav to minējuši, tad ar šīs prezentācijas palīdzību skolotāja rosina saskatīt bēgļu problēmu. Skolēni tiek iepazīstināti ar 16. ilgtspējīgas attīstības mērķi.	
5 min	Turpmākajā stundas gaitā skolēni klausās skolotājas lasījumā - bērnu vēstulēs no grāmatas "Vide un mūsu sabiedrība" un apskatās UNESCO iekļautās Sibīrijā rakstītās vēstules uz bērza tāss, lai varētu saskatīt līdzības un spētu iedomāties, kādus pārdzīvojumus un grūtības rada cilvēka izraušana no savas vides, no mājām.	Grāmata "Vide un mūsu sabiedrība" 200.lpp. www.unesco.lv/latvijas-dargumi
15 min	Tad katrai grupai, izmantojot bērnu vēstulēs rakstīto un prezentācijā redzēto , jāuzzīmē bēgļu nometnes aina. Pirms zīmēšanas skolēni pārrunā, kāda varētu izskatīties bēgļu nometne. Katra grupa prezentē savu darbu.	A 3 lapa katrai grupai
10 min	Kopīgi tiek pārrunāts, kur bēgļu nometnes iemītnieki ņem ūdeni, mazgā drēbes, kur liek atkritumus u.tml.)	
5 min	Katrs skolēns mājās ir uzzīmējis savu istabu/ māju, attēlojot pēc iespējas vairāk visu, kas tajā ir.	
10 min	Zīmējumi tiek salīdzināti ar stundā tapušajiem bēgļu nometnes zīmējumiem. Šī aktivitāte palīdz skolēniem saprast jēdziena "mājas" patieso nozīmi un atskārst , cik daudz ciešanu cilvēkiem sagādā apziņa- man nav māju-, attiecinot to uz bēgļu dzīvi svešā, neierastā vidē un cik svarīgi, lai pasaulē valdītu miers.	

7 min	Nodarbības beigās skolēniem jāpabeidz teikums "Pasaules lielākā stunda..." un jāveic pašvērtējums.	Izdales materiāls "Mans ieguldījums grupas darbā"(sk. pielikumu Nr. 1) un pašvērtējums par stundu (sk. pielikumu Nr.2)	
Stunda notika			
Datums:01.10.2015.	Skola: Liepnas vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 5.,6.kl.	Kopējais dalībnieku skaits:10
Autori: Sanita Bordāne			

Stundas nosaukums: Šokolādes ceļš			
Stundas mērķis: apzināties globalizācijas procesu klātesamību ikdienā, iegūt pārliecību, ka, atbalstot godīgās tirdzniecības preces, ir iespējams mazināt netaisnību pasaulē.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1. Izprast netaisnības procesus šokolādes ražošanā. 2. Stiprināt gatavību aktīvi iesaistīties, lai mazinātu netaisnības šokolādes ražošanā.	
Mērķauditorija: 12-19 gadi	Mācību priekšmets: audzināšanas stunda, sociālās zinības, ģeogrāfija, vēsture, ekonomika	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 1. Nabadzība 2. Sociālais taisnīgums	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu _____
Stundas gaita			
Ilgums 04:00	Ko dara skolotājs? 1. Skolēni tiek ievirzīti stundas tēmā, noskaidrojot viņu viedokļus par to, kurā kontinentā meklējama šokolādes izejvielas - kakao- izcelsme. 2. Pēc tam skolotājs ar attēlu palīdzību iepazīstina skolēnus ar Āfrikas kontinentu un valstīm - Ganu un Kotdivuāru-, kuras ir galvenās kakao audzētājas. Tiek formulēta stundas tēma un sasniedzamais rezultāts.	Ko dara skolēni? Skolēni izsaka viedokļus, kur meklējama šokolādes izejvielas- kakao- izcelsme. Skolēni aplūko attēlus un iepazīstas ar informāciju, kas redzama PPT slaidos	Nepieciešamie resursi PPT prezentācija
10:00	1. Šokolādes ceļa pētīšana - no kakao pākstīm līdz šokolādes tāfelītei veikalā.		

15:00	1.1. Skolēni tiek sadalīti pāros un saņem attēlus un aprakstus. Skolēnu uzdevums ir atrast katram attēlam atbilstošo aprakstu un pēc tam tos sakārtot hronoloģiskā secībā. 1.2. Skolotājs vada sarunu starp skolēniem un kopīgi pārliecinās, kā katram un visiem kopā ir veicies ar šo uzdevumu. Skolotājs uzdod jautājumus, kas pārbauda skolēnu izpratni un spēju sasaistīt kopā dažādas cēloņsakarības un sekas. 2.1. Skolotājs aicina vēlreiz aplūkot izveidoto šokolādes ceļu, uzdod jautājumu skolēniem – kādas cilvēku grupas ir iesaistītas šokolādes radīšanā? (Atbildes: kakao audzētāji, starpnieki, kakao un šokolādes ražotnes, tirgotāji.) 2.2. Skolotājs sadala skolēnus četrās grupās atbilstoši iesaistītajām cilvēku grupām šokolādes ražošanā. Skolotājs uzraksta vidējo cenu vienai šokolādei, kuru var iegādāties veikalā. Katra grupa spriež, cik liela summa no šokolādes cenas pienāktos viņu grupai? Skolotājs aicina izvēlēties pamatojumu summai, apkopojot pienākumus, kādi ir jāveic cilvēku grupai šokolādes ražošanas laikā. 2.3. Skolēnu grupas iepazīstina ar paveikto. Skolotājs aicina pārējās grupas diskutēt- atbalstīt/neatbalstīt citu grupu izvēlētais summas, domājot par savas grupas interesēm. 2.4. Katra grupa pēc nejaušības principa saņem konkrēta daudzuma šokolādes tāfelītes gabalu. Skolotājs aicina skolēnus apspriesties, kādēļ viņi saņēmuši tādu daudzumu šokolādes gabaliņu, un, ko tas varētu simbolizēt. Skolotājs uzklausa skolēnu versijas, pēc tam sniedz informāciju par netaisnībām, kas skar šokolādes izstrādāšanu.	Skolēni pāros iepazīstas ar attēliem un aprakstiem, kārtot tos hronoloģiskā secībā, izveidojot šokolādes ceļu. Skolēni kopā ar skolotāju salīdzina paveikto. Skolēni atbild uz skolotāja jautājumiem, notiek saruna. Skolēni aplūko izveidoto šokolādes ceļu, sauc iespējamus variantus. Skolēni tiek sadalīti grupās. Skolēni grupās diskutē, cik liela summa no vienas šokolādes cenas pienāktos viņu pārstāvētajai grupai, apkopo pamatojumu. Grupu pārstāvji iepazīstina citus ar izvēlēto summu un tās pamatojumu, savstarpēji diskutē. Skolēni izsaka iespējamus variantus šādam šokolādes sadales principam. Skolēni skatās video un apkopo faktus, kas sniedz plašāku informāciju par	PPT prezentācija Attēlu un aprakstu komplekts pāru darbam PPT prezentācija, A4 lapa katrai grupai ideju apkopošanai Šokolāde Divi video fragmenti: krieviski
-------	--	--	--

15:00	3.1. Skolēni iegūst papildus informāciju par netaisnībām – bērnu darbs, negodīga samaksa par kakao pupiņām to audzētājiem-, skatoties videofragmentus un tos analizējot. 3.2. Pēc videofragmentu skatīšanās skolotājs vada apkopojošu sarunu par videofragmentos ietverto informāciju.	netaisnībām šokolādes ražošanā. Skolēni atbild uz skolotāja jautājumiem.	un anglicki
08:00	4.1. Skolotāja vadībā tiek veidots domu zirneklis par to, kas un kādā veidā var novērst netaisnības šokolādes ražošanā. 4.2. Skolotājs sniedz reālus piemērus, ko var darīt ikdienā ikviens, lai mazinātu netaisnību šokolādes ražošanā. (Atbalstīt Fair Trade produkciju, piedalīties kampaņās un akcijās.)	Skolēni saka idejas, papildinot cits citu.	PPT prezentācija
08:00	Stundas noslēgums Stundas noslēgumā skolēni grupās spēlē erudīcijas spēli un noskaidro, kura grupa ir zinošākā par šokolādes ražošanu un dažādiem interesantiem faktiem. Zinošākā grupa saņem šokolādi ar godīgās tirdzniecības zīmi. Skolotājs stundas beigās uz līmlapām aicina skolēnus uzrakstīt komentāru par stundu.	Skolēnu grupas spēlē zināšanu spēli. Skolēni raksta komentārus par stundu. Ejot projām, skolēni komentārus piestiprina pie tāfeles.	PPT prezentācija Šokolāde Līmlapas
Stunda notika			
Datums: 2. oktobris		Skola: Lizuma vidusskola	
		Kurās klasēs novadīta? 5. klasē	
		Kopējais dalībnieku skaits: 10	
Autori: Sandris Rakauskis		Sadarbības institūcija: Izglītības Attīstības Centrs (IAC)	

Stundas nosaukums: Ar dzimumu saistītie stereotipi, aktivitāte "Citplanētietis"			
Stundas mērķis: Veicināt jauniešu izpratni par dzimumu līdztiesību un ar to saistītajiem sabiedrībā valdošajiem stereotipiem.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: skolēni mācās diskutēt, aizstāvēt savu viedokli, ieklausīties citu viedoklī un saprast, ka galvenais, lai veidotos attiecības ar pretējo dzimumu, ir ieinteresētība par to, ko otrs dara, jūt, kas viņam sagādā prieku, nevis bagātība vai apgērbs.	
Mērķauditorija:15-16 gadi	Mācību priekšmets: klases stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem: 1. Dzimumu līdztiesība	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums 40 min.	Ko dara skolēni? Skolēni tiek iepazīstināti ar stundas tematu un saņem instrukciju par veicamo uzdevumu. Izglītojamie strādā 2 grupās: 1.grupa sagatavo padomus, kā izveidot attiecības citplanētietei ar zēnu, 2.grupa – ar meiteni (kā gērbties, izskatīties, kā uzsākt sarunu, kā pietuvoties, veidot attiecības, arī seksuālo kontaktu, ar kādām sekām jāreķinās, kas var būt bīstami, kā pateikt nē?).		Nepieciešamie resursi: A4 formāta lapas, rakstāmpiederumi, video "Kā iepatikties zēniem/meitenēm" (Dāvida Gleškes, jauniešu mācītāja, aktīvists, mūziķa, padomi) Video: 1. https://www.youtube.com/watch?v=tS5LWREFCRI

	Skolēni grupās strādā 20 minūtes, tad prezentē savu darbu. Gala rezultātā skolēni saprot, ka viņu veidotie padomi liecina par pieņemtajām seksuālajām normām un kalpo par ceļvedi cilvēku uzvedībai mūsdienu sabiedrībā. Skolēni secina, ka būtisku atšķirību seksuālajās normās vīriešiem un sievietēm nav, nav arī būtiski, cik stilīgs ir apģērbs, bet svarīgi, lai abiem būtu kopīgas intereses, ieinteresētība par to, ko otrs jūt, domā, par ko priecājas. Stundas beigās skolēni noskatās video un pārrunā, kuri padomi šķiet vispieņemamākie. Viņus pārsteidz tas, ka arī D.Gleške uzsver, cik svarīga ir ieinteresētība par otru cilvēku.	2. https://www.youtube.com/watch?v=6AQq4K3hqc4	
Stunda notika			
Datums: 25.09.2015.	Skola: Lizuma vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 10. klase	Kopējais dalībnieku skaits: 7
Autori: Anita Kostigova		Sadarbības institūcija:	

Stundas nosaukums: „Še, bērneņ, tev zalta kūkle, še tev dzīsmu komuleits”. UNESCO: Latvijas dārgumi: Mūsu nacionālais dārgums un lepnums – Dziesmu svētki.			
Stundas mērķis: mācīt izglītojamos līdzdarboties ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā, uztverot Dziesmu svētku tradīciju Latvijā kā nacionālo dārgumu, lepnumu un pasaules kultūras nemateriālā mantojuma vērtību.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Stundas uzdevumi : 1. Veidot izpratni par Dziesmu svētku tradīciju un tās nozīmīgumu Latvijā un pasaules mērogā; 2. Veidot apziņu, ka folklorā ir daļa no cilvēces vispārējā mantojuma , iedarbīgs līdzeklis dažādu tautu, sociālo grupu tuvināšanai, viņu kultūras identitātes apliecināšanai un sevis garīgai pilnveidošanai; 3. Izraisīt izglītojamajos vēlmi radoši izpausties, radīt muzicēšanas prieku, gūstot pozitīvas emocijas; 4. Radīt interesi, lai skolēni vēlētos kļūt par mūzikas amatieru kopu dalībniekiem vai aktīviem klausītājiem, līdz ar to par potenciālajiem Dziesmu svētku dalībniekiem/skatītājiem; Sasniedzamie rezultāti : 1.Izpratne par Dziesmu svētku tradīciju un tās nozīmīgumu Latvijā un pasaules mērogā; 2. Iegūta apziņu, ka folklorā ir daļa no cilvēces vispārējā mantojuma , iedarbīgs līdzeklis dažādu tautu, sociālo grupu tuvināšanai, viņu kultūras identitātes apliecināšanai un sevis garīgai pilnveidošanai; 3. Vēlme izglītojamajos radoši izpausties, radot sev un citiem muzicēšanas prieku, gūstot sev un dodot citiem pozitīvas emocijas; 4.Skolēnu vēlēšanās kļūt par aktīviem mūzikas amatieru kopu dalībniekiem vai aktīviem klausītājiem, līdz ar to par potenciālajiem Dziesmu svētku dalībniekiem/skatītājiem;	
Mērķauditorija: 8-10 gadus veci bērni	Mācību priekšmets: Sociālās zinības, mūzika.	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem mērķis Nr4 Izglītība/Izglītības nemateriālais mantojums.	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi] Starptautiski atzīti. UNESCO Cilvēces nemateriālā

			kultūras mantojuma saraksts. /UNESCO Pasaules mantojuma saraksts/ – Baltijas Dziesmu un deju svētku tradīcija.
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40’]	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi [darba lapas un izdales materiālus lūdzam pievienot pielikumā]
Ievaddaļa 2’	Kopīga saveicināšanās ar dziesmu „Zvaniņš jau skan, laiks stundu sākt man”. Skolēni kopīgi lasa uz tāfeles uzlikto stundas tēmu : „Še , bērņeņ,tev zalta kūkle, še tev dzīsmu komuleits” un secina, ka vārdi ir no latgaliešu tautasdziesmas ”Reitā agri saule lēca” teksta, kuru mēs zinām. Skolēni turpina lasīt, ka „UNESCO :Latvijas dārgumi : Mūsu nacionālais dārgums un lepnums – Dziesmu svētki.” Skolēni redz krāsaino Dziesmu kamolu, ko rokās tur skolotāja un atbild uz jautājumiem : „Kas ir Dziesmu kamols un ko ar var darīt mūzikā?” „Kā mēs šodien stundā Dziesmu kamolu tīsim?” Skolēni kopīgi izlasa A. Kronvalda izteicienu par dziedāšanu un secina, ka šīsdienas neparastajā stundā būs interesanta saruna par dziesmu, Dziesmu svētkiem, kā arī muzicēšana/dziedāšana pašiem, jo uz skolēnu galdiem katram priekšā atrodas dažādi mūzikas instrumenti. Neparasta stunda būs arī ar to, ka : 1.) Tā ir Pasaules Lielākā stunda;		Krāsains Dziesmu kamols. Uzskayes materiāls ar stundas tēmas nosaukumu. Uzskates materiāls ar A. Kronvalda izteicienu.

	2.) Stundā ir arī mīļi ciemiņ - mūsu skolas skolotāji; 3.) savijušās kopā sociālo zinību un mūzikas stundas.	
6'	Skolēni noklausās vienkāršotākā variantā par stundas mērķi, uzdevumiem. Dziesmas „Dziesmu svētki tev un man” noklausīšanās, dziedāšana līdz (kuri vēlas un var), jo dziesmas teksts redzams uz videoekrāna.	Dziesma „Dziesmu svētki tev un man” , autore Anita Rezevska Izpildītājs: Normunds Rutulis, Ance Krauze, Kaspars Markševics, Zane Gudrā, VEF Kultūras pils vokālais ansamblis "MOMO" . http://www.pasakas.net/muzika/vasaras-muzika/d/dziesmu-svetki-tev-un-man/?reccomend=1
6'	Skolēni klausās skolotājas īsu stāstījumu par Dziesmu svētku tradīciju Baltijas valstīs, t.sk.- Latvijā un iegūst nelielu priekšstatu par jaunajiem jēdzieniem : UNESCO, Dziesmu svētki, folklorā. Skolēni dzird par Dziesmu svētku augstāko sūtību (nozīmi) un to, ka mūsu Dziesmu svētki ir arī pasaules kultūras mantojums. Skolēni klausoties uzzina, ka ir Lielie Dziesmu un deju svētki, Studentu Dziesmu svētki, Skolu jaunatnes Dziesmu svētki.	Uz tāfeles apgūstamie jēdzieni : UNESCO, Dziesmu svētki, folklorā. Uzskates materiāls – uzraksts ar Dziesmu svētku sūtību, 1.Dziesmu svētku gadu, vietu. www.unesco.lv/lv/latvijas-dargumi/latvijas-dargumi-1
2'	Skolēni darba lapā veic pirmo uzdevumu – no zilbēm veido vārdus, sakārto tos teikumā. Skolēni darba lapā lasa J. Poruka stāstu „Brauciens uz Dziesmu svētkiem”. Skolēni darba lapā pilda trešo uzdevumu.	Darba lapa Uz tāfeles attēls ar J. Poruka fotogrāfiju
1:20'	Video noskatīšanās, jo bērni to nav redzējuši (pat XI Skolu jaunatnes Dziesmu svētku dalībnieki) Skolēni noskatās video : Ludzas pilsētas ģimnāzijas jauktais koris „Campanella” - intervija ar kora vad.	https://www.youtube.com/watch?v=5e7jxnvPz6M www.youtube.com/watch?v=LU45zXaeFFY

2:40'	LPĢ mūzikas skolotāju Ainu Kairovu, /raid."Izglītība un karjera," /	https://www.youtube.com/watch?v=e9HZon9-Ofs
2'	Skolēni noskatās video par Ludzas pilsētas ģimnāzijas folkloras kopu – XI Skolu jaunatnes Dziesmu svētku dalībnieci - intervija ar folkl..kopas vad. , sk. Ilgu Taukaču un dalībniekiem-/ raid."Izglītība un karjera."/	
1'	Ludzas pilsētas ģimnāzijas folkloras kopas uzstāšanās Etnogrāfiskajā Brīvdabas muzejā (neliels fragments).	
4'	Skolēni klasē skaita skaitāmpantu, jo XI Skolēnu Dziesmu svētku dalībnieki to zina, bet pārējie pievienojas.	Skaitāmpants redzams uz videoekrāna
	Skolēns Sandis iesit bangu ritmu un visi skolēni piecēlušies kājās radoši muzicē : Latg.t.dz."Reitā agri saule lēca" dziedāšana ar mūzikas instrumentu pavadījumu, kuru spēlē paši izglītojamie.	Dziesmas teksts uz videoekrāna. Mūzikas instrumenti : akordeons, lielās bungas, zuzū, treščotka, klapītes, kociņi, mazais sietiņš jeb bubeneņš, tridekšnis, zvārgulīši, zvaniņš, grabuļi.
1'	Skolēni skatās foto no XI Latvijas Skolu jaunatnes Dziesmu svētkiem, kuros folkloras kopas sastāvā piedalījās arī mūsu klases skolēni.	XI Skolu jaunatnes Dziesmu svētku foto uz videoekrāna
2'	XI Skolu jaunatnes Dziesmu svētku dalībnieku atmiņas „Mani pirmie dziesmu svētki”. Dziesmu svētku atmiņās dalās Sabīne, Sandis, pārējie bērni klausās.	
2'	Skolēni kopīgi, atbildot uz darba lapā uzdotajiem jautājumiem, pārbauda, ko uzzinājuši.	Darba lapa
4'	Skolēni dzied latv .tautasdziesmu „Ķēvīt mana, švilpastīte”, muzicējot klāt ar mūz. instrumentiem.	Dziesmas teksts uz videoekrāna

2'	Skolēni uz lapām veic pašvērtējumu par apgūto stundā.	Pašvērtējuma lapa
Nobeiguma daļa	Stundas nobeigumā skolēni izdara secinājumus, kā apguvuši stundas mērķi, atbildot uz pamatjautājumiem:	
2'	Kas ir Dziesmu svētki? Kādus Dziesmu svētku veidus varam nosaukt? Kam tie ir nozīmīgi? Kāpēc ir jāsaglabā folklorā? Kas Dziesmu svētku tradīciju, arī folkloras mantojumu turpinās un nesīs tālāk? Tāpat izglītojamie secina, ka gan Dziesmu svētki, gan folklorā ir nozīmīgi ne tikai mums Latvijā, bet tas ir arī pasaules mantojums, dārgums, kaut kas tik neparasts, brīnumains, unikāls (vienreizējs, neatkārtojams), kas jākopj mums pašiem, jāsaglabā arī nākamajām paaudzēm. Kopīga atsveicināšanās ar dziesmu „Zvaniņš jau skan, laiks stundu beigt man”.	
Stunda notika		
Datums: 30.09.2015	Skola: Ludzas pilsētas ģimnāzija	Kurās klasēs novadīta? 2.a klase Kopējais dalībnieku skaits: 19
Autori: Ilga Taukača		Sadarbības institūcija: Ludzas pilsētas ģimnāzijas bibliotēka

Stundas nosaukums: Savu veselību sargāju, pats sev palīdzu			
Stundas mērķis: Attīstīt bērnos vēlēšanos vest veselīgu dzīvesveidu un sportot.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: ● Audzināt atbildības sajūtu par savas veselības sargāšanu un saglabāšanu. ● Veicināt veselības nostiprināšanu caur fizminūtēm. ● Noskaidrot cik svarīgi ir ēšanas paradumi un dienas režīms.	
Mērķauditorija: [8-9 gadi]	Mācību priekšmets: [Sociālās zinības]	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem [3.veselība (veselīgs dzīvesveids)]	
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40']	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi [darba lapas un izdales materiālus lūdzam pievienot pielikumā]
3'	Pieskaras viens otram ar plaukstām, uzsmaida un klusumā novēl viens vēlējumu stundai.		
3'	Izstāsta savus novēlējumus.		
2'	Iepazīstas ar stundas mērķiem un uzdevumiem.		Prezentācija
10'	Uz tāfeles veido ideju ziedu "VESELĪBA"		Izdales materiāli
	Dodas "ceļojumā" uz Veselības zemi. Notiek aktivitātes dažādās pieturās: 1.Pietura - personīgā higiēna,		

	(kustību minūte) Skolēni strādāja grupās “Atrodi pareizo apgalvojumu.”	
2’	2.Pietura “Rīta rosme”- skolēni vingroja.	
3’	3. Pietura “Veselīgs uzturs” Skatījās skolotājas demonstrēto lugu, kur ciemos pie skolēniem atnāca lācēns ar ļoti resnu vēderu. Lācēns gribēja ieskaidrot, ka ir jāēd ļoti daudz saldumu, kūku, konfekšu.	
2’	4.Pietura “Vitamīni” Skatījās uz ekrāna demonstrēto slaidu un noskaidroja, ka vitamīni cilvēkam ir ļoti nepieciešami.	Prezentācija
5’	5.Pietura “Dienas režīms” Skolēni stāstīja ko viņi izprot ar vārdu dienas režīms. Mēģināja kopīgi noskaidrot vai vispār tas ir vajadzīgs un kas notiktu, ja netiktu ievērots diena režīms. Skolotāja nosauca apgalvojumus, bet skolēni pacēla kartiņas ar uzrakstiem JĀ vai NĒ.	
5’	6.Pietura “Sportlandija” Sastājās vilcieniņa un soļoja te pa labi, te pa kreisi. Tad vilcienam stacijā iekrāva kravu un skolēni soļoja tupus. Utt.	
3’	7.Pietura “Svaigais gaiss” Skolēni piepūta gaisa balonus. Sava sirsniņā no zvaigznītes uzaudzēja saulīti.	Prezentācija.
2’	Stāsta ko jaunu uzzināja stundā.	
Stunda notika		
Datums: 30.09.2015.		Skola: Ludzas pilsētas ģimnāzija
Kurās klasēs novadīta? 3. klasē		Kopējais dalībnieku skaits: 12
Autori: Rita Bogomola		

Stundas nosaukums: Veselīgs dzīvesveids – ĒD, KUSTIES, SMAIDI!			
Stundas mērķis: Veidot priekšstatu par veselīgu dzīvesveidu.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs: • formulējuši savu viedokli par veselīgu dzīvesveidu; • praktiski izgājuši veselīga dzīvesveida komponentu kompleksu: nogaršojusi veselīga uztura galvenās sastāvdaļas, kustējušies, pozitīvi domājuši • stundas beigās zinās – Kas ir veselīgs dzīvesveids?	
Mērķauditorija: 8 – 9 gadus veci bērni	Mācību priekšmets: Klases stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 3. veselība (veselīgs dzīvesveids)	
Stundas gaita			
Ilgums 40'	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi
2'	<u>IEROSINĀŠANA</u> Skolēni kopā ar skolotāju sastājas aplī un, sakot vārdus „ES TICU VEIKSMEI! LAI VEICAS ARĪ TEV!”, padod viens otram groziņu ar smaidiņiem. Katrs skolēns pasaka „ES TICU VEIKSMEI! LAI VEICAS ARĪ TEV!” un tad paņem 1 smaidiņu.		Groziņš, izgriezti ieskenētie smaidiņi
1'	Pēc izvilktajiem smaidiņiem skolēni sadalās grupās pa 3.		
2'	Skolotāja iepazīstina ar video vēstuli no klases zaķīša Krikuma drauga, skolēni to noskatās uz interaktīvās tāfeles.		Mīkstā rotaļlieta zaķis Krikums, skolotājas veidota Powtoon video vēstule.

	<u>APJĒGŠANA</u>	
1'	Pēc skolotājas aicinājuma skolēni paceļ smaidiņus, apliecinot, ka gatavi palīdzēt video vēstules draugam.	Smaidiņi
2'	Skolēni apspriežas grupās un izsaka grupas viedokli – Kas ir veselīgs dzīvesveids? Visas atbildes tiek pierakstītas uz tāfeles.	Kartona krāsainie cimdiņi - baloni
2'	Skolēni klausās skolotājas īsu stāstījumu par ārstu uzskatu - kas ir veselīgs dzīvesveids.	
1'	Skolēni atmin pirmo skolotājas mīklu: Kas tas ir – Par ko sapņoju no pirmās stundas un priecājos pēc trešās stundas? Noskaidro, ka zem pirmās salvetes atrodas ēdiens .	Auduma salvēte, 5 kastītes
1'	Skolēni saliek skolotājas iedotos šķīvjus uz galda no lielākā uz mazāko.	5 lieli plastmasas šķīvji, 5 vidēji porcelāna šķīvji, 5 mazi porcelāna šķīvji, 5 silikona kēksa formiņas
2'	Skolēni izvelk no kastītes maisiņus ar ēdienu, cenšas pēc smaržas un pēc krāsas noteikt – kas ir maisiņos.	5 mazi celofāna maisiņi, 16 rudzu maizes gabaliņi, 16 burkānu gabaliņi, 16 siera gabaliņi, 16 konfektes
2'	Skolēni saliek ēdienu pēc uztura piramīdas noteikumiem: lielākajā šķīvī – to, ko jāēd daudz, mazākajā - to, ko jāēd vismazāk.	Uz tāfeles uztura piramīdas attēls.
1'	Skolēni kori atbild uz skolotājas jautājumiem par maisiņu saturu.	
3'	Skolēni ēd ēdienu, sākot no lielākā šķīvja un beidzot ar mazāko šķīvi. Par labi paveiktu darbu skolēni saņem zīmodziņu nospiedumus skolēnu individuālajos motivācijas bloknotiņos.	16 koka irbulīši, 16 papīra salvetes. 16 motivācijas bloknotiņi.
1'	Skolēni atmin otro skolotājas mīklu: Kas mums dod prieku pēc sporta stundas? Noskaidro otro apslēpto lietu – ūdeni .	Auduma salvēte, ūdens pudele.

4'	Skolēni sadala plastmasas glāzītes, salej ūdeni no skolotājas iedotās lielās glāzes, izdzer ūdeni. Par labi paveiktu darbu skolēni saņem zīmodziņu nospiedumus skolēnu individuālajos motivācijas bloknotiņos.	16 vienreizējās plastmasas glāzītes, 5 lielās plastmasas glāzes, dzeramais ūdens
1'	Skolēni atmin trešo skolotājas mīklu: Stundas vidū skolotāja mūs vienmēr aicina uz ... – kustība . Iet uz kustības minūti „Draudzīgā virkne”.	
1'	Skolēni dalās grupās pēc stundas sākumā apsietām 2 krāsu lentītēm.	8 oranžas lentītes, 8 zaļas lentītes
4'	Skolēni katrā komandā rokas sadod krusteniski. No viena komandas gala tiek padoti priekšmeti uz otru komandas galu un sakārtoti pēc iepriekšējās norunas. Uzvar nevis ātrākais, bet tie, kas sakārtojuši pareizi.	2 lieli vienreizējie plastmasas šķīvji, 2 salvetes, 2 vienreizējās plastmasas glāzītes, 2 vienreizējās plastmasas karotītes, 2 vienreizējās plastmasas dakšiņas, 2 tukši plastmasas jogurta trauciņi
5'	Skolēni atmin skolotājas ceturto mīklu: Kas rodas skolēnu sejās, kad skolotāja neuzdod mājas darbu? – smaids, prieks . Katrs skolēns saņem 1 krāsainu lapiņu ar kāda klasesbiedra vārdu un uzraksta vai uzzīmē savam klasesbiedram kādu sveicienu. Pa grupām apmainās ar sveicieniem. Par labi paveiktu darbu skolēni saņem zīmodziņu nospiedumus skolēnu individuālajos motivācijas bloknotiņos.	16 krāsainas lapiņas, flomāsteri
1'	<u>REFLEKSIJA</u> Skolēni korī nosauc 4 veselīga dzīvesveida sastāvdaļas, uz interaktīvās tāfeles tiek atvērti aizslīdņi, nosūtīts videosveiciens virtuālajam draugam.	slaidis
2'	Skolēni, kā pateicību par sniegto atbildi – kas ir veselīgs dzīvesveids, no virtuālā drauga saņem dāvanu – multfilmu un visi kopā noskatās multfilmu.	Multfilma *
1'	Skolēni korī nosauc veselīga dzīvesveida devīzi – ĒD, KUSTIES, SMAIDI, DZĪVO!	

Stunda notikaDatums: **28.09.2015.**Skola: **Ludzas pilsētas ģimnāzija**Kurā klasē novadīta? **3.a klase**Kopējais dalībnieku skaits: **16 skolēni**

Autori:

Ineta Misāne

Stundas nosaukums: Veselība - dārgākā manta pasaulē			
Stundas mērķis. Mācīt skolēnus rūpēties par savu veselību.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1.Rūpes par savu ķermeni. 2.Veselīgs dzīvesveids. 3.Sporta aktivitātes.	
Mērķauditorija: 8-9 gadi	Mācību priekšmets: Sociālās zinības	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 3. veselība (veselīgs dzīvesveids)	
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40']	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi [darba lapas un izdales materiālus lūdzam pievienot pielikumā]
3	Skolēni aizpilda domu karti.		Darba lapa
7	Skolēni atbild uz jautājumiem.		
2	Skolēni min mīklas.		Darba lapa
5	Skolēni papildina teikumus.		Darba lapa
3	Skolēni sakārto sakāmvārdu pareizā secību.		

2	Skolēni pasvītro sakāmvārdus par veselību.	Darba lapa
8	Skolēni pilda uzdevumus darba lapās	Darba lapa
5	Skolēni zīmē un uzraksta, kāds izskatās slimis un vesels cilvēks.	
5	Skolēni noskaidro, ko jaunu iemācījās stundā.	
Stunda notika		
Datums: 29. septembris.	Skola: Ludzas pilsētas ģimnāzija.	Kurās klasēs novadīta? 3.b klase
Autori:		Kopējais dalībnieku skaits: 21
Inta Krūze		

Stundas nosaukums: Atkritumi – piesārņojuma avots. Tīra vide			
Stundas mērķis: iegūt priekšstatu par galvenajiem vides piesārņojumā avotiem, radīt izpratni par otrreizējo izejvielu izmantošanu.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Zināt galvenos piesārņojuma avots. Rosināt skolēnus ikdienā realizēt videi draudzīgu rīcību. Nostiprināt kritiskās domāšanas prasmes, lasītprasmes.	
Mērķauditorija: 11-12 gadi]	Mācību priekšmets: [sociālās zinības]	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 13. Planētas aizsardzība]	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [Daugavas loki]
Stundas gaita			
2. 3 min.	1.Skolotājs lūdz vienu skolēnu skaļi izlasīt tekstu. Skolotājs uzdot jautājumus. Vai tā varētu būt? Kādi ir jūsu argumenti? Vai mēs gribam, lai tā būtu? Te ir rakstīts, ka tas notiek Rīgā. Vai tas varētu notikt arī kaut kāda citā vietā?		Mācību grāmata: Inta Māra Rubana Sociālās zinības 5. klasei,RaKa, 2006.,127.lpp. Pielikums nr 1.
2. 2 min.	2. Skolotājs lūdz skolēnus izlasīt tekstu mācību grāmatā. Skolotājs uzdot jautājumu. Vai vienmēr cilvēki izpilda savus pienākumus?		Mācību grāmata: Inta Māra Rubana Sociālās zinības 5. klasei,RaKa, 2006.,121.lpp. Pielikums nr 2.

3. 5 min.	3. Skolotājs lūdz skolēnus iepazīties ar informāciju mācību grāmatā. Kas rada piesārņojumu? Viena no ekoloģiskām problēmām ir atkritumu problēma. Kā šo problēmu risināt?	Mācību grāmata: Inta Māra Rubana Sociālās zinības 5. klasei, RaKa, 2006., 122.-123. lpp. Pielikums nr 3.
4. 12 min.	4. Skolotājs izdala darba lapas. Skolēni skatās videofilmu un aizpilda darba lapas. Skolotājā vadībā klase pārruna redzēto videofragmentā.	Darba lapa Pielikums 4. www.lsm.lv/.../video-atkritumu-shkjiroshana-kljust-par-ieradumu Videofilmas saturs. Pielikums 5.
5.5 min.	5. Darbs grupās. (4 grupas) Skolotājs izdala lapas. Darbs grupās. Katrai grupai skolotājs izdala lapas. 1. grupai lapu ar uzrakstu: papīrs, 2. grupai lapu ar uzrakstu: stikls, 3. grupai lapu ar uzrakstu: plastmasa, 4. grupai lapu ar uzrakstu: metāls. Uzzīmējiet konteineru. Ko konkrēti jūs liksiet jūsu	A3 formāta lapas. Flomāsteri. http://www.videsvestis.lv/content.asp?ID=109&what=50

	«runājošos» konteineros? Skolotājs atgādina, kādi ir ieteikumi pareizai atkritumu šķirošanai: Stikla konteinerā nedrīkst mest spoguļus, jo to pārklājums bojā izkausētā stikla kvalitāti. Dalīto atkritumu konteineros liec tīrus polimērus, stiklu un papīrus, jo piemaisījumi ne tikai pasliktina pārstrādes produktu kvalitāti, bet apgrūtina atkritumu pāršķirotāju darbu. Kādus konteinerus jūs redzējāt Ludzā?	
6.5 min.	6.Darbs grupās. Katrai grupai skolotājs izdala darba lapas ar vienu tekstu. Ko ražo no pārstrādātiem produktiem? Skolotāja informācija: Piektdaļu enerģijas centralizētai siltumapgādei Zviedrijā saražo no atkritumiem.36,8% no mājāsaimniecību sadzīves atkritumiem nokļūst pārstrādes un otrreizējās izmantošanas aprītē, bet 46,8 % tiek sadedzināti enerģijas ražošanai.	http://www.videsvestis.lv/content.asp?ID=109&what=50 Darba lapas. Pielikums 6. http://www.rea.riga.lv/files/Juris_Golunovs_17_10_2009_VE2009.pdf
7.6 min.	7. Skolotāja informācija par Unesco mantojuma dabas objektiem Latvijā(Daugavas loki). Mēs dzīvojam senākā pilsētā Latvijā – Ludzā. Ezeru zemē – Latgalē. Jūs pētījāt apkārtni: zīmējāt un fotografējāt. Secinājāt, ka ir skaistas vietas un ir vietas, kur var redzēt atkritumu kaudzes. Skolotājs jautā: Ko katrs no jums varētu darīt, lai apkārtnē būtu tīra un skaista? Skolēni uz tāfeles raksta savus priekšlikumus.	Tāfele. http://www.unesco.lv/lv/kultura/pasaules-mantojums/latvijas-nacionalais-saraksts/latvijas-nacionalais-saraksts-1/

Stunda notikaDatums: **1.10.2015.**Skola: **Ludzas pilsētas
ģimnāzija**Kurās klasēs novadīta? **5.a**Kopējais dalībnieku skaits: **21**

Autori: Žanna Dukaļska

Sadarbības institūcija:

Stundas nosaukums: Nemateriālās kultūras mantojums – dziesmu un deju svētku tradīcijas Latvijā			
Stundas mērķis: Izzināt nemateriālās kultūras – dziesmu un deju svētku norisi latviešu tautas dzīvē laiku lokos.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1. Parādīt skolēniem dziesmu un deju svētku tradīciju veidošanos dažādos laika posmos. 2. Popularizēt un nodot tālāk nākamajām paaudzēm dziesmu un deju svētku tradīcijas. 3. Iepazīstot iepriekšējo gadu dziesmu un deju svētku logo, izveidot savu logo 2020. gada svētkiem.	
Mērķauditorija: [12, 13 gadīgi skolēni]	Mācību priekšmets: [mūzika, sociālās zinības]	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem [Nr.4 Kvalitatīva izglītība]	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [Dziesmu svētki]
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40’]	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi
1’	1. Skolēni klausās skolotāju dziedātās tautasdziesmas „Ar dziesmiņu ciemos eju”.		[darba lapas un izdales materiālus lūdzam pievienot pielikumā]
3’	2. Skolēni stāsta par dziesmas nozīmi viņu dzīvē.		
3’	3. Dzied dziesmu „Bēdu manu lielu bēdu”.		
2’	4. Klausās par Dziesmu svētku pirmsākumiem un himnas vēsturi Latvijā.		
3’	5. Skolēni aplūko skolotājas doto himnas partitūru un nosaka, kādam koru tipam tā pieder.		
5’	6. Klausās par Dziesmu un deju svētku svarīgākajām norisēm pirmās brīvvalsts laikā, pēckara gados, pēc neatkarības atgūšanas laikā un Ludzas pilsētas ģimnāzijas skolēnu sasniegumiem svētku laikā. Apskata attēlus, fotogrāfijas.		
1’	7. Apskata Dziesmu un deju svētku simboliku.		

11'	8. Pabeidz zīmēt savu logo 2020.g. XII skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem.	
4'	9. Skolēns Armands izpilda dziesmu „Doncot goju ar meitom”, kura skanēja Armanda solo izpildījumā XI Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkos, skolēni izpilda dziesmai ritmu ostinato.	
3'	10. Skolēni atbild par savu nākotnes redzējumu jaunatnes dziesmu un deju svētkos.	
4'	11. Dzied dziesmu „Saule, Pērkons, Daugava”.	
Stunda notika		
Datums: 30.09.2015	Skola: Ludzas pilsētas ģimnāzija	Kurās klasēs novadīta? 6.abc
Autori: Karīna Demko-Senkāne, Inta Žeikare		Sadarbības institūcija: Ludzas pilsētas bibliotēka

Stundas nosaukums: „Veselīgs un neveselīgs dzīvesveids”			196
Stundas mērķis: Veidot skolēnos apzinātu, veselīgu dzīvesveidu.	Stundas uzdevumi: • Veidot izpratni par veselīgu dzīvesveidu; • mudināt pamatot savu dzīvesveida izvēli; • rosināt skolēnus pieņemt savai veselībai nekaitīgu lēmumu. Sasniedzamie rezultāti: • Tiek izveidota kolāža ar aprakstu, prezentācija.		
Mērķauditorija: (13-14 gadu vecuma grupa)	Mācību priekšmets: sociālās zinības	Saistība ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem: Nr.3 Laba veselība.	
STUNDASGAITA			
Ilgums: 40 min.	Ierosināšana. 5min. Iepazīstas ar stundas uzdevumiem un sagatavojas darbam. Apjēgšana.25min. Grupu darbs. Skolēni veido kolāžu ar aprakstu , atspoguļojot veselīgu un neveselīgu dzīvesveidu. Gatavojas prezentācijai. Refleksija. 10min. Kolāžu prezentācija. Stundas noslēgumā. Secinājumi un darba apkopojums.		Nepieciešamie resursi: <u>A3 lapas, šķēres, papīra līme, krāsainie zīmuļi, žurnāli un darba lapas.</u>

STUNDA NOTIKA			
Datums: 01.10.2015	Skola: Ludzas pilsētas ģimnāzija	8.a; 8.b; 8.c klasēs	Kopējais dalībnieku skaits: 56
Autors: Viktors Kuprevičs		Sadarbības institūcija: Ludzas pilsētas skolas bibliotēka	

Stundas nosaukums: 17 ANO ilgtspējīgās attīstības mērķi			
Stundas mērķis: gūt priekšstatu par ANO ilgtspējīgās attīstības mērķiem globālā un lokālā kontekstā, veicinot kritiskās domāšanas un sadarbības prasmes.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: - skolēni gūs vispārēju priekšstatu par ANO ilgtspējīgās attīstības mērķiem; - apzināsies savu nākotnes lomu šo mērķu īstenošanā; - izpratīs globālo mērķu saistību ar ikdienas norisēm; - formulēs mazos praktiski veicamos pasākumus globālo mērķu sasniegšanai.	
Mērķauditorija: 10-11 gadi	Mācību priekšmets: angļu valoda, vizuālā māksla	Saistība ar Ilgtspējīgās attīstības mērķiem 17 ANO ilgtspējīgās attīstības mērķi	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu http://unesco.lv/latvijasdargumi/informacija-par-objektu/nacionali-noverteti-objekti/daugavas-loki/ Daugavas loki
Stundas gaita			
Ilgums 5 min. 7 min.	Ko dara skolēni? Skolēni tulko virsrakstu un citātu (ar skolotājas palīdzību). Noskaidro, ko nozīmē vārds „globāls”. Uzklaua skolotājas skaidrojumu par mērķiem, ar kuru palīdzību līdz 2030. gadam būs jāīsteno 3 galvenie uzdevumi (pielikt punktu nabadzībai, uzveikt nevienlīdzību, kontrolēt klimata izmaiņas). Izrēķina, cik gadu viņiem būs 2030. gadā un apzinās, ka viņiem šajā laikā būs jāveic galvenais darbs pasaules pozitīvo pārmaiņu procesā. Skolēni darbojas grupiņās pa 2 vai 3, noskaidrojot, ar kādām problēmām viņiem jāsaskaras ikdienā (skolā, mājās, pa ceļam uz skolu vai māju, atpūšoties u.c.) un meklējot vienu risinājumu formulētajai problēmai. Problēmas un risinājumi tiek uzrakstīti uz tāfeles. Pēc diskusijas skolēni atbild uz jautājumu: kuras no šīm problēmām var uzskatīt par globālām?		Nepieciešamie resursi Uz tāfeles uzrakstīts virsraksts „The Global Goals for Development” un zem tā citāts „We only have one planet. We have nowhere else to go” (Sir Ken Robinson). Balts papīrs katrai grupai pierakstiem, tāfele problēmu un risinājumu apkopošanai.

10 min.	Animācijas filmas par ANO globālajiem mērķiem noskatīšanās vietnē www.tes.co.uk/worldslargestlesson angļu valodā. Pirms filmas skolēni uzzina nedaudz par varonīgo Malalu Jusufzai, kura saka filmas ievadvārdus. Filma tiek dažās vietās pārtraukta, lai skolēni latviski varētu noformulēt filmā minētās problēmas un mērķus.	Dators ar interneta pieslēgumu, projektor, ekrāns.
3 min.	Pēc filmas noskatīšanās skolēniem ir iespēja pilnībā apskatīt 17 ANO globālos mērķus latviešu valodā (prezentācijā „Pasaules lielākā mācību stunda”).	Dators, projektor, ekrāns, prezentācija „Pasaules lielākā mācību stunda”.
5 min.	Saistībā ar šiem mērķiem un dabas aizsardzības tematiku skolēni apskata vienu no Latvijas dārgumiem – Daugavas lokus. http://unesco.lv/latvijasdargumi/informacija-par-objektu/nacionali-noverteti-objekti/daugavas-loki/	Dators ar interneta pieslēgumu, projektor, ekrāns.
5 min.	Virtuāli ceļojot pa šiem Daugavas lokiem un dabiski sekojot Daugavas plūdumam uz jūru, skolēni nonāk Ogrē, kas ir viņu dzimtā pilsēta un, cerams, arī pilsēta, ar kuru saistās viņu nākotnes sapņi un cerības. Pateicoties Ogres Vēstures un mākslas muzeja atsaucībai, skolēniem ir iespēja apskatīt, kāda izskatījās Ogre pirms gandrīz 100 gadiem. Pēc noskatīšanās skolēni atbild uz jautājumu: kāda būs Ogre 2030. gadā? Varbūt, piemēram, kāds no viņiem būs Ogres mērs un stādīs kociņus, kā to 1930. gadā darīja Ogres toreizējais galva Jūlijs Marsons?	Dators, projektor, ekrāns, Ogres vēsturiskās fotogrāfijas.
5 min.	Skolēni grupās demonstrē iepriekš sagatavotos, pašu darinātos „pozitīvo supermenu” attēlus (tie veidoti, izmantojot otrreizējos resursus – vecus žurnālus, dzijas atlikumus utt.) un pastāsta, kādu labu darbu Ogres, Latvijas un visas pasaules kontekstā varētu veikt katrs konkrētais supermens. Skolēni paši apkopo dzirdēto un dod vērtējumu arī visai stundai: kas patika, kas likās visinteresantākais u.c.	Supermenu attēli A3 formātā, iepriekš izgatavoti vizuālās mākslas stundā (paldies skolotājai Anitai Leitei).

Stunda notika

Datums: 30. 09 2015

Skola: Ogres 1. vidusskola

Kurās klasēs novadīta? 4.a

Kopējais dalībnieku skaits: 13

Autori: Inguna Rimicāne

Sadarbības institūcija: Ogres Vēstures un mākslas muzejs, paldies speciālistēm Baibai Kaprālei un Santai Šusterei.

Stundas nosaukums: Globālā vārdnīca			
Stundas mērķis: Izveidot ar globālajiem mērķiem saistītu vārdnīcu		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1. Iepazīstināt skolēnus ar globālajiem mērķiem. 2. Pārrunāt globālās problēmas. 3. Iepazīties ar saistītu leksiku un jauno vārdu krājumu. 4. Izveidot emociju vārdnīcu	
Mērķauditorija: 9-14 gadi	Mācību priekšmets: Angļu valoda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem saistīts ar visiem mērķiem	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [UNESCO ASP skolās]
Stundas gaita			
Ilgums [kopā – 40']	Ko dara skolēni? Sasveicināties. Skolēni sadalās komandās. (lai sadalītos, tika izmantotas emociju ikonas – bēdīgs, priecīgs, dusmīgs un varonis) Skolēniem tiek pastāstīts par stundas mērķi un uzdevumiem. Iepazīstas ar 17 pasaules globālajiem mērķiem un noskatās video. Pārrunas par video redzēto. Ko bērni ir sapratuši, ko nav sapratuši, kāpēc tādi ir vajadzīgi utt. Atkārtotām mācību vielas ietvaros apgūtos emociju vārdukus – angry, happy, sad, thirsty, hungry utt. Skolēni atkārtoti vārdukus, skatoties uz bildēm, kas ir ieliktas prezentācijā (bildes ņemtas no interneta resursiem). Prezentācijas beigās, skolēniem ir jāatbild uz jautājumu – kādas ir viņu izjūtas, saskaroties ar šiem globālajiem mērķiem. Sasēžas pa grupām. Katrai grupai ir iedota A4 darba lapa ar attiecīgo emociju ikonu uz tās. Klases priekšā		Nepieciešamie resursi Video - https://vimeo.com/138852758 Prezentācija – pielikumā Foto vārdnīca – pielikumā Darba lapas, uz kurām līmēs attēlus.

uz galda ir saliktas dažādas bildītes ar vārdiņiem angļu valodā un tulkojumu latviešu valodā. Skolēni nāk un paņem tās bildītes, kas viņiem izraisa šo emociju, kas ir uz grupas kopējās darba lapas. Grupa kopā vienojas par to, kas der un kas neder. Kopā katra grupa uzlīmē 9 attēlu kartītes. Kad darbs ir pabeigts skolēni prezentē savu darbu, savas domas un jaunus vārdiņus, ko ir apguvuši. Stundas beigās ir izveidojusies jauna vārdnīca, kas ir saistīta ar globālajiem mērķiem.			
Stunda notika			
Datums: 30.09.2015.	Skola: Ogres 1. vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 4. klasē	Kopējais dalībnieku skaits: 12
Autori: Aiga Motovilova		Sadarbības institūcija:	

Stundas nosaukums: Veselība un mēs. (Ko nevar nopirkt par naudu?)			
Stundas mērķis: Veidot priekšstatu par veselības nozīmi cilvēku labklājības veicināšanā, nostiprinot kritiskās domāšanas un sadarbības prasmes.	Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs: * sākuši veidot izpratni par personīgo un sabiedrības atbildību par katra cilvēka veselību. * apzinājuši veselībai labvēlīgus paradumus.		
Vecuma grupa: 10 gadus veci bērni(4. klase)	Mācību priekšmets: Sociālās zinības, klases stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 3. mērķis - Nodrošināt veselīgu dzīvi un veicināt labklājību visiem visos vecumos.	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu Dainu skapis - dainas par cilvēku mūžu.
Stundas gaita			
Ilgu m s	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi
3'	Skolotājs uz tāfeles rāda 4. un 5. slaidu. Skolēni sniedz atbildes uz jautājumu - Kas kopīgs abos slaidos? Apkopojot atbildes, secina, ka tas ir vārds „veselība”.		4., 5. slaidi
5'	Skolēni nelielās grupās veic 1. uzdevumu - uzrakstīt asociācijas jēdzienam „Veselība”.		Izdales materiāls Nr. 1. katrai grupai(4 skolēni)- viens.
3'	Skolotājs iepazīstina ar 3. globālo Ilgtspējīgas attīstības mērķi: Nodrošināt veselīgu dzīvi un veicināt labklājību visiem visos vecumos. Svarīgi, lai ikkatrs pasaules iedzīvotājs zinātu, kā rūpēties par savu veselību, kā to saglabāt, un lai visiem būtu vienādas iespējas to darīt. Jo cilvēks vairāk zina par veselības nozīmi, jo labāk dzīvos visi cilvēki pasaulē. Skolotājs paskaidro, ka veselība ir tad, kad visi ķermeņa orgāni labi strādā, nekas nesāp un cilvēks jūtas mundrs. Tikpat svarīgi, lai arī prāts būtu možs un noskaņojums labs. Un vēl, lai par kādu cilvēku		6. slaidi https://sustainabledevelopment.un.org/sdgsproposal

	teiktu „vesels”, tam ir jāprot sadzīvot ar citiem, veidot labas attiecības.	
2’	Skolotājs stāsta, kā visā pasaulē izprot jēdzienu veselība, iepazīstina ar veselības veidiem- ikvienam cilvēkam ir vairāki veselības veidi, kas cieši saistīti un ietekmē cits citu.	7.slaidis
8’	Skolēni izpilda darba uzdevumus. Salīdzina atbildes, pārrunā, ka arī mūsu dainās un folklorā ir ietverta patiesība par veselības nozīmi cilvēka mūžā.	Darba lapa katram skolēnam
10’	Skolotājs aicina skolēnus padomāt un strādājot grupās , atbildēt uz jautājumiem * KO VESELĪBAS LABĀ VAR DARĪT PATS BĒRNS? * KO VESELĪBAS LABĀ VAR DARĪT ĢIMENE? * KO VESELĪBAS LABĀ VAR DARĪT MANA SKOLA? * KO VESELĪBAS LABĀ VAR DARĪT ĀRSTI? * KO VESELĪBAS LABĀ VAR DARĪT VALSTS? .	Izdales materiāls nr.2.
10’	Skolēni prezentē grupās savas atbildes.	Līm materiāls- lapu piestiprināšanai pie sienas.
2’	Secinām, ka veselība ir atkarīga no daudzu faktoru kopuma. Taču katrs no mums var ietekmēt apstākļus, no kuriem atkarīga veselība ģimenē, klasē, skolā. Tātad vispirms savu veselību vari var veicināt pats skolēns.	8.slaidis
5’	Stundas nobeigumā skolotājs uzaicina skolēnus uzrakstīt uz (papīra) kļavu lapas, ko katrs pēdējās nedēļas laikā ir paveicis savas personīgās veselības labā. No visu skolēnu lapām veidojam VESELĪBAS KOKU.	Izdales materiāls Nr.3.

Stunda notika

Datums: 28.09. 2015.

Skola: Ogres 1. vidusskola

Stunda novadīta 4.c klasē

Kopējais dalībnieku skaits: 24

Autori: Dace Saulīte

Sadarbības institūcija: Latvijas Nacionālā bibliotēka

Stundas nosaukums: ANO 17 ilgtspējīgas attīstības mērķi			
Stundas mērķis:		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni ieguva priekšstatu par ANO globālajiem mērķiem un var paskaidrot, kāpēc tie ir tik svarīgi.	
Mērķauditorija: [vecuma grupa]	Mācību priekšmets: Sociālās zinības	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 17 globālie attīstības mērķi	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu Taisnīgums, solidaritāte, tolerance, cilvēktiesības un vienlīdzība.
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40’]	Ko dara skolēni? 1. Uzzināja par Pasaules lielāku mācību stundu. 2. Iepazinās ar informāciju par ANO, par ANO Ģenerālasambleju. 3. Animācijas filmas skatīšanās un apspriede. www.globalgoals.org/worldslargestlesson 4. Darba lapa ar 17 ANO mērķiem. Skolēni izvirza savu prioritāti starp mērķiem un argumentē. 5. Rakstiski: “Ja es būtu savas valsts līderis, ko es teiktu visiem ANO Ģenerālā asamblejā”. 6. Prezentācija http://www.globalaizglitiba.lv/assets/Globalaizglitiba/materiali/Bernuaizsardzibasdiens.pdf 7. Kāds atbalsts nepieciešams bērniem (no prezentācijas), lai viņu sapņi izpildītos? Pārrunas.		Nepieciešamie resursi https://www.tes.com/worldslargestlesson/ IAC materiāli par globālo izglītību http://www.globalaizglitiba.lv/assets/Globalaizglitiba/materiali/Bernuaizsardzibasdiens.pdf
Stunda notika			
Datums:	Skola: Olaines 2. vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 5.a, 5.b., 5.c., 6.a	Kopējais dalībnieku skaits: 103
Autori: Ludmila Osipova		Sadarbības institūcija: IAC (materiāli par globālo izglītību)	

Stundas nosaukums: Vislielākā mācību stunda			
Stundas mērķis: Iepazīstināt ar pasaules ilgtspējīgas attīstības mērķiem. Dot ieskatu par izglītības nozīmi globālu mērķu sasniegšanai.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: • Izskaidrot globālās attīstības virzienus un cilvēces ieguvumu no tiem. • Rosināt bērnus iesaistīties aktīva jautājumu apspriešanā un radošā darbībā. • Skolēni saprot un prot paskaidrot par globālajiem mērķiem un izglītības lomu to vidū.	
Mērķauditorija: [skolēni 11.-12. gadu vecumā]	Mācību priekšmets: Sociālās zinības	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem Globālais mērķis N4 – kvalitatīva izglītība	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 60']	Ko dara skolēni? Skolēnu aktivitāte. 1. Diskusija. (10 min.) Skolotāja pastāsta skolēniem par to, ka stunda būs īpaša, vislielākā mācību stunda. Vislielākā būs ne laika dēļ, bet nozīmes dēļ. Tā kā stunda būs ļoti svarīga, tad skolotāja aicina skolēnus padomāt globāli, kādi var būt globālās stundas mērķi. Skolēni uz atsevišķas lapas uzraksta pēc viņu domām globālos mērķus. Pēc tam katrs nolasa visai klasei. Skolotāja tikmēr nedod nekādu paskaidrojumu, tikai klausās. 2. Kena Robinsona animācija (5 min.) Skolēni iepazīstas ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem, ko pieņēmusi ANO, lai uzlabotu cilvēku dzīvi visā		Nepieciešamie resursi interaktīva tāfele -internetresursi - krāsainais papīrs - lipekļi - bumba – globuss]

pasaulē. Skatās izglītības eksperta Kena Robinsona (Sir Ken Robinson) filmu uz lielā ekrāna.

3. Saruna. (10 min.)

Pēc filmas noskatīšanās skolēni salīdzina savus iepriekš rakstītos mērķus ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem filmā. Tikai dažiem skolēniem mērķi sakrīt.

4. Pauze.

5. Mērķis Nr.4. (5 min.)

Skolotājs pievērta skolēnu uzmanību ilgtspējīgas attīstības mērķim Nr.4 – „kvalitatīva izglītība” un skaidro, ka izglītība ir tiesības, nevis privilēģija.

6. Fotogalerija. (15 min.) <https://www.tes.com/worldslargestlesson/>

Stundu plāns Ajšvarijas Ganapatiraman par izglītību.

Skolēniem tiek piedāvāti fotouzņēmumi. Bērni skatās un novērtē, kādas iespējas dod cilvēkam izglītība.

7. Radošais darbs. (10 min.)

Skolotāja izdala krāsainos papīrus. Salokot papīru uz pusēm, skolēni izplēsa cilvēka figūru. Sanāca gan meitenes, gan zēni. Pēc tam uz vienas puses skolēniem tiek piedāvāts uzdevums uzrakstīt izglītota cilvēka īpašības, un uz otras puses uzrakstīt, kura mērķa sasniegšanai šīs īpašības ir nepieciešamas.

Skolēni izsaka savu domu par diskutējamo jautājumu un argumentē, ko viņi varētu darīt tieši tagad šī mērķa sasniegšanai. Ikviens arguments tiek pieņemts, bet skolotājs cenšas ievirzīt skolēnu domas tā, lai viņi nonāktu pie secinājuma, ka izvirzītās problēmas var atrisināt tikai gudrs cilvēks. Tāpēc ļoti svarīgi ir mācīties.

8. Noslēgums. (5 min.)

Stundas noslēgumā skolēni atrod vietu savam cilvēciņam uz pasaules globusa.

Stunda notika			
Datums: 01.10.15.g.	Skola: Olaines 2. vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 5.c	Kopējais dalībnieku skaits: 25
Autori: Olga Vonoga		Sadarbības institūcija: stunda notika klases auditorija	

Stundas nosaukums: Par smēķēšanas kaitīgumu matemātikas valodā			
Stundas mērķis: <u>Izglītojošais</u> – praktisko iemaņu un zināšanu atstrādāšana, atrodot daļu no skaitļa, veselā atrašana, ja zināma daļas vērtība (atkārtošana). <u>Audzinošais</u> – veselīga dzīvesveida propagandēšana, zināšanu paplašināšana par smēķēšanas kaitīgumu. <u>Attīstošais</u> – veicināt salīdzināšanas prasmju veidošanu, galvenā noteikšanu, zināšanu izmantošanu jaunās situācijās, uzmanības un atmiņas attīstīšanu. Prasmes strādāt grupās pilnveidošana, savstarpējā palīdzība.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: <u>Pārliecināt sevi, ka:</u> • varu veikt šīs stundas uzdevumus; • tēma: “uzdevumu risināšana ar daļām un procentiem” ir apgūta; • smēķēšana nodara ļaunumu organismam, grauj prātu, saindē veselās nācības; • es varu pielikt savas pūles globālās attīstības vispasaules mērķu risināšanā	
Mērķauditorija: 13-15 gadi	Mācību priekšmets: matemātika	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem: 3. Laba veselība. 	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu: nācības veselība
STUNDAS GAITA			
Ilgums: 120 min	Ko dara skolēni? Skolēnu aktivitāte. (5min) Skolēni sadalās grupās. Šai aktivitātei tiek izmantota puzzle ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem (1.pielikums). Puzzle tiek sajaukta (puzles gabalu var būt tik daudz, cik paredzēts izveidot grupas) un stundas sākumā tiek iedota skolēniem		Nepieciešamie resursi: - interaktīva tāfele; - puzzle;

sakārtošanai. Aktivitātes uzdevums – salikt attēlu. Diskusija grupās. (5min) Skolēni grupās iepazīstas ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem, ko pieņēmusi ANO, lai uzlabotu cilvēku dzīvi visā pasaulē. Katrai grupai jāizvēlas viens mērķis, kura varētu būt risināma, piedaloties konkrēti pašam skolēnam. Prezentācija. (5min) Grupas pārstāvis izsaka grupas kopīgo domu par diskutējamo jautājumu un argumentē, ko viņi varētu darīt tieši tagad šī mērķa sasniegšanai. Ikviens arguments tiek pieņemts, bet skolotājs cenšas ievirzīt skolēnu domas tā, lai viņi nonāktu pie secinājuma, ka izvirzītās problēmas var atrisināt tikai vesels cilvēks. Tāpēc ļoti svarīgi ir sargāt savu veselību, tajā pašā laikā sargāt nācījas veselību. Tiek paziņota matemātikas stundas tēma, nosprausti mērķi un izvirzīti uzdevumi. 1.uzdevums. Rēķini galvā –grupā. (10 min) Skolēniem tiek izsniegtas darba lapas (2. pielikums). Viņiem jāatrisina 17 piemēri (atrodot daļu no skaitļa, veselā atrašana, ja zināma daļas vērtība). Mērķis: atrodiet nezināmo, uzrakstiet tikai atbildes! Atbildes jāuzraksta darba lapās pretī ciparam – atbilde jāuzraksta obligāti, jo tā palīdzēs atrisināt nākošo uzdevumu. 2.uzdevums. Atšifrē vārdus! (10 min) Skolēniem tiek izsniegtas darba lapas (3. pielikums). Izmantojot pirmā uzdevuma atbildes, skolēniem jāsaprot princips, pēc kura ir iespējams atšifrēt vārdus. Noslēptie vārdi – tie ir cilvēka orgānu nosaukumi (Sirds, Plaušas, Ausis, Acis, Āda, Mute).Tām grupām, kuras ātrāk ir veikušas uzdevumu, tiek piedāvāts papilduzdevums. Skolēniem jāapspriež un rakstiski jāatbild uz jautājumu: «Kādu ietekmi smēķēšana atstāj uz dotajiem cilvēka orgāniem?» Izpildītā uzdevuma pārbaude un diskusija (5 min) Skolotājs pārbauda iegūtos rezultātus un noskaidro, kādu ietekmi smēķēšana atstāj uz dotajiem cilvēka orgāniem. Secinājums: tāpat, smēķētājam pasliktinās ārējais izskats, pavājinās redze un dzirde, attīstās elpošanas ceļu un iekšējo orgānu slimības, cilvēks ir ātri sakaitināms, nenosvērts, krasi pasliktinās sekmes ātra noguruma dēļ. 3.uzdevums. Atšifrē vārdu! (5 min) Atšifrējiet vielu nosaukumus, kuri sekmē veselības nostiprināšanos, palielina organism aizsargspējas, paaugstina	- darba lapas; - stundas gaitas prezentācija PowerPoint; - interneta resursi; -Plakāts: „Mīti un patiesība par pasīvo smēķēšanu”
--	---

darbaspējas. Skolēniem tiek izdalītas darba lapas (4.pielikums). Viņiem jāpielieto savas prasmes atrast koordinātu punktus dekartakoordinātu plaknē. Iegūst vārdu VITAMĪNI. Jautājums: **Ko nozīmē vārds**

«vitamīns»?

«Vita» -dzīvība un «mīns» -amonjaka atlikums.

4.uzdevums. Uzdevumi par A, B₁, C un P vitamīniem. (10min)

Uzmanību! Skolēni jau ir strādājuši 40 min., tāpēc var novadīt fizikultūras pauzi. Piedāvājiēt skolēniem sadalīties jaunās grupās.

Kurš izdomāja vārdu «vitamīns»?

Atminējumu atradīsi nākamajā tabulā (pielikumi 5,6,7,8), ja pareizi atrisināsi uzdevumu.

Lai izpildītu nosprausto uzdevumu, ir nepieciešams kopīgs darbs. Pareizi atrisināts uzdevums ļauj iegūt zinātnieka uzvārda tikai vienu burtu. Bet viss vārds sanāks tikai tādā gadījumā, ja visi pareizi atrisinās dotos uzdevumus. Katra skolēna ieguldījums ir ļoti svarīgs. Šajā posmā secinājumus var apvienot ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem. Tikai kopīgiem spēkiem visā pasaulē ir iespējams sasniegt nospraustos mērķus.

Katra grupa saņem uzdevumu no viena no četriem vitamīniem (pielikumi 5,6,7,8). Uzdevumu nosacījumi ir saistīti ar reālu dzīvi. Sākot risināt uzdevumus, skolēni nonāk pie secinājuma, ka nevar atrisināt dotos uzdevumus, jo trūkst doto lielumu. Tiek piedāvāta papildinformācija. To var atrast:

<http://www.russia-no-smoking.ru/vred-kureniya/na-organizm-cheloveka/legkie/https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%B8%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B5%D1%82%D0%B0>

<http://babyfoodtips.ru/2020136-pravilnoe-pitanie-dlya-podrostkov-14-16-let/#i-7>

<http://gtmarket.ru/ratings/life-expectancy-index/life-expectancy-index-info>

Prezentācija(35min)

Katrai grupai tiek piedāvātas 5-7 minūtes prezentācijai.

Kad zinātnieka uzvārds ir atklāts , var sniegt informāciju par viņa darbības laiku un atklājumiem.

5. uzdevums. „ Par pasīvo smēķēšanu”. (20 min) Jānoskaidro, ko skolēni zina par pasīvo smēķēšanu. Informāciju var atrast: www.pasivasmekesana.lv Skolēniem tiek izdotas darba lapas (9.pielikums). Risinot uzdevumu, uzraksta trūkstošās ziņas diagrammā: „Smēķēšana skolēna tuvumā”. Refleksija stundas noslēgums (10 min) Rakstiski atbildiet uz dotajiem jautājumiem: 1)Kādus globālus mērķus pasaules sabiedrība izvirza tuvākajiem 15 gadiem? 2)Kāds bija stundas mērķis? 3)Ko tu darīji, lai sasniegtu stundas mērķi? 4)Ko jaunu jūs uzzinājāt stundā? 5)Kuru uzdevumu bija risināt visjaunāk? 6)Kā jūs turpinātu teikumu? Pirms sākt smēķēt - ... Smēķēt - ...			
STUNDA NOTIKA			
Datums:	Skola:	Kurās klasēs novadīta?	Kopējais dalībnieku skaits:
29.09.2015. un 30.09.2015	Olaines 2. vidusskolas	7.b un 7.c	20 un 29
Autors:	Sadarbības institūcija: nav, stunda notika klases auditorijas		
Irina Macanova			

Stundas nosaukums: Ievads ilgtspējīgas attīstības globālajos mērķos			
Stundas mērķis: Iepazīstināt skolēnus ar ilgtspējīgas attīstības globāliem mērķiem.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni spēj izskaidrot ilgtspējīgas attīstības globālos mērķus, kādēļ tie ir būtiski un kā tie ietekmē pašus skolēnus.	
Mērķauditorija: 13-14 g.	Mācību priekšmets: Mājturība un tehnoloģijas	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 1-17 - visi Īpaši: 2. Novērsts bads 3. Veselīgs dzīvesveids 6. Tīrs ūdens un piemēroti sanitārie apstākļi 12. Atbildīgs patēriņš	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
STUNDAS GAITA			
Ilgums [kopā 40']	Ko dara skolēni? Mācību aktivitāte (5 minūtes) Ienākot klases telpā, skolēniem jābūt redzamam šādam jautājumam: „Kādas ir lielākās problēmas, ar ko šobrīd saskaras pasaules iedzīvotāji?” Skolēniem pa pāriem jāmēģina noteikt biežāk sastopamās problēmas. Viņi var pārrunāt savas idejas, vai pierakstīt tās un jābūt gataviem pēc tam dalīties savās domās ar pārējiem skolēniem. Mācību aktivitāte (5 minūtes) Cik daudz problēmu skolēni minēja? Salīdziniet viņu minētās problēmas ar globālajiem mērķiem, kas uzskaitīti izdales materiālos (3. pielikums), vispirms puzzles veidā izgrieztas kartiņas jāsavieno. Atzīmējiet tos, kas sakrīt. Pēc tam var uzsākt diskusiju par to, kādēļ konkrētas problēmas tika vai netika iekļautas. Vai bija kādi mērķi, ko neviens neminēja? Ja tā, rosiniet skolēnus padomāt, kādēļ tie tika iekļauti mērķu		Nepieciešamie resursi Stundai izmantots Sera Kena Robinsona (rakstnieks/pedagogs) stundas plāns (daļēji) (tulkojums - latviešu valoda) 3. pielikums (Ilgtspējīgas attīstības GLOBĀLIE MĒRĶI (krāsaini)) – puzzles veidā izgrieztas kartiņas, kurus jāsavieno

sarakstā? Globālo mērķu izprašana (6 minūtes) Skolēni noskatās Sera Kena Robinsona animāciju monitora (www.globalgoals.org/worldslargestlesson). Mācību aktivitāte (18 minūtes) Kādēļ šīs problēmas ir tik nopietnas? Skolēni dodas uz visām sešām “mācību pieturām, īpaši apskata pieturas Veselība un labklājība un Ilgtspējīgums, lai papildinātu savas zināšanas un padziļinātu izpratni par globālajiem mērķiem. • Būs izveidotas sešas “mācību pieturas” – informācijas un resursu punkti –, kuros skolēni varēs saņemt papildu informāciju par globālajiem mērķiem. Informācijas punktu ieteicamie temati un globālie mērķi ir uzskaitīti 4. pielikumā. • Skolēni grupās apmeklēs katru “mācību pieturu”, lai uzzinātu vairāk par globālajiem mērķiem. Katrā punktā viņi var pavadīt tikai trīs minūtes, tādēļ jums būs jānorāda laiks, kad skolēniem jādodas uz nākamo punktu. Mācību aktivitāte (6 minūtes) Nodarbības beigās skolēniem jāpabeidz teikumi: „Globālie mērķi ir svarīgi, jo...” „Ko es konkrēti varu izdarīt ...”		Dators, internets Sera Kena Robinsona animācija (www.globalgoals.org/worldslargestlesson). 4. pielikums - Iepazīšanās ar globālo mērķu tematiem	
STUNDA NOTIKA			
Datums: 7.c – 30.09.2015. 7.a, 7.b - 01.10.2015.	Skola: Olaines 2. vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 7.a, 7.b, 7.c	Kopējais dalībnieku skaits: 33 sk. (meitenes)
Autori: Jeļena Alute		Sadarbības institūcija:	

Stundas nosaukums: Ilgospējība. Iepazīšanās ar globālās izglītības mērķiem			
Stundas mērķis:		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: • iepazīt globālos izaicinājumus, • izvērtēt iespējas piedalīties Ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā, • pilnveidot prasmi strādāt grupās, • mazināt spriedzi klasē un veicināt savstarpējo palīdzību • skolēni saprot un prot izskaidrot globālos mērķus	
Mērķauditorija:	Mācību priekšmets: zināšanas, prasmes un attieksmi, kas nepieciešama, lai orientētos mūsdienu pasaules norisēs, spētu pieņemt pamatotus lēmumus un aktīvi rīkotos.	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem [mērķis Nr.17 , sadarbība mērķu īstenošanai]	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu
STUNDAS GAITA			
Ilgums [kopā 40']	Ko dara skolēni? Stundas sākumā skolēniem tiek piedāvāts noteikt, par ko būs saruna, jo uz tāfeles ir attēli ar dažādiem cilvēkiem. Pāros apspriež lielākās problēmas, ar kurām sastopas cilvēki visā pasaulē.(5 min.). Pēc tam apspriež grupā pa četri un uz A4 lapām uzraksta kopīgi izvirzītās problēmas. 2 skolēni nosaka, ar kādām problēmām sastopas Olaines iedzīvotāji. (5 min.) Skolēni izvirza vienu runātāju, kurš prezentē, nosauc problēmas, kuras viņi ir noteikuši(10min.) Uz tāfeles tiek parādītas cilvēces aktuālās problēmas un skolēni lasa un salīdzina ar pašu noteiktajām problēmām.(10 min.) Viens skolēns apkopo visas prezentācijas un		Nepieciešamie resursi Interaktīvā tāfele, A4 lapas, zīmuļi, pildspalvas.

	izsaka savu redzējumu par savas pilsētas problēmām attiecībā pret pasaules problēmām. Grupām tiek izdalītas sagrieztas puzzles, no kurām skolēni, saliekot tās, uzzina 17 nospraustos ANO mērķus(2 min.) Skolēni atbild uz jautājumu, kas ir jādara, lai tos sasniegtu. (3min.)Stundas noslēgumā skolēni noskatās izglītības eksperta Kena Robinsona (Sir Ken Robinson) animācijas filmu “Vislielākā stunda pasaulē”. (5 min.) Stundas noslēgumā uzraksta nelielu eseju, ko es uzzināju šajā stundā, kas patika, kas palika neskaidrs, ko es gribētu vēl zināt.(3 min.)			
STUNDA NOTIKA				
Datums:		Skola: Olaines 2. vidusskola	Kurās klasēs novadīta? Stunda novadīta 8.a klasē.	Kopējais dalībnieku skaits: 28 skolēni, 1 pieaugušais - skolotājs
Autori: Velta Šinkarenko			Sadarbības institūcija: stunda notika skolas telpās.	

Stundas nosaukums: Atkritumu šķirošana			
Stundas mērķis: Veidot priekšstatu par atkritumu šķirošanu, tās nepieciešamību.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1.Redzēt skaisto apkārtnē un saudzēt to. 2.Apgūt sabiedrības normas un sociālo pieredzi.	
Mērķauditorija: Izglītojamie ar smagiem un vidēji smagiem garīgās attīstības traucējumiem, 1 skolēns nedzirdīgs, 17-24 gadu veci, klasē mācās 6 skolēni stundā piedalās 4.	Mācību priekšmets: Mājturība un tehnoloģijas-mājsaimniecība	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 15.Dzīvība uz Zemes.	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu
Stundas gaita			
Ilgums 10'	Ko dara skolēni? Izglītojamie kopā ar skolotāju skatās Latvijas Zaļā punkta atkritumu šķirošanas grāmatas „Rūķis šķiro” videoversijas 1.un 2.otro sēriju. Pēc filmas noskatīšanās skolotāja ar skolēniem pārrunā redzēto. Pie tāfeles piestiprināti no krāsainā papīra izgriezti atkritumu konteineru šabloni (zaļā, zilā, dzeltenā un		Nepieciešamie resursi www.youtube.com

10'	melnā krāsā ar attiecīgu uzrakstu).Katram skolēnam tiek izsniegtas aploksnītes ar ielaminētām dažāda atkritumu veida kartītēm. Skolotāja uzaicina skolēnus pa vienam pie tāfeles un dod uzdevumu pielīmēt atbilstoša atkritumu veida kartītes pie attiecīgas krāsas konteineru. Pēc darba pabeigšanas klases biedri novērtē paveikto, ka nepieciešams veic labojumus.	No krāsaina kartona izgriezti, ielaminēti atkritumu konteineru šabloni. Plastmasas aploksnītes ar ielaminētām dažāda veida atkritumu kartītēm.	
10'	Skolotāja izsniedz katram skolēnam maisiņu ar dažāda veida atkritumiem un uzaicina skolēnus izmest atkritumus atbilstošajā konteinerā. Stundas beigās skolotāja lūdz skolēniem novērtēt stundu ar „emociju” sejiņām.		Ielaminētas „emociju” sejiņas.
Stunda notika			
Datums: 01.10.2015.	Skola: Pelču speciālā internātpamatskola-attīstības centrs	Kurās klasēs novadīta? 12. ^{cb}	Kopējais dalībnieku skaits:4
Autori: Vaira Markševica		Sadarbības institūcija: -	

Stundas nosaukums: Dārzeņu salātu gatavošana			
Stundas mērķis: Iepazīstināt ar jēdzienu galda kultūra. Veidot priekšstatu par dārzeņu un augļu salātu veidošanas iespējām. Nostiprināt sadarbības prasmes.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni: - pratīs pagatavot dārzeņu un augļu salātus - pratīs noformēt galdu salātu degustācijai - pratīs uzvesties pie galda	
Mērķauditorija: 8 gadi	Mācību priekšmets: Mājturība un tehnoloģijas	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 4.izglītība un prasmes dzīvei un darbam	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums 5'	Skolēni iepazīstas ar prezentācijas materiālu par dārzeņu izmantošanu ēdienu noformēšanā un jēdzienu galda kultūra. Jēdziens galda kultūra sevī ietver prasmi saklāt galdu, pasniegt ēdienus, rīkoties ar galda piederumiem, uzvesties pie galda. Skolēni uzzina: - ēdienu uz šķīvja liek mazām porcijām - ja pēc apēšanas vēl gribas ēst, ēdienu paņem vēlreiz - ēst nesteidzīgi, mutē liek nelielus kumosus - ēdot nazi tur labajā rokā, dakšiņu - kreisajā		Nepieciešamie resursi Sakņu rīves, naži, virtuves dēļi, karotes, šķīvji, tasītes, apakštasītes, salvetes, 1 glāze vistas gaļas, 3 vārītas olas, 2 olas dzeltenumi, svaigi gurķi, zaļumi, 3 tomāti, 300 g siers, 100 g desas, 3 āboli, 100 g marinētu gurķu, 100 g paprikas, 100 g majonēzes, 100 g krējuma, citrons, sāls, pipari, muskatrieksts, 5 banāni, 2 apelsīni, 2 ēd.karotes cukura, 1 ēd. karote valriekstu kodolu. 4 katliņi salātu sajaukšanai. Prezentācijas materiāls par dārzeņu

2’	nazi izmanto ēdienu griešanai, kā arī kumosu uzbīdīšanai uz dakšiņas, ar ko ēdienu ieliek mutē.	izmantošanu ēdienu noformēšanā un galda kultūru.	
20’	Skolēni sadalās 4 grupās, katrā pa 4 skolēniem.		
10’	Katra grupa saņem savu salātu recepti.		
3’	Skolēni savstarpēji sadala pienākumus.		
	Uz katra galda rīve, virtuves dēlītis, nazis, dakšiņa, tasīte, apakštasīte. Katrai grupai katliņš salātu jaukšanai. Dārzeņi un augļi, kas paredzēti receptē.		
	Salātu gatavošanas process.		
	Salātu sagatavošana degustācijai un degustācija		
	Veiktā darba apkopojums un secinājumi.		
Stunda notika			
Datums	Skola:	Kurās klasēs novadīta?	Kopējais dalībnieku skaits:
29.09.2015.	Pļaviņu novada ģimnāzija	2.a klase	16
Autori: Inga Baginska		Sadarbības institūcija: bibliotēka	

Stundas nosaukums: Aizsargājamie dzīvnieki Latvijā			
Stundas mērķis: Pievērst skolēnu uzmanību aizsargājamiem dzīvniekiem Latvijā un nostiprināt prasmi sazināties un izteikties svešvalodā.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: - Iegūt informāciju par retajiem dzīvniekiem Latvijā - Apkopot informāciju un iepazīstināt ar to klasesbiedrus. - Izveidota klases sarkanā grāmata par aizsargājamajiem dzīvniekiem Latvijā.	
Mērķauditorija: 11–13 gadus veci skolēni	Mācību priekšmets: angļu valoda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 13. Planētas aizsardzība	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums 5'	Uz tāfeles ir attēls, kurā redzams sarkanās grāmatas vāks. Skolotājs jautā skolēniem, vai ir redzējuši šo grāmatu un kas tajā ir atrodams. Skolotājs iepazīstina ar stundas uzdevumiem. Skolēni nosauc dzīvniekus, kurus viņi zina kā aizsargājamus un rāda savus sagatavotos attēlus. (Skolēniem iepriekšējā stundā tika lūgts sameklēt attēlu vai pašam uzzīmēt dzīvnieku, kas ir aizsargājams, kā arī sameklēt informāciju (latviešu valodā) par šo dzīvnieku – izskats, uzturs, dzīvesvieta).		Nepieciešamie resursi Projektors, ekrāns vai interaktīvā tāfele un dators. Vizuālais materiāls Nr.1 – sarkanā grāmata.
13'	Skolotājs iepazīstina bērnus ar plānu. Skolēni tulko informāciju par dzīvniekiem un veido īsu aprakstu. Viens skolēns noformē grāmatas vāku.		Katram skolēnam - A4 lapas, krāsainie zīmūļi, līme, dzīvnieku attēli. Vārdnīcas: angļu - latviešu / latviešu –angļu. Uz tāfeles - apraksta veidošanas plāns. Vizuālais materiāls Nr.2 – apraksts dzīvniekam.
20'	Skolēni prezentē savus darbus angļiski – stāstot apkopoto informāciju.		Skavotājs grāmatas iesiešanai.

2'	Skolotājs ar bērniem pārrunā „Sarkanās grāmatas nepieciešamību” rosina bērnus ikdienā padomāt, par ko esam atbildīgi, un aizsargāt mūsu valsts vērtības.			
Stunda notika				
Datums: 30.09.2015.	Skola: Pļaviņu novada ģimnāzijā	5.a klasē	Kopējais dalībnieku skaits: 16 skolēni	
Autori: Ineta Bicāla		Sadarbības institūcija:		

Stundas nosaukums: Nabadzība /Trūkums			
Stundas mērķis: Iepazīstināt skolēnus ar nabadzības/trūkuma jēdzienu, salīdzināt trūkuma riska robežu dažādās valstīs, izdarīt secinājumus, kāpēc tāda problēma pastāv.	Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs: - Izvērtējuši dažādu valstu trūkuma robežu un salīdzinās tos ar Latvijas rādītājiem - formulējuši savu viedokli par sekām, kas rodas no nabadzības		
Vecuma grupa: 11 gadi	Mācību priekšmets: Latviešu valoda, literatūra, matemātika	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 1.Novērsta nabadzība. 2.Novērsts bads 10.Samazināta nevienlīdzība.	
Stundas gaita			
Ilgums	Ko dara skolēni?	Nepieciešamie resursi	
5'	Skolēni noskatās filmu par trūkumu(bērni tiek ekspluatēti, vācot kafijas pupiņas par niecīgu samaksu)	Projektors, filma (jāieraksta adrese) www.makechocolatefair.org .	
5	Skolotāja jautā skolēniem, kāda ir šodienas stundas tēma un iepazīstina ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem. Skolēni, izmantojot prezentāciju, noskaidro ilgtspējīgas attīstības mērķus saistībā ar stundas nosaukumu.	Skolotājas sagatavota prezentācija.	

20'	Skolēni grupās iepazīstas ar informāciju par nabadzību, ar matemātiskām darbībām noskaidro trūkuma riska robežas dažādās valstīs un salīdzina ar trūkuma robežu Latvijā, prezentē grupas darbu un sagatavoto dāvanu.	Skolēni tiek sadalīti grupās, izmantojot krāsas. Kritēriji grupas darba izvērtējumam uzrakstīti uz tāfeles. Resursi: krāsainais papīrs, līme, diegi, baloni, flomāsteri, krāsu zīmuļi, rudens veltes.	
10'	Izmantojot akrostihu, novērtē ieguvumu stundā(pašvērtējums)	Parādīts akrostihs. Pierakstu papīrs katram skolēnam. N A B A D Z Ī B A	
Stunda notika			
Datums: 02.10.2015.	Skola: Pļaviņu novada ģimnāzija	Kurās klasēs novadīta? 5.a	Kopējais dalībnieku skaits: 22
Autori: Armanda Lasmane, Anita Seikovska		Sadarbības institūcija:	

Stundas nosaukums: Mežs			
Stundas mērķis: Iepazīt koku daudzveidību Latvijas mežos.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs: Iepazīnuši koku daudzveidību, pratīs atšķirt lapu un skuju kokus, saudzēt dabu	
Mērķauditorija: 7 – 8 gadi	Mācību priekšmets: Latviešu valoda, dabaszinības, vizuālā māksla, audzināšanas stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 15. Dzīvība uz Zemes	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40’]	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi
5 min	Nodarbības sākumā skolēni saņem darba lapas un skolotājas iepazīstina ar stundas tēmu „Mežs”. Novienojas par nepieciešamajiem darba piederumiem uzdevuma veikšanai. Sagatavojas pārgājienam uz tuvējo mežu.		Darba lapa, rakstāmpiederumi, piemērots apģērbs pārgājienam.
15 min	Pārgājiens uz tuvējo mežu skolotāju pavadībā. Pārgājiena laikā gar Daugavas krastu bērni mācās dažādu koku nosaukumus, kuri ir vērojami upes malā gar ceļu.		
	Ierobežotā teritorijā mežā skolēni veic pētniecisko darbu – iepazīst kokus un izpilda uzdevumus darba		

15 min	lapā. Pēta dažādu koku lapas, skujas.		
5 min	Skolēni no savāktajām lapām izveido nelielu lapu izstādi. Nostājušies aplī pārrunā paveikto – nosauc koku sugas, kuras aug šajā meža teritorijā, min mīklas par kokiem. Pārrunā vides piesārņojuma problēmu, jo mežā atrasti atkritumi – polimēra maisiņi un pet pudeles. Vienojas ar audzinātājām par atkritumu savākšanu nākamajā dienā, līdzī ņemot cimds un atkritumu maisus.		
Stunda notika			
Datums: 01.10.2015.	Skola: Pļaviņu novada ģimnāzija	Kurās klasēs novadīta? 1.a,b	Kopējais dalībnieku skaits: 40
Autori: Ilona Lazda, Sarmīte Meldere		Sadarbības institūcija: skolas bibliotēka	

Stundas nosaukums: Nogrieznis un riņķa līnija praktiska satura uzdevumos		
Stundas mērķis: mācīt skolēniem saskatīt matemātikas zināšanu pielietojumu praktiskās situācijās		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs: - izmantojuši zināšanas par nogriezni un riņķa līniju praktiska satura uzdevumos; - pilnveidojuši komunikatīvās un domāšanas prasmes - atrast un lietot informāciju; lietot matemātisko valodu; prasmes izteikt, pamatot viedokli; uz klausīt
Mērķauditorija: 13 gadīgi skolēni	Mācību priekšmets: matemātika	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem izglītība un prasmes dzīvei un darbam; 4. Kvalitatīva izglītība un 17.Sadarbības mērķu sasniegšanai
Stundas gaita		
Ilgums 3' 2'	Ko dara skolēni? Skolotāja akcentē, ka skolēni ir apguvuši 1.tēmu levdas planimetrijā un šīs stundas mērķis ir mācīt skolēniem saskatīt matemātikas zināšanu pielietojumu praktiskās situācijās. Stunda notiks saistībā ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem – izglītība un prasmes dzīvei un darbam. Skolēni tiek sadalīti 12 grupās, iepazīstināti ar noteikumiem	Nepieciešamie resursi: kartītes ar numuriem skolēnu sadalīšanai darba grupās; darba lapas ar sagatavotiem uzdevumiem; A4 un A3 lapas, šķēres, līme, flomāsteri

20'	Skolēni pāros iepazīstas ar veicamajiem uzdevumiem, izvēlas nepieciešamos materiālos resursus uzdevumu veikšanai un noformē uzdevumu risinājumus	plakātu noformēšanai; mērinstrumenti – bīdmērs, mērlentes, auklas, lineāli; datori, kalkulatori, interaktīvā tāfele		
14'	Skolēni prezentē atrastos risinājumus par nogriežņu un riņķa līnijas izmantošanu praktiska satura uzdevumos			
1'	Skolotāja kopā ar skolēniem secina, ka ir daudzveidīga iespēja izmantot matemātikas zināšanas praktiskās situācijās, un pateicas skolēniem par paveikto darbu stundā.			
Stunda notika				
Datums: 29.09.2015.		Skola: Pļaviņu novada ģimnāzija	Kurās klasēs novadīta? 7. b klase	Kopējais dalībnieku skaits: 24
Autori: Ira Ņikiforova			Sadarbības institūcija:	

Stundas nosaukums: Izaicinājums veikt brīvprātīgo darbu dabas aizsardzībā			
Stundas mērķis: Veidot priekšstatu par iespējām veikt brīvprātīgo darbu novadā, valstī un ārzemēs.	Stundas uzdevumi: 1)noskaidrot jēdziena: "Brīvprātīgais darbs" nozīmi, 2)apkopot informāciju par brīvprātīgā darba iespējām novadā, valstī, pasaulē, 3)prezentēt iegūto informāciju par brīvprātīgā darba iespējām dabas aizsardzībā, 4)diskutēt un dalīties viedokļos par dabas aizsardzību. Sasniedzamie rezultāti. Skolēni būs: 1)ieguvuši informāciju par iespējām veikt brīvprātīgo darbu novadā, valstī un ārzemēs , akcentējot dabas aizsardzības nozīmīgumu, 2)skolēni būs ieguvuši praktisku pieredzi sadarbībai grupās.		
Vecuma grupa: 14 gadus veci jaunieši	Mācību priekšmets: Angļu valoda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 13. Nodrošināt visiem iespēju brīvprātīgi piedalīties dabas resursu saglabāšanas un sakārtošanas procesos.	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu Dabas mantojuma saglabāšana, ievērojamu dabas vietu sakārtošana, dabas skaistuma akcentēšana, cilvēka vērtību kritēriju pilnveidošana.
Stundas gaita			
Ilgums	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi

5 min	Stunda sākas ar skolotājas komentāru par stundas galveno mērķi un uzdevumiem. Skolotāja iesaista skolēnus diskusijā par labestības un savstarpējās cieņas un izpalīdzības nepieciešamību ikdienas dzīvē, par iespējām palīdzēt saglabāt un atjaunot dabas resursus.	Uz tāfeles uzrakstīti stundas mērķi un uzdevumi.
10 min.	Skolēni noskatās nelielu video par iespējām saglabāt dabas resursus. Skolēnu uzdevums video skatīšanās laikā aizpildīt darba lapas ar informāciju par iespējamajām rīcībām dabas aizsardzības sakarā. Skolotāja ar jautājumu palīdzību pārliecinās par skolēnu ierakstiem darba lapā un vienojas par pareizo informāciju.	Izdales materiāls : darba lapa ar sadaļām, kurās skolēni ieraksta video skatīšanās laikā informāciju par problēmām un iespējamajiem risinājumiem dabas resursu saglabāšanā Videomateriāls: https://www.youtube.com/results?search_query=protection+of+environment Everyday things you can do to help protect the environment.
5 min	Skolotāja ar ievadjautājumiem rosina skolēnus padomāt par iespējamajām darbībām un rīcībām, veicinot dabas aizsardzību. Noskaidro skolēnu domas par brīvprātīgā darba iespējām skolā, novadā, valstī un ārzemēs.	

15min	Skolēni pie tēmas par brīvprātīgā darba iespējām, dabas aizsardzību strādā jau 3 mācību stundas. Darba procesā skolēni bija sadalījušies grupās, kuras veica noteikto tēmu izpēti. Informācijas atlase, diskusijas, viedokļu apkopojums tiek atspoguļots plakātos un skolēnu prezentāciju laikā tēmas noslēguma stundā. <u>4 skolēnu grupas īsi un konkrēti prezentē iepriekš sagatavotos materiālus :</u> 1.Kas ir brīvprātīgais darbs? 2.Skolēnu iespējas veikt brīvprātīgo darbu skolā, novadā. 3.Iespējas veikt brīvprātīgo darbu valstī. 4.Informācija par brīvprātīgā darba veikšanu ārzemēs. (Akcentē dabas aizsardzību) Skolotāja izsaka pateicību par skolēnu darbu un noslēdz mācību stundu ar videomateriālu, kas liek skolēniem padomāt par mūsdienu sabiedrības iespējām saglabāt dabu tīrāku un pasauli labāku.	Skolēnu pierakstu klades, kurās skolēni pieraksta apkopojošo informāciju par grupās veikto izpēti un brīvprātīgā darba iespējām dabas aizsardzībā . Skolēnu veidotie plakāti par iespējām veikt brīvprātīgo darbu.		
5min	Tiek uzdots mājas darbs: Uzrakstīt savu viedokli vai domrakstu par personīgo ieguldījumu dabas aizsardzībā un veikto brīvprātīgo darbu. Skolotāja rosina skolēnus izmantot klasē gūto informāciju no darba lapām un pierakstiem.	Videomateriāls: https://www.youtube.com/watch?v=bn8R_Xqj1l0		
Stunda notika				
Datums:		Skola:	Kurās klasēs novadīta?	Kopējais dalībnieku skaits:
2015. gada 1. oktobrī		Pļaviņu novada ģimnāzija	8. a klase	22 skolēni
Autori:				
Indra Ozoliņa			Sadarbības institūcija: Pļaviņu novada ģimnāzijas bibliotēka, informātikas kabinets	

Stundas nosaukums: Enerģijas ieguves veidi			
Stundas mērķis: Veidot priekšstatu par veselīgu dzīvesveidu; ar vienkāršiem paņēmieniem pievērst uzmanību, kā varētu novērst trūkumu un bada, nostiprinot kritiskās domāšanas un sadarbības prasmes.	Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs: - izvērtējuši veselīgu dzīvesveidu; apguvuši teoriju un prasmi vienkārša ēdiena pagatavošanā bada novēršanā; - izteikuši savu viedokli par bada novēršanas problēmām.		
Vecuma grupa: 12 gadus veci jaunieši	Mācību priekšmets: Mājturība un tehnoloģijas	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 7. Nodrošināt visiem drošu, ilgtspējīgu un mūsdienīgu veselīgu dzīvesveidu, lai nenovestu pie trūkuma!	Trūcīgo personu iegūto Eiropas Savienības pārtikas paku efektīva izmantošana bada novēršanai
Stundas gaita			
Ilgums	Ko dara skolēni?	Nepieciešamie resursi	
5'	Katram skolēnam ir izdalītas darba lapas. Skolotājs pajautā, kas attēlos redzams, un apkopo skolēnu atbildes. Diskusija par veselīgu uzturu un bada problēmām pasaulē.	Izdales materiāls: darba lapas	
3'	Skolēni iepazīstas ar informāciju par veselīgu uzturu un aizpilda doto tabulu!	Izdales materiāls: darba lapas	
3'	Skolēni aizpilda krustvārdu mīklu, izrunājam pareizās atbildes!	Krustvārdu mīkla	

5'	Skolēni sadalās grupās, skolotāja atkārtro drošības noteikumus strādājot virtuvē; iepazīstina ar veicamo uzdevumu, galda kultūru un darba procesu grupās (produktu mazgāšana, mizošana, smalcināšana, sastāvdaļu pievienošana u.c.); kā arī darba vērtēšanas kritērijiem	Kritēriji uzrakstīti uz tāfeles un izdalītas veidlapas katrai grupai.	
40'	Skolēni grupās gatavo ēdienu – cep dažādas pankūkas, noformē tās uz šķīvja, klāj galdu, pareizi lieto galda piederumus.	Priekšauti un dvieļi katram skolēnam.	
4'	Grupas savus secinājumus apkopo, veidojot stāstījumu pēc dotajiem 6 kritērijiem. Grupu darba noslēgumā skolotājs veic un izsaka savu vērtējumu par darbu šajā stundā.		
Stunda notika			
Datums: 1.10.2015	Skola: Pļaviņu novada ģimnāzija	6.a klase	Kopējais dalībnieku skaits: 18
Autori: Ieva Volane, Guntis Mozga		Sadarbības institūcija: Kokneses luterāņu baznīca, z/s. „Ezernieki”, z/s. „Pumpuri”	

Stundas nosaukums: Dzīvnieku aizsardzība			
Stundas mērķis: Veicināt skolēnos izpratni par atbildību pret dzīvniekiem, pilnveidot sadarbības prasmes		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs: - argumentēti pamatojuši savu viedokli par dzīvnieku aizsardzības jautājumiem Latvju dainās un tagad, - izdarījuši secinājumus par to, ko paši var darīt dzīvnieku aizsardzības jautājumā, - pievērsuši uzmanību savam mājdzīvniekam.	
Mērķauditorija: [13-14 gadus veci jaunieši]	Mācību priekšmets: Bioloģija	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 15. Dzīvība uz Zemes	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu Dainu skapis
Stundas gaita			
Ilgums	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi
5'	Ienākot klasē katram skolēnam, tiek piedāvāts paņemt vienu lapiņu, uz kuras uzdrukāts tautasdziesmas fragments. Fragmenti ir numurēti (visiem vienas tautasdziesmas fragmentiem ir viens numurs). Skolotājs aicina skolēnus klusu izlasīt fragmentu, tad skolēniem jāsadala grupās (grupā ir skolēni ar vienādu numuru). Skolēniem tiek dots uzdevums – klasei priekšā nolasīt savu tautasdziesmu, pašiem sakārtojot pantiņu rindas secībā.		Izdales materiāls: Uz lapām izdrukātas un sagrieztas pa 2 rindām latviešu tautasdziesmas par dzīvniekiem

5'	Skolotāja aicina skolēnus izteikt savas domas, par ko būs šī stunda. Skolotāja klausās skolēnu versijas un tad noformulē precīzu stundas tēmu „ Dzīvnieku aizsardzība”, kopā ar skolēniem pārrunā, kāpēc un no kā dzīvnieki jāaizsargā. Skolotāja izstāsta, ka 4. oktobris ir Pasaules dzīvnieku aizsardzības diena, par šīs dienas mērķi – Izstāsta, ka pirmo reizi Pasaules dzīvnieku aizsardzības dienu sāka atzīmēt 1931. gadā Florencē, kad grupa ekologu vērta uzmanību uz izzūdošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzības nepieciešamību. Mūsdienās dzīvnieku aizsardzības ideja ir paplašinājusies uz visiem dzīvniekiem - pašlaik Pasaules dzīvnieku aizsardzības dienā runā par jebkura veida un sugas dzīvnieku problēmjautājumiem. Pēdējo gadu laikā šī diena vairāk ir pārvērtusies tieši par mājdzīvnieku aizsardzības dienu – 20. gadsimta beigās un 21. gadsimtā visvairāk pakļauti cietsirdībai ir tie dzīvnieki, kas ir tieši atkarīgi no cilvēka. Skolēni tiek rosināti izteikt viedokli, kā tautasdziesmas, kuras viņi lasīja stundas sākumā, saistītas ar stundas tēmu.	Uz interaktīvās tāfeles ir redzams Dzīvnieku aizsardzības dienas logo. www.worldanimalday.org.uk/
10'	Skolēni strādā grupās. Skolotāja katrai grupai izdala sagatavotu lapu plakātam, uz kura stūrī skolēni var izlasīt tautasdziesmu, kura atspoguļo grupas tēmu. Skolēni izlasa tautasdziesmu un mēģina noteikt, par ko būs jāveido plakāts. Ja nepieciešams – skolotāja uzvedina uz tēmas. 4 tēmas, par kurām skolēni veido plakātus: ➤ Medības, ➤ Kažokzvēri, ➤ Mājdzīvnieki, ➤ „Laimīgie dzīvnieki”.	Sagatavotas 4 dažādas A2 izmēra lapas, kurām stūrī uzlīmēta tautasdziesma
5'	Skolēnu pa grupām prezentē savus plakātus.	
7'	Skolotāja rosina skolēnus izteikt savu viedokli par citu grupu tēmām, to aktualitāti.	

6'	Skolēni noskatās clipu „ Projekts ”Ķepiņām auksti” . Skolotāja aicina izteikt ierosinājumus, kā paši skolēni varētu palīdzēt nelaimē nokļuvušiem mājdzīvniekiem. Skolotāja aicina skolēnus, kuriem ir mājdzīvnieki nedaudz iepazīstināt pārējos, kā viņi nokļuvuši pie viņiem.	Klips https://www.draugiem.lv/kepinam-auksti/gallery/?pid=344665089
2'	Skolotāja uzdod mājasdarbu – skolēniem jāiepazīstas ar uz interaktīvās tāfeles apskatāmo pasaules dzīvnieku aizsardzības dienas mājaslapu, tajā ievietoto clipu, jāizveido selfijs ar savu mājdzīvnieku, kurš jānosūta uz e-klases pastu.	www.worldanimalday.org.uk/
Stunda notika		
Datums: 29.09.2015	Skola: Pļaviņu novada ģimnāzija	Kurās klasēs novadīta? 8.a un 8.b Kopējais dalībnieku skaits: 41
Autori: Evita Valdburga		Sadarbības institūcija:

Stundas nosaukums: Došanas prieks			
Stundas mērķis: veidot izpratni par palīdzēšanas citiem iespējām		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1)jaunieši būs izgatavojuši rokdarbu dāvināšanai veciem ļaudīm Pasaules veco ļaužu dienā 2)jaunieši uzstāšanās un dāvanas pasniegšanas laikā sajutīs emocionālu gandarījumu	
Mērķauditorija: 8. klases skolēni	Mācību priekšmets: klases stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem Sadarbība mērķu īstenošanai (17)	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40']	1) Skolēni iesaistās sarunā par dažādām iespējām, kā citiem cilvēkiem var sagādāt prieku, pozitīvas emocijas, ka visbiežāk tās nav materiālās vērtības, bet gan garīgās, kā arī pašu „darinājumi” – dziesmas, rokdarbi, zīmējumi, sirsnīgi vārdi u. c. 2) Skolēni iepazīstas ar „sveiciena” – saldā puķu pušķa darināšanas posmiem un saņem izejmateriālus – kreppapīru, stieplītes, dekoratīvo līmlenti, konfektes - , kā arī sagatavo šķēres, lineālus un zīmuļus 3) Katrs skolēns pēc norādījumiem gatavo konfekti puķē, pēc tam izgatavo vēl 2 tādas pašas 4) Stundas beigās izveidots liels „ziedu” pušķis, kas tiks vests kā sveiciens Pasaules veco ļaužu dienā (1.oktobrī) uz Skrīveru sociālās aprūpes centru 5) Stundas turpinājumā – 1. oktobrī – skolēni uzstājas ar pašu sagatavoto priekšnesumu („Dziedošās klases” 4 dziesmām un M.Cielēnas „Balto pasaku”) Skrīveru sociālās aprūpes centrā un pasniedz savu gatavoto „ziedu” pušķi tā iemītniekiem – veciem ļaudīm(daudzi no tiem ir ratiņkrēslos, tāpēc jo īpaši priecīgi par „mākslinieku” ierašanos pie viņiem)		Nepieciešamie resursi Kreppapīrs, konfektes, stieplīte un dekoratīvā līmlente Pļaviņu novada domes autobuss

	6) Skolēni redz prieka asaras, dzird pateicības vārdus, paši saņem aplausus, saldumus un tādu emocionālo pārdzīvojumu, ka mājupceļš autobusā liekas vien dažu minūšu garumā (autobusā skolēni iesaistās diskusijā ar JIC vadītāju I. Upenieci par brīvprātīgo darbu, tā iespējām pasaulē, valstī, Pļaviņu novadā, atzīst, ka pašu aktivitāte ir brīvprātīgais darbs)			
Stunda notika				
Datums: 29. septembrī un 1. oktobrī		Skola: Pļaviņu novada ģimnāzija	8.a klasē	Kopējais dalībnieku skaits: 22
Autori: Velta Rulle			Sadarbības institūcija: Pļaviņu JIC „Ideja”, Pļaviņu novada dome	

Stundas nosaukums: Prioritāte - laba veselība			
Stundas mērķis: veido priekšstatu par veselību kā dzīves vērtību		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Izvērtē labas veselības priekšrocības Formulē labas veselības pozitīvo ietekmi uz kvalitatīvu dzīvi Saskata sadarbības nepieciešamību un pozitīvo ietekmi labas veselības veicināšanā	
Mērķauditorija: 11-13 gadus veci skolēni	Mācību priekšmets: Sociālās zinības	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 3. laba veselība	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu http://unesco.lv/latvijasdargumi/sadarbibas-tikli/
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40'] 5 min.	Ko dara skolēni? Skolēni klasē izvietojušies pa grupām (4grupas) Stundas sākumā skolotājs klasē uzdot jautājumu – vai veselība ir vērtība. Skolēniem lūdz atbildēt uz jautājumu, pamatojot kāpēc. Skolēnu atbildes apkopotas 1.pielikumā.		Nepieciešamie resursi [darba lapas un izdales materiālus lūdzam pievienot pielikumā] Tāfele, krīts
15 min.	Ņemot vērā iepriekšminētās situācijas, tiek izveidota veselības ietekmes shēma, skolēniem tiek uzdots, strādājot grupās, vizualizēt iepriekšminētās situācijas un komentēt tās. Skolēni, savā starpā runājot, aktualizē veselības lomu uz dažādām dzīves jomām un situācijām. Shēma un secinājumi redzami		Tāfele, krīts, A3 lapa, zīmuļi, rakstāmpiederumi

5 min.	2.pielikumā		
	Prāta vētra. Skolēni tiek aicināti izteikt viedokli, ko viņi var darīt savas veselības labā. Rezultāts apkopots 3.pielikumā		A4 lapa skolotāja novērojumiem un ideju fiksācijai
5 min.	Prāta vētra. Skolēni tiek aicināti izteikt viedokli, ko valsts dara viņu veselības labā. Rezultāts apkopots 3.pielikumā		A4 lapa skolotāja novērojumiem un ideju fiksācijai
10 min.	Atslēgas vārds sadarbība. Skolotāja vēstījums par veselības jautājumiem, kuru risināšanā iesaistās vairākas valstis, sadarbība notiek starp valstīm (apkopojums 4.pielikumā). skolēniem tiek demonstrēta filmiņa par veselības politikas mērķiem, tajā nopublicēts ziņojums par veselības aizsardzības jautājumiem Eiropā 2015. gadā, avots Pasaules Veselības organizācija (PVO). Lai sasniegtu trešo izvirzīto uzdevumu, skolēni tiek aicināti apmeklēt Pļaviņu novada bērnu bibliotēku, kura ir arī Unesco „Stāstu bibliotēka”, lai iegūtu materiālus par valstu sadarbību veselības jautājumos. Kā mājas darbs tiek uzdots izveidot informatīvu materiālu (atbilstoši skolēnu spējām) „Globālās veselības jautājumi”		Izdales materiāls A4 lapa http://www.euro.who.int/ru/home http://unesco.lv/latvijasdargumi/informacija-par-objektu/sadarbibas-tikli-objekti/stastu-bibliotekas-objekti/plavinu-novada-bernu-biblioteka/
Stunda notika			
Datums: 29.10.2015,	Skola: Pļaviņu novada ģimnāzija	Kurās klasēs novadīta? 5.b	Kopējais dalībnieku skaits: 15
Autori: Mārīte Skrabutena		Sadarbības institūcija: Pļaviņu novada bērnu bibliotēka	

Stundas nosaukums: Nabadzība		
Stundas mērķis: Paplašināt priekšstatu par nabadzības riskiem jeb cēloņiem un sekām. Apkopot iegūto informāciju un izveidot ieteikumus nabadzības mazināšanai, nostiprinot kritiskās domāšanas un sadarbības prasmes.	Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs: - Izvērtējuši informāciju par nabadzību Latvijā un pasaulē; - Formulējuši un apkopojuši savu viedokli, par vēlamajiem nabadzības riskiem/cēloņiem, nabadzības sekām un nabadzības mazināšanas risinājumiem Latvijā un pasaulē.	
Vecuma grupa: 14-15 gadus veci jaunieši	Mācību priekšmets: Sociālās zinības, ģeogrāfija, klases stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem: nabadzības izskaušana un visiem nodrošinātu cilvēka cienīgu dzīvi.
Stundas gaita		
Ilgu ms	Ko dara skolēni?	Nepieciešamie resursi
5'	Tiek rādīts prezentācijas materiāls ar dažādiem attēliem, kas liecina par nabadzību. Skolēni tiek aicināti atminēt, par ko šajā stundā tiks runāts. Lūdz skolēnus izskaidrot, kas pēc viņu domām ir „nabadzība”.	Projektors. Apkopo skolēnu atbildes uz tāfeles.
1'	Skolotājs iepazīstina ar globālo Ilgtspējīgas attīstības mērķi: nabadzības izskaušanu un visiem nodrošinātu cilvēka cienīgu dzīvi.	
40'	Skolēni nelielās grupās iepazīstas ar informāciju par Eiropas komisijas paziņojumu “Cilvēka cienīgu dzīvi visiem — no koncepcijas līdz kopīgai rīcībai”	Grupu sadalījumam lapiņas: nabadzības riski jeb cēloņi, nabadzības sekas, nabadzības iespējamie risinājumi. Informatīvais materiāls www.ipex.eu/IPEXL-WEB

30'	Skolēni grupās izvērtē 1. nabadzības iespējamus riskus/ cēloņus. 2. nabadzības iespējamās sekas. 3. nabadzības mazināšanas iespējamie risinājumi Grupas apkopo iegūto informāciju un prezentē paveikto	A3 lapas, marķieri.
5'	Skolēni tiek individuāli aicināti secināt vai nabadzību var izskaust pilnībā vai nē. Tiek apkopoti skolēnu viedokļi: Nabadzība ir problēma, ko nevar atrisināt pilnībā vai kopīgiem spēkiem apturēt, to var tikai ierobežot un cīnīties, lai samazinātu nabadzīgo un trūcīgo iedzīvotāju skaita palielināšanos nākotnē.	Pierakstu papīrs katram skolēnam, A3 papīrs(apkopojumam).
Stunda notika		
Datums: 6.10.2015	Skola: Rankas pamatskola, Gulbenes novads, Rankas pagasts.	Kurās klasēs novadīta: 9. klase Kopējais dalībnieku skaits: 9
Autori: Inga Jerumāne		Sadarbības institūcija:

Stundas nosaukums: Apkārtējās vides piesārņojums			
Stundas mērķis: Radīt izpratni par atkritumiem un to bīstamību.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1.Padzilināt zināšanas par piesārņojuma avotiem un sekām. 2.Veidot saudzīgu attieksmi pret dabas resursiem.	
Mērķauditorija: 7 -9 gadi	Mācību priekšmets: dabaszinības stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem: 5., 5.1., 5.2., 5.3.	Saistība ar UNESCO pasaules mantojums: Rosināt domāt par dabas resursu ierobežotību un cilvēku ietekmi uz dabu un klimata pārmaiņām. Daugavas loki.
Stundas gaita			
Ilgums	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi
5 min [kopā 40']	Skolēni stāsta par savu pieredzi, kas saistīta ar atkritumu vākšanu mājās, sabiedriskās vietās, skolā. Skolotājs rosina bērnus stāstīt, uzdodot papildus jautājumus. (Kas ir atkritumi? Kā rodas atkritumi? Kam kaitē atkritumi? Kas jādara?)		žetoni Fotoaparāts.
5 min	Skolotājs izstāsta par atkritumu vākšanu un šķirošanu. Dara zināmu, ka nākamajā stundā mēs apmeklēsim atkritumu šķirošanas vietu mūsu ciematā, jo mūsu pagasts ir iesaistīts Eiropas projektā un mūsu ciematā jau ir tāda vieta, kur visi iedzīvotāji var atnest plastmasas un stikla pudeles.		Liela A2 lapa zīmēšanai

10 min	Skolotājs uzdod bērniem jautājumu. Varbūt kāds ir redzējis pilsētā dažādu krāsu miskastes?	Krāsainie zīmuļi	
5 min	Kas tas varētu būt? Bērni izstāsta savus minējumus. Skolotājs papildina dzirdēto. Uz liela ekrāna bērniem tiek parādīta filma “Papīra ceļš” no Zaļā josta vietnes.		
5 min	Pie klases sienām ir piestiprināti attēli ar dažādu krāsu miskastēm. Bērni saņem attēlus ar dažādu veidu atkritumiem. Bērniem tiek piedāvāts sašķirot atkritumus.		
10 min	Bērniem jāatbild uz jautājumu: Kādēļ ir jāšķiro atkritumi un kā tie ietekmē mūsu dzīvi un apkārtējo dabu? Kas notiks, ja atkritumi nebūs laikus novākti? Kas vēl piesārņo dabu?		
	Lai izskaidrotu, kādos veidos notiek piesārņojuma izplatīšanās, skolēni grupās modelē piesārņojuma izplatīšanās dažādās vidēs – gaisā, ūdenī, augsnē.	Dažādu priekšmetu-atkritumu attēli.	
	Stundas beigās skolēni zīmē harmonisku dabas vidi. Katra grupa stāsta par savu zīmējumu.		
Stunda notika			
Datums:	Skola: Audriņu pamatskola	Kurās klasēs novadīta? 1.- 3. klases	Kopējais dalībnieku skaits: 27
01.10.2015.			
Autori: T.Vabale, O.Brokāne, A.Krasovska		Sadarbības institūcija: Audriņu pamatskolas bibliotēka, Audriņu pagasta bibliotēka.	

Stundas nosaukums: Bēgļi Latvijā un pasaulē			
Stundas mērķis: Veidot priekšstatu par Latvijā un pasaulē notiekošo, ieinteresēt skolēnus politikā, veicināt prasmi paust savu viedokli, pamatot to par konkrēto problēmu/notikumu.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs: - Informēti par šobrīd aktuālu problēmu Latvijā un pasaulē – bēgļi; - Iepazinušies ar citu cilvēku viedokļiem saistībā ar konkrēto tēmu; - Paplašinājuši savu vārdu krājumu, iepazīstot jēdzienus latviešu valodā (patvēruma meklētājs, bēglis, alternatīvais statuss, nelegālais imigrants) - Sapratuši, ka ir daļa no Latvijas valsts iedzīvotājiem, ka spēj paust savu neatkarīgu viedokli par situāciju valstī; - Gatavi, ka kādā no Latvijas skolām, ciematiem, pilsētām, darbavietām būs kāda pieaugusi persona, bērns, skolēns, kurš (a) nebūs latviete (is), zinās kā rīkoties situācijā, būs informēti par notiekošo; - Informēti par to, kas ir UNESCO.	
Mērķauditorija: 10 gadus veci skolēni	Mācību priekšmets: Sociālās zinības	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 17. Sadarbība mērķu īstenošanai. Apvienojoties Eiropas Savienības valstīm, varam palīdzēt grūtībās nonākušajiem. Latvija kā ES dalībvalsts piedalās bēgļu izmitināšanā	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu Sibīrijā rakstītas vēstules uz bērza tāss
Stundas gaita			
Ilgums	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi

15'	Skolotāja jau iepriekš ir informējusi klasi par to, kas ir pasaules lielākā mācību stunda, kādēļ tajā piedalīsies, iepazīstinājusi klasi ar to, kas ir UNESCO. Skolēni ienāk klasē, apsēžas. Skolotāja uzdod jautājumu: „Kāda šobrīd ir pasaulē, Latvijā aktuālākā problēma, par kuru tiek daudz diskutēts un dzirdēts?” Skolotāja uzklausa visu bērnu atbildes un pievēršas vienai, konkrētai problēmai – bēgļi Latvijā un pasaulē. Bērni tiek iepazīstināti ar skolotājas sagatavotu prezentāciju par konkrēto tēmu. Skolotāja īsi, bērniem saprotamā valodā, izskaidro šobrīd Latvijā un pasaulē radušos situāciju.	Dators, skolotājas sagatavota prezentācija
15'	Skolēniem tiek iedota A4 formāta lapa (ja nepieciešams, tad vairākas), tajā redzams uzdevums: Iedomājies, ka esi Latvijas valsts politiķis, notiek sēde, kurā jāpieņem lēmums par bēgļiem, kuri ieradīsies Latvijā, kur viņus izmitināt, kā šos cilvēkus nodarbināt, kā palīdzēt iejusties Latvijas skolās, kā palīdzēt apgūt kādu profesiju, lai bēgļi varētu atrast darbu Latvijā. Kad skolēni darbu pabeiguši, tiek uzklausītas viņu idejas.	Izdales materiāls #1: A4 formāta lapa, kurā redzams uzdevums un tā noteikumi
10'	Kad skolēni ir iepazinušies ar tēmu un prezentāciju par to, veikuši uzdevumu (iejutušies Latvijas politiķu lomās), skolotāja katram klasē esošajam izdala A4 formāta lapu, tajā redzams neliels tests ar dažiem jautājumiem (ir doti atbilžu varianti), skolēni apvelk pareizo atbildi un mācību stundas beigās kopā ar skolotāju precizē un pamato pareizās atbildes.	Izdales materiāls #2: A4 formāta lapa, kurā redzams tests, atbilžu varianti, uzdevuma noteikumi
Stunda notika		
Datums: 01.10.2015.	Skola: Audriņu pamatskola	4. klase
Kopējais dalībnieku skaits: 8		
Autors: Līga Lizdika		Sadarbības institūcija: Audriņu pamatskolas bibliotēka

Stundas nosaukums: Cilvēka saikne ar dzīvo radību			
Stundas mērķis: • iepazīstināt ar globālām problēmām pasaulē un Latvijā; • paplašināt skolēnu zināšanas par ekoloģijas problēmām; • aktivizēt leksikas lietošanu par tēmu „Ekoloģija”; • attīstīt komunikatīvās prasmes un iemaņas strādāt grupā; • attīstīt analītiskās prasmes un izdarīt secinājumus.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: • aktivizēt leksikas lietošanu par tēmu „Ekoloģija”; • attīstīt runas prasmes; • attīstīt sociālās prasmes.	
Mērķauditorija: 14 gadi (8.kl skolēni)	Mācību priekšmets: Angļu valoda, sociālās zinības, ģeogrāfija.	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem Temats 13 – Planētas aizsardzība	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts.
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 60']	Ko dara skolēni? 1. Ienākot klasē, skolēni izvēlas skolotājas sagatavotas ģeometriskas figūras (trijstūris, aplis vai kvadrāts), tādējādi skolēni tiek dalīti trīs grupās darbam stundā. Uz interaktīvās tāfeles redzama Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta fotogrāfija. Skolēniem grupās jānosaka stundas tēma un biežāk sastopamās problēmas, kas saistītas ar šo tēmu. Viņi izsaka savas domas un iepazīstina citas grupas ar tām, tādējādi noskaidrojot stundas tēmu. 2. Uz interaktīvās tāfeles redzamas četras fotogrāfijas, kurās redzamas dabas katastrofas (sausums, cunami, plūdi). Skolēni apspriež katru fotogrāfiju un secina, kāda kataklizma katrā fotogrāfijā attēlota, min pasaulē vispazīstamāko dabas katastrofu piemērus (zemestrīce Japānā, plūdi Taizemē). 3. Darbs grupās.		Nepieciešamie resursi 1. Dziesmas „Mother Forest” teksts (Cambridge For Schools, St B2, 1996). 2. Vērtēšanas lapa grupu darbam.

Tiek piedāvāts uzdevums: ko var darīt cilvēks, lai saglabātu apkārtējo vidi. Pēc apspriešanās katras grupas pārstāvis iepazīstina pārējos ar savas grupas idejām. 4. Skolēni tiek rosināti atbildēt uz jautājumu par to, kā katrs no mums risina ekoloģijas un dabas resursu problēmu savā dzīvē (ūdens, gaisma utt.). Skolēni tiek uzaicināti demonstrēt iepriekš sagatavoto videomateriālu (mājas darbs), kurā viņi ilustrē saudzīgu attieksmi pret dabas resursu izmantošanu mūsdienās. 5. Skolotāju informē skolēnus par dažāda veida atkritumu šķirošanu ar mērķi tos pārstrādāt. Izmantojot interaktīvo tāfeli, skolēniem tiek piedāvāts uzdevums par atkritumu šķirošanu. 6. Pēc Lietišķās mākslas muzeja apmeklējuma, skolēniem bija piedāvāts mājturības stundās izgatavot sadzīves priekšmetus no pārstrādātiem materiāliem. Skolēni demonstrē savus darinājumus. 7. Skolēniem tiek piedāvāts izveidot tekstu no dziesmas fragmentiem („Mother Forest”). Skolēni turpina strādāt grupā. Grupa, kura pirmā paveikusi uzdevumu, iepazīstina pārējos ar izveidoto tekstu. Tad visa klase dzied dziesmu. 8. Katrs grupas dalībnieks, izmantojot vērtējuma lapu, novērtē savu ieguldījumu grupas darbā. 9. Stundas beigās skolēni izsaka savu viedokli par tēmas aktualitāti un izmantotajām darba organizācijas formām stundas gaitā. Katrs skolēns pielīmē krāsainas līmlapīņas pie improvizēta koka.			
Stunda notika			
Datums:	Skola:	Kurās klasēs novadīta?	Kopējais dalībnieku skaits:
01.10.2015	Rīgas 34. vidusskola	8.b un 8.d kl. skolēni	16 skolēni
Autori: Jeļena Larina, Aļona Novožilova		Sadarbības institūcija: Meteoroloģiskais un ģeodēziskais dienests Dekoratīvās mākslas un dizaina muzejs	

Stundas nosaukums: Vai šodien pasaulē pastāv nabadzība?			
Stundas mērķis: Pilnveidot skolēnu izpratni par dabas, sociālo un ekonomisko procesu veidošanos un to attīstības mijiedarbību mūsdienu pasaules globālā, reģionālā mērogā un spēju līdzatbildīgi iesaistīties ilgtspējīgā sabiedrības attīstībā.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: - Izprot starptautisko organizāciju lomu pasaulē. - Izprot pārtikas nodrošinājuma problēmas attīstītās un attīstības valstīs un skaidro bada un patērēšanās problēmas. - Nosaka kartē slimību – malārija, HIV/AIDS, dzeltenais drudzis, Sars u. c. – izplatību reģionus un apzinās iespējamos riskus.	
Mērķauditorija: [8. klases skolēni]	Mācību priekšmets: [ģeogrāfija, sociālās zinības]	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem [1.-2. Nabadzības likvidācija visās tās formās]	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat.http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums 5’	Ko dara skolēni un skolotājs? I. Ierosināšana. Klipa demonstrēšana. Problēmjautājuma izvirzīšana: Vai pasaulē pastāv nabadzības problēma? (1.slaidis)		Nepieciešamie resursi Videoklips par nabadzības un bagātības atšķirībām, prezentācija PowerPoint „Vai šodien pasaulē pastāv nabadzība?”
10+5’	II. Grupu darbs – avotu analīze. Katrai grupai doti atsevišķi avoti par nabadzības problēmu. Izlasot tekstus, skolēniem jāatlasa un jāprezentē svarīgākie fakti par nabadzību (tās izplatīšanos, cēloņiem utt.) (2.slaidis)		Pielikums 1. Avoti
6’	III. 1. Uzdevums grupām: atlasīt lapiņas ar nabadzības pazīmēm. (3.slaidis)		Pielikums 2., plakāts „Nabadzības pazīmes”
7’	2. Skolotāja komentārs: nabadzības pazīmes. (4.-10.slaidi)		
2+5’	IV. Prāta vētra „Ko var nopirkt par šo naudu?” Skolotājs aktualizē informāciju par nabadzības sliksni un uzdod jautājumu skolēniem. Skolēni apspriež grupās un piedāvā savu variantu.		

	(11.slaidis)	
V.	Apkopojums. Stundas nobeigumā skolotājs un skolēni izdara secinājumus, ka nabadzības problēma pastāv pasaulē un ir ļoti aktuālā.	
Stunda notika		
Datums:01.10.2015	Skola: Rīgas 61. vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 8. klase
		Kopējais dalībnieku skaits: 26
Autori: Inga Razuvane, Igors Haļuto		Sadarbības institūcija:

Stundas nosaukums: Ģimenes ārsts palīdz			
Stundas mērķis: Atbalstīt interesantas un aizraujošas latviešu valodas apgūšanas praksi veselības jomā.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: • Attīstīt skolēnu komunikācijas spējas, saistītas ar uzvedības prasmi, apmeklējot ārstu. • Iepazīstināt skolēnus ar medicīnas leksiku, saistītu ar slimībām un pašsajūtu. • Atbalstīt iniciatīvu palīdzēt saslimušajam: izsaukt ātro palīdzību. • Dot uzdevumus, kas jāveic, strādājot grupās.	
Mērķauditorija: 8-9 gadu bērni	Mācību priekšmets: Sociālas zinības	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem „Vesels un darbspējīgs cilvēks”	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu Latviešu valoda – kā UNESCO nemateriālā kultūras mantojums
Stundas gaita			
Ilgums kopā 40’	Ko dara skolēni? 1. Prāta vētra. Sākumā pēc stundas tematu iepazīstināšanas skolēni atbild uz skolotājas jautājumiem: Kas mūsdienās palīdz cilvēkam ikdienā? Kas jādara, lai augtu vesels? Kāda būtu pasaule, ja visi cilvēki būtu veselīgi? 2. Grupu darbs. Pēc atbildēm uz jautājumiem, katra skolēnu grupa saņem tekstu „Veselība un slimība” ar kuru bērni iepazīstas. Arī tiek iedota lapa, uz kuras ir minēti atslēgas vārdi (ārsts, slimība, slimis, slimnīca utt.) un dialogs ar izlaistiem vārdiem. Balstoties uz teksta leksiku, skolēni ieliek trūkstošos vārdus dialogā. Bērni izkrāso zīmējumus.		Nepieciešamie resursi Mācību grāmata, darba burtnīca (UPE latviešu valoda 2. klasei). Vārdnīcas. Medicīniskās ierīces: fonendoskops, lāpstiņa, termometrs. Medicīniskais apģērbs: halāts un cepure. Izdales materiāli pievienoti pielikumā

3. Pāru darbs. Katrs pāris saņem pirms mācību stundas sagatavoto darba lapu «Ko nozīmē šie vārdi?» un fotografētus attēlus. Skolēni zem katras fotogrāfijas uzraksta ko viņi tur redz (poliklīniku, mikstūru utt.). 4. Lomu spēle. Katra grupa saņem attēlus ar kādām slimībām. Katrai grupai ir savs ārsts. Skolēni veido dialogu starp ārstu un pacientiem. Katra grupa prezentē uzvedības prasmes, apmeklējot ārstu. 5. Refleksija. Stundas nobeigumā skolēni izdara secinājumus, uzsverot personisko atbildību savas veselības saglabāšanā.			
Stunda notika			
Datums: 29.09.2015	Skola: Rīgas 74. vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 2.a klasē	Kopējais dalībnieku skaits: 20
Autori: Irena Petrova, Ludmila Oļševska		Sadarbības institūcija: Rīgas 74. vidusskolas bibliotēka	

Stundas nosaukums: Aprīlis - gājputnu sagaidīšanas mēnesis			
Stundas mērķis: Veidot izpratni par putnu nozīmi ekosistēmā. Veicināt kritiskās domāšanas un analizēšanas attīstību.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Uzdevumi: - iepazīstināt skolēnus ar gājputnu un nometnieku nozīmi ekosistēmas saglabāšanā; - noskaidrot kā cilvēki var sekmēt putnu dabisko vairošanos; - apzināties sevi kā dabas sargātāju un kopēju. Skolēni būs: - iepazīnuši Latvijas gājputnus un nometniekus, to migrācijas vietas; - iemācījušies pagatavot putnu būrīti.	
Mērķauditorija: 7 gadus veci skolēni	Mācību priekšmets: dabaszinības, klases stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 7. Nodrošināt vides ilgtspēju	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu Daugavas loki
Stundas gaita			
Ilgums	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi
5 min	Kā cilvēki un daba savstarpēji ietekmē viens otru? Skolēni min viņuprāt tipiskākos gadījumus, kad daba ietekmē cilvēku darbību un kad cilvēks iejaucas dabas procesos. Skolotājs pieraksta skolēnu piedāvātās atbildes uz tāfeles, tās nešķirojot. Tad kopīgi, pārrunājot, izanalizē visas piedāvātās idejas un nonāk pie secinājuma, ka cilvēki, iejaucoties dabas		„Prāta vētra” - tāfele

	procesos, ir izjaukuši līdzsvaru dabā un ekosistēmā.	
3 min	Vai tu zini, kā iedala visus putnus? (Gājputni un nometnieki) Skolēni uzzina, ka putnus iedala atkarībā pēc to uzturēšanās un ligzdošanas vietas.	Interaktīvs materiāls
5 min	Kas ietekmē putnu skaita samazināšanos? Skolēni izsaka savas domas. Tad skolotājs izstāsta dažus interesantus faktus par to, cik svarīgi ir saglabāt ekosistēmu un neiejaukties dabas ritmos. Klimats mainās... Klimata zinātnieki prognozē, ka pavasaris Latvijā varētu sākties ātrāk. Kukaiņiem, kas dzīvo šeit uz vietas, ir vieglāk pielāgoties pārmaiņām, līdz ar to arī kukaiņu «mazuļu» laiks (t.i., laiks, kad vislielākajā skaitā sastopami kukaiņu kāpuri) var sākties agrāk nekā līdz šim. Bet putni, kas ziemu pavada Āfrikā neatkarīgi no laika apstākļiem pie mums, gadu no gada atgriežas apmēram tajā pašā laikā. Pat tad, ja tie mēģina pielāgoties mainīgajam klimatam, tik strauji tas neveicas, un kukaiņu kāpuru maksimums var tikt nokavēts. Kāpuru ir maz, un visiem mazuļiem var nepietikt. Ja mazulim tomēr paveicies un ir bijis pietiekami daudz barības, lai tas izaugtu, migrācijas ceļš var kļūt grūtāks, proti, straujas laika apstākļu maiņas (piemēram, pēkšņas vētras) var ne tikai aizkavēt migrāciju, bet arī izraisīt daudzu putnu bojāeju. Pie klimata pārmaiņām vismaz daļēji vainojams cilvēks, kurinot ogles un naftu un laižot gaisā ogļskābo gāzi un citas t.s. siltumnīcas efekta gāzes. Tad nu arī pats cilvēks, cik nu spēj (un grib) mēģina visu vērst par labu, piemēram, pārejot uz atjaunojamiem energoresursiem – vēja un saules enerģiju, biodegvielu u.tml. Tomēr mums ir nelāga tieksme labas idejas pārvērst nepārdomātos pasākumos ar sliktām sekām, it īpaši, kad labās idejas kļūst par biznesu. <u>Piemēram, ceļavēja nozīme putnu migrācijā.</u> To pašu vēju cilvēki grib izmantot elektrības ražošanai un slej tā ceļā vēja elektrostacijas. Latvijā vēja parki pagaidām vēl tiek samērā labi kontrolēti, bet šur tur	Zīmēšanas lapas Darba lapa

	citās valstīs tie stāv tieši gājputnu ceļā un no zaļo enerģiju ražojošām vējdziņnavām ir kļuvuši par „gaļas mašīnām”... Protams, neviens saprātīgs cilvēks nenoliegs nepieciešamību izmantot atjaunojamus un neizsmeļamus energoresursus, bet svarīgi šos pasākumus plānot tā, lai ir arī „kur putniem(i) uzņemties”.	
7 min	Vai tu zini, kā putni ceļo? Kāpēc visi putni nemitinās visu cauru gadu vienā vietā? Jāsāk ar to, kāpēc gājputni vispār pamet Latviju – vietu, kur tie ir šķīlušies un uzauguši. Par putnu migrācijas izcelsmi ir dažādas teorijas, bet viena no ticamākajām vēsta, ka putnus uz «siltajām zemēm» aizdzen barības trūkums ligzdošanas vietās. Tāpat notiek arī ar putniem citās valstīs. Daži putni no Ziemeļiem dodas pārzīmot uz Latviju. Skolotājs pastāsta, kas palīdz putniem veikt garo ceļu.	
4 min	Skolēni iepazīst dažus putnus - nometniekus un gājputnus. Skolotājs parāda putna attēlu, skolēni cenšas pateikt, kas tas ir par putnu. Tad visi pārbauda, vai pateikuši pareizi.	Interaktīvs materiāls
3 min	Kopīgi apskata karti un noskaidro, ka stārķis ziemā no Latvijas ceļo uz Āfriku un Indiju. Izpilda uzdevumus: - Ko gribētu pajautāt stārķim pirms viņš dodas ceļā? - Ko gribētu uzzināt, kad stārķis atgriežas Latvijā?	Interaktīvā karte

13 min	Kā palīdzēt putniem neizmirt un atgriezties Latvijā? Putni dabā nekad nenomirst dabīgā nāvē. Cilvēki kopj mežus un dārzus, izcērt vecos krūmus un kokus, to vietā stāda jaunus. Vecu dobumainu koku kļūst arvien mazāk. Tāpēc daudziem putniem trūkst ligzdošanas vietu. Cilvēki var palīdzēt putniem, izgatavojot putnu būrīšus. Lai būrītis būtu derīgs putnu ligzdošanai, tā izgatavošanai ir vairāki noteikumi. Kopīgs darbs - pagatavot putnu būrīti (no iepriekš sagatavotiem dēļiem) un piestiprināt skolas pagalmā pie kāda koka. Skolēni secina, ka tad varēs pavasarī novērot, vai kāds putnu pāris iemītnāsies mūsu pagatavotajā būrītī.			Interaktīvs materiāls
--------	--	--	--	---

Stundas nosaukums: 21. septembris - STARPTAUTISKĀ MIERA DIENA			
Stundas mērķis: Panākt to, lai skolēni saprastu, ka ar mieru un pozitīvo attieksmi var panākt daudz vairāk, un, komunicējot savā starpā pieklājīgi un labsirdīgi, tas būs arī daudz vieglāk.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1. Izraisīt skolēnos pozitīvas emocijas; 2. Ieaudzināt tikumiskas vērtības; 3. Panākt to, lai kolektīvs kļūtu draudzīgāks, mierīgāks un labestīgāks.	
Mērķauditorija: 7-10 gadi	Mācību priekšmets: klases stunda, sociālās zinības	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem [globālais mērķis nr.16 – Miers un taisnīgums] Starptautiskā miera diena ir iespēja sabiedrībai, organizācijām un valstīm visā pasaulē iesaistīties aktivitātēs, kas veicina miera kultūras attīstību, aicinot respektēt ikvienu cilvēku bez aizspriedumiem un aktīvi iestāties pret jebkāda veida vardarbību.	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi] UNESCO LNK iestājas par miera kultūras veicināšanu Latvijā, sekmējot dažādu sabiedrības grupu savstarpēju dialogu, starpnozaru sadarbību un īstenojot dažādas aktivitātes UNESCO izglītības, zinātnes, kultūras un komunikāciju un informāciju programmu ietvaros.
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40']	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi [darba lapas un izdales materiālus lūdzam pievienot pielikumā]
5'	Ievadsaruna, skolēnu iepazīstināšana ar stundas mērķiem un uzdevumiem		Tiek izmantotas modernās tehnoloģijas – projektors, prezentācija
8'	Prezentācijas materiālu apskate – vēsturiski fakti, miera simboli, kāpēc šī diena atzīmējama		http://www.globalaizglitiba.lv/assets/Globalaizglitiba/materiali/Starptautiskamieradiena.pdf

5'	Dinamiskā pauze – pateikt savu sakāmo ar mīmiku un žestiem, bez sarunām, staigājot pa klasi un satiekoties ar klasesbiedriem	Skolotāja piedalās pauzē, rāda pati savu mākslu un prasmes, mēmi demonstrējot savu mieru un labestību
10'	Miera zīmju zīmēšana – miera balodis ar olīvu zaru, miera zīme riņķī	Izdalī baltas A5 lapas, bērni izmanto savus parastos, krāsainos zīmuļus un dzēšgumiju, skolotāja arī nozīmē simbolus uz tāfeles, bērniem parādot, kā to labāk paveikt
6'	Video demonstrēšana par labsirdību un mieru, kas video laikā sasauca ar sakāmvārdu: “Dots devējam atdodas.” Cilvēki viens otram palīdz un brīžos, kad viņiem ir nepieciešama palīdzība, tas viņiem tiek dots.	https://www.youtube.com/watch?v=NVy-xky39hg&list=PLMLYiWm0InQgbDomwwdm4CDkDDD6JZtgM Kindness Boomerang
6'	Refleksija, stundas noslēguma pārdomas	Bērni izsaka savas pārdomas un izsaka savu viedokli, ka visiem darbs pie miera un labestības ir veicams kopā, nevis vienam pašam, tātad – stundas mērķis ir sasniegts, un uzdevumi izpildīti.

Stunda notika

Datums:	Skola:	Kurās klasēs novadīta?	Kopējais dalībnieku skaits:
18.09.2015.	Rīgas Hanzas vidusskola	1. klasē	29
Autori:		Sadarbības institūcija:	
Sandra Graudiņa			

Stundas nosaukums: Latvijas dabas daudzveidība			
Stundas mērķis: Veidot priekšstatu par Latvijas dabas ainavām, augu, dzīvnieku daudzveidību.		Stundas uzdevumi / sasniežamie rezultāti: Apzināties Latvijas dabas daudzveidību un nepieciešamību to saudzēt.	
Mērķauditorija: 1.klases skolēni	Mācību priekšmets: Dabaszinības, sociālās zinības	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem Apzināties dabas aizsardzības nepieciešamību, lai mēs turpinātu dzīvot tīrā vidē	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu
Stundas gaita			
Ilgums 5 min. 15 min.	Ko dara skolēni? Prāta vētra par dabas ainavām. Darbs grupās - skolēni liek kopā skolotāja sagatavotus attēlus- puzzles. Secina, ka katrai grupai izveidojas cits attēls-dabas ainava (mežs, pļava, tīrums, purvs, jūra, ezers). Katra grupa prezentē savu veikumu. Piestiprina pie klases sienas.		Nepieciešamie resursi Attēli no kalendāriem, kur redzamas dažādas dabas ainavas.
15 min.	Katram skolēnam tiek iedots kāda dzīvnieka attēls. Viņš nostājas pie tā attēla (ainavas), kur viņaprāt ir šī		Dzīvnieku attēli.

	dzīvnieka mājvieta. Mēģina stāstīt par to, kas var apdraudēt šī dzīvnieka dzīvi.			
5 min.	Diskusija, secinājumi - svarīgi saudzēt un saglabāt vidi, lai Latvijas dabas daudzveidība priecētu arī tūristus un viesus.			
Stunda notika				
Datums: 29.09.2015.	Skola: Rīgas Hanzas vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 1.c	Kopējais dalībnieku skaits: 30	
Autori: Dace Bauerniece		Sadarbības institūcija:		

Stundas nosaukums: Rūpes par sevi „esmu tīrs”			
Stundas mērķis: Veidot priekšstatu par pasaules problēmām – slimībām, netīrību.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs: - uzzinājuši par aktuālām problēmām pasaulē; - raduši priekšstatu par to, kā sevi pasargāt no šādam problēmām; - raduši ierosmes, kā palīdzēt rūpēties par sevi.	
Mērķauditorija: [6-7 gadus veci bērni]	Mācību priekšmets: [Klases stunda.]	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 3. Laba veselība	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums 10'	Ko dara skolēni? Katram skolēnam ir sagatavots parastais zīmulis, zīmēšanas lapa, krāsainie zīmuļi vai flomāsteri. Skolotāja rāda sagatavoto videomateriālu par to, kāda netīrība ir mazāk attīstītākās valstīs. Netīrība, piesārņota vide rada dažādas problēmas cilvēka veselībai.		Nepieciešamie resursi Projektors, dators. Videoprezentācija tika atrasta YouTube videoarhīvā.
20'	Skatāties videoprezentāciju: • Man ir tīri zobi. • Bērnu slimnīcas roku mazgāšanas deja.		YouTube videoarhīvs.

10'	Skolotāja uzdot darba uzdevumu – uzzīmēt to lietu, kura noder mazgājoties.			Grāmatas nosaukums:
	Rāda grāmatu par, kurā ir daudz padomu, ka rūpēties par sevi.			„ Esmu tīrs.”
	Rezumējums par garāko mācību.			Autori – Ilona Laizāne, Aelita Žučkova, Dagnija Rubiķe
Stunda notika				
Datums:	Skola:	Kurās klasēs novadīta?	Kopējais dalībnieku skaits:	
28.09.2015	Rīgas Hanzas vidusskola	1.d klase	26	
Autors:		Sadarbības institūcija:		
Baiba Laizāne				

Stundas nosaukums: Mainos es, mainies tu, mainās visa pasaule			
Stundas mērķis: Veidot izpratni pa cilvēka un sabiedrības attīstības norisēm un likumsakarībām.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Mācās apzināties, ka no cilvēku saimniekošanas veida ir atkarīga apkārtējās vides kvalitāte. Mācās izprast, kāpēc ir nepieciešama droša vide un kā to veidot. Mācās apzināties veselīga dzīvesveida nozīmi.	
Mērķauditorija: 2. klases skolēni	Mācību priekšmets: [dabaszinības un sociālās zin.]	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem Veidot izpratni par to, ka cilvēks ir dabas daļa, ka materiālie resursi nav neizsmeļami, ka tas, kā dzīvojam šodien, ietekmēs dzīvi nākotnē.]	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 80min]	Ko dara skolēni? Kopā ar skolēniem skatāmies un pārrunājam redzēto bukletā http://www.zalajosta.lv/sites/default/files/viis_buklets.p.d.f . Darba lapa Skolēni aizpilda darba lapas daļu – kā rīkoties? 1.Izslēdz apgaismojumu, kad tas vairs nav nepieciešams Lieto energoefektīvas spuldzītes. 2.Izvēlies vietējā ražojuma un gadalaikam atbilstošu pārtiku. Ēd vairāk augļu un dārzeņu. Izpēti, cik E burtu ir uz pārtikas produkta iepakojuma.		Nepieciešamie resursi [darba lapas un izdales materiālus lūdzam www.zalajosta.lv/sites/default/files/viis_buklets.p.d.f . Mainos es,mainies tu, mainās visa pasaule.(par klimata izmaiņām.)
		1Dzīvot saskaņā ar dabu.	Kā rīkoties?
		1.Taupīt elektroenerģiju	
		2. Lietot veselīgu pārtiku.	

3.Transportlīdzekļu izplūdes gāzes piesārņo atmosfēru, nelabvēlīgi ietekmējot klimatu. Iešana kājām ir veselīga. Izmanto trepes, nevis liftu. 4.Aizgriežot ūdens krānu zobu tīrīšanas laikā, var ietaupīt vairākus litrus ūdens. Izmanto dušu, nevis vannu. 5.Nodod stikla taru, šķiro papīru un kartonu no pārējiem atkritumiem. To otrreizējā pārstrāde patērē 10 reizes mazāk enerģijas nekā jaunas izgatavošanas. 6. Iepērkoties izmanto auduma maisiņu. Taupi papīru: drukā, zīme vai raksti uz abām lapas pusēm. Nenomet atkritumus, kur pagadās. Savāc visu aiz sevis. Skatāties video, kas rāda, kādas teritorijas applūstu Baltijas jūras piekrastē, ja klimata pārmaiņu dēļ paaugstinātos jūras ūdens līmenis(redzama arī Latvija) Skolēni zīmē plakātu „Saudzēsim planētu Zeme!”		<table><tr><td>3.Iet kājām vai braukt ar velosipēdu.</td><td></td></tr><tr><td>4.Taupīt ūdeni.</td><td></td></tr><tr><td>5.Āķīrot atkritumus</td><td></td></tr></table> 6. Būt taupīgam un kārtīgam Video http://cegis.usgs.gov/video/90m/baltic.swf	3.Iet kājām vai braukt ar velosipēdu.		4.Taupīt ūdeni.		5.Āķīrot atkritumus	
3.Iet kājām vai braukt ar velosipēdu.								
4.Taupīt ūdeni.								
5.Āķīrot atkritumus								
Stunda notika								
Datums: 28. septembris	Skola: Rīgas Hanzas vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 2. a klasē	Kopējais dalībnieku skaits: 29 skolēni					
Autori: V. Lazuhina		Sadarbības institūcija: Vides ministrija						

Stundas nosaukums: Ilgtspējīga iepirkšanās - es veikalā			
Stundas mērķis: veidot priekšstatu par preču marķējumiem; nostiprināt veselīga dzīvesveida iemaņas un sadarbības prasmes; iemācīt veselīgi iepirkties.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni: • Zinās kā veselīgi iepirkties; • Kā iepērkoties veicināt ilgtspējīgu attīstību; • Izvērtēs Latvijas ražotāju produktus.	
Mērķauditorija: 7-8 gadus veci skolēni	Mācību priekšmets: Sociālās zinības, klases stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem – 5. Ilgtspējīga attīstība	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40']	Ko dara skolēni? 1. Skolēni iepazīstas ar preču marķējuma piemēriem. Izvērtē, kādas vērtības pircēji atbalsta, iegādājoties produkciju, uz kuras ir iepazītie marķējumi. 2. Veido, zīmējot, savu preču marķējumu, kurā atbalsta veselīgu Latvijas preci. 3. Diskusija: • Kā iepirkties atbildīgi pret dabas resursiem? • Kā iepērkoties veicināt ilgtspējīgu attīstību? • Kā iepirkties atbildīgi pret citiem cilvēkiem, kuri ražo preces?		Nepieciešamie resursi [darba lapas un izdales materiālus lūdzam pievienot pielikumā] • Preču marķējumu attēli

	Vai un kā tu atbalsti Latvijas ražotāju preces? Vai to vajag darīt un kāpēc? 4.Došanās uz veikalu „Prisma”, lai noskaidrotu – iepazīto preču marķējumu reālā vidē; iepazītos ar cenām-cik maksā līdzīgas preces, kurām nav iepazītā marķējuma. 5.Pēc veikala produktu izpētes – diskusija un secinājumi par redzēto veikalā un cenu salīdzināšana.		
Stunda notika			
Datums: 28.09.2015.un 29.09.2015.	Skola: Rīgas Hanzas vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 2.b klase	Kopējais dalībnieku skaits: 30
Autori: Ineta Dāboliņa		Sadarbības institūcija: veikals „Prisma”	

Stundas nosaukums: Taupīsim ūdeni!			
Stundas mērķis: Veidot priekšstatu par ūdens taupīšanas nepieciešamību un veidiem.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs: - izvērtējuši ūdens lietošanas veidus, - izpratuši ūdens taupīšanas nepieciešamību, - izveidojuši video ar ieteikumiem, kā taupīt ūdeni.	
Mērķauditorija: 7 – 9 gadi	Mācību priekšmets: Dabaszinības, sociālās zinības, klases stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 6. Nodrošināt visiem ūdens un sanitārijas pieejamību un ilgtspējīgu apsaimniekošanu	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu Daugavas loki Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts
Stundas gaita			
Ilgums 10'	Ko dara skolēni? Skolēni sadalās grupās pa divi. Katra grupa saņem A4 formāta darba lapu "Ūdens lietošana mājā, dārzā, skolā". Katrā daļā raksta 2 līdz 3 ūdens lietošanas veidus, kas raksturo viņu ikdienu.		Nepieciešamie resursi Izdales materiāls: viena A4 formāta lapa katrai grupai, flomāsteri.
10'	Skolēni noskatoties prezentāciju "Kāpēc taupīt ūdeni?" un skolotāja vadībā, pārskatot aizpildītās darba lapas, mutiski izvērtē: ✓ tīra ūdens pieejamību dažādās pasaules valstīs,		ppt. prezentācija portatīvajā datorā

3'	✓ ūdens lietošanas veidus atsevišķās valstīs, ✓ ūdens taupīšanas nepieciešamību. Skolotājs iepazīstina ar 6. globālo ilgtspējīgas attīstības mērķi: Nodrošināt visiem ūdens un sanitārijas pieejamību un ilgtspējīgu apsaimniekošanu. Skolēni iesaka, kā varētu taupīt ūdeni ikdienā. Skolotājs apkopo skolēnu ieteikumus, uz tāfeles	Informācija par Ilgtspējīgas attīstības mērķiem https://sustainabledevelopment.un.org/sdgsproposal	
5'	zīmējot domu karti. Skolēni nelielu etižu veidā izspēlē ieteikumus ūdens taupīšanai. Skolotājs to nofilmē.	Domu karte uzrakstīta uz tāfeles.	
12'		Fotokamera, montāžas programma	
Stunda notika			
Datums: 2015. gada 30. septembris	Skola: Rīgas Hanzas vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 2.c klase	Kopējais dalībnieku skaits: 29 skolēni
Autori: Agita Lubiņa		Sadarbības institūcija:	

Stundas nosaukums: Atkritumu šķirošana			
Stundas mērķis: Sekmēt skolēnu izziņas interesi un bagātināt skolēnu pieredzi atkritumu šķirošanā.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: • Sekmēt prasmi strādāt patstāvīgi. • Prast pastāstīt par pienākumiem. • Pilnveidot prasmi izprast jēdzienu atkritumi un šķirošana.	
Mērķauditorija: 7 – 8 gadi	Mācību priekšmets: Klases stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem [norādīt mērķa numuru un nosaukumu]	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums 40 min. 3 min. 20 min. 12 min.	Ko dara skolēni? Skolēni min mīklu. Skolēni klausās un uzdod jautājumus. Skolēni strādā patstāvīgi.		Nepieciešamie resursi Apaļa, garena, maza, bet noderīga. Kamēr jauna – spēcīga, daudz enerģijas. Zaudē spēku – izmet ārā. Prezentācija par atkritumu šķirošanu (sk. pielikumā) Pilda darba lapu sk. pielikumā Skolotāja uzdod jautājumus, kas ļauj izprast vai

5 min.	Skolēni ceļ rokas atbild uz jautājumiem.		skolēns ir, sapratuši stundas tēmu. 1. Kā vajadzētu šķirot atkritumus? 2. Kas veido sadzīves atkritumus? 3. Kur no konteineriem nonāk atkritumi?
Stunda notika			
Datums: 28.09..2015	Skola: Rīgas Hanzas vidusskola.	Kurās klasēs novadīta? 2.d klase	Kopējais dalībnieku skaits: 24
Autori: Irita Muša		Sadarbības institūcija:	

Stundas nosaukums: Pārtikas drošība			
Stundas mērķis: IEPAZĪSTINĀT SKOLĒNUS AR JĒDZIENU PĀRTIKAS DROŠĪBA		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni izprot jēdzienu, izsaka savas domas par situāciju Latvijā un pasaulē. Izprot nepieciešamību taupīt ēdienu.	
Mērķauditorija: 3. klase	Mācību priekšmets: Klases stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 2. Izskaust badu, nodrošināt pārtikas drošību un adekvātu uzturu visiem, veicināt ilgtspējīgu lauksaimniecību	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums 10' 10' 5'	Ko dara skolēni? Uz tāfeles uzrakstīts jēdziens „Pārtikas drošība”. Skolotājs aicina skolēnus pārdomāt un uz galda esošajām lapām uzrakstīt, ko viņi saprot ar šo jēdzienu. Pēc tam pārrunāt to ar sola biedru. Skolotājs aicina skolēnus nolasīt uzrakstīto un pieraksta to uz tāfeles. Pārrunā, sistematizē skolēnu viedokļus. Skolēni pāros iepazīstas ar informāciju par pārtikas drošību. Kopīgi pārrunā, akcentējot jēdziena 4 dimensijas, un attēlo to zīmējumā. Skolotājs rosina skolēnus pārdomāt savu pagājušās nedēļas ēdienkarti, nosaukt biežāk lietotos pārtikas produktus. Aicina izteikt viedokli, vai citur pasaulē uzturā lieto to pašu, dalīties savā pieredzē, kas ir		Nepieciešamie resursi A4 lapa katram skolēnam Atbalsta materiāls: Pārtikas drošība

10'	atšķirīgi.		
	Skolēni iepazīstas ar dažādu ģimeņu ēdienkarti, pārrunā to. Salīdzina ar savu ēdienkarti, pieejamās pārtikas daudzumu un izdevumus par to ar attēlā redzamo.		
5'	Skolēni izsaka savu viedokli par to, ko paši varētu darīt, rūpējoties par pārtikas drošību. (neizmest, nepirkt vairāk kā nepieciešams)		
			Atbalsta materiāls: Ģimenes nedēļas ēdienkarte, fotoattēli http://time.com/8515/hungry-planet-what-the-world-eats/
Stunda notika			
Datums: 29.09.2015.	Skola: Rīgas Hanzas vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 3. klase	Kopējais dalībnieku skaits: 29
Autori: Baiba Apsīte		Sadarbības institūcija:	

Stundas nosaukums: Kā klājas mūsu apkārtni?			
Stundas mērķis: pievērst bērnu uzmanību globālām problēmām, saistībā ar vides piesārņojumu.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1. Radīt priekšstatu par cilvēka saimnieciskās darbības sekām. 2. Radīt priekšstatu par pasākumiem, ko var veikt cilvēks, lai aizsargātu dabu. 3. Veidot izpratni par katra cilvēka ikdienas un dzīves stila ietekmi uz dabu.	
Mērķauditorija: RHV 3.a klases skolēni	Mācību priekšmets: Dabaszinības	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 13.planētas aizsardzība	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
STUNDAS GAITA			
Ilgums (minūtēs)	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi
7	Skatās filmu „Vides piesārņojums.”		Dators, projektors
3	Uz tāfeles veido domu zīrneklīti „vide”. Skolotājs pieraksta skolēnu izteiktās domas, kas ir vide. Kad idejas savāktas, tiek veidots kopsavilkums un noskaidrots, ka ir - Dabas vide – meži, upes, jūras, pakalni; - Cilvēku pārveidotā vide – tīrumi, dārzi, pilsētas ūdenskrātuves; - Mūsu dzīves un darba vide – māja, pagalms, skola, klase.		Domu „zīrneklītis” tiek veidots uz tāfeles

5	Saruna. Jautājumi. Kas vidi padara netīru? Ko nozīmē vides piesārņojums? Kā notiek vides piesārņošana? Bērni skolotāja vadībā noskaidro, ka vides piesārņojumu rada rūpnīcu dūmeņi, automašīnas, mājsaimniecība. Uz tāfeles uzskatāmi skolotājs parāda piesārņojuma avotus un veidus: Dūmeņi (indīgas gāzes, kvēpi) Automašīnas (putekļi, indīgas gāzes, troksnis) Mājsaimniecība (putekļi, mājsaimniecības atkritumi, mazgāšanas līdzekļi)	Piesārņojuma avoti un veidi tiek rakstīti uz tāfeles.
5	Patstāvīgais darbs „Ko izlietosi, ko izmetīsi?” Bērni aplūko veikala plauktā izvietotās preces un raksta, ko cilvēks izlietos un ko izmetīs ārā. Pēc tam bērni raksta, ko atkritumi stāsta par cilvēku dzīvi, izdara secinājumus, ka cilvēki iegādājas pārāk daudz preču, nespēj tās patērēt, pārtikas produkti sabojājas un nonāk atkritumos, atkritumi netiek šķīroti.	Izdales materiāls: darba lapa
10	Darbs grupās. Skolotājs uzaicina grupiņas, izmantojot attēlu, izveidot stāstījumu. Katras grupas pārstāvis iepazīstina pārējās grupas ar izveidoto stāstījumu. Skolotājs klausās un pievērš bērnu uzmanību iespējamām cēloņiem, kas vidi padarījuši netīru vai neglītu. Skolotājs rosina stāstījumu nobeigt ar kādu ierosinājumu, kā vidi atkal padarīt patīkamu un veselīgu cilvēkam.	Izdales materiāls: katrai grupai viens attēls (skat. pielikumā)
2	Skolotāja stāstījums. Gaisa piesārņojums ar kaitīgām gāzēm rada - skābos lietūs, kas kaitē augiem, cilvēkiem, tie spēj sabojāt būves, kuru celtniecībā izmantots smilšakmens, dolomīts, marmors;	

	- laika apstākļu izmaiņas uz Zemeslodes, kas var kļūt par cēloni dabas katastrofām – plūdiem, vētrām, viesuļiem; - tā sauktos ozona caurumus jeb iznīcina gāzes kārtiņu, kas pasargā visu dzīvo uz Zemes no Saules spēcīgā starojuma.	
4	Eksperiments „Kā rodas skābie lieti?” Norise. 1. Stikla burkā ielej nedaudz ūdens. 2. Ar indikatorpapīrīti pārbauda ūdens skābumu. Tīrā ūdenī tas saglabā dzelteno nokrāsu. 3. Skolotājs aizdedzina 10 sērskābes un ievieto burkā. 4. Kad sērskābe izdeguši, skolotājs atkārtoti pārbauda ūdens skābumu. Indikatorpapīrītis kļūst sārts. 5. Izdara secinājumus.	Materiāli: stikla burka ar nedaudz ūdens, 10 sērskābes, indikatorpapīrs.
4	Stundas nobeidumā skolēni atbild uz skolotājas jautājumiem: - Ko tu jaunu uzzināji šajā stundā? - Kas mainīsies tavā dzīvē pēc šīs stundas?	

Stunda notika

Datums: 23.09.2015.	Skola: Rīgas Hanzas vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 3.a	Kopējais dalībnieku skaits: 29 skolēni
Autori: Gita Gruntmane		Sadarbības institūcija:	

Stundas nosaukums: Būt vienam un būt kopā ar citiem			
Stundas mērķis: Veicināt skolēnos izpratni par kopīgām vērtībām, savstarpējām attiecībām un to nozīmi ikdienā.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: • Vērtē cilvēka izturēšanos citam pret citu pēc ilustrācijas. • Pilnveidot zināšanas par savstarpējo mijiedarbību un attiecībām. • Veido savu labo darbu grāmatu, lai veicinātu vērtības un savstarpējo komunikāciju.	
Mērķauditorija: 8 gadi	Mācību priekšmets: Sociālās zinības	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem Dzimumu vienlīdzība	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40']	Ko dara skolēni? Ievads Uz tāfeles ir pieliktas vairākas bildes, kas izsaka stundas tematu. Visas skolēnu atbildes tiek pierakstītas uz tāfeles, atbildes, kas ir visprecīzākās, tiek apvilktas. Bilde ir izvēlēta, kurās cilvēki māk sadarboties un nemāk sadarboties. Pēc bildēm jāmeklē atšķirīgas dažādas notikumu. Domās jāsašķiro bildes, kurās ir pozitīvas emocijas un kurās nav. Galvenā daļa Skolēni pāros apskata iedoto darba lapu, kurā ir tabula ar vairākiem piemēriem un jautājumi "Kā Tu		Bilde

	justos?”, “Ko Tu darītu?” Pārrunā katru situāciju, skolēni dalās ar savu pieredzi un izjūtām. Nākamais jautājums pārdomām, kā skolēni jūtas atrodoties vieni paši mājās. Izjūtas mutiski apraksta. Sarunas laikā svarīgi uzsvērt, ka pasaule nevar pastāvēt bez cilvēkiem, ka katrs cilvēks ir individualitāte. Bez saskarsmes neveidotos sabiedrība. Salīdzinot klasei, ir jāsaprot, ka savstarpējā mijiedarbība cilvēkiem veidojas tikai tad, kad veidojas pozitīva atmosfēra. Otrā lapas pusē, skolēniem ir jāuzraksta pozitīvie un negatīvie aspekti savstarpējai mijiedarbībai. Klase nonāk pie secinājuma, ka lai sadzīvotu viens ar otru. Nobeigums. Visa klase uz A3 lapas gatavo labo uzvedības grāmatu. Skolotāja uzņemas pati rakstīt, bet skolēni nosauc katrs savu īpašību veicinātu vērtības un savstarpējo komunikāciju.	
Stunda notika		
Datums: 25.09.15	Skola: Rīgas Hanzas vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 3.B klase
Kopējais dalībnieku skaits: 27		Autori: Santa Pētersone
Sadarbības institūcija:		

Stundas nosaukums: Sāksim dzīvot veselīgāk			
Stundas mērķis: Veidot priekšstatu par labas veselības priekšnosacījumiem, to nozīmi un ievērošanu ikdienas dzīvē.	Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs: - definējuši – kas tiek uzskatīta par labu veselību; - pētījuši un meklējuši veidus, kā ikdienā praktizēt veselīgu dzīvesveidu, un tā nozīmi; - iepazīnušies ar skolas medmāsiņas darbu;		
Vecuma grupa: 8-11 gadus veci jaunieši	Mācību priekšmets: Klases stunda, Veselības mācība	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 3. Nodrošināt veselīgu dzīvesveidu un veicināt labklājību cilvēku starpā	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu
Stundas gaita			
Ilgums	Ko dara skolēni?	Nepieciešamie resursi	
5'	Skolēni tiek sadalīti grupās. Katrai grupai tiek izdalīti attēli. Kopā ar attēliem ir jautājumi, par kuriem skolēni grupās diskutē. Pirmajā attēlu grupā ir redzami neveseli vai slimi bērni, otrajā veseli. Klasē pārrunājam jautājumus – Kā jūs domājat, ko nozīmē būt veseram/neveseram? Vai paši ir jutušies slimi kādreiz? Skolēni pieraksta atbildes.	Izdales materiāls: izprintēti attēli – pielikums #1, #2.	
5'	Skolēni tiek iepazīstināti ar 3. globālo ilgtspējīgas attīstības mērķi: nodrošināt veselīgu dzīvesveidu un veicināt labklājību cilvēku starpā. Pārrunājam, kāpēc tas mums varētu būt svarīgi. Noskaidrojam, ka, ja nerūpēsimies par savu veselību, palielinās iespēja saslimt.	Informācija par Ilgtspējīgas attīstības mērķiem https://sustainabledevelopment.un.org/sdgsproposal	

5'	Skolēni grupās apskata slaidus un pārrunā tos. Skolēni stāsta par veidiem, kā viņi rūpējas par savu veselību. Īsi un konkrēti skolēni pieraksta šīs idejas uz tāfeles. Skolēni pārrunā arī ko darīt un ko parasti dara, ja ir saslimuši.	Izdales materiāls: izprintēti attēli – pielikums #3, #4, #5, #6.
10'	Veidojam savu 'labas veselības' definīciju. Uz tāfeles tiek uzzīmēta liela cilvēka kontūra. Katram skolēnam tiek iedota līmlapiņa. Skolēni pāros apspriež un uz katras lapiņas uzraksta labas veselības definīciju. Uz tāfeles iespējams uzrakstīt teikumu iesākus - "Laba veselība ir, kad..." u.c. Skolēni līmlapiņas piestiprina pie cilvēka kontūras. Skolotājs nolasa visas lapiņas un ar uzrakstītajiem tekstiem izveido klases definīciju labai veselībai. Uz tāfeles uzraksta veselība un pievelk (zirneklītis) īsi uzrakstītu tekstu par labu veselību.	Līmlapiņas, pierakstu papīrs katram skolēnam.
5'	Skolotājs stāsta par globālām veselības problēmām. Noskaidrojam, ka ir cilvēki, kuri slimo ar tādām pašām kaitēm kā mēs (klepus, vēdergrauzes, alerģijas), taču ir vietas pasaulē, kur cilvēki slimo ar kaitēm, kas ir specifiskas reģionam, kurā tie dzīvo (malārija, ebola). Skolēni apskata pasaules karti un pārrunā, kā varētu risināt pasaules veselības problēmas un kā veicināt katra cilvēka tiesības uz labu veselību.	Pasaules karte, pielikums #7.
10'	Skolēnus apciemo skolas medmāsa. Skolēni uzdod jautājumus par medmāsas ikdienas darbu. Skolēni iepazīstas ar medmāsas darba rīkiem. Nobeigumā skolēni pieraksta un pastāsta, kā viņi rīkosies, lai uzlabotu un noturētu labu veselību.	

Stunda notikaDatums: **1.10.15.**Skola: **Rīgas Hanzas vidusskola**Kurās klasēs novadīta? **4**Kopējais dalībnieku skaits: **27**

Autori:

Renārs Rapa

Sadarbības institūcija:

Stundas nosaukums: Mana drošība un miers			
Stundas mērķis: Veidot priekšstatu par drošību un mieru globālajā pasaulē un cilvēku (bērnu) ikdienas dzīvē.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs iepazinušies ar drošību. Formulējuši kad jūtas nedroši, droši un mierīgi. Iepazinušies kā saprast kad Tev draud briesmas.	
Mērķauditorija: 10 gadi	Mācību priekšmets: Klases stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 11. Veidot pilsētu un apdzīvotu vietu drošu, elastīgu un ilgtspējīgu.	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu http://unesco.lv/latvijasdargumi/informacija-par-objektu/starptautiski-atziti-objekti/baltijas-cels-cilveku-kede-tris-valstu-vienotiem-centieniem-pec-brivibas/
Stundas gaita			
Ilgums	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi
5 min	Uz katra sola ir darba lapa. Skolēni to apskata un izpilda/izkrāso. Skolēni pastāsta, kad viņi jūtas droši.		Izdales materiāls #1: katram skolēnam darba lapa. Drošība.
5 min	Skolotājs lasa stāstiņu: “Ieslēdz savu signalizāciju”. Skolēni pastāsta, vai viņi ir jutuši savu “signalizāciju”.		Izdales materiāls #2: katrai grupai kartīšu komplekts un lapa.
	Skolēni nelielās grupās saņem kartīšu komplektu – sagriezta darba lapa. Skolotājs lūdz katrai grupai apspriesties un sakārtot kartītes “dimanta” jeb romba formā “piecos” stāvos. Kartīšu skaits pa stāviem		

10 min	1-2-3-2-1. Augšā novieto drošībai nozīmīgākie faktori, uz leju nozīmīgums samazinās. Grupas komentē daļu no paveiktā. Piem.: tikai augšējo un apakšējo stāvu.	https://sustainabledevelopment.un.org/sdgsproposal Izdales materiāls #3: katram skolēnam darba lapa - Luksofors		
5 min	Skolotājs iepazīstina ar 11. globālo ilgtspējīgas attīstības mērķi: veidot pilsētu un apdzīvotu vietu drošu, elastīgu un ilgtspējīgu.			
10 min	Skolotājs lasa stāstiņus: “Drošības triki” un “Ja Tev draud briesmas”. Skolēni uzmanīgi klausās.			
5 min	Skolēni aizpilda trešo uzdevumu “Luksoforu”. Sarkans – kad es jūtos nedroši, dzeltens – kad es jūtos gandrīz droši, zaļš – kad es jūtos droši.			
Stunda notika				
Datums: 01.10.2015		Skola: Rīgas Hanzas vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 4.a klase	Kopējais dalībnieku skaits: 25
Autori: Līga Hammere			Sadarbības institūcija:	

Stundas nosaukums: Sevis izzināšana un pilnveidošana			
Stundas mērķis: Veicināt skolēna emocionālo attīstību, atspoguļojot emociju izpratni ilustrācijā.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1. Attīstīt skolēna prasmi apzināties savas emocijas un nosaukt tās vārdā. 2. Attīstīt skolēna prasmi domāt un rīkoties patstāvīgi, uzņemoties atbildību par savu rīcību. 3. Radīt iespēju attīstīt savu pašapziņu.	
Mērķauditorija: 10-11 gadi	Mācību priekšmets: Sociālās zinības, klases stunda, vizuālā māksla	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem [norādīt mērķa numuru un nosaukumu]	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40']	Ko dara skolēni? Katrs mākslas darbs rada noteiktu noskaņu un ietver konkrētu emociju. Skolēniem tiek atskaņots Vivaldi darba fragmenti no „Four Seasons”, kuri aptver noteiktu emociju gammu. Skolēnu uzdevums ir strādājot grupās izspēlēt prata vētru un apkopot sev zināmās un pazīstamās emocijas. Kad tas ir izdarīts grupās, visas emocijas tiek apkopotas klasē kopumā. Katrs skolēns izvēlas divas atšķirīgas emocijas (emocija, kas rada pozitīvu emocionālo pārdzīvojumu un emocija, kas rada negatīvu emocionālo pārdzīvojumu). Skolēnu uzdevums ir šīs		Nepieciešamie resursi Vivaldi "Four season" https://www.youtube.com/watch?v=GRxofEmo3HA , darba lapa skolēniem (skat.pielikums Nr.1)

emocijas attēlot vizuāli izmantojot krāsas (skolēni strādā ar gvašu krāsām). Bez tā, ka skolēns strādā ar konkrētām emocijām, viņam ir jāapraksta situācija, kurā šīs emocijas skolēns sevī ir novērojis un jāatzīmē šo emociju sekas. Skolēns prezentē savu darbu un pamato krāsu izvēli saistībā ar konkrētajām emocijām. Skolēni emocijas sagrupē – patīkamās un nepatīkamās, un kopīgi izsecina, kuras ir patīkamās emocijas un kuras ne. Vienas emocijas liek vienā kastītē otras otrā. Patīkamo emociju kastīte ir zaļā krāsā ar nozīmi „ir jauki piedzīvot patīkamās emocijas” un nepatīkamās emocijas ir sarkanā krāsā ar nozīmi „Stop! Piespied bremzes”. Katrs skolēns apzinās kurā kastītē atrodas konkrētā emocija, līdz ar to, ieraugot konkrēto kastīti, kas tiek novietota klasē labi redzamā vietā, kā luksofors, skolēns saspīlējuma situācija apzinās nepatīkamo emociju sekas. Šīs kastītes ir kā luksofors, kas dod skolēniem signālu. Skolotājs skolēniem piedāvā darba lapu, kurā ir uzskaitītas dažādās emocijas, kam ir jāatrod atbilstoša sejas mīmika (skatīt pielikumu Nr.1). Skolēnu uzdevums ir atrast emocijai atbilstošo sejas mīmiku un izkrāsot to emociju atspoguļojošo attēlu, ar kuru sastopas visbiežāk. Skolēns izvērtē cēloņus un sekas biežāk sastopamākajai emocijai un izstrādā rīcības plānu atbilstoši konkrētajai emocijai. Ja tā ir skolēnam patīkamā emocija, skolēns izstrādā rīcības plānu, lai šo emociju sastaptos biežāk. Ja tā ir nepatīkama emocija, tad skolēns izstrādā plānu, lai konkrētā emocija būtu retāk sastopamāka un kontrolējama.			
Stunda notika			
Datums: 01.10.2015	Skola: Rīgas Hanzas vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 4.b klasē	Kopējais dalībnieku skaits: 23 skolēni
Autori: Edīte Avana		Sadarbības institūcija:	

Stundas nosaukums: Saules nozīme cilvēka dzīvē (mainoties man, mainās pasaule un cilvēki)			
Stundas mērķis: Rosināt skolēnus izprast savu lomu mūsdienu pasaules, dabas un kultūras saglabāšanā, stiprinot radošo garu.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1. Pārrunāt saules enerģijas nozīmi, nākotnes izmantošanas iespējas. 2. Sekmēt prasmi sasaistīt tautas kultūru ar dabaszinātnēm. 3. Nostiprināt prasmi izteikt un pamatot savu domu/viedokli.	
Mērķauditorija:10-12 gadus veci skolēni	Mācību priekšmets: literatūra, dabaszinības, klases stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 7. Nodrošināt visiem drošu, ilgtspējīgu un mūsdienīgu enerģiju par pieejamu cenu.	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu: Dainu skapis
Stundas gaita			
Ilgums	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi
3'	Katram priekšā ir t.dz., kas sadalīta pa vārdam. Katrs skolēns saliek tautasdziesmu, secinot, par ko šajā stundā tiks runāts.		Izdales materiāls #1: sagriezta t.dz.
2'	Uz lapām uzzīmē apli, ieraksta SAULE, uzraksta 6 asociācijas, kas saistās ar sauli.		Dzeltenas A4 lapas
3'	Noklausās idejas/ citas asociācijas un papildina domu karti.		
10'	Skolēni domā, ko viņiem dod saule, kāpēc tā ir svarīga. Kā tautasdziesma atspoguļo, kāpēc svarīga ir		Izdales materiāls #2: Teksts par saules enerģiju,

	saules enerģija? Lasa tekstu un salīdzina savas idejas ar tekstā dotajām. Pasvītro svarīgāko tekstā(2-4 teikumi).	izmantošanu ikdienā
2'	2-5 skolēni nolasa pasvītrotos teikumus.	
5'	Skolēni skatās video par saules enerģiju angļu valodā. Pēc tam īsi atstāsta saprasto. (Ja grūtāk saprast, tad skatās latviski)	http://www.commodus.lv/lat/saules-enerģija/ vai https://www.youtube.com/watch?v=chWnMZR_hdYun/vai https://www.youtube.com/watch?v=chWnMZR_hdY
10'	Skolēni papildina četrindi. Pirmā rindiņa dota. 1.Saulīt' deva enerģiju 2. 3. 4. Vai Raksta īsas pārdomas par sauli, kuras beidzas ar Mainoties man, mainās pasaule un cilvēki. Skolēni lasa savu četrindi vai pārdomas.	Raksta uz dzeltenās lapas
5'	Skolēni veic pašvērtējumu:	Nelielas dzeltenas papīra sloksnītes

	Es ieguvu...		
	Es uzzināju..		
	Gribētu zināt vēl...		
	Man patika...		
Stunda notika			
Datums: 02.10.2015.	Skola: Rīgas Hanzas vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 5.a	Kopējais dalībnieku skaits: 31
Autori: Liene Andže- Jansone		Sadarbības institūcija: Saules muzejs	

Stundas nosaukums: Diena bez iepirkšanās			
Stundas mērķis: Veidot priekšstatu par ilgtspējīgu patēriņu un pievērst uzmanību dabas resursu izšķērdēšanai, nostiprinot kritiskās domāšanas un sadarbības prasmes.	Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs: - formulējuši savu viedokli par ilgtspējīgu patēriņu; - izvērtējuši dažādus iepakojuma veidus, analizējuši to nepieciešamību un iespēju izmantot otrreiz vai pārstrādāt; - pievērsuši uzmanību lietām, ko katrs pats var mainīt savā ikdienā ilgtspējīga patēriņa veicināšanai;		
Vecuma grupa: 5. klases skolēni	Mācību priekšmets: klases stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 12. Līdz 2030. gadam panākt ilgtspējīgu pārvaldību un efektīvu dabas resursu izmantošanu; uz pusi samazināt pārtikas atkritumus un samazināt pārtikas zudumus ražošanas un piegādes procesā.	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu Ilgtspējīgu principu nodrošinājums.
Stundas gaita			
Ilgums	Ko dara skolēni?	Nepieciešamie resursi	
3'	Skolotājs pastāsta, ka vairāk nekā 65 valstīs (arī Latvijā) atzīmē Dienu bez iepirkšanās. Tās mērķis ir izvērtēt patēriņa ietekmi uz vidi un veicināt ilgtspējīgu iepirkšanos. Pastāsta, ka daļa planētas iedzīvotāju izšķērdīgi rīkojas ar dabas resursiem (20% planētas iedzīvotāju patērē vairāk nekā 80% dabas resursu). Ja pārējie pasaules iedzīvotāji dzīvotu kā eiropieši, būtu vajadzīgas vairāk nekā divas planētas, lai tos uzturētu.	Diagramma, kurā attēlots, ka ES dzīvo mazāk nekā 10% pasaules iedzīvotāju, taču tie patērē 50% no pasaulē saražotās gaļas, 25% no saražotā papīra un 15% no enerģijas.	
7'	Skolotājs pastāsta, Latvijā ik gadu no jauna uzkrājas 700 000 t atkritumu (puse rodas mājāsaimniecībās), ka viens Latvijas iedzīvotājs gada laikā rada aptuveni 333kg atkritumu. Skolēni pāros vai nelielās grupās apspriežas par to, kas veido atkritumus. Izsaka savas domas.	Attēli ar skaitļiem <u>70 000 tonnas !!!</u> un <u>333 kg !</u>	

5'	Skolotājs apkopo bērnu atbildes un pastāsta, ka 30% no kopējā sadzīves atkritumu svara veido iepakojums.	Tāfele, kur pieraksta skolēnu atbildes.
7'	Skolotājs iedod bērniem dažādas lietas, kas jāizsaiņo. Bērni analizē, kāda veida iepakojums tas ir (papīrs, kartons, plastmasa, metāls, āda). Apspiež vai varētu iztikt bez šī iepakojuma, ar kāda veida iepakojumu to varētu aizstāt. Izsaka viedokli, ko varētu darīt ar šo iepakojumu (izmantot atkārtoti, pārstrādāt, izmest speciālos konteineros u.c.). Atsevišķi kārtu preces un atsevišķi iepakojumu. Izsaka savas domas par iepakojuma apjomu.	Dažādas lietas dažādos iepakojumos (smaržas kartona kastē, tēja metāla kārbā un papīra kastē, pildspalva ādas kastē, tamboradata plastmasās iesaiņojumā, Tic-tac konfektes plastmasas kastītēs u.c.)
3'	Skolēni izsaka savas domas, kā mazināt atkritumu nelabvēlīgo ietekmi uz vidi.	
2'	Skolotājs iepazīstina ar 12. globālo ilgtspējīgas attīstības mērķi: līdz 2030. gadam panākt ilgtspējīgu pārvaldību un efektīvu dabas resursu izmantošanu; uz pusi samazināt pārtikas atkritumus un samazināt pārtikas zudumus ražošanas un piegādes procesā.	Informācija par Ilgtspējīgas attīstības mērķiem https://globaldimension.org.uk/worldslargestlesson/responsibleconsumption
7'	Skolotāja jautā bērnu domas - ko nozīmē ilgtspējīga iepirkšanās? Skolēni izsakās. Skolotāja papildina bērnu sacīto un veido apkopojumu: PĒRC: -mazāk, -lietas, kas kalpo ilgāk, -vietējos ražojumus, sezonas augļus un dārzeņus. Izvērtē vēlmes un vajadzības, centies samazināt plastmasas iepakojumu, izvēlies preces ar mazāku iepakojumu, pievērs uzmanību preču marķējumam.	
5'	Skolēni pāros vai nelielās grupās apspriežas par saviem un savas ģimenes iepirkšanās paradumiem, izvērtē lietas, ko varētu mainīt. Iepazīstina ar savām idejām pārējos klasesbiedrus. Skolotājs apkopo skolēnu viedokļus, sadalot atbildes trīs grupās: 1.Viegli mainīt, 2.Diezgan grūti izmainīt, bet jāpacenšas, 3.Patreiz to nevar izmainīt.	Tāfele, kur ar magnētiem piespraustas trīs lapas 1.Viegli mainīt, 2.Diezgan grūti izmainīt, bet jāpacenšas, 3.Patreiz to nevar izmainīt. Zem attiecīgā uzraksta apkopo atbildes.
1'	Skolotājs novēl ikdienā sekot līdzi saviem iepirkšanās paradumiem un aizvien vairāk piedomāt pie lietām, ko katrs pats var mainīt, lai saudzētu dabas resursus un veicinātu ilgtspējīgu patēriņu.	

Stunda notika			
Datums: 01.10.2015.	Skola: Rīgas Hanzas vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 5.b	Kopējais dalībnieku skaits: 25
Autori: Laine Aigare		Sadarbības institūcija:	

Stundas nosaukums: It makes our city look ugly			
Stundas mērķis: Veidot skolēnos vērīgu, saudzīgu un saimniecisku attieksmi pret apkārtējo pasauli.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Veidot skolēnos pareizo izpratni par drošu, veselīgu un sakoptu vidi. Nostiprināt pētnieciskās, sadarbības un kritiskās domāšanas prasmes. Skolēni būs patstāvīgi pētījuši savai dzīvesvietai tuvāko apkārtni, apkopojuši materiālus, izvirzījuši problēmas un formulējuši savu viedokli par vēlamu savas pilsētas tēlu.	
Mērķauditorija: 12-13 gadi	Mācību priekšmets: angļu valoda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem: 9 un 11	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40']	Ko dara skolēni? Skolēni ierodas uz stundu ar sagatavotiem materiāliem par tēmu: problēmas / problēmu formulējums, apraksts, fotomateriāli, zīmējumi, intervijas rezultāti. Viņi būs strādājuši individuāli vai pāros. Sagatavošanas periods – 2 nedēļas. Skolotājs nosauc stundas tēmu un aicina skolēnus iepazīstināt klasesbiedrus ar sava pētījuma rezultātiem. No sākuma skolēni grupās dalās pieredzē – kā izskatās tā pilsētas daļā, kur viņi dzīvo, kādas negācijas viņi ir pamanījuši. Skolotājs aicina skolēnus izteikt savu viedokli par dzirdēto un kopā ar bērniem iesaistās diskusijā par to, kas skar un satrauc visus. Skolēni apspriež sekojošas problēmas:		Nepieciešamie resursi Papīra lapas darbam grupās. A1 papīra lapa domu zīrnoklim. Tehniskais nodrošinājums fotomateriālu demonstrēšanai. [darba lapas un izdales materiālus lūdzam pievienot pielikumā]

- atkritumu šķirošana;
- gaisa, ūdens, augsnes piesārņojums (tā negatīvā ietekme uz cilvēka veselības stāvokli un dzīves līmeni);
- grafiti;
- dzīvībai bīstamas konstrukcijas (vecas, sabrukušas, pamestas, nepabeigtas ēkas utt.);
- bezpajumtnieki (ārējais izskats, uzvedība, veselības stāvoklis, sabiedrības diskomforta avots utt.);
- nabadzība (ubagi, slikti apgērbti, drūmi, noraizējušies cilvēki ar nopietnām hroniskām kaitēm);
- kriminālelementi (zagļi, narkotisko vielu tirgotāji, narkomāni utt.);
- vandalisms (kapsētu un pieminekļu apganīšana, rotaļu laukumu, parku un citu sabiedrisko vietu demolēšana);
- smēķēšana un alkoholisko dzērienu lietošana sabiedriskajās vietās;
- liels skaits azartspēļu vietu, naktsklubu, lombardu utt. pilsētas centrā.

Diskusijas beigās uz A1 lapas tiek izveidots domu zirneklis kā padarītā darba apkopojums.

Skolotājs kopā ar skolēniem izvērtē darba rezultātus.

Mājas darbs: “Ko tieši es varu darīt, lai mana pilsēta kļūtu tīrāka, sakoptāka un skaistāka?”

Stunda notika

Datums: **30.09.2015**

Skola: **Rīgas Hanzas vidusskola**

Kurās klasēs novadīta? **6.a**

Kopējais dalībnieku skaits: **15**

Autori: Jeļena Jakovļeva

Sadarbības institūcija:

Stundas nosaukums: Kāpēc cilvēki pamet savu valsti?			
Stundas mērķis: Veidot priekšstatu par cilvēku migrācijas cēloņiem mūsdienu pasaulē.	Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs: - izvērtējuši situācijas un iemeslus cilvēku migrācijai; - formulējuši savu viedokli par problēmām, kas saistītas ar cilvēku migrāciju.		
Vecuma grupa: 12-13 gadus veci jaunieši.	Mācību priekšmets: klases stunda.	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem: 1. Nabadzības izskaušana. 2. Bads. 3. Veselības aizsardzība. 4. Izglītība. 8. Bezdarbs. 10. Cilvēku drošība.	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu
Stundas gaita			
Ilgums	Ko dara skolēni?	Nepieciešamie resursi	
3'	Skolēni lasa informāciju par to, kas ir migrācija, statistikas datus par migrantu skaitu un vecumu pasaulē.	Interaktīvā tāfele, slaidi "Migrācija mūsdienu pasaulē".	
9'	Skolēni aplūko attēlus un izvērtē, kādi ir migrācijas cēloņi mūsdienu pasaulē.	Interaktīvā tāfele, slaidi "Migrācija mūsdienu pasaulē".	

5'	Skolēni domā un nosauc, kādi vēl ir migrācijas cēloņi. Kādi tie ir mūsdienu Latvijā?	
18'	Skolēni tiek sadalīti 4 grupās, katra grupa nostājas savā klases stūrī un saņem situācijas aprakstu, kādā nonācis cilvēks. Skolēnu uzdevums ir iejusties viņu lomās. Pēc iepazīšanās ar savas lomas situāciju skolēni klausās ziņas par notiekošo un pieņem lēmumu – palikt savā mājvietā vai pametīs to un nostāsies klases vidū (migrēs). Pamato savu izvēli.	Lomu apraksti. Ziņas: “Militārs konflikts”, “Ekonomika piedzīvo ilgstošu lejupslīdi”, “Manāma ekonomikas situācijas uzlabošanās dzimtenē”
5'	Izvērtējums: kādas ir migrācijas pozitīvās un negatīvās sekas.	
Stunda notika		
Datums: 29.09.2015. 28.09.2015.	Skola: Rīgas Hanzas vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 6.a, 6.b kl. Kopējais dalībnieku skaits: 53 skolēni
Autori: Antra Vilipsone, Olita Šeņavska		Sadarbības institūcija:

Stundas nosaukums: Godīgas spēles principa ievērošana sporta preču industrijā			
Stundas mērķis: - Veidot skolēnos priekšstatu par „globālās piegādes ķēdi”, un to kā viņi caur to ir saistīti ar nodarbinātajiem citās nabadzīgākās valstīs.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1) izvērtēt morāles un ētikas principus, kuri ir saistīti ar globālo tirdzniecību sporta preču industrijā, gatavojoties pasaules mēroga sporta pasākumiem 2) izpētīt cilvēktiesību un pienācīgu darba apstākļu nozīmību darbavietās. 3) saprast kādu ieguldījumu katrs var dot, lai veidotu godīgāku un taisnīgāku pasauli	
Mērķauditorija: 9-14 gadi	Mācību priekšmets: Angļu valoda, klases stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 10 Nevienlīdzības mazināšana 16 Miers un taisnīgums	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums 80' 15 min	Ko dara skolēni? 1. Katram skolēnam tiek izdalīta „GLOBINGO” jautājumu darba lapa. Skolēnu uzdevums ir katru jautājumu pajautāt citam klasesbiedram, darba lapā atzīmējot viņa atbildi. Skolēns, kurš pirmais apkopo visas atbildes, sauc: „GLOBINGO!” Pēc aktivitātes tiek pārrunātas atbildes. Skolotājs jautā: - Kuri no faktiem jums šķita vispārsteidzošākie?		Izdales materiāls #1(14A): katram skolēnam 1 darba lapa „GLOBINGO”.

10 min	- Kas šķita taisnīgi vai netaisnīgi? -Kā jūs domājat kā zemās algas un garās darba stundas ietekmē strādniekus un viņu ģimenes? Šīs iesildošās aktivitātes mērķis ir gūt interesi par tēmu un apjaust, ka vēl bez Olimpiskajiem sasniegumiem pasaules mēroga sacensībās, ir otra monētas puse, kas atklāj nevienlīdzību un netaisnību sporta preču industrijā. 2. Skolēni turpina darbu grupās. Skolotājs lūdz skolēnus grupā apspriest sekojošus jautājumus: -Pēc kādiem kritērijiem vadies, pērkot T-kreklu (sarindo no svarīgākā līdz mazsvarīgākajam)? -Kā tavš T-krekls nonāk līdz veikala plauktam? a) Kurš to ražo? b) Kādas ir ražošanas stadijas?	
15 min	3. Skolēni, strādājot grupā pa 5, saņem darba lapu, kur katram dalībniekam tiek iedalīta loma. Skolēni, iejūtoties lomās, argumentē, kā tiek sadalīta T-krekla cena starp visiem iesaistītajiem personāžiem. Grupu darba noslēgumā, skolotājs apkopo viedokļus, lūdzot grupām nosaukt konkrētus skaitļus, kurus salīdzina ar reālajiem skaitļiem.	Izdales materiāls #2(15A): Aktivitāte- „T-krekla
15 min	4. Katra grupa saņem 1 cilvēka stāstījumu par to, kādos darba apstākļos viņš/viņa strādā, kā arī darba lapu ar tiesībām, kuras būtu jāievēro darbavietās. Katra grupa sagatavo stāstījumu par šo cilvēku un min, kuras no tiesībām tiek pārkāptas attiecīgajā gadījumā.	Izdales materiāls: #3(19A, 20A)-sagriezts, tā, lai katra grupa iepazīstas ar viena cilvēka stāstīto. #4(18A)- katrai grupai 1 lapa „Tiesības

10 min	5. Skolēniem tiek lūgts iejusties rūpnīcas strādnieka lomā, kuram īsā laika posmā ir jāizpilda uzdots plāns. Katrs skolēns saņem darba lapu ar uzdevumu izkrāsot un izgriezt 3 cepures 6 minūšu laikā. Skolēni tiek brīdināti, ka darbs jādara rūpīgi, citādi darbu virsvadītājs (skolotājs) darbu nepieņems un līdz ar to darbinieks nesaņems pilnu atalgojumu. Tiek uzņemts laiks, un skolēni veic darbu. Darbu vadītājs (skolotājs) pieņem darbu un paziņo, kādu samaksu katrs saņems. Noslēgumā skolēni izvērtē un atbild, kādas preces par attiecīgo dienas samaksu var atļauties nopirkt.	darbavietās”	
15 min	6. Strādājot grupās, skolēni saņem darba lapu ar T-kreklu, kurš pārstāv miljoniem sporta preču ražošanā strādājošo cilvēku, kuru darbs bieži vien ir smags bet slikti atalgots. Skolēni dekorē T-kreklu, lai tādējādi pievērstu apkārtējo uzmanību cilvēktiesību un darba tiesību ievērošanai darbavietās.	Izdales materiāls: # 5(21A) -katrs skolēns saņem 1 darba lapu „Negodīgā rūpnīcas spēle”. Nepieciešamie materiāli: Krāsu zīmuļi, šķēres. Izdales materiāls: #6(22A)-1 darba lapa uz grupu „Negodīgā rūpnīcas spēle 2”. Izdales materiāls: #7(27A)-1 darba lapa uz grupu. Nepieciešamie materiāli: Krāsu zīmuļi, flomāsteri.	
Stunda notika			
Datums: 01.10.2015	Skola: Rīgas Hanzas vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 6. b klase	Kopējais dalībnieku skaits: 27
Autori: Maija Dumpe		Sadarbības institūcija:	

Stundas nosaukums: Lapu komposts – bioloģiski tīras lauksaimniecības resurss			
Stundas mērķis: - veidot skolēnu prasmi ieraudzīt, ka globālas problēmas var tik atrisinātas, ja mainām pierastos skatupunktus un problēmu risinājumā darbīgi un kompetenti iesaistās pēc iespējas lielāks cilvēku skaits.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: - ir sākotnējā izpratne par barības vielu riņķojumu dabā un zemes auglīgo slāni kā visas ekosistēmas pamatu; - mācās novērot objektus un parādības, aprakstīt novēroto; - apgūst prasmi vērojumu laikā darboties ar lupu; - prot rīkoties ar grābekli un lāpstu dārza/parka kopšanas darbos, zina un strādājot ievēro attiecīgos darba drošības noteikumus; - ir vēlme darboties; piedalās tuvākās apkārtnes sakopšanā; - apzinās, ka dabaszinībās iegūtās zināšanas un prasmes ir izmantojamas ikdienas dzīvē.	
Mērķauditorija: Sākumskolas skolēni	Mācību priekšmets: - Dabas zinības - Mājturība un tehnoloģijas	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem <u>Dzīvība uz zemes</u>	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums 7 min	Ko dara skolēni? <u>Stundas ievaddaļā</u> skolēni sagatavojās āra darbiem, sapulcējās skolas vestibīlā un: - īsi atkārtoja iepriekšējā stundā uzzināto par komposta veidošanu un kvalitatīva komposta kritērijus - kopīgi formulēja stundas mērķus;		Nepieciešamie resursi - lupas(1/2 no kopējā stundas dalībnieku skaita) - papīra lapas, paliktnis un rakstāmpiederumi, vērojumu fiksācijai

60 min	- guva priekšstatu par paredzēto stundas norises kārtību; - sadalījās divās grupās. <u>Stundas pamatdaļā</u> skolēni praktiski darbojās RKĢ pagalmā <u>1.grupa</u> Darba uzdevums - grābt nobirušās lapas un pārnest sagrabtās lapas uz jauno komposta kaudzi. Skolēni mācījās: - ievērot drošības noteikumus, grābjot lapas; - pareizi turēt grābekli; - organizēties kopīgam darbam; - vērtēt padarītā darba daudzumu un kvalitāti. <u>2.grupa</u> Darba uzdevumi: - veikt vērojumus, izmantojot iepriekš apkopotos komposta kvalitātes kritērijus; - veikt pētījumu – kas dzīvo komposta kaudzē; - izsijāt un savākt komposta masu. Skolēni mācījās - veikt vērojumus atbilstoši noteiktiem kritērijiem; - izmantot lupu;	- darba cimdi (katram skolniekam) - grābekļi (1/2 no kopējā stundas dalībnieku skaita) - lāpstas (1/2 no kopējā stundas dalībnieku skaita) - siets komposta sijāšanai' - plēve izsijātā komposta substrāta savākšanai - lieli celofāna maiši sagrabto koka lapu un gatavā komposta pārvešanai
--------	--	--

13 min	- apkopot pētījuma rezultātus; - ievērot drošības noteikumus, strādājot ar lāpstu; - organizēties kopīgam darbam; - vērtēt padarītā darba daudzumu un kvalitāti. Pēc 30 minūtēm darba grupas mainīja darba veidu. <u>Stundas noslēgumā skolēni</u> - sakārtoja un nolika vietā izmantotos darba rīkus; - izteica secinājumus par komposta kvalitāti; - apkopoja pētījuma „Kas dzīvo komposta kaudzē?” rezultātus; - izteica savas atziņas un emocijas par stundā uzzināto un izjusto.	
Stunda notika Datums: 2015. gada 1. oktobrī Skola: Rīgas Katoļu ģimnāzija Kurās klasēs novadīta? 2. klase Kopējais dalībnieku skaits: 15 skolēnu		
Autori: Marija Gulbe, Ilze Gulbe	Sadarbības institūcija: Svētās Terēzes no Bērna Jēzus Romas katoļu draudze	

Stundas nosaukums: „Ūdens – dzīvības avots”			
Stundas mērķis: Stundas mērķi: 1. Veicināt apziņu, ka indivīda un pasaules labklājība ir cieši saistīti jēdzieni, ka globālās norises ir nesaraujami saistītas; 2. Apzināties un izprast zemeslodes resursu (ūdens) jēgpilnu izmantošanu, perspektīvas nākotnē; 3. Attīstīt intuīciju, fantāziju, analizēt spēju un loģiskumu, apgūt prasmi pieņemt patstāvīgus lēmumus un uzņemties atbildību.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Uzdevumi: 1. Noskaidrot jēdzienus „pirmā nepieciešamība” un „patērētāja prasības”; 2. Kādas ir ūdens apgādes problēmas Rīgā, Latvijā, pasaulē; 3. Kā tiek nodrošināts ANO lēmums „Visiem cilvēkiem ir tiesības piekļūt kvalitatīva dzeramā ūdens krājumiem”; 4. Veikt iepriekš uzdotos pētnieciskos uzdevumus, kā arī turpināt iesākto projektu.	
Mērķauditorija: skolēni 13 – 14 gadu vecumā	Mācību priekšmets: 7., 8. kl. klases stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem Nr.10 - dabas resursu ilgtspējīga pārvaldība.	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu Latvijas dārgumi – Daugavas loki.
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40']	Ko dara skolēni? Klases telpa iepriekš sakārtota atbilstoši aktivitātēm		Nepieciešamie resursi Dators ar interneta pieslēgumu; G. Paiks, D. Selbijs. Pasaule ienāk klasē. Apgāds VIDE, 1988. Projekta „Globālā dimensija sociālo zinātņu
	uzdevums	Skolotāja darbība	
	ievads – 1 min	Skolotājs ienāk klasē, sasveicinās	
		Skolēnu darbība	
		Skolēni sasveicinās, ieņem savas vietas	

	Spēle – negaiss – 3 min	Skolotāja vada spēli	Skolēni atkārtoti kustības, pēc tam vada skolēns atpakaļejošā gaitā.	priekšmetos” materiāli; mapx.map.vga.gov.lv www.skats.lv „Kādā pasaulē dzīvosim – peldošo pilsēt projektu”;
	Iepazīšanās ar stundas mērķiem, temata aktualitāti – 2 min	Skolotāja īsi atgādina stundas mērķi un uzdevumus	Skolēni noskaņojas stundai	
	Prezentācija par ūdens nozīmi – 3 min	Skolotāja parāda īsu prezentāciju par ūdens apriti dabā	Skolēni seko, atzīmē jautājumus	
	Skolēnu mājas uzdevumu prezentācija – 15 min	Skolotāja mudina skolēnus izteikties un parādīt veiktos mājasdarbus	Skolēni paņem veiktos mājas pētījuma datus un analizē tos: 7.kl. skolēni par vienas dienas ūdens patēriņu viņu mājās; 8. kl. skolēni iepazīstina ar dzeramā ūdens pieejamību Rīgā	
	Interesanti fakti par ūdeni pasaulē – 3 min	Skolotāja aicina skolēnus iepazīstināt ar atrastajiem faktiem	Skolēni īsi pastāsta par reālo situāciju pasaulē	
	Daži risinājumi ūdens izmantojumā – 3 min	Skolotāja parāda un pastāsta par dažiem asprātīgiem risinājumiem dažādās pasaules malās, kā taupīt un lietderīgi izmantot ūdeni	Skolēni skatās, uzdod jautājumus	

	Plakātu veidošana – (Skolēni darbu iesāka jau mājās) 9 min	Skolotāja iesaka sadalīties 3 grupās	Skolēni veido plakātus par ūdeni nākotnē – iespējamā, varbūtējā, vēlamā nākotne – īsi formulē.	
	Stundas nobeigums – 1 min	Skolotāja pateicas skolēniem par darbu	Skolēni atzinīgi novērtē paveikto, solās turpināt iesākto projektu	
Stunda notika				
Datums: 02.10.2015.		Skola: Rīgas Katoļu ģimnāzija	Kurās klasēs novadīta? 7., 8. kl.	Kopējais dalībnieku skaits: 12
Autori: Sarmīte Paegle			Sadarbības institūcija:	

Stundas nosaukums: Tīra Latvija – daļa tīras Eiropas			
Stundas mērķis: Veidot bērnos apziņu par nepieciešamību saglabāt tīru dabas vidi.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Stundas uzdevumi: • Iepazīstināt skolēnus ar vizuālu materiālu par atkritumiem dabā, to šķirošanas un pārstrādes iespējām. • Rosināt skolēnus apzināties savas iespējas dabas vides saglabāšanā. • Attīstīt prasmes vērtēt savas zināšanas un veikumu stundā. Sasniedzamie rezultāti: • Bērni apzinās negatīvo iespaidu, kādu ilgtermiņā atstāj dabas vidē un ūdenī nonākušie sadzīves atkritumi. • Mācās izprast atkritumu šķirošanas nepieciešamību un uzzina par iespējām tos nodot atkārtotai pārstrādei. • Papildina vārdu un priekšstatu krājumu par sadzīvē lietojamo vielu un pārtikas produktu iepakojumu materiāliem.	
Mērķauditorija: 2. klases skolēni (8-10 g.) ar mācīšanās traucējumiem.	Mācību priekšmets: Dabaszinības, sociālās zinības.	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 5.5. Atkritumu apsaimniekošana un samazināšana.	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi] UNESCO Pasaules mantojuma Latvijas nacionālais saraksts ir izveidots ar mērķi izcelt, apzināt un popularizēt Latvijas kultūras un dabas mantojumu, kam UNESCO Konvencijas par pasaules kultūras un dabas mantojuma

Ilgums [kopā 40']	Ko dara skolēni?			Nepieciešamie resursi
	Skolotāja	Skolēnu darbība		
		Plānotā	Faktiskā	
	5 min.	Sasveicinās ar bērniem.	Pieceļas un nostājas pie saviem soliem. Atbild uz sveicienu.	
	Šodien mums būs neparasta stunda. Tā ir Pasaules lielākā mācību stunda, kura šonedēļ norisinās vairākās pasaules valstīs. Šajās stundās skolēni, arī jūs, iepazīsies ar problēmām, kas pastāv visā pasaulē un traucē cilvēkiem			- Vizuālais un informatīvais materiāls – PowerPoint prezentācija. Izmantoti internetā pieejamie informatīvie un vizuālie materiāli, kā arī attēli no personīgā arhīva. - Dažādi izmantoti iesaiņojuma materiāli demonstrēšanai un patstāvīgajam darbam. - Darba lapas, rakstāmpiederumi.

justies labi, kopīgi meklēs veidus, kā varētu risināt problēmas un padarīt dzīvi labāku. Dažas nopietnākās problēmas pasaulē ir, piemēram: ūdens un pārtikas trūkums, nabadzība, izglītības pieejamība un veselības kvalitāte, vides aizsardzība. Šajā stundā mēs vairāk runāsim par vides tīrību un aizsardzību. Mēs dzīvojam Latvijā. Latvija atrodas pie Baltijas jūras un ir daļa no Eiropas. Rāda kartē. Latvija ir viena no zaļākajām valstīm Eiropā, tas nozīmē, ka dabas vide te vēl saglabājusies samērā tīra. Bet Baltijas jūra diemžēl jau ir stipri piesārņota un reizēm tiek dēvēta par mirušu jūru. Tas nozīmē, ka cilvēku darbības un piesārņojuma rezultātā izzudušas daudzas jūras dzīvnieku, zivju un augu sugas. Tādēļ visām valstīm, kas atrodas pie Baltijas jūras, jā rūpējas par to, lai jūrā nenonāktu atkritumi un labai kaitīgas vielas.	Klausās ievadinformāciju par stundas uzdevumiem.	Klausās skolotājas stāstījumu.
Pašlaik pasaulē apmēram trīs miljardi cilvēku dzīvo pilsētās, no tiem katrs ik	Vēro attēlus un klausās skolotājas stāstījumu. Iepazīstas ar	Vēro attēlus un klausās stāstījumu.

10 min.	dienas atkritumos izgāž 1,2 kilogramus. Katrs iedzīvotājs gadā vidēji rada 200 kg atkritumu. Latvijā ik gadus rodas 600 000 – 700 000 tonnu sadzīves atkritumu. Šos atkritumus veido galvenokārt iesaiņojuma materiāli: plastmasa, papīrs, stikls, metāls. <u>Cik ilgi dabas vidē saglabājas atkritumi?</u> Alumīnija skārdenes, kurās iepilda dažādus dzērienus, saglabājas 80 – 100 gadus ilgi; plastmasas maisiņi 10 – 20 gadus, bet plastmasas pudeles var saglabāties gandrīz bezgalīgi ilgi. <u>Kā atkritumi ietekmē dabas vidi?</u> Šis ir atkritumu briesmonis. No kādiem materiāliem tas veidots? Pareizi, tas veidots no iesaiņojuma materiāliem, kurus cilvēki ikdienā lieto un pēc tam izmet. Kas var notikt, ja tādus atkritumus izmet, kur pagadās – mežā, jūrā, pļavā vai citā vietā?	informāciju par piesārņojuma veidiem un to postošo ietekmi uz dabas vidi. Nosauc materiālus, no kuriem, pēc viņu domām, veidots vides objekts.	Nosauc materiālus: lupatas, maisiņi, pudeles. Atsevišķi piemin zobus.	

15 min	Demonstrē vizuālo materiālu par piegružotu mežu. Kas redzams šajā attēlā? Jā, te mēs redzam, ka cilvēki izmetuši mežā vecu dīvānu, pudeles un citus atkritumus. No kādiem materiāliem gatavots dīvāns? Pareizi, dīvāns gatavots no koka, bet matracis no putuplasta, kas arī ir mākslīgi gatavots materiāls. Tāpat kā plastmasa, tas dabā ilgi nesadalās un izdala apkārtnē kaitīgas vielas. Šie attēli ir fotografēti mūsu pašu mežos un parāda, ka ir cilvēki, kas par apkārtējo vidi nerūpējas. Kas var notikt, ja atkritumus izgāž, kur pagadās – mežā, pļavā, jūrā? Demonstrē vizuālo materiālu par dzīvniekiem, kuri piesārņojuma rezultātā cietuši vai gājuši bojā. Dzīvnieki nereti aiziet bojā nevietā izgāzto atkritumu dēļ. Šis lācītis, piemēram, atrada burku, kurā bijis kaut kas garšīgs. Ziņkārības dēļ viņš iebāza tajā galvu un... kas notika? Kas notiks ar lācīti, ja viņš vairs nevar	Iespējamās atbildes: vecas mēbeles, atkritumi mežā. Iespējamās atbildes: no koka, putuplasta, auduma. Iespējamā atbilde: nevarēja dabūt galvu ārā. Iespējamā atbilde: nevarēs ēst, nomirs.	Nosauc redzamo: atkritumi, dīvāns, miskaste, pudeles. Atbild: no gultas, no koka, no matrača, no auduma. Atbild: iesprūda. Vilcinās ar atbildi.	
--------	--	--	---	--

	dabūt galvu no burkas ārā? Lācītis nevarēs ēst un aizies bojā, nomirs. Šis zivis dzīvoja ūdenī, kurā tika iepludinātas indīgas ķīmiskas vielas, tādēļ aizgāja bojā. Putns ieraudzīja peldam interesantu apaļu priekšmetu un nolēma to pagaršot. Un mēs redzam, ka plastmasas vāciņā iesprūda viņa knābis, putns vairs nevarēja knābi ne attaisīt, ne aiztaisīt, nevarēja vairs sagādāt sev barību un arī nomira. Zinātnieki veic pētījumus, lai noskaidrotu, kādi ir iemesli jūras putnu bojāejai. Ir atklāts, ka daudzu putnu vēderi ir pilni ar dažādiem nesagremojamiem plastmasas atkritumiem – pudeļu korķīšiem, plastmasas gabaliņiem. Tās ir bojāgājuša putna atliekas, un labi var redzēt visu, ko putns norijis, domādams, ka šīs krāsainās lietas ir ēdamas. <u>Ko mēs varam darīt?</u> Attēls ar atkritumu šķirošanas		Komentē: ir beigtas. Vairāki skolēni emocionāli reaģē uz attēliem ar dzīvniekiem. Jautājums par pēdējo attēlu: kas tas tāds?	
--	---	--	---	--

	konteineriem. Lai atkritumi nemētātos, kur pagadās un nepiesārņotu apkārtni, tie jāizmet noteiktās vietās, tad tos savāc un aizved vai nu uz izgāztuvi – kuru mēs redzējām pirmajā attēlā – vai nogādā otrreizējās pārstrādes vietās. Otrreizējai pārstrādei var nodot papīru un kartonu. To savākšanai domātie konteineri parasti ir zilā krāsā. Makulatūru var nodot arī Līgatnes papīrfabrikā. No vienas tonnas makulatūras var iegūt vienu tonnu jauna papīra. Tā kā papīru ražo no koka, var saglābt apmēram 12-14 pieaugušus kokus. Plastmasas iepakojumu atkritumu savākšanas konteineri ir dzeltenā krāsā. Šajos konteineros izmetīsim tukšas PET pudeles, traučiņi, kastītes, plēves un maisiņi. • Atbilde uz jautājumu: PET jeb polietilēna pudeles ir saīsināts nosaukums, ikdienā mēs	Uzklausa informāciju un piedalās sarunās par dabas piesārņojuma problēmu pasaulē un Latvijā, kā to mazināt un/vai novērst.	Komentē: A, tādi mums pie mājām ir. Komentē: Papīru neražo no koka! Nē, ražo gan no koka!	
--	---	---	--	--

	lietojam nosaukumu “plastmasas pudeles”. Pudelēm un traučiņiem jābūt izskalotiem, un pirms izmešanas tos pēc iespējas jāsaplacina. Stikla iepakojuma atkritumus savāc zaļās krāsas konteineros, un tie arī noder otrreizējai pārstrādei. Nākamajā attēlā jūs redzat atgādni – kādas krāsas konteineri paredzēti katra veida atkritumiem un ko tajos drīkst izmest. Metāla iepakojumu atkritumus var nodot EKO laukumos vai metāla uzpirkšanas punktos, par to saņemot attiecīgu samaksu. EKO laukumi ir iekārtoti vairākās vietās Latvijā. Vai, šķirojot atkritumus, izlietotās baterijas drīkst izmest kopā ar citiem atkritumiem? Jā, bateriju izmešanai ir speciālas kastes ne tikai SuperNeto, bet arī citos veikalos un bateriju tirdzniecības vietās. Gatavojoties šai stundai, jums bija uzdots mājas darbs – noskaidrot, kādus	Iespējamā atbilde: Nē, nedrīkst.	Jautājums: kas ir PET pudeles? Atbildes: Nē, nedrīkst izmest. Es zinu, tāda kaste ir SuperNeto!	
--	---	---	---	--

	mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļus lieto jūsu mājās un vai jūs atkritumus šķirojat. Paldies tiem skolēniem, kas mājas darbu izpildīja. No jūsu atbildēm varēja uzzināt, ka daļā ģimeņu atkritumus šķiro, bet pie citām mājām nav dalīto konteineru atkritumu savākšanai. Par mazgāšanas līdzekļu ietekmi uz dabu mēs runāsim citā stundā, jo šodien mēs galvenokārt runājam par izlietoto iesaiņojumu. Vai mums pie skolas ir konteineri atkritumu šķirošanai? Vai tādi būtu vajadzīgi? Kāda veida atkritumi skolā ikdienā rodas visvairāk? Plastmasas atkritumu droši vien nebūtu daudz, tādēļ nebūtu izdevīgi maksāt par atsevišķu konteineru. Bet mēs varētu vākt papīra atkritumus, nodot makulatūrā arī izlietotās burtnīcas, rokdarbos izmantotā papīra atgriezumus un ierosināt arī citiem to darīt. Kā jūs domājat? Mēs tikko pārrunājām vairākas svarīgas lietas par to, kādēļ vajadzētu šķirot izlietoto iepakojumu un kā to	Iespējamā atbilde: Nav. Iespējamā atbilde: Jā, būtu vajadzīgi. Iespējamā atbilde: Papīrs.	Atbildes: Nē, nav. Mums pie mājām ir. Atbilde: Jā būtu vajadzīgi. Atbildes: Plastmasa, papīrs.	
--	---	--	---	--

	darīt. Tagad jums būs iespēja nedaudz izkustēties un pārliecināties, vai protat sašķirot dažādu materiālu iepakojumus. Te ir tīrs, nelietots atkritumu maiss, bet iekšā – izlietoti dažādi iesaiņojuma materiāli. Tie, protams, ir tīri, un jūs droši varat tos aiztikt. Šeit uz galda es nolikšu uzrakstus ar dažādu materiālu nosaukumiem. Rādu pa vienam uzrakstus: PAPĪRS, PLASTMASA, STIKLS, METĀLS. Novietoju tos uz galda. Tagad iznāciet no soliem un nostājieties viens aiz otra šeit klases priekšā tā, lai katrs netraucēti varētu pieiet pie galda. Jūsu uzdevums – neskatoties paņemt no maisa kādu no iepakojumiem un nolikt to pie atbilstošā uzraksta. Tā turpināsim, līdz	Iespējamā atbilde – piekrišana. Lasa uzrakstus.	Skolēni piekrīt, ka varētu to darīt. Lasa uzrakstus.	
--	--	---	--	--

	maiss būs tukšs. Saprātāt uzdevumu? Pēc uzdevuma izpildīšanas vērtē paveikto, uzdod jautājumus. Jautājumi pēc izpildītā uzdevuma: Vai šie (plastmasas) maisiņi bija jāliek pie papīra atkritumiem? Kas jādara ar plastmasas pudeli (paņem rokās) pirms izmešanas? 1) Pareizi, pudelei jābūt tukšai. 2) Jā, doma pareiza, tikai jāsaka nevis “jāsaburza” (demonstrē ar žestiem), bet “jāsaplacina” vai “jāspiež” (saplacina rokās turēto pudeli). Jūs bijāt veikli šķirotāji! Tagad apsēdieties atkal savos solos. Jums būs neliels patstāvīgs darbs darba lapās.	Iznāk no soliem, sastājas telpas priekšpusē, viens pēc otra ņem no maisa dažādus tīrus izlietotus iepakojuma materiālus un liek tos pie atbilstošajiem uzrakstiem. Mutiski novērtē paveikto, atbild uz jautājumiem.	Apstiprina, ka uzdevumu sapratuši, iznāk no norādījuma precizēšanas. Ar interesi veic da Atbilde: Nē, pie plastmasas. Atbildes: 1)Jāizdzer. 2)Jāsaburza.	
--	--	---	---	--

5 min.	Izdala darba lapas. Uzrakstiet savu vārdu lapā uz punktētās līnijas! Šajā stundā jūs atkārtojāt jau zināmas lietas un uzzinājāt arī kaut ko jaunu. Atbildot uz pieciem jautājumiem “Vai tu zināji, ka...?” iekrāsojiet katram jautājumam atbilstošo lodziņu – zināju / nezināju. Padomāji, vai informācija jums jau bija zināma, vai arī jūs uzzinājāt to šajā stundā. Atcerieties, kā lodziņi jākrāso – neatstājot tukšās vietas. Atbildes uz skolēnu jautājumiem: 1)Datums lapās jau ir rakstīts, otrreiz nav jāraksta. 2)Jā, krāsa pēc jūsu izvēles. Jautājumi: vai tu zināji, ka Katrs iedzīvotājs gadā saražo apmēram 200 kg dažādu	Pilda darba lapās patstāvīgo darbu.	Jautājumi: 1)Vai datumu arī rakstīt? 2)Vai vienalga, ar kādu krāsu krāsot?	
--------	--	--	---	--

5min.	atkritumu. - Dzīvnieki un putni aiziet bojā, izpētot un nogaršojot plastmasas atkritumus. - Papīru ražo no koka. - Baterijas nedrīkst izmest kopā ar citiem atkritumiem. - Latvija ir viena no zaļākajām valstīm Eiropā. Lielajā tukšajā lodziņā iezīmējiet vai uzrakstiet, kas jums šajā stundā vislabāk patika.	Raksta un / vai zīmē.	Daži skolēni uzdevumu veic pavirši, nepadomājot, vai informācija viņiem jau bijusi zināma iepriekš, vai uzzināta šajā stundā. Trīs skolēni raksta, pārējie zīmē. Darbos redzams, ka lielu iespaidu radījuši demonstrētie attēli; patikusi arī spēle ar atkritumu šķirošanu. Atdod aizpildītās darba lapas.
	Šajā stundā mēs uzzinājām, ka ir ļoti svarīgi nepiesārņot dabu ar atkritumiem, bet izmest tos paredzētajās vietās. Vislabāk, ja atkritumus var šķirot un pārstrādāt. Ja jūs redzēsiet, ka kāds met atkritumus, kur pagadās, vai aizrādīsiet viņam? Protams, ne vienmēr jūs varēsiet aizrādīt. Bet ja sāksiet paši ar sevi, ar to, ka nepiemētāsi apkārtni un	Iespējamās atbildes: Jā / nē.	Pārsvarā atbildes ir "nē".

	nepiesārņosiet dabu, tas jau būs daudz. Tad arī nākotnē varēsiet dzīvot tīrā vidē, būt laimīgi un veseli. Paldies par darbu! Stunda ir beigusies. Uz redzēšanos!	Atsveicinās.	Atbild: Uz redzēšanos!	
STUNDA NOTIKA				
Datums: 2015. g. 1. oktobrī.	Skola: Rīgas Valda Avotiņa pamatskola – attīstības centrs	Kurās klasēs novadīta? 2. klasē		Kopējais dalībnieku skaits: 10
Autori: Skolotāja Ruta Nececka		Sadarbības institūcija: Rīgas Valda Avotiņa pamatskolas – attīstības centra bibliotēka.		

Nodarbības nosaukums: Rīgas Vēsturiskais centrs – UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā			
Nodarbības mērķis: fotoreportāža par Vecrīgu.		Nodarbības uzdevumi: • Paplašināt zināšanas par galvaspilsētas vēsturiskajiem objektiem. • Papildināt prasmes dažādu objektu fotografēšanā. Sasniedzamie rezultāti: • Veicināt valstiskās identitātes apziņu, papildināt vārdu un priekšstatu krājumu par Vecrīgu. • Attīstīt prasmi izvēlēties objektus fotografēšanai, veidot kadra kompozīciju.	
Mērķauditorija: Fotopulciņa dalībnieces 7. klase, 13 un 14 g. (ar mācīšanās traucējumiem).	Mācību priekšmeti: Vēsture, latviešu valoda. Fotografijas pamati.	<u>Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:</u> Rīgas ilgtspējīgās attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam paredzēts, ka nākotnē pilsētas laikmetīgais tēls harmoniski sadzīvos ar autentisko kultūrvēsturisko mantojumu, saglabājot pilsētas noskaņu. Vecrīgā būs saglabājusies neskarta viduslaiku un vēlāko laiku pilsētbūvnieciskā struktūra un būves. Vecrīgas ainavas siluets un panorāma skatos no Daugavas, Ķīpsalas, Pārdaugavas, tiltiem un Zaķusalas starptautiski būs atzīta kā Eiropas kultūras mantojums. Vecrīgas ainaviskās kvalitātes aizsardzība un attīstība ir RVC AZ (Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas) teritorijas plānojumā.	<u>Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu:</u> UNESCO Pasaules mantojuma Latvijas nacionālais saraksts ir izveidots ar mērķi izcelt, apzināt un popularizēt Latvijas kultūras un dabas mantojumu, kam UNESCO Konvencijas par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību izpratnē ir īpašas nozīmes universāla vērtība Latvijas, Eiropas un pasaules mantojuma kontekstā un kas ir aizsargājams un nododams nākamajām paaudzēm. 2003. gadā ir pieņemts Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības likums. UNESCO Latvijas Nacionālā komisija piedalās Rīgas vēsturiskā centra aizsardzības jautājumu risināšanā, tai skaitā Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas padomes ietvaros.

Stundas gaita			
Ilgums		Ko dara skolēni?	Nepieciešamie resursi
1,5 st.		Vienojas savā starpā, kura pirmā sāks fotografēšanu. Izvēlas objektus, kas piesaista uzmanību, ieklausās arī skolotājas norādījumus. Izmēģina dažādus rakursus un veidus, kā iegūt labāku fotogrāfiju.	Fotoaparāts, vecāku atļaujas nodarbībai brīvdienā
0,5 st.		Kopā ar skolotāju apskata un vērtē paveikto. Piedalās fotogrāfiju izvēlē, sakārtošanā un izsaka priekšlikumus par tekstu pie tām.	
STUNDA NOTIKA 2015. g. 11. oktobrī.	Skola: Rīgas Valda Avotiņa pamatskola – attīstības centrs	Kurās klasēs novadīta? piedalījās 7. klases meitenes – foto pulciņa dalībnieces.	Kopējais dalībnieku skaits: 2
Autori: Skolotāja Ruta Nececka		Sadarbības institūcija: Rīgas Valda Avotiņa pamatskolas – attīstības centra bibliotēka.	

Stundas nosaukums: Raiņa saules gadi (par godu Raiņa 150 gadu jubilejai)			
Stundas mērķis: 1. Gūt jaunas zināšanas un atkārtot esošās par Raini un viņa darbiem lielā dzejnieka 150. jubilejas laikā. 2. Akcentēt bērnībā gūtos iespaidus uz Raiņa dzīvi un daiļradi. 3. Ieinteresēt lasīt Raiņa darbus, apmeklēt muzejus un piemiņas vietas. 4. Minēt Raiņa un Aspazijas vārda saistību ar UNESCO. 5. Saskatīt literatūras saistību ar citām mākslām (tēlotājas mākslu, mūziku, kino, teātri).		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1. Izteiksmīgi runāt Raiņa dzeju./Skolēns ir iemācījies Raiņa dzejoli un prot uzstāties. 2. Klausīties tekstu (Raiņa epu „Saules gadi”) un atbildēt uz jautājumiem./Skolēns uzzina interesantas Raiņa bērnības atmiņas, sarakstītas dzejā, prot atbildēt uz jautājumiem īsi un konkrēti. 3. Lasīt, klausīties un atstāstīt tekstu (Raiņa biogrāfijas dati)./Skolēns uzzina Raiņa biogrāfijas būtiskākos faktus un prot atstāstīt galveno. 4. Zināt populārākās Raiņa dzejas rindas./Skolēns ir atcerējies gan bērnības gados mācīto, gan iegaumējis, ka tik bieži dzirdētu dziesmu vārdu autors ir Rainis. 5. Atrisināt krustvārdu mīklu./Skolēns prot atspoguļot zināšanas neparastākā veidā. 6. Ieklausīties Raiņa dzejā, kas sacerēta pusaudža gados./Skolēns gūst gandarījumu par piedalīšanos radošo darbu konkursā, kur temats, izrādīsies, bijis tāds pats kā Raiņa pirmajam dzejolim .	
Mērķauditorija: 6.-9.kl.(10- 14 g.v.)	Mācību priekšmets: Literatūra	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem: Ilgtspējība; kvalitatīva izglītība(nr.4)	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi] 1. Raiņa un Aspazijas 150. gadadiena iekļauta UNESCO svinamo dienu kalendārā 2014.-2015. gadā. 2. Raiņa un Aspazijas savstarpējā sarakste (1894-1929) ir iekļauta UNESCO programmas „Pasaules atmiņa” Latvijas nacionālajā reģistrā.
Stundas gaita			
Ilgums	Ievaddaļa.		Nepieciešamie resursi:

2,5min	Animācijas filmas „Zelta Sietiņš” vai filmas fragmenta skatīšanās emocionālas noskaņas radīšanai.	CD
2,5min	<u>1.uzdevums.</u> 1 skolēns no katras grupas runā Raiņa dzejoli (iepriekš sagatavots izteiksmīgās runas konkursam) un izlozē savas grupas kārtas numuru. Skolotājs:„ Ar šo Raiņa dzeju mēs sākam literatūras stundu „Saules gadi ” konkursa veidā starp 2 grupām. Jūs tūlīt dzirdēsiet fragmentus no Raiņa bērnības atmiņu tēlojuma „Saules gadi”: „Bērna gadi - saules gadi. Cik man nākas savā gaitā/ Atcerēties bērnu dienu, Tik es redzu gara acīm /Zelta sauli atmirgojam.” Kas dara bērniņu saulainu? Tie ir mīļi, tuvi cilvēki, interesanti notikumi, konkrētas dzīvesvietas. Bērnība ir tas laiks, kas atstāj dziļu iespaidu uz cilvēku. Lai tuvāk iepazītu Raiņa dzīvi un izprastu viņa daiļradi, dosimies ceļojumā pa dzejnieka „saules gadu” zemi! Lūk, ģimenes foto! „Tēvs ir Krišjāns, māte Dārta,/Abi divi slavas pilnās zemgaļcilts. Miņas iet , ka mātes senči/Lietuviešu bajārdzimta. Manī plūst latvju asins,/Maisītas ar lietuviešu. Man vēl bija divi brāļi,/Vēl pirms manis atnākuši,	Izstāde: Raiņa grāmatas, attēli u.c. <u>Attēli Power Point (Pielik. Nr 1)</u> no personīgās fotokolekcijas: 1.att.-Virsraksts 2.att.-Ģimene

12min	Bet tie atkal aizgājuši,/Nesagaidīdami manis. Pēc tam nāca, vēl pirms manis,/Mana māsa Elīziņa.” Fotogrāfijā nav vecākās māsas Līziņas, bet ir jaunākā – Doriņa. Bērnības epus „Saules gadi” ir sarakstīts dzejā, bet, ja uzmanīgi klausās, ir viegli uztverams. Rainis dzimis Latgalē (senāk Sēlijā) Dunavas pagasta Varslavānu mājās, konkrētāk, pirtiņā (bērni senāk laukos dzima pirtīs), pirts vietā tagad ir piemiņas akmens ar uzrakstu „Te dzimis Rainis”, kam blakus joprojām zaļo tēva un mātes stādīts ozols un liepa. <u>2.uzdevums.</u> Pēc fragmentu noklausīšanās būs jāatbild I grupai uz nepāra, II grupai – uz pāra skaitļu jautājumiem: (skolotāja izteiksmīgi runā tekstu, vēlams zināt no galvas; skolēni klausās un atbild uz jautājumiem) 1. fragm. „Esot dzimis dienas vidū,-/Kad es brēcot neaprimis, Mani ienesuši saulē,/Tad es stājies - saules glāstu.” Kurā diennakts daļā Rainis dzimis? (Dienas vidū.) 2. „Vēl nav doti droši dati,/Kurā tad tu gadā dzimis? Taisni tūkstoš astoņsimti/Seši desmit piektā gadā - Tā to skaidri apliecina /Mācītāja krustāmzīme.” Kurā gadā dzimis? (1865.) 3. „Šaubas ceļas dzimumdienas laikā/.Jaunais kalendārs nes jukas: Septembra vai divpadsmitā/Jeb vai vienpadsmitā dienā? Agrāk lieta bija skaidra:/Trīsdesmitā augustdienā,	3.att.-Dunavas pagasta Varslavānu mājas 4.att.Varslavānu pirtiņas vietā piemiņas akmens <u>Teksts lasīšanai (Pielik.Nr 2)</u> 5.att.-Saulē Varslavānos
-------	---	--

Tad, kad svinēj kurzemnieki/Savus brīvlaišanas svētkus.

Tad es slavējos par pirmo,/Kas ir dzimis brīves dienā,

Kam ir jāpauž brīves slava,/Kam ir jācīnās par brīvi.”

Kurā datumā un mēnesī dzimis pēc tā laika kalendāra? (30. augustā.)

4. „Kristīts divnedēļu vecumā.

Daudz vēl minēts krustāzmīmē:/Dati, zīmogs, mācītājs,

Krusta tēvi, krusta mātes,-/Noklusēts viens notikums.

Mācītājs ar slapju pirkstu/ Manai galvai nācis tuvu,

Tad nu es-/Mācītāja pirkstā kodis!

Māte teica:„Pirmo zobu/Svētā vietā izmēģina.”

Saule teica:„Saulēbērs- /Tā kā saulīte ar zobiem.””

Kāds notikums nav minēts kristību dokumentā? (Tas, ka iekodis mācītāja pirkstos.)

5. „Iznirst pirmā bērna miņa:/ Bērs pie žoga, aukles rokās,

Apkārt saule.-Kur tā vieta?-/Tēva muiža Tadenava.”

Kas bija pirmā atmiņa? (Saule.)

6. Vēl kāda atmiņa aprakstīta dzejolī„Gaiļu kauja”.

„Dienas vidū, tukšā sētā /Vistas vien tik smiltīs pērās;

Varens gailis /Vistu baru pārlūkoja.

Gailis šķībi noskatījās, /Kā es sētā rotaļājos.

6.att.-Prombraucot no Varslavāniem

7.att.-Tadenava

8.att.-Tadenava

9.att.-Saule Tadenavā

Nedrošas vēl bija kājas,/ Bet jau pats es pratu staigāt. Kuplis zariņš bij man rokā,/ Vīcinādams tuntuļoju, Skaļi dziedot savu prieku./ Pēkšņi virsū brūk man gailis- Ko es taisot tādu troksni? /Ko es baidot viņa vistas? Cik spēj sargāt mazais zariņš?/Cik spēj krekliņš mugurā? Zelta mati izplūkāti./Vaigi,galva saplosīti, Nezin kas vēl būtu bijis,/Te, par laimi, atskrej māsa. Aizdzen nikno uzbrucēju,/Aiznes zēnu, mazgā, pārsien: „Labi, ka vēl acs nav ķerta,/Tad tev būtu jābūt aklam.” Tā bij mana pirmā kauja,/To es tiku pazaudējis. Ir vēl tagad vaigā rēta. /Beigās uzvara bij mana: Gaili zupā izvārīja,/Bet es netiku to ēdis.” Kāda zīme palika kā liecība pēc cīņas ar gaili?(Rēta vaigā.) 7. „Kāda bija Tadenava?/Manas acis neaptvēra, Pēcāk es to neredzēju,/Un vai redzēšu vairs tagad? Citi ļaudis man to saka:/Zaļi dārzi, vecas liepas, Zaļi iegrimusi māja,/Tā kā visas latvju muižas. Visa sirds uz tevi laužas,/Bet es neiešu, es zinu: Tagad savu saules pērkli /Asarām es pieraudātu.”	10.att.-Tadenavas pagalmā-Raiņa piemiņai 11.att.-Tadenavas pagalmā-gailis ar vistām
---	---

	Zēnam patikusi zemūdens pasaule, bet sevišķi pārsteiguši plūdi Daugavā. 11. „Ūdens kāpj pār zariem pāri,/ Puisīts iekšā, ūdens pakā. „Māmiņ, māmiņ, Daugaviņa /Ciemā pie mums atnākusi!” „Dievu lūdz, lai plūdi plaktu!” Nokūsis no lielas lūgsmes,/Puisīts iekrīt miega rokās. Saul’ un Daugav’ saskatījās,/Rītu nokrīt ūdensplūdi. Saule skatās zēnam sejā:/Saule saka: „Puteklīts no saules biris,/Saules bērniņš- tas tu esi, Saule visam dzīvam māte,/Sevī pašā sauli meklē!”” Tagad visi kopīgi pateiksim šos vārdus un paturēsim tos savās sirsniņās: „Sevī pašā sauli meklē!” Šis attēlā redzamais vides mākslas darbs(pret sauli augšup vērstās cilvēku rokas) ir Berķenelē, Raiņa nākamajā dzīves vietā, kur tagad iekārtots muzejs. Tas ir netālu no Daugavpils, bet, braucot pāri Likteņupei, atcerējos Raiņa patriotiskās dzejas rindas: „Daugav’ abas malas mūžam nesadalās...” Daugavas labajā krastā Rainis dzīvojis Vasiļovu muižā (nav saglabājusies) un Jasmuižā, kur tagad muzejs. Braucot mājās no dzejnieka Saules gadu zemes uz Rīgu un aiz loga vērojot tādu skatu (tumši mākoņi, pērcons, lietis un saule), nāca prātā „Saule, Pērcons, Daugava”(M. Brauna dziesma ar Raiņa vārdiem no poēmas „Daugava”) un , protams, rindas no „Saules gadiem”: „Pirmā atmiņa man saule,/Arī pēdējā būs saule, Visu dzīvi mani tura/ Taisnu saules stiprā roka.”	17.att.-Daugava 18.att.-Daugava 19.att.-Daugava 20.att.-Daugava 21.att.-Berķeneles dārzā
--	--	---

12 min	<u>3.uzdevums.</u> Skolēnam(vislabākajam lasītājam) jālasa teksts, skolēnam (vislabākajam stāstītājam) jāatstāsta savas komandas pārstāvim (otram labākajam stāstītājam), kurš tekstu nebūs dzirdējis, jo uz īsu brīdi būs izgājis no telpas. Šī ir arī tāda kā veiksmes spēle, jo teksts ir veidots ar tā saucamajiem „atslēgas vārdiem”(10). Teksts I grupai: Rainis dzimis un bērnību pavadījis Latgalē. Arī pseidonīmu „Rainis” viņš aizguvis no Latgales. Raiņa īstais vārds ir Jānis, uzvārds- Pliekšāns. Rainis dzimis pirms 150 gadiem 11.septembrī . Mācījies Daugavpilī Grīvas vācu skolā , tad Rīgā ģimnāzijā , tad Pēterburgā studējis tieslietas. Savā profesijā par juristu strādājis īsu brīdi, jo labāk paticis rakstīt. Viņš bijis avīzes „Dienas Lapa” redaktors un darbojies kustībā „Jaunā strāva” . Avīzē „Dienas Lapa” bija raksti, ka jācīnās par brīvību. Par to Raini ielika cietumā, tad izsūtīja trimdā uz Krieviju. Tur viņš sarakstīja pirmo dzejoļu krājumu „Tālas noskaņas zilā vakarā”. Teksts II grupai: Nākamā trimdas zeme bija Šveice. Tur ar sievu- dzejnieci Aspaziju- dzīvoja apmēram 15 gadus. Kastanolā pie Lugano ezera viņš sarakstīja daudz ievērojamu darbu, arī lugu „Zelta zirgs”.	22.att.-Berķenele 23.att.-Daugava Daugavpilī 24.att.-Jasmuiža 25.att.-Mājupceļā <u>Teksts lasīšanai (Pielik.Nr 3)</u> Attēli (PowerPoint)no interneta:
--------	--	--

Rainis ar Aspaziju atgriezās Latvijā, kad bija nodibināta valsts. Viņi tika mīļi sagaidīti. Dzīvoja <u>Rīgā</u> dažādās vietās. Pēdējā mājvieta- Baznīcas ielā, kur muzejs tiek atjaunots. Dzīvoja vasarnīcā <u>Jūrmalā</u>, tur arī ir muzejs. Patika pastaigāties gar jūru un pasēdēt krastmalā pie savām iemīļotajām <u>priedēm</u>. Miris Jūrmalā <u>12.septembrī</u>- nākamajā dienā pēc savas 64. dzimšanas dienas. Raiņa kapa pieminekļi ir vārdi: „Un spēcīgs celšos es pret sauli augšā.” Piemineklis <u>Esplanādē</u> tika atklāts Raiņa 100 gadu jubilejā, tad arī aizsākās <u>Dzejas dienas</u>. Skolotājas stāstījums (bez uzdevuma): Par godu Raiņa 150 gadu jubilejai Rīgā starp Raiņa un Aspazijas bulvāri, abpus kanālam, bija vides mākslas objekti- abu dzejnieku mīlas vēstules. Kādā vēstulē Rainis Aspazijai rakstījis: „Mana gaišā Saules meita! Pie Tevis nāku ar savu tumsu...” Aspazija– Rainim: „Es Tevi mīlēšu, kamēr Tu mani mīlēsi. Es Tevi mīlēšu arī tad, kad Tu mani vairs nemīlēsi.” Abu dzejnieku un dzīvesdraugu sarakste ir iekļauta UNESCO programmas „Pasaules atmiņa” Latvijas Nacionālajā reģistrā, bet viņu 150. dzimšanas diena iekļauta šā gada UNESCO svinamo dienu kalendārā. Tas ir liels gods Latvijai. Aspazija un Rainis ir Eiropas un pat pasaules mēroga personības. Abu dižgaru 150.jubilejas laikā ir izdota piemiņas monēta, uz kuras ir šādas Raiņa mīlas dzejas rindas, veltītas Aspazijai: „Šī dzīve bij’ tukša, /Tu saturu lēji, Šī dzīve bij’ kaila,/Tu puķes sēji.”	26.att.-Rainis 15g.v.(1880.g.) 27.att.-Rainis jaunībā(28 g.v.) 28.att.-Piemiņas akmens Rainim un Aspazijai Krievijā 29.att.Piemiņas akmens Rainim Šveicē 30.att.-Kastaņola pie Lugano ezera 31.att.-Atgriežoties Rīgā 32.att.-Rīgā dzīvoklī 33.att.-Rīgā, māja Baznīcas ielā 34.att.-Vasarnīca Majoros 35.att.-Priedes Mellužos Raiņa laikā 36.att.-Kopā ar Aspaziju 1929.g.septembrī 37.att.-Raiņa kapos 38. att.-Esplanādē
--	---

Un šī dzejoļa turpinājums tālāk skan šādi: „Sī dzīve bija auksta,/Tu dvašu dvesi, Šī dzīve bij’ tumša,/Tu sauli nesi.” Rainis ir lielākais dzejnieks latviešu literatūrā. Es teiktu-Saules dzejnieks. Jūs esat lasījuši arī Raiņa aforismus, viens no tiem skan šādi: „Saule silda mēnesi. Bet mēness nesilda sauli. Esiet kā saule!” Jūs esat lasījuši lugu „Zelta zirgs” un zināt, ka Stikla kalnā tiek tas, kurš tik skaidrs, mīlīgs un stiprs ir kā saule, Saulcerīti atbrīvo tas, „kurš spēj atdot sevi visu, savu dzīvi, savu gribu”, kurš spēj pilnveidoties. Raiņa vārdiem runājot, tas „pastāvēs, kas pārvērtīsies”. Arī kādā citā lugā („Uguns un nakts”), kas patlaban ir iestudēta Nacionālajā teātrī, izskan aicinājums: „Mainies uz augšu! Mainies uz skaidrību!” Lūk, kur slēpjas Raiņa lielums! Šais gudrajās, dziļajās domās: mainīties uz labo, mīlēt, piedot, darboties ne tikai savā, bet citu - visas tautas, visas cilvēces – labā! Rainis aktīvi piedalījies sabiedriskajā dzīvē: bijis deputāts, Izglītības ministrs, Dailes un Nacionālā teātra direktors. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni. Viņš vēlējies būt Valsts prezidents, saņemt Nobela prēmiju literatūrā, dzīvot vēl 300 gadus. Viņa lugas tiek iestudētas, grāmatas izdotas. Lūk, „Puķu lodziņš”- viena no šā gada „Bērnu žūrijas” grāmatām. Rainis dzīvo - Raiņa darbos izteiktās atziņas māca, iedvesmo! <u>4.uzdevums.</u> (Skolēni iepriekš ir sacerējuši savu dzejoli par putna spalviņu, noformējuši un iesnieguši	39.att.-Raiņa vēstules 40.att.-Aspazijas vēstules 41.att.-Jubilejas monēta 42.att.-Saule virs Raiņa pieminējla
---	--

izvērtēšanai, vēlāk darbi tiks izlikti izstādē.) Jūs šā gada Dzejas dienās tikāt aicināti sacerēt dzejoli, iedvesmu gūstot, skatīdamies uz šo putna spalviņu, tāpēc ka pirmais Raiņa dzejolis latviešu valodā ir „Spalviņu sīko”, sarakstīts 1880.gadā, tātad 15 gadu vecumā. Toreiz neviens nezināja, ka viņš būs tik slavens dzejnieks. Arī jūs šodien nezināt, par ko katrs kļūsi. Jūsu katra radošajā darbā ir kāda interesanta rinda vai doma, bet pēc žūrijas vērtējuma šoreiz labākie ir,, jaunrades darbi. Bet tagad ieklausīsimies, kā skan Raiņa pirmais dzejolis! <u>„Spalviņu sīko,/Kur tu tā skrieni?/Kur tu tā lieņi /Krūmiņu starpā?</u> <u>Vai tevi vējiņš/Putniņam plūca,/Kad viņš tā dūca/Dusmīgi vakar?</u> <u>Vai ir cits putniņš/Sīvajā kaujā/Saķēris sauja/Asajiem nagiem?</u> <u>Vai līdzī kriti/Spalviņām birstot,/Putniņam mirstot /Nebaltā dienā?”</u> (No Raiņa pirmā līdz vienam no viņa pēdējiem dzejoļiem „Ko zaļai jaunībai lai saka sirmais?” ir daudz citu darbu, pārsvarā dzeja un lugas. Ir darbi, kas, laikiem ejot un mainoties, zaudējuši savu nozīmību, bet ir tādi, kas dzīvo un dzīvos ilgi, jo runā par mūžīgām vērtībām.) Kā jūs pārzināt populārāko Raiņa dzeju? Kā protat šodien dzirdēto pielietot, risinot krustvārdu mīklu? To tūlīt pierādīsi, pildot 5.un 6. uzdevumu pa pāriem. Skolēni nākamās divas uzdevumus (5.uzd.un 6.uzd.) pilda vienlaicīgi, veicot darbu pa pāriem grupas ietvaros. <u>5.uzdevums (pāru darbs grupas ietvaros).</u>	Rainis.,„Zelta zirgs” Rainis.,„Uguns un nakts” 43.att.-Citāts-vēlējums
---	---

2min	Atrast Raiņa dzejas rindai atbilstošu turpinājumu (skat. izdales materiālu Nr 1) (Pēc tam daži skolēni skaļi lasa rindas un skolotājs, ja nepieciešams, labo nepareizās atbildes.) I (bērnu dzeja) Manu lellīti sauc par Lolīti, Viņas actiņas zilas, spīdošas. Kaķenītei bērni bija, Nu jūs, suņi, sargaties! Es to mīklu minu, Zelta kamolīti zinu! Tu mīļā, mīļā māmiņa, Es mīlu tevi kā nevienu! II (bērnu dzeja) Šodien, mīļie radiņi, Man ir četri gadiņi Raudzīsim, kā to lai darām, Kā visus desmit saskaitīt varam! Nu nākat, bērniņi, izstāstat, Ko divpadsmit mēnešus darīsat! Kas visu izteic bez mēles? Man saka- tā grāmata. III (bērnu dzeja-komponēta, arī anim.f.atveidota) Zelta sietiņš, sudraba stīgas, Dimanta sēkliņas sijājamās. Mākonītei balti svārki , Zeltītām kroķītēm. Kas manim kaitēja putniņam būt, Uz zaļa zara mūžiņu vadīt. Zeltītas vasaras ir visas dieniņas, Kad priekiem veltītas. IV (patriotiskā dzeja- komponēta) Daugav' abas malas Mūžam nesadalās.	Putna spalviņa Raiņa foto 15 g.v. Skolēnu radošie darbi <u>Raiņa 1.dzejolis(Pielik.Nr 4)</u>
------	--	--

	Saule latvi sēdināja Baltas jūras maliņā. Vējš augstākās priedes nolauza, Kas kāpās pie jūrmalas stāvēja. Dies saulīte atkal trīskrāsaina: Drīz zila, drīz zaļa, drīz sarkana.	
5min	<u>6.uzdevums (pāru darbs grupas ietvaros).</u> Atrisināt krustvārdu mīklu (skat. izdales materiālu Nr 2), atdot vērtēšanā žūrijai. <u>Krustvārdu mīklas jautājumi</u> 1.Dzīvesvieta, kur Rainis bērnība pirmoreiz ieraudzījis Daugavu. 2.Latvijas novads, kur Rainis pavadījis savu bērnību. 3.Raiņa vārds. 4.Vieta, kur Rainis dzīvojis agrā bērnībā un kuru viņš sauc par saules perēklīti. 5.Raiņa dzimtais uzvārds. 6.Dabas objekts - spilgts tēls Raiņa literārajos darbos. <u>Krustvārdu mīklas atminējums</u>	<u>Izdales materiāls-dzejas rindas (Pielik.Nr 5)</u>
1,5min	1. R a n d e n e 2. L a t g a l e 3. J ā n i s 4. T a d e n a v a	

2,5 min	5. Pliekšāns 6. Saule <u>Nobeiguma daļa .</u> Šodien jūs daudz jauna apgūvāt (iepazīnāt Raiņa „Saules gadus” un uzzinājāt dažādus interesantus viņa dzīves faktus), atkārtojāt senāk mācīto, parādījāt savas zināšanas un prasmes literatūrā, čakli strādājot. Lūdzu, uzrakstiet uz lapiņām, kas jums stundā patika vislabāk, un novērtējiet savu darbu! Žūrija, lūdzu, novērtējiet grupu darbu! (Skolēni uz lapiņām uzraksta:1) Kas patika stundā vislabāk? 2)Pašvērtējums par darbu.) (Žūrija aizpilda kopvērtējuma tabulu.) Animācijas filmas „Mākonītis un Mākonīte” skatīšanās. Paturēsim saulīti sirdīs arī mākoņainās rudens dienās! Paldies!	<u>Izdales materiāls-krustv.m.(Pielik.Nr 6)</u> Darba lapiņas <u>Vērtējumu tabula (Pielik.Nr7)</u> CD
---------	--	---

Stunda notika

Datums: 1.X	Skola: Rīgas Valda Avotiņa pamatskola-attīstības centrs	Kurās klasēs novadīta? 9. klase Šāda stunda pēc tam tika novadīta arī citās klasēs: 8.kl.	Kopējais dalībnieku skaits: 16 skolēni un 4 skolotāji ,kopā 20 dalībnieki
---------------------------	---	---	--

		7.kl. 6.kl. 1.-5.kl. literāra pasākuma veidā ar nelielām izmaiņām (bez 5.,6.uzd., ar Raiņa dzeju par rudeni un ar izteiksmīgās runas konkursa uzvarētāju uzstāšanos)	29 skolēni un 4 skolotāji 29 skolēni un 4 skolotāji 28 skolēni un 4 skolotāji 110 skolēni un 10 skolotāji (kopējais dalībnieku skaits: 238)
Autore: Antra Dundure		Sadarbības institūcija: Rīgas Valda Avotiņa pamatskolas – attīstības centra bibliotēka (grāmatas), RIIMC bibliotēka (CD), Rakstnieku muzeju biedrība PILS (ciklā „Rainis un Aspazija klauvē” akcija- ceļojums „Raiņa Sēlija un Latgale”).	

Stundas nosaukums: Saldus – medus piliens Kurzemē			
Stundas mērķis: Mācīties pastāstīt par savas dzimtās puses vērtībām pasaules kontekstā.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1. Atklāt diskusijā, kas mēs esam, no kurienes nākam 2. Sasaistīt senatni ar mūsdienām caur dabas vērtību izpratni. 3. Sniegt priekšstatu un zināšanas par Latvijas vērtībām Eiropas skolu jauniešiem, kas piedalās stundā.	
Mērķauditorija: 14-18 gadi [vecuma grupa]	Mācību priekšmets: Sociālās zinības. Bioloģija, Vēsture, Mājturība [var būt vairāki priekšmeti]	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 13 Planētas aizsardzība 15 Dzīvība uz zemes[norādīt mērķa numuru un nosaukumu]	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi] Kultūras un dzīvesziņas mantojums
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40']	Ko dara skolēni? Skolēni sagatavo pētījumu un sniedz prezentāciju par Saldus pilsētu saistībā ar tās nosaukumu, leģendu, dabas ienākšanu cilvēku domās un filozofijā. Skatīt, prezentāciju ar nosaukumu PASAULES LIELAKAJAI STUNDAI.pptx un Bites – dzīvība uz zemes https://youtu.be/c9OmWJ-FEwc Skolēni aicina vienaudžus no Slovēnijas, Ungārijas, Spānijas, Islandes stāstīt un diskutēt par savu dzimto vietu vārdu, dabas saistību izglītības projektos.(Draugi no Eiropas skolām Saldus 1. Vidusskolā viesojās no 28.09.- 2.10. 2015.) Jautājumi par to kā pasaule vienojas un ir saistībā sarunās par vēsturiskām tēmām. Saldus 1.vidusskolas jaunieši prezentācijā uzsāk sarunu par dažādu dabas vērtību – augu un kukaiņu		Nepieciešamie resursi Prezentācija, dažādi medus veidi un citi biškopības produkti. Senā dravniecības rīki kā mantojums. Skatīt : http://faiiem.lv Saldus 1.vidusskola Saldus – medus piliens Kurzemē. [darba lapas un izdales materiālus lūdzam pievienot pielikumā]

nozīmi sev apkārt un arī tālāk pasaulē. Medus – salds, veselīgs. Cik dažādi ziedi dod , cik dažādu medus garšu. Atgriežamies pie seno arodu vērtībām. Kur ņemam, kā ņēmām ,no kā ņemam, kā lietojam bišu dažādos produktus. Biškopis Jānis Vainovskis kopā ar skolas jauniešiem stāsta ,prezentē un aicina degustēt dažādu ziedu medu. Kā nodot Latvijas tīrās dabas vērtības pasaules zināšanai. Jānis aicina nogaršot arī dažādu veidu medu ar jautājumu: kas ir sajaukts kopā ar medu? Skolēni pēta, un domā, iepazīstas ar nektāraugiem un secina – jā, šis ir rapšu medus kopā ar zemenēm vai citām ogām. Mūsdienu tehnoloģijas iet kopā ar seno amata prasmī. Lai iegūtu dažādu ziedu medu kopā ar dažādām ogām, jāpārzina jauno tehnoloģiju procesi šāda medus iegūšanā. Bišu maize, ziedputekšņi, bišu māšu peru pienuš, bišu inde. Viss tiek izrunāts un pētīts, izmantojot attēlus un materiālus internetā. Pati svarīgākais ieguvums - reāla un praktizējoša biškopības lietpratēja konsultācijas. Aizsākta saruna par bišu nozīmi dabas aprites ,izdzīvošanas ciklā. Vēsture ,daba, izglītojošas informācijas nodošana viens otram un diskusijas saistās ilgtspējīgā sadarbībā starp dažādu valstu skolu jauniešiem. Saldus - medus piliens Kurzemē.			
Stunda notika			
Datums: 2.10.2015.	Skola: Saldus 1. vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 11.un 12. klasēs.	Kopējais dalībnieku skaits: 28
Autori: Anita Ieriķe, Liene Turka		Sadarbības institūcija: SIA „ Meduspils” biškopis Jānis Vainovskis[muzejs vai bibliotēka]	

Stundas nosaukums: Kāpēc mācīties?			
Stundas mērķis: veidot skolēnos izpratni, ka ikviena mācību stunda skolā attīsta prasmes, kas nepieciešamas darba tirgū.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1. Mācīties saskatīt kopsakarības; 2. Mācīties strukturēt informāciju; 3. Mācīties atlasīt informāciju, kritiski izvērtēt to; 4. Veicināt sadarbības prasmes. Skolēni būs izpratuši izglītības nozīmi savas personīgās dzīves un valsts attīstības kontekstā, kā arī sapratuši mūžizglītības lomu mūsdienu (21.gs.) cilvēka dzīvē.	
Mērķauditorija: 7. klase	Mācību priekšmets: Klases stunda, sociālās zinības	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem Kvalitatīva izglītība (4.)	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums 5'	Ko dara skolēni? Uz tāfeles ir jautājums: KĀPĒC JĀMĀCĀS? Skolotājs rosina skolēnus padomāt par šo jautājumu un izteikt savu viedokli. Tas tiek pierakstīts. Kad parādījusies atbilde: "Jāmācās, lai iegūtu labu darbu", kopīgi tiek noskaidrots, kas skolēnu izpratnē ir labs darbs.		Nepieciešamie resursi [darba lapas un izdales materiālus lūdzam pievienot pielikumā]
10'	Kad skolotājs ar skolēniem ir noskaidrojis, kāds ir labs darbs, tiek izdarīts secinājums, ka skolēni šobrīd ir ceļā – gluži kā Antiņš, kurš jā Stikla kalnā modināt Saulcerīti – skolēni kāpj Prasmju un Gudrības kalnā, lai iegūtu savu sapņu darbu. Skolotājs aicina skolēnus grupā apspriesties un pierakstīt, kas ir tās prasmes, kuras māca skolā. Kad skolēni apspriedušies, skolotājs pieraksta un izveido prasmju sarakstu.		Darba sludinājumu paraugi (pielikums1)

10'			
5'	Skolotājs izdala skolēnu grupām vairākus darba sludinājumus, aicina tos izpētīt un izrakstīt tās prasmes, kuras prasa darba devējs. Kad skolēni darbu veikuši, skolotājs skolā mācītām prasmēm blakus stabiņā pieraksta darba devēja prasītās prasmes.	DL (pielikums2)	
10'	Kopīgi tiek savienotas prasmes, kuras māca skolā ar tām, ko prasa darba devējs. Secinām, ka visas prasmes (izņemot darba pieredzi) attīsta skolā. Tas nozīmē, ka ikviens mācību priekšmets gatavo skolēnus darba tirgum, tuvina sapņu profesijai. Skolotājs ar skolēniem pārrunā, kur mācību laikā var iegūt darba pieredzi. Tiek secināts, ka skolēns darba pieredzi var iegūt pašvaldības finansētajā vasaras nodarbinātības projektā.	https://www.youtube.com/watch?v=OpvCOOzVQnU	
10'	Katram skolēnam individuāli tiek izdalīts teksts "Izglītība virza attīstību jeb kā ubaga zēns var kļūt par princi". Skolēni to lasa un katrā rindkopā atzīmē būtiskāko teikumu.	A3 lapa, krāsu zīmuļi, flomāsteri vai krītiņi, var būt arī līme, šķēres, žurnāli	
25'	Skolēni skatās filmu "Zaļais pipars2", pieraksta tik atziņu, cik skolēnu grupā.		
5'	Skolēnu grupai tiek izdalīta A3 lapa, uz kuras aicināti veidot plakātu vai infografiku par tēmu "Kāpēc jāmācās", izmantojot atziņas no lasītā teksta un skatītā videomateriāla.		
	Izejas biļete no stundas (refleksija) – uzrakstīt uz mazas lapiņas: Ko es šodien šajā stundā sapratu?		
Stunda notika			
Datums: 30.10.2015.	Skola: Siguldas pilsētas vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 7.a klase	Kopējais dalībnieku skaits: 26 skolēni
Autori: Vineta Šķestere – Buka		Sadarbības institūcija:	

Stundas nosaukums: Cilvēka darbības ietekme			
Stundas mērķis: Veicināt skolēnu izpratni par aizsargājamām teritorijām, upes ekosistēmu un to ilgtspējīgu izmantošanu.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Iepazīties ar UNESCO mantojuma dabas objektu „Daugavas loki”. Izprast cilvēka negatīvo ietekmi uz upes ekosistēmu. Izteikt savu viedokli par piesārņojumu upē.	
Mērķauditorija: [vecuma grupa] 11 – 12 gadi	Mācību priekšmets: [var būt vairāki priekšmeti] Dabas zinības, klases stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem [norādīt mērķa numuru un nosaukumu] 15. Dzīvība uz Zemes - aizsargāt un veicināt ekosistēmas - upes ilgtspējīgu izmantošanu.	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi] http://unesco.lv/latvijasdargumi/informacija-par-objektu/nacionali-noverteti-objekti/daugavas-loki/
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40'] 10'	Ko dara skolēni? Iepazīstas ar UNESCO mantojumu nacionālā līmenī - dabas parku „Daugavas loki”. Informācija uz ekrāna.		Nepieciešamie resursi [darba lapas un izdales materiālus lūdzam pievienot pielikumā] http://unesco.lv/latvijasdargumi/informacija-par-objektu/nacionali-noverteti-objekti/daugavas-loki/

25'	Iepazīstas ar „Daugavas loku” aprakstu. Meklē, kurš globālās attīstības mērķis varētu saistīties ar Daugavu kā upi un tās aizsardzību. 15.mērķis – aizsargāt un veicināt ekosistēmas - upes ilgtspējīgu izmantošanu. Cilvēks ar savu darbību var izmantot upi, bet var arī to piesārņot. Iespējamie piesārņojumi. Sadalās 2 grupās, piedalās skolotājas izveidotā kinestētiskās mācību metodes „Upe” spēlē. Uzdevums – sašķirot upes piesārņotājus un upes augus un dzīvniekus. Katrs grupas biedrs nostājas pie statīva un paņem auklas galu, kuras centrā ir savienotas, un tur atrodas karabīne. Velkot auklas un, sastrādājoties komandā, pārvieto šo karabīni un mēģina aizķert „piesārņotājus” aiz āķa. Kad tas ir aizāķēts, to paceļ gaisā un novieto laukuma malā. Tie atkārto šo procesu, kamēr visi piesārņotāji ir „izmakšķerēti” un novietoti malās. To pašu atkārto ar augiem un dzīvniekiem. Grupas mainās.	http://www.vietas.lv/objekts/daugavas_loki_dabas_parks/ http://www.skolas.unesco.lv/lv/pasaules-lielaka-stunda/ Mācību metodes priekšmeti.	
5'	Katrs skolēns pabeidz teikumu „Upi piesārņot nav labi.....”		
Stunda notika			
Datums:	Skola:	Kurās klasēs novadīta?	Kopējais dalībnieku skaits:
04.10.2015.	Slokas pamatskola	5. klase	21
Autori:		Sadarbības institūcija:	
Indra Krūmberga			

Stundas nosaukums: Atbildīgs patēriņš			
Stundas mērķis: Sekmēt skolēnu izpratni par resursu ilgtspējīgas izmantošanas nepieciešamību un saistību ar savu rīcību		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: • iepazīties ar ilgtspējīgas attīstības globālajiem mērķiem, • iepazīties ar vispārēju informāciju par resursu patēriņu pasaules un skolas kontekstā, • izveidot savu un klases vides kodeksa priekšlikumu, • piedalīties skolas vides kodeksa veidošanā ekoskolu programmā.	
Mērķauditorija: [vecuma grupa] 14-15 gadi	Mācību priekšmets: [var būt vairāki priekšmeti] Ģeogrāfija, sociālās zinības	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem [norādīt mērķa numuru un nosaukumu] 12.Nodrošināt ilgtspējīgus patēriņa un ražošanas paradumus	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi] http://unesco.lv/latvijasdargumi/informacija-par-objektu/starptautiski-atziti-objekti/rigas-vesturiskais-centrs/
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40'] 5'	Ko dara skolēni? Skolēni tiek iepazīstināti ar animācijas filmu par globāliem ilgtspējības mērķiem, stundas tēmu, ilgtspējīgas attīstības globālajiem mērķiem. Katram skolēnam izdales materiāls „Tūkstošgades attīstības mērķi - cilvēks, vide un attīstība” Iepazīstas ar informāciju - cik pasaules mums vajadzīgas, dabas resursu patēriņu valstīs,		Nepieciešamie resursi [darba lapas un izdales materiālus lūdzam pievienot pielikumā] http://www.skolas.unesco.lv/lv/pasaules-lielaka-stunda/ Prezentācija Paraugš http://zalie.lv/publikacijas/infografika-attistiba-un-

10'	enerģijas patēriņu skolā, Latvijas karti, ja ūdens līmenis paaugstināsies par 60 metriem, izzudīs daļa Latvijas, Jūrmala, Rīga un tās vecpilsēta, dabas resursu	vide/	
		Prezentācija	
		https://citadapasaule.files.wordpress.com/2012/09/latvija-60-metri1.png	
	Informācija no mācību grāmatas par derīgo izrakteņu krājumu izmantošanas ilgumu.	http://unesco.lv/latvijasdargumi/informacija-par-objektu/starptautiski-atziti-objekti/rigas-vesturiskais-centrs/	
	Iepazīstas ar 12.globālās ilgtspējas attīstības mērķi: nodrošināt ilgtspējīgus patēriņa un ražošanas paradumus. Sadalās grupās. Katrai grupai darba lapa. Iepazīstas ar vides kodeksa veidošanas kritērijiem..	Mācību grāmata „Ģeogrāfija 8.klasei”	
5'	Grupās vienojas par vides kodeksu.	Izdales materiāls nr.1	
10'	Grupās prezentē vides kodeksu.	Izdales materiāls nr.1	
10'	Kopā vienojas par klases priekšlikumu skolas vides kodeksam.		
	Ekopadomes pārstāvis Emīls iesniegs to ekopadomei.	Apkopots vides kodekss uz tāfeles.	
Stunda notika			
Datums:	Skola:	Kurās klasēs novadīta?	Kopējais dalībnieku skaits:
08.10.2015.	Slokas pamatskola	8. klasē	30
Autori: Iveta Kravinska		Sadarbības institūcija:	

Stundas nosaukums: Suitu kultūrtelpas ilgtspēja Latvijas un pasaules kontekstā			
Stundas mērķis: iepazīstināt skolēnus ar informāciju par suitu kopienas savdabību;		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti:	
Mērķauditorija: Pamatskolas skolēni	Mācību priekšmets: Latviešu valodas stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem [11.Ilgtspējīgas pilsētas un kopienas; 17.Uz rezultātu vērstas savstarpējās attiecības.]	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [http://unesco.lv/latvijasdargumi/informacija-par-objektu/starptautiski-atziti-objekti/suitu-kulturtelpa/]
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40']	Uz ekrāna tiek demonstrēta skolotājas sagatavotā PowerPoint prezentācija šai stundai. 1.Skolotāja iepazīstina skolēnus ar Pasaules lielākās mācību stundas mērķiem. 2.Labākai izpratnei tiek demonstrēts (1.resurss) komikss “Mums visiem esam vajadzīgi mēs visi” par globālajiem mērķiem. 3.Skolotāja iepazīstina ar pirmo globālo mērķi, kurš izvēlēts šai mācību stundai(Globālais mērķis NR11). 4.Skolotāja rosina skolēnus izteikt viedokli vai nosaukt kādas zināmas kopienas . 5.Domu rosināšanai uz ekrāna parādās suitu karogs. 6.Skolotāja vaicā, vai kāds atpazīst karogu. 7.Skolēniem tiek sniegta īsa informācija par Unesco Pasaules mantojuma nacionālā saraksta dārgumiem ,suitu novadu un 6 to raksturojošiem aspektiem. 8.Pie baltās tāfeles tiek pielīmētas 6 A4 lapas ar atslēgas vārdiem (Ticība, Mentalitāte, Izloksne, Apģērbs, Burdons, Ēdieni).		Nepieciešamie resursi 1. https://www.youtube.com/watch?v=C8gt5OhiPFo 2. https://www.youtube.com/watch?v=YO_Oy8bxoNc 3. https://www.youtube.com/watch?v=LLK-a3ybX5c 4.6 A4 lapas ar uzrakstiem Ticība, Mentalitāte, Izloksne, Apģērbs, Burdons, Ēdieni. 5.Darba lapa ar 5 jautājumiem atgriezeniskās saites

9. Skolēnam tiek demonstrēts uzziņas materiāls(2.resurss), pirms tam īpaši uzsverot 6 aspektus, kuriem filmas skatīšanās laikā jāpievērš īpaša uzmanība, kladē pierakstot atbildes. 10.Pēc vizuālā materiāla noskatīšanās skolēniem tiek uzdots jautājums :”Vai, jūsuprāt, suiti ir ilgtspējīga kopiena Latvijas vai pasaules kontekstā?” 11. Skolēns izsaka savu viedokli. 12.Diskusiju rezultātā tiek formulēts secinājums: ”Suitu kopienas rīcība sava kultūras mantojuma saglabāšanā un tālāknodošanā ir piemērs citām lokālās kultūras kopienām Latvijā un ārvalstīs”. 13.Skolotāja iepazīstina skolēnus ar otro šai stundai izvēlēto globālo mērķi (Globālais mērķis NR 17). 14.Skolotāja uzdod jautājumu:” Vai suitu kultūra varētu būt interesanta ārpus Latvijas robežām?” 15. Skolēns izsaka savus viedokļus, kurā dominējošā atbilde ir nē. 16.Lai pārliecinātu par pretējo, tiek demonstrēts vizuālais materiāls (3.resurss). 17.Pēc materiāla noskatīšanās skolotāja uzdod jautājumu: “Ko šajās divu dažādu tautu un kultūru attiecībās iegūst abas iesaistītās puses?” 18. Skolēns izsaka savu viedokli. 19.Skolotāja lūdz formulēt secinājumu. 20.Uz ekrāna tiek rādīts attēls ar suitu ē, skolēniem tiek uzdots jautājums, vai kāds to atpazīst . 21.Atgriezeniskās saites iegūšanai skolotāja izdala sagatavotās darba lapas ar 5 jautājumiem par stundā izskanējušo informāciju. 22.Uz ekrāna paliek PowerPoint prezentācijas 17.slaidis. 23.Stunda beidzas ar zvanu, skolēni nodod savas darba lapas.	iegūšanai.
---	-------------------

Stunda notika**Datums: 2015. gada 2.
oktobrī****Skola: Slokas pamatskolā****Kurās klasēs novadīta? 9. klasē****Kopējais dalībnieku skaits: 16 skolēni****Autori: Zanda Ošiņa**

Stundas nosaukums: Globālās problēmas			
Stundas mērķis: Sekmēt skolēnu izpratni par galvenajām mūsdienu cilvēces problēmām un risinājumiem		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: • Cēloņu un seku mījsakarība – prast analizēt problēmu cēloņus un sekas. • Viedokļu daudzveidība – prast atlasīt materiālu un skaidrot dažādu valstu attieksmi pret globālo problēmu risināšanas iespējām. • Sevis kā vēstures procesa dalībnieka apzināšanās - apzināties savas iespējas piedalīties vides aizsardzībā, enerģijas taupīšanā, palīdzības akcijās. • Zināt, ka būtiskākā ir enerģētikas, vides aizsardzības un pasaules attīstības nevienmērības problēmas. • Izprast, ka katrai problēmai tiek meklēti risinājumi: jauni enerģijas veidi, dabai draudzīga saimniekošana, saimniecības regulēšana.	
Mērķauditorija: [vecuma grupa] 15 gadi	Mācību priekšmets: [var būt vairāki priekšmeti] vēsture	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem [norādīt mērķa numuru un nosaukumu] Ilgtspējība (1.,7.,10.)	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			

Ilgums [kopā 40']	Ko dara skolēni?			Nepieciešamie resursi
5'	Prāta vētra par globālām problēmām			[darba lapas un izdales materiālus lūdzam pievienot pielikumā]
20'	Iepazīstas ar tēmas izklāstu prezentācijā			Prezentācija- sākums.
5'	Iepazīstas ar ilgtspējīgas attīstības globāliem mērķiem, to nozīmi.			Prezentācija
10'	Pierakstu burtnīcās veido tabulu:			http://www.skolas.unesco.lv/lv/pasaules-lielaka-stunda/
	Problēma	Tās skaidrojums	Risinājuma meklējumi	Pierakstu burtnīcas
	Enerģētikas problēmas			
	Vides aizsardzība			
	Nevienmērīga valstu attīstība			
	Tabula jāpabeidz mājās.			

Stunda notika			
Datums:	Skola:	Kurās klasēs novadīta?	Kopējais dalībnieku skaits:
2015. gada 4. oktobris	Slokas pamatskola	9. klase	31 skolēns
Autori: Ginta Saulīte		Sadarbības institūcija:	

Stundas nosaukums: tuk-tuk(klauviens)..."Vai drīkst ienākt?"			
Stundas mērķis: Sekmēt skolēnu izpratni par barošanās ķēdi un katras dzīvības lomu tajā, kā arī veicināt mācīšanos dzīvot kopā, saskaņā ar dabu.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: - Veidot priekšstatu par barošanās ķēdi; - Pārrunāt cilvēku un dabas mijiedarbību; - Salīdzināt mušu (kukainis) un zirnekli (zirneklveidīgais); - Aktualizēt attiecību (daba- cilvēks) veidošanās pamatprincipus.	
Mērķauditorija: 9-11gadi	Mācību priekšmets: Dabaszinības; Latviešu valoda (ticējumi, pasakas); Ētika; Vizuālā māksla; Mājturības un tehnoloģijas.	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem Dzīvība uz zemes.	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu Tradicionālo prasmju un dzīvesveida dokumentēšana Pieminekļu valdes 1924.-1931. Gada ekspozīcija fotonegatīvos.
Mājas darbs sagatavošana Skolēniem tiek uzdots mājas uzdevumus izveidot vai uzzīmēt zirnekli. Mūsu skolas skolēni sadarbībā ar floristikas pulciņa skolotāju veidoja zirnekli. Zirnekli var veidot arī mājturības stundās. Nepieciešamie materiāli: auduma gabaliņš (ideāli organza vai kaprons), sintepona piciņa, stieple, krāsaini riņķīši plastmasas, ko vērt uz stieples, vai dzija, diegs uz adata, dekoratīvās actiņas.			

Stundas gaita		
Ilgums (kopā:60min)		Nepieciešamie resursi
5 min.	Ievads. Skolotājs - Informē par stundas mērķi un uzdevumiem; - Ieskicē mācību stundas koncepciju – cilvēks, būvējot mājas, ir ienācis dabā, savukārt daba ienāk cilvēka būvētā mājoklī. Piemēram, jautājums – vai klasē ir kādi ciemiņi (kukainīši, bet varbūt dzīvnieciņi, putni), ko mēs sastopam ikdienā mūsu klasē? - Mušas, zirnekļi; - Rosina skolēnus atcerēties par darbu, ko veica floristikas nodarbībās, veidojot savu zirnekli. Skolēni - Uzklusa stundas mērķi un uzdevumus; - Iesaistās jautājuma atbildēšanā; - Parāda sevis veidotus zirnekļus.	
7-10 min.	Skolotājs - Barības ķēdes iepazīšana; - Galda spēles izspēle – saliec puzli (barības ķēde). - Citi saistošie jautājumi – vai cilvēks ietilpst zirnekļa un mušas barības ķēdē, kāda būtu barības ķēde, ja to mēs veidotu cilvēkam? Skolēni	

	- Uzklusa skolotājas stāstījumu; - Iesaistās puzzles veidošanā. Darbs individuāli vai pāros; - Atbild uz skolotāja jautājumiem un uzdod jautājumus, ja kas nav skaidrs.	Galda spēle – puzzle salikšana
7 min.	Skolotājs - Video apskate kā barības ķēde darbojas dabā. Video – zirneklis noķer mušu; - Neliela diskusija par redzēto video materiālu. Skolēni - Noskatās video; - Iesaistās diskusijā par redzēto.	Video rādīšana – ~1.5min. (izmantots youtube.com materiāls - https://www.youtube.com/watch?v=PaslcWofgWE)
15 min.	Skolotājs - Fonā ir prezentācija ar zirnekļu un mušu attēliem; - Skolotājs rosina apskatīt sevis izveidoto zirnekli un secināt, kas raksturīgs ir zirnekļiem un ar ko tie atšķiras no kukaiņiem; - Darba lapu aizpildīšana; - Secinājumu izdarīšana par sevis veidotiem zirnekļiem – vai veidotais zirneklis atbilst zirnekļa raksturojumam; - Rosina skolēnus izteikt viedokli – jautājums: ja skolēnam būtu iespēja uzlabot savu zirnekli, ko viņš uzlabotu/papildinātu? Skolēni - Iesaistās diskusijā par zirnekļa raksturojumu;	Prezentācija ar zirnekļu un mušu fotogrāfijām. Grāmatas: -“Kas ir kas”, Zirneklī; Zvaigzne ABC;

5 min.	- Patstāvīgi aizpilda darba lapu; - Analizē un komentē sevis veidoto zirneklī. Skolotājs - Vingrošanas pauzīte. Skolotājs rosina skolēniem piecelties kājās un attēlot skolotāja sacīto uzdevumu, izmantojot savu ķermeni: kājas, rokas, mīmiku. Uzdevums: attēlot kā zirneklis rāpjas pa zirneklī tīklu, attēlot kā zirneklis ķer mušu, parādīt kā zirneklis mazgā savas kājas, parādīt kā zirneklis vēro apkārtni; - Rosināt skolēnus izdomāt savus uzdevumus, ko uzdod klasei izpildei. Skolēni - Pieceļas kājās un radoši un aktīvi iesaistās uzdevumu izpildē – attēlošanā; - Ja skolotājs ierosina, tad skolēni iesaistās uzdevumu izveidē.	-“Nelūgtie viesi”, Viņi dzīvo mūsu mājās, Zvaigzne ABC; -“Dzīvie dārgakmeņi”; MIA Press; 1999. Darba lapa.
7-10 min.	Skolotājs - Skolotājs aktualizē tematu, par latviešu ciešo saistību ar dabu, kas attēlojas ticējumos, tautasdziesmās, dziesmās, pasakās. Piemēri. - Tiek parādīta prezentācija, kuras pamatā ņemtas fotogrāfijas (Tradicionālo prasmju un dzīvesveida dokumentēšana Pieminekļu valdes 1924.-1931. Gada ekspozīcija fotonegatīvos.) un klāt pievienoti ticējumi. Skolēni - Vēro un klausās skolotāja prezentācijā. Skolotājs	Prezentācija – foto + ticējumi Materiāls skolotājiem: piemēri, t.dz., ticējumi, pasakas Pasaka par “Zirneklis un muša”.

10-15 min.	- Skolotāja izstāsta pasaku par to kā veidojās mušas un zirnekļa attiecības; - Rosina iesaistīties skolēnus teatrālā uzdevumā. Skolēni - Noklausās pasaku; - Iesaistās teatrālā uzdevumā.		
5 min.	Refleksija, nobeigums Skolotājs - Pārrunā stundā paveikto; - Piedāvā veikt pašnovērtējumu, atbildot uz jautājumu – kā tu raksturotu zirnekli, kāda ir tava attieksme pret zirnekļiem/mušām? Skolēni - Klausās un veic pašnovērtējumu skolotāja piedāvātajā veidā.		
Stunda notika			
Datums: 30.09	Skola: Upesleju internātpamatskolas-rehabilitācijas centrs	Kurās klasēs novadīta? 3. klase	Kopējais dalībnieku skaits: 12 skolēni
Autori: Edīte Gelmane, Dace Lielmane		Sadarbības institūcija: Upesleju skolas interešu izglītības speciālisti – teātra pulciņa skolotāja, floristikas pulciņa skolotāja.	

Stundas nosaukums: Nabadzība			
Stundas mērķis: veidot izpratni par to, kas ir nabadzība un tās mazināšanas iespējām		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Skolēni būs: 1) iepazīnušies ar globālajiem ilgtspējīgas attīstības mērķiem; 2) izvērtējuši nabadzības burvju loku; 3) izdarījuši secinājumus par situāciju pasaulē; 4) formulējuši nabadzības un bada problēmu risinājumus	
Mērķauditorija: 14 gadi	Mācību priekšmets: Sociālās zinības	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 1. mērķis, novērstā nabadzība	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu nav
Stundas gaita			
Ilgums 10 min.	Iepazīstas ar globālajiem ilgtspējīgas attīstības mērķiem. Formulē savu izpratni par katru no tiem. Veido mērķu plakātu.		Nepieciešamie resursi Materiāls Nr.1- 16 kartiņas ar globālajiem ilgtspējīgas attīstības mērķiem
15 min.	Atsaucot atmiņā iepriekšējā stundā runāto par labklājības TOP-20 galvenajiem kritērijiem, izvērtē tos no nabadzības cēloņu aspekta. Pasaules kontūrkartē atzīmē nabadzīgākās pasaules valstis. Skolēni tiek iepazīstināti ar nabadzības rādītājiem Eiropas Savienībā un Latvijā. Skolēni analizē statistikas datus.		Materiāls Nr.2- pasaules kontūrkarte Materiāls Nr.3 – nabadzības riska indekss Latvijā (www. csb.gov.lv)

10 min.	Skolēni skatās filmu/reportāžu par nabadzību Senegālā. Pilda darba lapu.	Materiāls Nr.3 – darba lapa filmas izvērtēšanai
5 min.		Video- (http://skaties.lv/arvalstis/reportaza-nabadziba-sekme-ebolas-izplatibu-senegala/) Pierakstu klade
Stundas nobeigumā izdara secinājumus un formulē nabadzības un bada problēmu risinājumus. Veic pierakstus kladē.		
Stunda notika		
Datums: 29.09.2015.	Skola: V.Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzija	Kurās klasēs novadīta? 9. klase
		Kopējais dalībnieku skaits: 12
Autori: Daina Grīna		Sadarbības institūcija: nav

Stundas nosaukums: Skaties, ko tu pērc?			
Stundas mērķis: Izzināt izplatītākos videi draudzīgos preču marķējumus.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1. Kas ir ekomarķējumi? 2. Ko nozīmē ekomarķējumi, kam tos piešķir? 3. Katra paša izvēle veikalā? 4. Atbildība par izvēli.	
Mērķauditorija: 13-14	Mācību priekšmets: Vides izglītības pulciņš	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 13.Planētas aizsardzība	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40'] 5 min.	Ko dara skolēni? Prāta vētra – kas ir ekomarķējums? Kādus ekomarķējumus varat nosaukt? Ko tie nozīmē?		Nepieciešamie resursi Tāfele, flomāsters,
10 min.	Vēro Prezētāciju par ekomarķējumu piemēriem un kam to piešķir.		Projektors, ekrāns, dators.
15 min.	Praktisks uzdevums – doties uz tuvāko veikalu tirgotavu „Elvi” un sameklēt ekomarķējumus veikalā.		Uzskaites lapa.

10 min.	Uzskaitīt produktus. Noslēgumā veidojam uzskaites diagrammu par veikalā pieejamajiem produktiem, kurus var iegādāties veikalā. Izveidojam atziņas, kāpēc izvēlēties preces ar ekomarķējumiem.	Diagramma. Līmlapiņas, Atziņu lapa	
Stunda notika			
Datums: 2015. gada 1. oktobrī	Skola: V.Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzija	Kurās klasēs novadīta? Pulciņš	Kopējais dalībnieku skaits: 8
Autori: Evija Henriņa		Sadarbības institūcija: tirdzniecības centrs „Elvi”	

Stundas nosaukums: „Daugava – Latvijas likteņupe”			
Stundas mērķis: Veidot skolēnu izpratni par Daugavas lomu Latvijas vēsturē un ģeogrāfijā, aktualizējot videi draudzīgu atjaunojamo enerģijas izmantošanu ikdienā.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1. Iepazīties ar svarīgākajiem faktiem par Daugavu kā vienu no atjaunojamās enerģijas iegūšanas iespējām. 2. Pilnveidot skolēnu zināšanas par atjaunojamās enerģijas ražošanu nekaitējot apkārtējai videi. 3. Klātienē apmeklēt UNESCO Pasaules mantojuma nacionālā sarakstā iekļauto dabas parku „Daugavas Loki” 4. Attīstīt skolēnu prasmes izteikt viedokli, sadarboties grupās.	
Mērķauditorija: Viļānu vidusskolas 6.a un 7.a klases	Mācību priekšmets: Klases audzinātāja stunda	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem: 7. Atjaunojamā enerģija; 15. Dzīvība uz zemes	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu UNESCO Pasaules mantojuma nacionālā sarakstā iekļautais dabas parks „Daugavas Loki”
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40’] 5 min	Ko dara skolēni? 1. Priedaines skatu tornis Krāslavā. Skolēniem tiek parādīts Daugavas attēlojums,, kur ir atzīmētas hidroelektrostacijas, kas atrodas uz Daugavas Latvijas teritorijā. Skolotājs īsumā sniedz informāciju par to darbības principu, aktualizējot upes izmantošanu kā atjaunojamās enerģijas iegūšanas avotu.		Nepieciešamie resursi • Upes attēlojums, kur ir atzīmētas hidroelektrostacijas uz Daugavas;
10 min	2. Tā kā arī Viļānos ir neliela privāta HES, tad skolēni jau no savas pieredzes var izteikt vērtējumus. Skolēni sadalās grupās, pa 5 skolēni katrā un aizpilda domu karti par pozitīvo un negatīvo HES		• Domu kartes (sagataves)

10 min	darbībā. Beigās izveidojot vienu kopīgo. 3. Skolēniem tiek parādītas fotogrāfijas, kas uzņemtas pirms Pļaviņu HES vajadzībām applūdinātās teritorijas. Kā arī skolēni tiek aicināti pavērot Daugavu no Priedaines skatu torņa pakājes, kā arī uzkāpt tornī. Skolotāja pastāsta skolēniem, ka pagājušā gadsimta 8-90-tajos gados bija izstrādāts plāns Daugavpils HES būvniecībai, pret ko iebilda Latvijas iedzīvotāji. Daži vēsturnieki ir uzsvēruši, ka tieši Daugavas senlejas starp Krāslavu un Daugavpili glābšana ir bijis kā pavērsiena punkts tautas pašnoteikšanas vēlmei – procesam, ko vēsturnieki dēvē par Atmodu.	• prezentācija		
7 min	4. Slutišķi (20 km no Krāslavas) Slutišķi ir neliels vecticībnieku ciems dabas parka „Daugavas loki” teritorijā. No šejienes paveras krāšņs skats uz Daugavas lokiem. Šī teritorija ir tikusi paredzēta appludināt Daugavpils HES vajadzībām. Skolēni izbauda krāšņo rudenīgo dienu un Daugavas nomierinošo plūsmu			
8 min	5. Skolēni sasēžas ap lielo galdu (iekārtotajā atpūtas zonā) un tiek aicināti izteikt savas domas, diskutēt, vai HES kā atjaunojamās enerģijas iegūšanas veids ir dabai draudzīgs. Kādi citi atjaunojamās enerģijas veidi ir videi draudzīgāki un ko mēs varam darīt, lai mazinātu enerģijas patēriņu Latvijā un visā pasaulē.			
Stunda notika				
Datums: 29.09.2015.		Skola: Viļānu vidusskola	Kurās klasēs novadīta? 6.a un 7.a klases	Kopējais dalībnieku skaits: 30 skolēni
Autori:		Sadarbības institūcija:		
Viļānu vidusskolas skolotājas:		Viļānu novada pašvaldība (piešķirtais autobuss maršrutā Viļāni – Krāslava – Slutišķi- Viļāni)		
Iveta Stabulniece,		Krāslavas muzejs (informatīvs materiāls par dabas parku „Daugavas loki”)		
Anita Grineviča				

Stundas nosaukums: Kā pasargāt planētu Zeme?			
Stundas mērķis: Sekmēt interesi par cilvēka un vides mijiedarbību.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: Veicināt izpratni par atkritumu ietekmi uz vidi un šķirošanas nozīmi. Veidot saudzīgu attieksmi pret dabas resursiem. Radīt priekšstatu par vides piesārņojumu un atkritumu otrreizējas izmantošanas iespējām. Rosināt skolēnu saudzīgu radošo darbību. Attīstīt sadarbības prasmes.	
Mērķauditorija: pa grupām 1. – 4.klase un 5. – 9.klase	Mācību priekšmets: dabaszinības, sociālās zinības un ētika	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 15. Dzīvība uz Zemes	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasadargumi] Latvijas Ziemeļvidzemes dabas ainava iekļauta starptautiskajā biosfēras rezervātu UNESCO programmā "Cilvēks un biosfēra".

Stundas gaita

Ilgums
[kopā
40']

Ko dara skolēni?

1. – 4.kl.

Skolotāja darbība	Skolēnu darbība
Izvirza problēmu, nolasot šausmu stāstu „Lielā cūcība”(Pielikums Nr. 1). Rosina skolēnus atbildēt uz jautājumiem (katrs skolēns izvelk vienu jautājumu, īsu mirkli padomā un atbild numuru secībā (Pielikums Nr. 2). <i>Pēdējais jautājums dod skaidru atbildi un atklāj tēmu.</i>	Klausās stāstu. Izvelk jautājumu un Nr. secībā atbild uz to.
Veido uz tāfeles domu zirnekli vārdam ATKRITUMI.	Skolēni piedāvā savas idejas, novērojumus: papīri, pudeles (stikls/plastmasa), dažādi maisiņi, kārbas, riepas, salauztas lietas, u.c.
- Kā rodas atkritumi?	Bērni izsaka savas domas.
Kāpēc atkritumus nevar izmest jebkur?	Bērni izsaka savas domas.
Ko var darīt ar atkritumiem?	Bērni izsaka priekšlikumus.
Kuri atkritumi ir visbīstamākie?	Bērni izsaka savas domas.
Demonstrē mācību filmiņu	Skatās filmiņu

Nepieciešamie
resursi

[darba lapas un izdales materiālus lūdzam pievienot pielikumā]

Pakojamais materiāls – atkritumi: kartona kārbas, makulatūra, kritušās lapas, aukliņas, zāģu skaidas, sūnas, lupatiņas, līmlenta, līme dekoratīvie materiāli dekoratīvam darba noformējumam.

Flomasteri.

Piekluve internetresursiem.

Mācību filmiņas skatīšanās „Bateriju ceļš”

15 min

[https://www.youtu](https://www.youtube.com/watch?v=...)

Mūsu skola arī šajā mācību gadā iesaistās šķiroto atkritumu akcijā „Dabai labu darīt”, ko organizē ZAAO, tādēļ mājās vienkopus vāciet gan makulatūru, gan PET pudeles, gan baterijas.

-No tavas rīcības ir atkarīgs, kas notiks ar dabu turpmāk!

Skolēni saņem šo informāciju.

be.

com/watch?v=KxFP
imIPCaU

Pāreja uz praktisko daļu

5. -9. kl.

Skolotāja darbība	Skolēnu darbība
Iepazīstina skolēnus ar plakātiem, kuri atspoguļo informāciju par „trakām lietām...par gaisa piesārņojumu, klimata izmaiņām, atkritumiem un pārstrādi, dabu, to, ko ēdam...	Klausās, skatās un piedalās diskusijā
-Kādi draudi pastāv zemei cilvēka darbības rezultātā? Uzrakstiet savas domas! (izdala skolēniem papīra „bultas”)	Skolēni uz papīra „bultām” raksta draudus apkārtējai videi, izvieto ap zemeslodes fotosiluetu.
-Kā cilvēks var šos draudus novērst? -Izgriez savas plaukstas siluetu un uzraksti uz tās savas domas.	Izgriež siluetu, raksta priekšlikumus draudu novēršanai.
Piedāvā noskatīties filmiņu par stikla pārstrādi, jo	Vēro stikla pārstrādes procesu no atkritumiem,

stikls nemūžam dabā nesadalās...	šķirošanas, līdz jaunai pudelei
Lietas, kuras dabā sadalās garā laika periodā, vai nesadalās nemaz ir viens no planētas draudiem ilgtermiņā.	Apzinās atkritumu ietekmi uz vidi.

Pāreja uz praktisko daļu.

2. daļa

Visiem skolēniem kopā:

Skolotāja paskaidro vēlreiz mūsu kopīgo secinājumu, planēta Zeme ir pietiekami apdraudēta cilvēka darbības rezultātā, tā varētu būt trauša kā jēla ola. Mēs esam atbildīgi par tās saudzēšanu un ilgtspējīgu attīstību.

Papīrs, šķēres,
rakstāmie, piekļuve
internetresursiem

Nepieciešams	Darbība	Rezultāts	Secinājumi
Svaiga ola (katram skolēnam viena) Pakojamais materiāls – atkritumi: kartona kārbas, makulatūra, kritušās lapas, aukliņas, zāģu skaidas, sūnas, lupatiņas, līmlenta, līme dekoratīvie materiāli gala noformējumam Flomāsteri.	Katrs skolēns, vai pāris izvēlās olu, iemarkē ar atšķirības zīmi un uzmanīgi veic olas iepakojumu kastē, vai citā formā, galarezultātā veidojot to kā dāvanu, māju, spilvenu, laivu u.tml.	Nākamajā rītā, iepakojumam krītot caur otrā stāva logu, jānodrošina veselas olas saglabāšana.	Ne vienmēr tas, ko mēs saprotam ar saudzīgu attieksmi, tāds arī ir, jo dažas olas saplīsa...kritiena rezultātā. Atsevišķas bojātās olas saplīsušas jau iepakojot – pārāk stipri saspiestas jau pakojot.

Stunda notika			
Datums: 01.-02.10.2015.	Skola: Skujenes pamatskola	Kurās klasēs novadīta? 1. - 9. klasēs	Kopējais dalībnieku skaits: 44 skolēni, 5 skolotāji
Autori: sākumskolas skolotāja Valda Miķelsone, pamatskolas sociālo zinību skolotāja Ilona Sopule –Žēpere		Sadarbības institūcija: Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācija (ZAAO)- septembrī tikām apmeklējuši vides izglītības stundu: „Cilvēka un vides mijiedarbība, vides piesārņojums – Sertifikāts Nr. 18.no 16.09.2015. [muzejs vai bibliotēka]	

Stundas nosaukums: Cilvēka uzvedība un vide			
Stundas mērķis: 1. Izprast vides aizsardzību 2. Likumi vides aizsardzībai 3. Vides saudzēšana ikviena cilvēka pienākums		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1. Palīdzēt izprast cilvēka un dabas savstarpējās attiecības 2. Apzināt personisko attieksmi pret vidi, dabu	
Mērķauditorija: Kalnu vidusskolas skolēni 7. – 10.klase	Mācību priekšmets: Sociālās zinības, veselības mācība	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 3. Vides saudzēšana ikviena cilvēka pienākums	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi] Izveidot diskusijas spēli “UNESCO – UN KO ES”
Stundas gaita			
Ilgums 4 X 40 min.	Ko dara skolēni? - Klausās pamatinformāciju, kas palīdz izprast vides nozīmīgumu, vides saglabāšanu - Sniedz zināšanas par doto tēmu - Aizpilda sagatavotās darba lapas - Piedalās sarunā par izpildīto darbu (izsaka savu viedokli) - Veido piramīdu, kā vajadzētu “labot planētu” (sākot ar mājām /darba vietu – skolu/ko vari darīt pilsētā vai ciematā/ vai vari ko darīt reģionā valstī) - Pilda mājas uzdevumu – jāuzraksta vēstule kādam paziņam, paskaidrojot savus uzskatus par		Nepieciešamie resursi - Darba lapas (izmantoti Sorosa fonda materiāli) - Baltas lapas - Spēle “Galda rulete” - ar jautājumiem par ekoloģiju (piedalās izvirzītie klašu komandas pārstāvji)

	ekoloģiskām problēmām			
Stunda notika				
Datums:	Skola:	Kurās klasēs novadīta?	Kopējais dalībnieku skaits:	
2015. gada oktobris	Kalnu vidusskola	7. – 10. klase	52 skolēni	
Autori: Anita Prauliņa		Sadarbības institūcija:		
		Kalnu bibliotēka		

Stundas nosaukums: Kā iepirkties gudri			
Stundas mērķis: apzināties savas iespējas sabiedrības ilgtspējīgas attīstības sekmēšanā.		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1) aprēķināt savu ekoloģiskās pēdas nospieduma lielumu, 2) grupās izveidot padomus gudram patērētājam, 3) iepazīties ar sastopamākajiem preču marķējumiem	
Mērķauditorija: 11-14 gadi	Mācību priekšmets: mājturība, ģeogrāfija	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem: ilgtspējīgs patēriņš un ražošana	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu [skat. http://unesco.lv/latvijasdargumi]
Stundas gaita			
Ilgums [kopā 40']	1. Ierosināšanas fāzē: 1) skolēni klausās skolotājas informāciju - šonedēļ apmēram 100 pasaules valstīs, arī 5 Latvijas skolās notiek izglītības akcija - lielākā mācību stunda. Šī stunda aicina pievērst uzmanību ilgtspējīgiem attīstības mērķiem, aicina domāt par to, lai arī mūsu bērniem un mazbērniem būtu iespēja dzīvot tīrā Zemē, lai pietiktu resursu. Es vēlos jūs uzrunāt, likt aizdomāties, ļaut iesaistīties kopīgas nākotnes veidošanā. Jums ir iespēja arī par šiem jautājumiem izglītot savus vecākus. 2) Skolotāja pievērš uzmanību nelielai izstādītei klases stūrī. Tur izlikti šādi priekšmeti: pašu gatavotas somas no novalkātiem apģērba gabaliem, šūtas bērnu rotaļlietas, auskari no pogām, no auduma lupatiņām austs paklājs, auduma atgriezumam un pogu krelles, broša no pogām, no T kreklīm šūti		Nepieciešamie resursi: darba lapa - ekoloģiskās pēdas aprēķins, darba lapa- preču marķējumi

svārki.

Skolnieces atbild uz jautājumiem - Kas kopīgs šiem priekšmetiem? Kāpēc tiek veidotas šādas lietas? Kāda būs stundas tēma?

2. Skolnieces tiek informētas par stundas tēmu, mērķi, uzdevumiem.

3. Informācija par ekoloģisko pēdu

4. Ekoloģiskās pēdas lieluma aprēķins dotajās darba lapās. To var aprēķināt arī, izmantojot ekoloģiskās pēdas nospieduma kalkulatoru www.pdf.lv

5. Pārruna par ekoloģiskās pēdas samazināšanas iespējām. Tiek akcentēti 2 ekoloģiskās pēdas aspekti- pārtika, apģērbs un apavi, šoreiz mazāka vērība-transportam, mājoklim. Skolnieces tiek aicinātas uz diskusiju, dalīšanos pieredzē.

6. Sadalās grupās, pa grupām(4 meitenes katrā grupā) veido Padomus gudram patērētājam.

7. Pārruna par grupu veidotajiem padomiem.

8.Skolnieces saņem jau izstrādātus Padomus gudram patērētājam

9. Skolnieces tiek iepazīstinātas ar pazīstamākajām preču zīmēm Latvijā un Eiropas Savienībā.

10. Skolnieces uz līmlapiņām raksta savas idejas personīgās ekopēdas samazināšanai, pielīmē uz tāfeles esošajai lielajai kartona pēdai.

11. Stundas nobeigumā skolnieces noskatās materiālu internetā TED.com/ talks in Latvian/ languages.lv/ Džesija Aringtone: nevilkt neko jaunu. Īsfilmiņas ilgums 5, 25 minūtes.

12.Pārruna ar skolniecēm par filmu:

	1)Kas likās visinteresantākais?	
	3)Kādi plusi šādai rīcībai?	
	4)Ko mēs varam mācīties no Džesijas?	
	5)Kāpēc skolotāja jums rāda šo filmu?	
Stunda notika		
Datums:	Skola:	Kurās klasēs novadīta?
29.09.2015.	Lubānas vidusskola	6. klase
		Kopējais dalībnieku skaits: 14 skolnieces

Stundas nosaukums: Vides aizsardzība			
Stundas mērķis: Aktualizēt atkritumu šķirošanu		Stundas uzdevumi / sasniedzamie rezultāti: 1. Prast šķirot atkritumus pēc to veida; 2. Apzināties atkritumu daudzpārstrādes iespējas; 3. Sekmēt izpratni par vides sakoptību	
Mērķauditorija: 9. klases skolēni; 15 - 17 gadus veci jaunieši	Mācību priekšmets: Klases stunda, dabaszinības	Saistība ar Ilgtspējīgas attīstības mērķiem: 13. Planētas aizsardzība	Saistība ar UNESCO pasaules mantojumu: No atkritumiem tīra Kuldīga un Kuldīgas vecpilsēta
STUNDAS GAITA			
Ilgums:	Ko dara skolēni?		Nepieciešamie resursi:
5	Skolotāja uzraksta uz tāfeles stundas tematu: Vides aizsardzība; skolēni mudināti izteikt savu viedokli, ar ko viņiem asociējas šis temats, kā arī savu izteikto frāzi uzraksta uz tāfeles, tādējādi veidojas ideju zirneklis. Skolēnu uzrakstīto kopīgi pārrunā.		Tāfele, flomāsters (krīts)
2	Skolēni sadalās 3 grupās pēc krāsainu kartīšu principa - vienas krāsas kartītes ir vienas grupas dalībnieki.		9 trīs krāsu kartītes (sloksnītes)
10	Katrai grupai jāizvēlas viena mapīte ar materiāliem - krāsaini attēli ar tekstiem par 3 dažāda veida atkritumiem un to pārstrādi - stikla, gumijas, papīra. Skolēniem uzdevums grupās - tekstus izlasīt, izprast, par kāda veida atkritumiem ir teksts, tekstam izdomāt atbilstošu virsrakstu. Attēlus uzlīmēt uz papīra loksnes un katrai grupai savu veikumu noprezentēt pārējām grupām.		Attēli no www.zalajosta.lv vides izglītības materiāli lieliem un maziem; 3 papīra loksnes, flomāsteri
5	Skolēni mudināti noskatīties filmas materiālu par plastmasas pudeļu pārstrādi ar mērķi redzēt, ka plastmasas pudeļu pārstrādes cikls ir nebeidzams un no to izejmateriāliem no jauna var ražot ne tikai pudeles, bet arī citus sadzīvē vajadzīgus priekšmetus. Filmas fragmentā redzēto skolēni kopā ar skolotāju pārrunā.		Īsfilma „PET mūžīgais cikls”, Latvijas Zaļais punkts, 2005.
15	Skolēni mudināti, izmantojot dažāda veida materiālus- žurnālu attēlus, avīžu tekstus, plastmasas maisiņus, krāsainos zīmuļus vai flomasterus- uz plakāta izveidot reklāmu par atkritumu kaitīgumu videi ar domu par tīru savu pilsētu- Kuldīgu un Kuldīgas vecpilsētu.		3 papīra loksnes, žurnāli, avīzes, šķēres, līme, plastmasas maisiņi, zīmuļi, flomāsteri
6	Grupas prezentē savu reklāmu. Skolotāja pateicas par kopīgo darbu.		

STUNDA NOTIKA			
Datums: 01.10.2015.	Skola: Pelču speciālā internātpamatskola-attīstības centrs	Kurās klasēs novadīta? 9.a; 9.b klase	Kopējais dalībnieku skaits: 9
Autori: Inta Blumberga		Sadarbības institūcija	